Mannan
Naḷacarita-
maṇipravāḷa
1875

Ci
XIV
274

N12<528100880 021
LS
ubTÜBINGEN

Wilh. Kapp
Buchbinderei & Papierh.
Tübingen Münzg. 3

Nalacarita

നളചരിതമണിപ്രവാളം

K. K. MANNAN

വിദ്യാൎത്ഥിസന്താനം

അച്ചുകൂട്ടത്തിൽ അച്ചടിച്ചത.

Tellicherry

തലശ്ശേരി

൧൮൭൫ നവെമ്പ്രമാസം

1875

പ്രിൻടർ- യശായ.

വില ഉറുപ്പിക ഒന്നെകാൽ.

bi XIV 274

നളചരിത

മണിപ്രവാളം

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയെനമഃ.

കരിവരവദനൻഗണേശിതാവും കരിവരഗാമിനിയായ വാണിമാതും കരിവരരിപുവാംകപാലഭൃത്തും കരുണയൊടാംവതിനാശ്രൂകുമ്പിടുന്നേൻ. ൧

മട്ടമലർശരതാതനംബുജാക്ഷൻ മട്ടമലർബാണ വരാദിവന്ദ്യപാദൻ അടിമലർതൊഴുമെന്നിലാടൽപൊക്കിപട്ടതയൊടാംകമതീയകാവ്യബന്ധെ . . . ൨

ഗുരുവരനമലൻമഹാപ്രവീണൻ ഗുരുപരിമോദ മിയന്നനുഗ്രഹിക്ക ഗുരുതരപരിതാപനാശനാൎത്ഥം ഗുരുവരപാദസരോജമാശ്രൂയംമെ. ൩

അതിതെളിവൊടനേകഭൂസുരന്മാർ മതിതളിരിൽ കൃപപൂണ്ടനുഗ്രഹിപ്പാൻ അതികുതുകമൊടാശ്രൂകുമ്പിടുന്നേ നതിമതിമൂഢതപൂണ്ടഞാനിദാനീം. . . . ൪

നളനൃപചരിതംമണിപ്രവാളെ നളിനാസ്യപ്രമുഖാമരാളിമാന്യം അളവകതിവരാത്തമോദപൂൎവ്വംവെളിവിനൊടിന്നുവദാമ്യനന്യരാഗം ൫

സുമതികാംനയത്തിനിന്ദുഭൂതൻ കുമതിജനാംബുകതീക്ഷ്ണരശ്മിഭൂതൻസുമതികാംവരനായവീരസേന ക്ഷിതിപസുതൻ സമഭൂന്നളക്ഷിതീന്ദ്രൻ ൬

അവനനവധിശാസ്ത്രതത്വബോധൻ ഭുവനതലാധിപമൌലിരത്നഭൂതൻ ഭുവിനിഖിലജനത്തിനുംപ്രമോദം ഭവസദ്ദശെനചതെനസംഭവിച്ചു. ൭

അവനുടെബലവീൎയ്യവെഗമൊത്താലവനിയിലിങ്ങിനെയില്ലമറ്റൊരുത്തൻഅവനവുമവനൊളമൊത്തുചെല്ലോരവനിപതീശ്വരനില്ലനാട്ടിലെങ്ങും. . . . ൮

കളമൊഴിജനമൊക്കമാനസാന്തെനളനരവീര ശരീര

കാന്തിമൂലം വളരുമൊരരവിന്ദബാണതാപാൽതെളിവൊ
ടുമൊഹമിയന്നുഴന്നിടുന്നു. ൯

നളനരപതിതൻമുഖംതെളിഞ്ഞിട്ടൊരുദിവസം ബത
കണ്ടുവെന്നുവന്നാൽ തെളിവിനൊടധികം വിളങ്ങിമെവും
നളിനവുമിന്ദുവുമാൎത്തിപൂണ്ടുമണ്ടും. ൧൦

ഇടയിടെവിലസും പടത്തുരംഗപ്രകടിതഘൊഷമൊടീ
ടെഴും പ്രഭാവാൽകടുതരപടയാളിവൃന്ദസാകംപടുതകലൎന്നന
ളൻറഘൊഷയാത്രാ. ൧൧

അരികളതവലൊക്യഘൊരഭീത്യാ ഹരഹരയെന്നുരുവിട്ടു
താപമൊടെ കരിനരികിരിയുള്ളകാടുനൊക്കി ഗ്ഗുരുതരവെഗ
മൊടൊട്ടവുംതുടങ്ങി. ൧൨

പെരുകിനമദമുള്ളരാജവൃന്ദം തെരുതെരകൊന്നഥ വീര
സെനപുത്രൻപെരുവഴികളടിപ്പതിന്നുവെണ്ടീട്ടവരുടെനാരി
കളെയുമാക്കിവെച്ചു. ൧൩

ചിലരിപുധരണീശനാശകാലെ ചലമിഴിമാർചിലർകാ
ട്ടിലെക്കുപൊയാർ ചലഹൃദയമൊടാത്മവല്ലഭാനാംകലിത
വിനാശവുമൊൎത്തുവാണുകൊണ്ടാർ. ൧൪

അവരടവിതലെനടക്കുമപ്പൊളവടതടങ്ങൾതടഞ്ഞുവീ
ണുപാരം കെട്ടുതികൾപിടിപെട്ടുഴന്നുപിന്നെ യുടലുമെലി
ഞ്ഞതിതാപവുംപിടിച്ചു. ൧൫

വനമതിലുളവായകന്ദമെല്ലാം വനജവിലൊചനമാർഭു
ജിച്ചൊടുക്കി വനഭവഭവശാസനാബലത്താൽ വനജവി
ലൊചനമാൎക്കുതുണ്ടവിച്ചു ൧൬

സുരവരസമനാംനളക്ഷിതീശൻ നരവരവീരരെമിക്ക
തുംജയിച്ചു കരിരഥതുരഗാദിസംഘമൊട്ടും പരിചിനൊടാ
ത്മഗൃഹെസുഖിച്ചിരുന്നാൻ ൧൭

തദനുചധരണീതലത്തിലന്നാൾ മദനസമൻബഹുതളീ
മദ്ഭൂമിപാലൻമദമിയലുമരാതിദന്തിവൃന്ദത്തിനു മദമെറിന
സിംഹമായ്ഭവിച്ചു. ൧൮

അവനമലനൊരാത്മജൻജനിക്കാ ഞ്ഞവധിവരാതൊരു
താപമുണ്ടവിച്ചു അവനിസുരവരൎക്കനെകദാനാ നൃപനര

സൈകരതൻചകാരമൊദാൽ . . . ൧൯

ദമനമുനിവരൻറനുഗ്രഹത്താൽ ദമഗുണയുക്തനൊ രാ
ത്മജൻജനിച്ചു അവനഥദമനെന്നുപെർവിളിച്ചു പുനരൊ
രുസൂനുജനിച്ചുദാന്തനാമാ . . . ൨൦

പുനരവനൊരുപുത്രനുത്ഭവിച്ചുവനജവിലൊചനകേതന
ത്യുദാരൻ മനമതിദമനാഖ്യനക്കുമാരൻ മുനിജനമാനസ
തൊഷപാത്രഭൂതൻ ൨൧

അതുപൊഴുതഥ കുണ്ഡിനെശനാമക്ഷിതിപതിഭീമനു പു
ത്രിയായുൽഭവിച്ചു അതിരുചിരശരീരശൊഭയൊടെ വിതതഗു
ണാദമയന്തിയെന്നൊരുത്തി. . . . ൨൨

സുരയുവതികളും നാണവുംകലൎന്ന ഞ്ഞൊരുദിശിപൊ യ്പുരി
താപമൊടിരിക്കും നരയുവതിമണീംവിദൎഭപുത്രീം പരിചൊ
ടുകാണ്കിലതിന്നുഭെദമില്ല. . . ൨൩

ദമയതിനിഖിലാബലാമദത്തെ ദമസഹജക്കളുകൊണ്ടു
മാത്രമത്രെ ദമഗുണഗണയുക്തരായിരിക്കുന്നവർദമയന്തിയ
തെന്നുപെർവദന്തി ൨൪

കളമൊഴിദമയന്തികാന്തികെട്ടു നളിനശരാൎത്തിപിടിച്ചു
വൈരസെനികുളികുറിയിവയൊക്കയുംവെടിഞ്ഞു നളിനമു
ഖീംസമചിന്തയന്നിതാന്തം ൨൫

അവളഖിലയുവാക്കൾചിത്തമാകും നവനളിനത്തിനുതി
ങ്കളായ്ഭവിച്ചു അതുപൊഴുതരവിന്ദബാണനപ്പൊ ഴതിരസി
യാംനളനൊടുപൊർതുടങ്ങി. . . . ൨൬

സ്മരനതിരഭസംനളന്നുളായൊ രതിദൃഢമാകിയധൈൎയ്യ
കഞ്ചുകത്തെ അരനിമിഷമുടൻപിളന്നുകൊണ്ടാ നരുമലർ
ബാണഗണത്തെരതീവചിത്രം. . . . ൨൭

മൃഗമിഴിദമയന്തിയുംതദാനീംമൃഗവരതുല്യ പരാക്രമൻന
ളൻെറ മനതളിരിടയിൽകടന്നുകൂടി മനസിജനൊടുസ
ഹൈവസ്തത്തമാടി. ൨൮

നളനരപതിതന്മനൊഭവാൎത്തിം വെളിവിലറിഞ്ഞതുമി
ല്ലമറ്റൊരുത്തൻ വെളുവെളവിലസുന്നചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടൊ
ളിവിലസുന്നൊരുരാത്രിതാനറിഞ്ഞു . . ൨൯

ഇതിസതതമധിതെച്ഛ്വാംനരെന്ദ്രൻ മതികലുഷത്തൊടി
രിപ്പതെങ്കിലുംതാൻ കൊതിയൊട്ടുദമയന്തിതൻപിതാവാം
ക്ഷിതിപതിതന്നൊടപെക്ഷചെയ്യതില്ല . . ൧൦

സ്ഥിരഹൃദയജനങ്ങളെതുകൊണ്ടും സ്ഥിരതകലൎന്നൊരയാ
ചിതവ്രതത്തെ ഒരുപൊഴുതുമപെക്ഷചെയ്കയില്ലാ മരണമു
ളാകിലുമെന്നുനിൎവ്വിവാദം ൧൧

സരസിജശരതുല്യനാമവൻെറ സരസിജബാണവിപ
ത്തൊഴിപ്പതിന്നായി പെരുകിനമതികൌശലത്തിനൊന്നും
പരിചൊടുശക്തിഭവിച്ചതില്ലകഷ്ടം . ൧൨

ഹരഹരഹരവീരനാംസ്മരൻെറ ശരനിരപന്നുതറച്ചുകൊ
ള്ളുമല്ലൊ തെരുതെരവിലസുംഗുണങ്ങളൊന്നുംപരിചൊ
ടഫൊഫലിതങ്ങളാകയില്ല ൧൩

ഉപവനഗമനത്തിനായൊരുന്നാ ളുപഗതമന്മഥതാപ
നാംക്ഷിതീന്ദ്രൻ അപഗതകലുഷൻതുനിഞ്ഞുമെല്ലെ അപഗ
തസംശയമല്ലൽതീൎത്തുകൊൾവാൻ . . ൧൪

നിജതുരഗവരംസമാനയിപ്പാൻ നിജപരിചാരകരൊടുര
ച്ചുമെല്ലെ അവരതുപൊഴുതിൽവരുത്തിവെഗാ ലവനിപതീ
ന്ദ്രനവെണ്ടിയശ്വരത്നം . ൧൫

ശശധരരുചിതെടുമശ്വരത്നം ശശധരതുല്യമുഖൻനള
ക്ഷിതീന്ദ്രൻ പൃഥുഭുജബലശാലിതാൻകരെറി പൃഥുലരസെ
നനടന്നുവെഗമൊടെ . . . ൧൬

ബഹുതരരഭസംതുരംഗവീരൻ ബഹുലപരാക്രമനെവഹി
ച്ചുവെഗാൽ മഹികിളരുമതീവധാവനംകൊ ണ്ടഹിമകരാ
ശ്വഗണംനിരാകരിച്ചു . . . ൧൭

പൊടികളുമവനീതലത്തിൽനിന്നങ്ങുടനുടനംബരസീ
മ്നിചെന്നുപററി പട്ടതകൾതുടരുന്നഘൊടകത്തിന്നടിമപെ
ട്ടവലഭെദനാശ്വരത്നം ൧൮

ഉടനുപവനമദ്ധ്യദിക്കിലെത്തിപ്പട്ടതരഭാവരസെനവൈ
രസെനി ഇടയിടെലതകൾപടന്നുമെവും തടിയിടചെന്ന
തരുവൃജങ്ങൾകണ്ടു . . . ൧൯

അനവധികസുമങ്ങൾകൊണ്ടുശൊഭി ച്ചനവധിഷ്ചപതരു

ക്കളുമുണ്ടതിങ്കൽ മനസിജവിളയാട്ടമുള്ളപൂങ്കാ വനസിതക്ഷി
ത്തിനളൻതെളിഞ്ഞുകണ്ടു ൪൦

പലതരതരുവൃന്ദപുഷ്പമെല്ലാം വലരിപുതുല്യപരാക്രമൻ
മഹീന്ദ്രൻബലമിയലുമനംഗതാപശാന്ത്യൈകലിതമനൊര
സമാശ്രുനൊക്കിനിന്നാൻ ൪൧

കുസുമഗണവിലൊകനങ്ങളപ്പൊൾ കുസുമശരാത്തികരങ്ങ
ളായ്ഭവിച്ചു കുസുമശരവശംവദന്നുപാത്താൽ കുസുമവിലൊ
കനമത്യബാധമല്ലൊ . . . ൪൨

തെരുതെരയരികെതിരഞ്ഞിരഞ്ഞി കുസുമഗണംബതവീ
ഴ്വിതാശ്രുകണ്ടാൽ സ്മരശരനികരംകടഞ്ഞുകൊൾവാ നരുബ
ലമാകിയചാണയെന്നുതൊന്നും . . . ൪൩

പരവശതപിടിച്ചകാമിവൃന്ദം പരിചിനൊടങ്ങുപരെതഭ
ത്സ്യഗെഹെ പരമുരുകിനചിത്തമൊടെപൊവാൻ പെരുവഴി
യാമതുകാങ്കിലില്ലവാദം ൪൪

അതിലധികമനൊജ്ഞചമ്പകപ്പൂ കലികകളുണ്ടതിമാരതാ
പവൃത്യൈ അതുമദനബലിപ്രദീപമെന്നെ മതിമുഖിമാരി
ൽവലഞ്ഞവക്കതൊന്നും ൪൫

മധുകരനികരാരവങ്ങൾകെട്ടി ട്ടധിഗതഭീതിമുഴുത്തുമെ
ദിനീന്ദ്രൻ ബധിരതപിടിപെട്ടമണ്ടിട്ടരെ ബുധജനമാനി
തനല്ലൽപൂണ്ടുപാരം ൪൬

ജലധരപടലങ്ങളെന്നപൊലെപലഭസളങ്ങൾനിറഞ്ഞ
താശ്രുകണ്ടു ചലമിഴിദമനസ്വസാവുതന്റെ ചലദളകങ്ങ
ളിതെന്നുശങ്കപെട്ടു ൪൭

അതുസമയമശൊകമെന്നവൃക്ഷം ക്ഷിതിതലപാലനു
ശൊകദായിയായാൻ പരനൊരുവനുതന്റെ നാമധെയം
വരികരുതെന്നുനിനച്ചതെന്നുതൊന്നും . . ൪൮

പരമവിരഹികൾഭയപ്പെടാനാ യ്പരുഷതരംവിരൽകൊ
ണ്ടുതജ്ജനത്തെ പരിചൊടുതുടരുന്നപൊലെകണ്ടു പരിതര
ളൊന്മുകുളംരസാലസാലം . . . ൪൯

കുയിലുകൾമയിലുംതുരംഗയൂഥം മുയലുകളെന്നിവകണ്ടു
ശൊഭമാനം മഹിതമുപവനംമഹീതലെന്ദ്രൻ മഹിതപരാ

ക്രമനിബദ്ധപൂണ്ടുകണ്ടാൻ . . . . ൰

ചിത്രെജാസ്ത്രാത്തിപൂണ്ടനളനൃപതി മഹാനന്ദമാരാമ ദെശെ തത്തെജൊകാന്തിപൂരൈരതികുതുകമുടൻജീവജാലാ യദത്വാ ചിത്താഹ്ലാദാനുഭൂത്യൈപുനരപിതരസാസഞ്ചരി ച്ചമ്പിനൊട ച്ചിത്രെജാരിപ്രതാപൻസരസിരുഹസര സ്തീര ദെശെഗമിച്ചു ൰൧

അപ്പൊഴുല്ലന്നമൊദംപരിചൊടുതരസാകണ്ടു കെല്പൊടുകൂ ടെ അപ്പൊയ്കായാംകളിച്ചങ്ങുഴകൊടുമരുവും രാജഹംസാവ ലിംസഃ അല്പെതര്യംകലന്നീടിനഹൃദയമുദാ വൈരസെനി സ്സുദാന്തീ മുറ്റപ്രെമംപൂണ്ടുനിന്നാനഥ മഥിതഗുണക്ഷീര പാഥൊധിവീരൻ ൰൨

ഇതിനളചരിതമണിപ്രവാളെ പ്രഥമസ്സൎഗ്ഗഃ

വാമാക്ഷിയാംഭൈമജമൂലമായി കാമാത്തനാമന്നളഭൂമി പാലൻ വാമങ്ങളാംഹംസഗണങ്ങളെക ണ്ടാമൊദമാന്നാശ്രു മനഃകുരുന്നിൽ ൧

ഇരുടാന്നകാത്തസ്വരമെന്നപൊലെ വാടാത്തകാന്ത്യാപ രിതൊവിളങ്ങും നീഡൊത്ഭവശ്രെണിയിലൊന്നിനെതാൻ കൊടാതെകണ്ടാശ്രുപിടിച്ചിതപ്പൊൾ . . . ൨

പൊയിക്കളഞ്ഞീടരുതെന്നബുദ്ധ്യാ തൊയംതുടച്ചാടൽ വരാത്തവണ്ണംപൊയ്കുല്ലരാജപ്രവരൻമഹാത്മാ കയ്യിൽപിടി ച്ചാനഥരാജഹംസം ൩

സാമങ്ങളാംവാക്കുകളമ്മഹീശ നാമൊദമുള്ളിൽവരുമാറു ഹംസം ദാമൊദരംമാനസതാരിലൊത്തി ട്ടാമന്ദമെന്നിപ രിചിൽബഭാഷെ ൪

മന്ദത്വമാന്നീടിന ശക്തിപൂണ്ടൊരന്നങ്ങളാംഞങ്ങൾസ രസ്സുതൊറുംമന്ദെതരംസുന്ദരമാംവിസത്തെ തിന്നീടുവാനാ യിനടന്നിടുന്നു. ൫

നാനാഗുണംപൂണ്ടൊരുഭൂമിപന്മാ രുന്നംവരുത്തീടുകയില്ല നമ്മെ മാനിക്കവാനെന്നുജഗൽപ്രസിദ്ധം മാനെതരംകമ്മ

മിതെന്തിനയ്യൊ· ൬

കാലുഷ്യമില്ലാ നളനെന്നുലൊകെ ചെല്ലുററനൽകീൎത്തിന
ടന്നിട്ടുന്ന കാലുഷ്യമെന്തിങ്ങിനെതൊന്നുവാനാ ബാലിക്കപാ
ണ്ഡുത്വമിയന്നകീൎത്തിം· ൭

വെണ്ടാത്തകൎമ്മങ്ങൾതുടങ്ങിയെന്നാൽ നീണ്ടൊരുകീൎത്തി
ക്കിഹഭംഗമുണ്ടാം വെണ്ടുന്നതെനൈഷധചെയ്യിടാവൂ വെ
ണ്ടുന്നതല്ലീവകയൊക്കെടൊനീ· ൮

ഇക്കണ്ടലൊകങ്ങളിലൊക്കയുംനീ ചൊൽക്കൊണ്ടഭൂമിപതി
യെന്നുനൂനം വക്കാണമിപ്പക്ഷികുലൊത്ഭവംമാം ചിക്കെന്നു
ചെയ്തീട്ടുകയൊഗ്യമല്ല· ൯

എൻപ്പെരുമുള്ളൊരുഗുണങ്ങൾപൊവാ നല്ലെതരപ്രജ്ഞപത
ത്രിഹിംസാ കെല്ലൊടഹൊകാരണഭൂതയത്രെ സ്വല്പംവിചാ
രിക്കനളക്ഷിതീശ· ൧൦

ഒട്ടല്ലഹൊപ്രാണിവിഹിംസനത്താൽ പെട്ടന്നുവന്നീടുമ
നൎത്ഥജാലം ഒട്ടംഭവാൻശങ്കനിനക്കവെണ്ടാ വിട്ടാലുമെ
ന്നെതരസാസുബുദ്ധെ· ൧൧

ജാതുപ്രിയക്കെട്ടുവരുത്തുവാനാ യെതെങ്കിലുംപക്ഷികൾ
പൊരയല്ലൊ ജാതാക്രപാമാനസതാരിലെന്നാൽ പാതാഭവെ
ക്ഷൊണിപമെമഹാത്മൻ· ൧൨

എന്നെപിടിച്ചപ്പൊടമത്തുവെപ്പാൻ മന്നിന്നധീശവദ
കിന്നിമിത്തം പൊന്നിന്നിറംകണ്ടതുകൊണ്ടിദാനീംപൊന്നെ
ന്നുചിത്തത്തിൽനിനച്ചിതൊനീ. ൧൩

പക്ഷങ്ങളിൽശിക്ഷയൊടെവിരിഞ്ചൻ പക്ഷംവിനാത
ൽക്ഷണമിപ്രകാരം പക്ഷിവ്രജെപ്രൌഢിപെരുത്താഞങ്ങൾ
ക്കക്ഷൊഭമിക്കാന്തിവരുത്തിനൂനം· . . . ൧൪

സ്വൎണ്ണപ്രഭാംകണ്ടതുമൂലമിപ്പൊൾ സ്വൎണ്ണങ്ങളെന്നാശ്രുനി
നക്കവെണ്ടാ ഭേധാരലക്ഷങ്ങൾകരസ്ഥമുള്ളൊരൎണ്ണൊജനെ
ത്രപ്രിയനല്ലയൊനീ· ൧൫

ബ്രഹ്മാവിനെസ്സസ്ഥതലെവഹിച്ചി ട്ടുന്മെഷമൊടെനട
കൊൾകയത്രെ ചെമ്മെനമുക്കുള്ളപ്രവൃത്തിയൊക്ക കണ്ടൊമഹ
മിപ്പൊൾതുടരല്ലെടൊനീ. ൧൬

ധാതാവിനൊത്തീടുവിരിഞ്ചനെന്നും ചെതൊഹരംപെർ
പറയുന്നലൊകം ചെതസ്സിലൊത്താലതിനുള്ളസാരം ചെ
തൊഹരങ്ങൾവഹിക്കമൂലം. . . . ൧൭

ആരൊടുമന്നത്തിനുവൈരമില്ല നെരെവിചാരിക്കിലതി
ന്നുപൊരാ പെരായിരംപൂണ്ടമുകുന്ദപാദം പാരാതെചിന്തിച്ചു
വസിപ്പുഞങ്ങൾ. ൧൮

എന്നെഭവാൻകൊൽകിലഹൊനിനച്ചാലൊന്നല്ലെനിക്കു
ള്ളവിപത്തുരാജൻ മദ്ദെതരംനീചെവിതന്നുകെൾക്ക മദ്ദെ
തരംമദ്വ്യസനംമഹാത്മൻ. ൧൯

വാർദ്ധക്യമുൾക്കൊണ്ടുമദീയമാതാ വൃദ്ധാപിഭെവച്ചുപാസല
താസമെതാ വാർദ്ധിക്കുമാരീകണാവന്റെനാമം മൂർദ്ധാവിൽ
വെച്ചങ്ങുവസിച്ചിടുന്നു. ൨൦

ഇന്നിന്നുപൊംപ്രാണനെനിക്കുപാർത്താലെന്നങ്ങുചിത്ത
ത്തിൽനിനച്ചുതന്നെ ഇന്നംബവാഴുന്നതുമാനവെന്ദ്ര കൊ
ന്നീടൊലാനീയതുകൊണ്ടെടൊമാം. . . . ൨൧

മാതാപിതാക്കൾക്കമൃതിപ്പെടുമ്പൊൾ ചെതൊമുദാപുത്ര
വിലൊകനംപൊൽ എതെങ്കിലുംവെണ്ടതതിന്നുമീതെചെതഃ
പ്രിയംമറ്റൊരുവസ്തുനാസ്തി. ൨൨

മറ്റില്ലെടൊനൈഷധപുത്രനെന്നെ പെറ്റുള്ളമാതാവി
നുനൂനമത്രെ മുറ്റുംഭവാനെന്നവിടാത്തപക്ഷംപെറ്റംബ
തൻസങ്കടമെന്തുചൊൽവൂ. ൨൩

പിന്നെവിശെഷിച്ചുമദീയകാന്താ തന്വീമണീമന്മഥപീ
ഡയൊടെ എന്നെപിരിഞ്ഞുള്ളവിഷാദമൂലം ചെന്നീടുമങ്ങ
ന്തകമന്ദിരത്തിൽ. ൨൪

കഷ്ടംതദാകുട്ടികൾനഷ്ടരാമ ങ്ങൊട്ടല്ലഹൊദുഃഖമെനിക്ക
തൊർത്തും ശിഷ്ടപ്രഭൊദുഷ്ടതകാട്ടൊലാനീദുഷ്ടപ്രഭുത്വൈധ
വിനാശകാരിൻ ൨൫

നന്നല്ലെടൊഹംസശരീരമാംസം തിന്നീടുവാനെന്നുധ
രിച്ചുകൊൾനീ അന്നത്തിനെകൊന്നുഭുജിക്കഎന്നും മുന്നെന
ടപ്പില്ലതുകഷ്ടമത്രെ ൨൬

ഹംസങ്ങളെകാണ്മതിനുംപ്രയാസം ഹിംസിക്കയെന്നുള്ളതു

പിന്നയെല്ലൊ ഹംസെശ്വരശ്രെണികളെന്ന പൊലെഹംസ
ങ്ങൾനിഭൃതാക്ഷികളെന്നവെഹി . . . ൨൭

പെരുത്തമാംസാഗ്രഹമുണ്ടിതെന്നാ ലുരത്തനായാട്ടുതുട
ങ്ങെടൊനീ തെരിക്കെനെചെന്നുവധിക്കമൊംസം പെരുത്തഭ്രു
ദാരമൃഗാദികളെത്ത. ൨൮

കടുത്തസിംഹങ്ങളടുത്തുവന്നാൽ മിടുക്കനാംനീശരമെയ്തു
വെഗാൽ പടുത്വമൊടെ കുലചെയ്ക വീര മടിക്കൊലാക്രൂരവി
ഹിംസനാത്ഥം. - . . - . - ൨൯

ഏവംപറഞ്ഞാശ്രുകരഞ്ഞുഹംസം ഭാവക്ഷയംപൂണ്ടുനളൻ
തദാനീം ഗൊവിന്ദനെപൊലെദയാർദ്രഭാവം ഭാവിച്ചുഹം
സത്തിനെവിട്ടുചൊന്നാൻ. ൩൦

കെട്ടീടെടൊഹംസകുലപ്രഭൊനീ വാട്ടംവിനാമമവചനം
മഹാത്മൻ കാട്ടാളനെപൊലെയൊരിക്കലുംഞാൻ കാട്ടാസ
വൈദുഷ്ടതയൊന്നുകൊണ്ടും . . - . ൩൧

നിന്മെനിതൻകാന്തിവിലൊകനത്താ ലെന്മാനസെകൌ
തുകമുണ്ടുവച്ചു ചെമ്മെമുദാകണ്ഠരസിപ്പതിന്നാ യുന്മൊഹമാ
ന്നാശുപിടിച്ചുനിന്നെ. - ൩൨

കൊന്നീടുവാനല്ലപിടിച്ചുനിന്നെ തിന്നീടുവാനില്ല നമു
ക്കുമൊഹം നന്നായഖിച്ചങ്ങുവസിച്ചുകൊൾകനീ മന്ദെതരം
പൊകഭയപ്പെടെണ്ട. ൩൩

എന്നിങ്ങിനെചൊല്ലിയനൈഷധന്റെ മുന്നിൽസ്ഥിതി
ച്ചെയ്തുപറഞ്ഞുഹംസം: നന്നായ്ശ്രുതംനൈഷധഭൂപതെനീ ഒ
ന്നിന്നുഞാൻചൊൽവതുകെൾക്കവെണം. . ൩൪

കല്യാണശീലീദമയന്തിയെന്നങ്ങു ല്ലാസമാർന്നുണ്ടൊരുന
ല്ലനാരീ ചൊല്ലുള്ളഭീമക്ഷിതിപാലപുത്രീ കല്യാണസിന്ധൊ
ബതവൈരസെനെ. . . . ൩൫

അക്കന്യകക്കൊത്തൊരുനാരിയില്ലൊ ളിക്കണ്ടലൊകങ്ങ
ളിലൊന്നുമില്ല ചൊൽകൊണ്ടരംഭാദികളുംവിശെഷി ച്ചുൾ
ക്കാമ്പിലൊത്താൽശരിയല്ലവൾക്ക. . . ൩൬

ദാന്തസ്വസാവിന്റെ വിശെഷമൊത്താൽസ്വാന്തംകുളുക്കും
ബതശങ്കയില്ല ഭ്രാന്തുംപിടിക്കുംമദനാൎത്തിയാലെ ശാന്താ

ത്മകാനാമപിനൊവിവാദഃ · · · · ൩൭

തന്വംഗിതൻകെശവിലൊകനത്താൽ ഖിന്നത്വമാൎന്നച്ച
മരീമൃഗങ്ങൾ ഇന്നുംസദാബാലലതാപ്രിയത്വം സന്നത്വമാ
ക്കീട്ടുനടന്നിടുന്നു · · · · · · ൩൮

കാണിക്ഷണംസുന്ദരഗാത്രിതന്റെ ചെണാൎന്നനൽകണ്ണി
ണകാങ്കമൂലം ഏണീകുലംനാണമിയന്നുനൂനം കാണാതെ
ടംനൊക്കിയൊളിച്ചിടുന്നു · · · · ൩൯

മല്ലാക്ഷിതൻചുണ്ടുവിലൊക്യമെല്ലെ വല്ലാതെലജ്ജിച്ചുമറ
ഞ്ഞിരിപ്പൂ നല്ലൊരുതൊണ്ടിപ്പഴമിണ്ടലൊടെ കല്യാണശീ
ലനൃപകെട്ടുകൊൾനീ · · · · · ൪൦

ഭൈമീമുഖംകണ്ടതുമൂലമായി ട്ടാമൊദമുൾക്കാമ്പിൽ വരാ
ത്തമൂലം സൊമനുസന്താപരെണനൂനം ക്ഷാമംപിടിക്കു
ന്നിതുനാളിൽനാളിൽ · · · · · ൪൧

ഐരാവതത്തിൻപൃഥുകുംഭയുഗ്മം പാരാതവൾകൊങ്കകൾ
രണ്ടുകൊണ്ടും നെരെജയിച്ചാളതുകൊണ്ടിദാനീ മൈരാവ
തംദുഃഖമിയന്നിരിപ്പൂ · · · · · ൪൨

കാറൊത്തവെണീടെമനൊജ്ഞമാകും മാറെന്നതമ്മാരനു
ന്നത്തഭൂമി ക്രൂറൊത്തതിൽചെൎന്നൊരുനാൾശയിക്കിൽ മാറാ
ത്തതെജസ്സുഭവിക്കുമല്ലൊ · · · · ൪൩

കാൎത്തസ്വരാശ്വത്ഥദലംകണക്കെ ചീൎത്തൊരുകാന്ത്യാപ
രിശൊഭമാനം താൎത്തെന്മൊഴീടെയുദരംമനൊജ്ഞം പാൎത്താ
ലഹൊചിത്രമതീവചിത്രം · · · · ൪൪

കൌതുഹലത്തൊടൊരുചക്രചാരി ത്രാതപ്രഭേനിൎമ്മിത
ചിത്രയൊഗം ശാതൊദരീടെജഘനംവിധാതാ ചൂതായുധ
സ്യൈവരഥഞ്ചകാര · · · · · ൪൫

ഊരുദ്വയാഭീമരസാപപൃത്ഥ്യാ ശ്ചാരുപ്രഭംപൊങ്കദളിക്കു
തുല്യം മാരപ്രദംധീരജനെഷുപൊലും ശ്ശൂരപ്രഭൊപുണ്യഗു
ണാംബുരാശെ · · · · · · ൪൬

പത്തായിരംസ്വൎണ്ണസരൊജമൊത്തങ്ങത്യന്തകാന്ത്യാവില
സുന്നപൊലെ മത്തെഭസഞ്ചാരിണിയായിരിപ്പൊ രത്തെ
ന്മൊഴീടെപദയുഗ്മശൊഭാ · · · · ൪൭

ഇല്ലീവിധംസുന്ദരിയിന്നൊരെടത്തെല്ലാടവുംനൊക്കുകി
ൽമല്ലബാഹൊ കല്യാണഗാത്രിക്കൊരുവല്ലഭൻനീ യല്ലാ
തെമററില്ലൊരുയൊഗ്യനിപ്പൊൾ. . . . ൪൮
നിന്നിൽപ്രിയംകന്നൽമിഴിക്കപാരം വന്നീടുവാനുള്ളൊ
രുയത്നമിപ്പൊൾ നന്നായഹംചെയ്യുനഹൊമഹാത്മൻ പി
ന്നെവിധിക്കൊത്തവിധംഭവിക്കും." . . ൪൯
പാരംപ്രീതികലന്നുഹംസമിതിതം ഭൂപാലമുക്താതദാചാ
രുപ്രെമരസെനഭീമതനയാ ലൊകാത്ഭുതമത്യാദരം വീരശ്രീ
കലരുന്നനൈഷധനൃപാ ദാനന്ദമൊടാശിഷംഹെലൊരംപ്രാ
പ്യയയൌചഹെലൊരതരസാ ഭൈമീസമീപംക്ഷണാൽ ൫൦

ഇതിനളചരിതമണിപ്രവാളെ ദ്വിതീയസ്സൎഗ്ഗഃ

അഥകണ്ടിതുഭൈമപുത്രിയപ്പൊൾ പൃഥുകാന്ത്യാപരിശൊഭി
തംമരാളം ധൃതമൊദമൊടാളിമാരൊടൊത്തിട്ടതിനെ ചെ
ന്നുപിടിപ്പതിന്നൊരുങ്ങി. . . . ൧
ദമസൊദരിയാളിമാരുമായി ട്ടമിതാനന്ദരസെനമന്ദമ
ന്ദംകമനീയവിലാസഭാവമൊട്ടും ക്രമതൊഭ്യന്തികമാപത
സ്യമൊദാൽ. ൨
അതുനെരമതീവദൂരദെശെ മതിമാനാകിനരാജഹംസ
വീരൻ കുതുകെനഗമിച്ചുഭൈമപുത്രീ യതുകണ്ടിണ്ടൽകലന്നു കു
ണ്ഠഭാവാൽ. ൩
വഴിയെനടകൊണ്ടുമെല്ലമെല്ലെ കഴിവുണ്ടാമിതിനെന്ന
തൊൎത്തുതന്നെ അഴകൊട്ടടനൊട്ടടുത്തുചെന്നാൾ പിഴയാ
തപ്പൊഴുമൊടിനാൻമരാളം. ൪
കരിഗാമിനിപിന്നയുംഗമിച്ചു പരിചൊടെവിധിവാഹന
സ്യപിമ്പെ തരസാപുനരൊട്ടടുത്തിതപ്പൊൾ ത്വരിതംധാ
വനമാചരിച്ചഹംസം. ൫
കനകാകൃതിയാംമൃഗംപിടിപ്പാൻ കനിവൊടെരഘുവീര
നെന്നപൊലെ വനജെക്ഷണയാംദമസ്വസാവ ങ്ങനഹം
സസ്യനടന്നുകാട്ടിലപ്പൊൾ ൬

അതുകണ്ടുപിടിച്ചുതോഴിമാരങ്ങതിതാപംപിടിപെട്ടു ഭീമപു
ത്ര്യാഃ മതിയെന്നുവിലക്കിയാളിമാരും കൊതിയൊടങ്ങവൾ
പിന്നെയുംനടന്നാൾ ൭

മധുവാണിയൊടപ്പൊഴമ്മരാളം മധുരസ്നിഗ്ദ്ധ പദാക്ഷ
രംബഭാഷെ; വിധുനെമുഖിനീധരിക്കബാലെ വിധിയില്ലാ
അതിലിച്ഛയെന്നതാക ൮

മമസംഗ്രഹണത്തിനിന്നുകന്യെ കമനീയാംഗി നിനക്ക
വെണ്ടെടൊനീ അമരാപഗയിൽകളിച്ചിരിപ്പൊരമലൻഞാ
നിഹരാജഹംസവീരൻ ൯

സരസീരുഹസംഭവന്റെപത്രം സരസെഞാനതു കൊ
ണ്ടൊരുത്തരെന്നെ പരിചിൽബതഹംസിയാസുശീലെ പ
രമൻമൽപ്രഭുഭാരതീമണാളൻ . . . ൧൦

തവരൂപഗുണങ്ങൾകെൾക്കമൂലം ഭുവിവീരൻനളനെന്ന
ഭൂമിപാലൻ ദിവിജെജരപിമാന്യസമ്പ്രതാപൻ ഗവിജാ
ക്ഷിവലയുന്നുമാരതാപാൽ ൧൧

അവനൊളമൊരുന്നതപ്രഭാവൻ ഭുവനത്തിങ്കലൊരെട
മില്ലെടൊകെൾ അവനുള്ളഗുണങ്ങൾവിസ്തരിപ്പാൻ പവനാ
ശിപ്രവരന്നുമാവതല്ല ൧൨

ക്ഷിതിതന്നിലനെകഭൂമിപാലാ നതിവീരൻ പടചെയ്തു
കൊന്നുപിന്നെ കുതുകെനരഥങ്ങളശ്വജാലം മതിമാനാന
ളനിങ്ങുകൊണ്ടുപൊന്നു ൧൩

കരിതൊരണചാമരങ്ങൾപിന്നെ പരിശൊഭിച്ചെഴുമസ്സി
താതപത്രം പരിതൊഷഭരെണവൈരസെനി സുരസാകൊ
ണ്ടുഗമിച്ചിതാത്മഗെഹെ ൧൪

നളനൊടുജയിപ്പതിന്നൊരുത്തൻനളിനാസ്യെനഹി, ഭൂ
മിമണ്ഡലത്തിൽ കളവല്ലിതുകെൾജഗൽപ്രസിദ്ധം കളവാ
ണിഗുണംപിന്നെയുംവിശെഷം ൧൫

പരരാഷ്ട്രനിവാസിഭൂമിപൌഘം പരമാമൊദരസം കല
ന്നുപാരം ഉരുകാഞ്ചനഭാരമാവഹിപ്പിച്ചരുകൊലാഹലമ്മെതി
നൈഷധാന്തം ൧൬

ഇതികെളിപെരുത്തവൈരസെനിംകുതുകംപൂണ്ടിതുകാല മ

ജ്ജബാണൻ പതിവൊടുജയിച്ചുമല്ലന്നെത്രെ അതിനി
പ്പൊളൊരുഹെതുനീയെടൊകെൾ ൧൭

ജലജാംബകിവീരസെനപുത്രൻവലക്ഷീനാശസമപ്രതാപ
നിപ്പൊൾ വലയുന്നുസുമശ്രുഗാത്രിയാലെ ജലപാനത്തി
നപൊലുമിച്ഛയില്ല ൧൮

ഹിമരശ്മിസുഗന്ധമുള്ളപുഷ്പംകമനീയദ്രുമപല്ലവങ്ങളിത്ഥം
അമലാശയനായവൈരസെനി ക്കമലെദുഃഖകരങ്ങളായ്ഭ
വിച്ചു ൧൯

മതിനെമ്മുഖിയായനീനിമിത്തം മതിമാനാന്നള നിങ്ങി
നെവലഞ്ഞു അതുകൊണ്ടിനിനീയവന്റെതാപംമിതസംഭാ
ഷിണിതീക്കണംമനൊജ്ഞെ ൨൦

സകലാംഗമതവെദിയെന്നപ്പുകൾപൊങ്ങീടിന വീര
സെനപുത്രൻ അകതാരിലതീവകുണ്ഠിതംപൂണ്ടകകൃത്താകിയ
കാമദെവനാലെ ൨൧

അതുചിത്രമഹൊനിനച്ചുകണ്ടാൽലതുലം കാമപരാക്രമംക
റൊരം മതിയെറിയവക്കമാത്തിയുണ്ടാം ചതിയൻപുഷ്പശര
ൻകയത്തുവന്നാൽ ൨൨

ബലമായലർബാണനെന്നചൊരൻ കലിയിൽകൌശ
ലമുള്ളവൻകയത്താൽകുലവുംസ്ഥലവുംനിനക്കയില്ല കലഹം
വന്നിടുമെന്നുമില്ലബൊധം ൨൩

പലകൌശലവുംഗുണങ്ങളുംകൊണ്ടുലകിൽകീർത്തിപെരുത്ത
പൂരുഷന്മാർ പലരുണ്ടിഹകാമബാണമെററി ട്ടലസതൊന
ചരന്തിചിന്തയൊടെ ൨൪

അറിവൊന്നുമശൊകബാണനാകും തെറിയുള്ളൊരു കറൊ
രനൊടുപററാകുറവില്ലവനമ്പുപൊട്ടമപ്പൊൾമറിയുംനല്ലകു
റിക്കുകൊണ്ടുചിത്തം ൨൫

പെരിയൊരുകരിമ്പുവില്ലുമായിട്ടരിശംപൂണ്ടിഹമന്മഥൻവ
രുമ്പൊൾഒരുമർത്ത്യനുമില്ലവന്റെനെരെ പൊരുതീടാനര
വിന്ദചാരുനെത്രെ ൨൬

മലർബാണവശംഗമിക്കമൂലം മലർബാണാന്തകനായ
ശംഭുപൊലും മലതന്മകളെനിജാർദ്ധമൂർത്ത്യാ കലിതാനന്ദ

രസംവിഭത്തിനിത്യം ൧൭

വടിവൊടിഹപുണ്ഡരീകനെത്രൻ ചട്ടലാക്ഷീംകടൽമാനിനീംനിതാന്തം മടിയാതെദധാതിമാറിടാതെ കൊടിയൊരംബുജബാണപീഡയാലെ . . . ൧൮

കമലൊത്ഭവനാത്മവല്ലഭാന്താം കമലാക്ഷിമപിഭാരതീംമുഖാന്തെകമലാശ്രുഗതാപിതശ്ശ്രുധത്തെ കമനീയംബതകാമകൌശലംകെൾ ൧൯

ഇതിമൂൎത്തികൾമൂവരുംസ്മരന്റെ അടിമക്കാരിലൊരഗ്രഗണ്യരത്രെ അതിലെററവുമിന്നുവീരസെനക്ഷിതിപന്റെ സുതനംഗജന്റെഭൃത്യൻ ൨൦

പരിചൊടിഹവൈരസെനിവീരൻസ്മരനെതൻതനുശൊഭകൊണ്ടുമെല്ലെപെരിയൊരുകുത്തുഹലം ജയിച്ചുപരിതാപംഹൃദിമാരനുണ്ടതസ്മാൽ ൨൧

തരമിപ്പൊഴവന്നുവന്നതിന്റെ പരിഹാരത്തിനുഹല്ലമല്ലനെത്രെപരിപന്ഥികളിങ്ങിനെചതിപ്പാൻ തരമുള്ളപ്പൊഴുടൻതരംകെട്ടുകൾ ൨൨

ഇതിഹംസവചസ്സുകെട്ടുപാരം മതിയിൽകൌതുകമാണ്ടുഭൈമപുത്രീ മതികൌശലവാരിരാശിയാകുംധൃതിമാനാമവനൊടുചൊല്ലിമെല്ലെ. ൨൩

വദഹംസവദാശ്രുനൈഷധന്റെ മൃദുവൃത്തംമുഹുരുല്ലസൽപ്രമൊദം മദനൊപമനെന്മണാളനെന്റെ മൃദുചെതസ്സിൽവിളങ്ങിനില്ലുനിത്യം. . . . ൨൪

നളനെന്നുപറഞ്ഞുകൂട്ടമപ്പൊൾ നളിനാസ്ത്രാൎത്തിപിടിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ അളവററൊരുപീഡയെവഞ്ചാനും കളവല്ലിങ്ങുവസിപ്പുരാജഹംസ ൨൫

അവനെന്റെമണാളനാസ്സുരാനാ യവസാനംകലരാത്തവണ്ണമിപ്പൊൾ അവനത്തിനുദക്ഷനായിരിക്കും ഗവിജാക്ഷംബതസന്തതംഭജെഹം. . . . ൨൬

മനതാരിലിനിക്കുനൈഷധന്റെ നിനവല്ലാതൊരുചിന്തയില്ലനൂനം കനിവെന്നിലവന്നുവന്നതെങ്കിൽ പുനരില്ലെന്മനതാരിലാൎത്തിയെതും. . . . ൨൭

നളനെമനതാരിലൊക്കിലന്നാൾ കുളിയുംഭക്ഷണമില്ല റക്കമില്ല തെളിവില്ലമുഖത്തിനെന്നുവെണ്ടാ വെളിവിൽ തൊഴികൾമുമ്പിൽനിന്നുകൂടാ. . . . ൩൮

പലതൊഴികളൊടുമൂഢമൊദം മലർബാണാധികശൊഭനാന്നളന്റെ കലുഷങ്ങളകന്നവാൎത്തചൊൽവാൻ പലവട്ടംപറയുംമരാളമെഞാൻ. . . . ൩൯

അവർചൊൽവതുകെട്ടചിത്തതാറിൽ കവിയുമ്മൊദമൊടിങ്ങുജീവനത്തെ അവനെന്തരമെങ്കിലും ധരിക്കുന്നവനിൽ പ്രീതിവളൎന്നമൂലമില്ലൊൾ. . . . ൪൦

അവനൊടുരമിച്ചപത്തുനാളീ ഭുവനത്തിങ്കലിരുന്നുപിന്നമെല്ലെ ദിവിചെന്നുവസിക്കിലൊവിഷാദം ലവമാത്രന്നഹിഹംസവീരകെൾനീ. . . . ൪൧

നിഷധെശ്വരകാന്തയെന്നുമാംനീ മിഷമെന്നീമനതാരിലൊത്തുകൊൾക മൃഷിതാമലശാതകുംഭകാന്തെ മൃഷിതംമെഹൃദതീവനൈഷധെന ൪൨

ഗുണദൊഷവിഭാഗശീലനാന്നീ ഗുണവാനാന്നളനെന്റെകാന്തനാവാൻ പണിയെങ്കിലുമൃദ്ധ്യമിക്കവെണം ഗുണവാന്മാരിലതീവപുണ്യശാലിൻ. . . . ൪൩

തവവാക്കുകൾകെട്ടുവിശ്വസിച്ചെൻ തവചിത്തംകരുണാൎദ്രമെന്നൊടൊഞാൻ ജവമിന്നുഗമിച്ചനീകഥിക്ക ഭുവനെശൻനളനൊടുമച്ചരിത്രം. . . . ൪൪

ജലമിശ്രപയസ്സിൽനിന്നുമെല്ലെ ജലമെല്ലാംബതവെർതിരിച്ചുകൊള്ളും ജലജൊത്ഭവപത്രമല്ലയൊനീ നലമൊടെഗുണദൊഷമൊത്തുകൊൾക ൪൫

വിരവൊടിഹരണ്ടുനാളിലുള്ളിൽ പരിതാപമ്മമനീങ്ങുമാറവെഗാൽഗുരുകാന്തികലൎന്നമൽപതിന്നീപരിചൊടിങ്ങുവരുത്തുവാൻശ്രമിക്ക ൪൬

മമതാതനുമംബയുംഗുണാബ്ധെ മമസന്തുഷ്ടികെട്ടുകയില്ലനൂനം അമലാശയനച്ഛനൊപ്രിയക്കെടമലൻ നൈഷധനൊടുവന്നുകൂടാ ൪൭

പരിചൊടുസ്വയംബരത്തിലെന്റെ പരിമൊദത്തിനു

പാത്രമാംനളംഞാൻ ചെറിയൊരുസുഗന്ധമാല്യയഷ്ട്യാ വര
ണ്യതെച്ചുമതിന്നുശങ്കയില്ല" . . . ൨൮

ഇതിഭീമസുതാവചസ്സു ധായാസ്തുതികൊണ്ടാശ്രുകളത്തുമാ
നസാന്തംമതിശാലിശകുന്തവീര നെററംധ്രുതിയൊടെബ
തപിന്നയുംപറഞ്ഞാൻ ൨൯

„ഗുണഭീമസുതെമനൊജ്ഞരൂപെ ഗുണശാലിനൃണമാത്ര
ദൊഷഹീനെ പണിയുണ്ടിഹനിൻഗുണങ്ങളില്ലൊം ഗണ
നചെയ്യുതിനൊത്തുകൊൾകബാലെ . . ൩൦

സുരസുന്ദരിമാരുമില്ല നിന്നിൽപരമുള്ളൊരുസുരൂപയൊ
ക്കിൽനൃനം സുരനാഥനുമില്ലവൈരസെനി ക്കൊരുമില്ലാ
നറികാംബുജാക്ഷിഭദ്രെ ൩൧

അതുകൊണ്ടിഹനിങ്ങൾതങ്ങളിൽ ചെന്നതിമൊദെനരമി
പ്പതിന്നുതന്നെ വിധിവന്നുഭവിക്കുമില്ലശങ്കാവിധി ചിത്ത
ത്തിലിതൊൎമ്മവിട്ടുപൊമൊ ൩൨

ഉചിതത്തിനുതക്കവണ്ണമല്ലൊ ശ്രുചിചിത്തൻ മമനാഥ
നാംവിധാതാശചിയെസുരനാഥനൊട്ടുചെൎത്തുനിചിതാ ന
ന്ദരസെനപണ്ടുപണ്ടെ * ൩൩

സുരവാഹിനിയെപുനഃപ്രമൊദാൽപരിചിൽ സിന്ധുവി
നൊട്ടുചെൎത്തുപിന്നെ പരിതൊഷരസെനനിന്നെയില്ലൊം
നരപാലൻനളനൊട്ടുചെക്കുമത്രെ" . . . ൩൪

കുടിലെതരചിത്തനാമ്മരാളം ചടുലാക്ഷിംദമസൊദരീ
മിവണ്ണം മടിയാതെപറഞ്ഞുനൈഷധാന്തെ വടിവൊടങ്ങു
ഗമിപ്പതിന്നൊരുങ്ങി ൩൫

തെളിവൊടുസരൊജപത്രമദ്ധ്യെ വെളിവെറുംനഖരെണ
ഹംസവീരൻ നളഭൂപവരംവരച്ചുമെല്ലെ കളവാക്കാംദമ
സൊദരിക്കുകാട്ടി ൩൬

അതിമൊദരസംപറന്നുപൊ യമ്മതിമാനാന്നളനൊട്ടു
ചൊല്ലിമെല്ലെ: „അതിസുന്ദരവൈരസെനികെൾനീ പതി
വൊടെമമവാക്യമിന്നുമൊദാൽ . . . ൩൭

ദമസൊദരിയൊടുനിഞ്ചരിത്രം കമനീയമ്മുഴുവൻ പറ
ഞ്ഞൊടൊഞാൻ സുമബാണനധീനയായഹൊ കെളമലാം

ഗീബ്ധത ഭീമപുത്രിയെററം ൨൮

തവദെഹവുമൊത്തുകൊണ്ടതന്നെ യവളങ്ങാത്മപുരത്തി ൽ വാണിടുന്നമമവാക്കുകൾകത്തുമഗനിയിങ്കൽ ക്രമതസ്സ്യക്തഷ്യതംകണക്കെയായി. ൨൯

അവളാശ്രുസ്വയംബരത്തിൽനിന്നെ സ്വഭൊജ്യൗശസമ പ്രതാപനൃനം അതിമൊദരസംവരിച്ചുകൊള്ളും മതിയിൽ കണ്ണിതമിന്നുവെണ്ടതെല്ലും . . . ൩൦

പരപൂരുഷരാരിലുംവരാംഗി ക്കൊരുനാളുംബതവാഞ്ഛ യില്ലനൃനം കരിവീരപദാതിസെനയൊടും പരിചിൽചെ ന്നുസ്വയംബരെവരിക്ക ൩൧

ഭവദീയഗുണങ്ങൾമെലിൽമെലിൽ ഭവിതാരഃ പ്രചുരഞ്ച പുഷ്ടിയുക്തം ഭവതസ്സഖിഞാനമിന്നുഗച്ഛാമ്യഭവന്മെഹൃദിതു ഷ്ടിപുഷ്ടിപാരം" ൩൨

ഇതിമതിതെളിവൊടുംമാനസാനന്ദപൂർണ്ണം ക്ഷിതിപതി യൊടുഹംസം ചൊല്ലിമെല്ലെഗമിച്ചു മതിതളിരിലനന്തപ്രീ തിയൊടാത്മഗെഹെ മതികലുഷവിഹീനൻ നൈഷധൻ വാണചെമ്മെ . . . . .

ഇതിനളചരിത മണിപ്രവാളെ തൃതീയസർഗ്ഗഃ

അക്കാലമങ്ങുദമയന്തിയൊടംബുജാസ്സൻ വക്കാണമെററു നിമിത്തമവൾക്കചിത്തെ ചിക്കന്നുദുഃഖമുളവായിവല ഞ്ഞുപാരം മൈക്കണ്ണിയാളുടെശരീരമുടൻമെലിഞ്ഞു. ൧

പണ്ടെനളങ്കലുളവാകിയചിത്തരാഗം കൊണ്ടങ്ങവൾക്ക സുഖമില്ലതിലുംവിശെഷാൽ തണ്ടാർശരാത്തിപിടിപെട്ടമ രാളവാക്യം കൊണ്ടുള്ളിൽവന്നനിനവെന്തു പറഞ്ഞുകൊൾവൂ ൨

നാളീകബാണപരിതാപഭരെണപാരം നാളീകലൊചന യുമാളികളൊടുചൊന്നാൾ: കാളുന്നതീക്കനലിൽവീണകന്നു ക്കെയായ്ഞാൻ മെളംകലർന്നകുസുമാശുഗപീഡയാലെ ൩

മൂഢൻമനൊഭവകഠൊരനതീവഗൂഢം ഗാഢംമനസ്സിൽ

മമവാക്യതിനെന്തുബന്ധം ഗ്രഢാംഘ്രിഭൂഷണഭയെനമഴിയ
ചിത്തെ ശുദ്ധപ്രമൊദമിവനിങ്ങുവസിക്കയൊതാൻ . ൪
പെടിച്ചൊളിച്ചിവനടങ്ങിവസിച്ചതില്ലൊം കൂടസ്ഥനീ
ശ്വരനറിഞ്ഞതുമില്ലകഷ്ടം മൊടിക്കിവന്നകറവില്ലിഹതൊ
ഴിമാരെ കൂട്ടുന്നവണ്ണമിവനെന്നെവധിക്കമില്ലൊം. ൫
ദുഷ്ടൻറദെഹമതിലെന്തൊരുചൂടിദാനീം കഷ്ടംനമ
ക്കിതുസഹിപ്പതിനില്ലശക്തി പെട്ടന്നിവൻറതനുചുട്ടിതുപ
ണ്ടുശർവ്വൻ കെട്ടില്ലതീക്കനലതിന്നുമിവൻറഗാത്രാൽ. ൬
ചൂടുള്ളകാരണമിതെന്നുനിനപ്പതിന്നെ പാടുള്ളുമറ്റൊരു
വിധംപറവാനയൊഗ്യം ഇരട്ടററതാപമിവനാൽപിടിപെ
ട്ടിനിക്കി നാടൽക്കുകാരണനിവൻസകലക്കെിത്ഥം. ൭
കാലാനലെനസദൃശൻബതതൊഴിമാരെ പാലാഴിജാത
നമൃതാംശുവുമെന്തുചിത്രം ഹാലാഹലത്തിനൊടുകൂടിജനി
ക്കമൂലം ചാലെശശാങ്കനിഹചൂടുഭവിച്ചിതൊതാൻ. ൮
അംഗാരമെന്നതുകണക്കൊസരൊജപുഷ്പം ഭംഗ്യാഭവിച്ചി
തുനമുക്കിതിനെന്തുബന്ധം തുംഗൻസഹസ്രകിരണൻറസ്യ
ഹൃത്തിതൊത്താൽ മങ്ങാതവീയ്യമതുകൊണ്ടുഭവിച്ചിതൊതാ
ൻ. ൯
ശീതൊപചാരഗണമൊന്നുമിനിക്കിദാനീം ശീതത്തിനാ
യിഹവരുന്നതുമില്ലകഷ്ടം ചെതൊവിഷാദമിതിവന്നുഭവി
പ്പതിന്നായെതാനുമുണ്ടുമമദുഷ്കൃതമെന്തുചെയ്യു. . ൧൦
എണാക്ഷിയായമമസൊദരിതൊഴിമാരൊടെണാന്നവാ
ണികളനെകമിവണ്ണമെല്ലാം നാണംകലന്നതിനിഗൂഢമുര
ച്ചുപിന്നെ വാണീടിനാൾനളനരെശ്വരചിന്തയൊടും. ൧൧
പുത്രീചരിത്രമിവയൊക്കയറിഞ്ഞുഭീമൻ വൃത്രാരിതുല്യന
ഥമന്ത്രികളൊടുകൂടി പുത്രീവിവാഹകരണാത്ഥമുടൻവിചാ
രിച്ചത്രാന്തരെകിമപിമന്ത്രികളൊടുചൊന്നാൻ. . ൧൨
മൽപുത്രിയായദമയന്തികുമാരികക്കി നല്ലന്നമായിബത
യൌവനമത്ര്യദാരംഅല്ലംക്ഷമിക്കയിനിയെന്നതുമാകവെഗാ
ലില്ലൊംസ്വയംബരമഹത്തിനുകൊപ്പിടെണം. . ൧൩
ബുദ്ധിപ്രകാശവുമതീവവിചിത്രരൂപം ശുദ്ധപ്രകാശഗുണ

യാകിയകീൎത്തിപിന്നെ ബഹുപ്രകൎഷ്യതിശുദ്ധകുലപ്രഭാവം
സിദ്ധിച്ചമന്നവനിവൾക്കുലഭിക്കവെണം . . ൧൪
ശാസ്ത്രങ്ങളൊക്കയുമറിഞ്ഞവനായിടെണം ഗൊത്രാത്മജാ
വരപരാക്രമനായിടെണം ഗാത്രെകനത്തതരുണതച മിയ
ന്നപാരം മാത്രാധികപ്രഭകലൎന്നവനായിടെണം . ൧൫
കാന്തസ്വരെണ ധനദാധികനായിടെണം ചിത്താരുതു
ഷ്ടിയിടചെൎന്നവനായിടെണംപാൎത്താലിവണ്ണമധികംഗുണമു
ള്ളവീരൻതാൻതന്നെയൊഴിക്കവരനായിവരെണമിപ്പൊൾ ൧൬
ഒട്ടംമടിക്കരുതിതിന്നുശ്രമിക്കനിങ്ങൾ പെട്ടന്നുഭൂപതിജ
നത്തെവരുത്തുവാനായിഓട്ടാളരെവിട്ടുക ലെഖനവുംകൊടു
ത്തിന്നാട്ടാരുമിങ്ങഖിലരുംവരണംവിശെഷാൽ . ൧൭
സൎവാവനീപതികൾവന്നുസ്വയംബരത്തിൽ ഗൎവംകല
ൎന്നിഹവസിച്ചരുളീടുമപ്പൊൾ ദൎവീകരാരിരഥപത്നിയൊ
ടൊത്തഭൈമീശവെതരംമനസിവാഞ്ഛിതനെവരിക്കും ൧൮
മല്ലാക്ഷിയായദമയന്തികുമാരികക്കി ന്നുല്ലാസമാൎന്ന വര
നൊടുസുഖിച്ചിരിപ്പാൻ നല്ലൊരുയൊഗമരവിന്ദജ കല്പിത
ഞ്ഞെൽ കല്യാണമായതുഭവിക്കുമസംശയംകെൾ. ൧൯
എല്ലാംവിധാതൃവിധിപൊലെഭവിക്കുമെന്തെല്ലാംവിവാദ
മതിനില്ലധരിച്ചുകൊൾക കല്യാണമെന്നതുമമംഗലമെന്നതും
മററില്ലാജനത്തിനുവരുത്തുവതിന്നൊരുത്തൻ . ൨൦
മന്ദെതരംനഗരമൊക്കയലംകരിക്ക മന്ദാരകുന്ദകുസുമങ്ങ
ളൊരുക്കിവെക്കകെ നൽമിഴിയിടെകരസംഗ്രഹ ഘൊഷമിപ്പൊ
ൾനന്നായ്പുരെണമൊരുദൊഷമകപ്പെടാതെ . ൨൧
കസ്തൂരികുങ്കുമവുമിന്ദുവുമെന്നിവണ്ണം വസ്തുക്കളൊക്കയുമൊ
രുക്കണമത്യുദാരം ശസ്തുതമാൎന്നപലവാദ്യരവെണ കാഷ്ഠാ
ഹസ്തീൎണ്ണകൎണ്ണവിവരങ്ങൾപിളൎക്കവെണം . . ൨൨
സമ്പത്തുകാണുമളവാശു ജനത്തിനെല്ലാ മിമ്പംവരെ
ണമിഹമാനസതാരിലെററം വമ്പാൎന്നജംഭരിപുമന്ദിരസംഭ്ര
മംകൊണ്ടുമെപ്പൊട്ടുലൊകഹൃദികന്നമിയന്നിടെണം . . ൨൩
വിത്തംകൊടുത്തുധരണീസുരവൃന്ദചിത്തം മുത്താകുമുത്തമ
പയൊധിയിലാക്കവെണം ഹിതെശനെഹൃദയതാരതിൽ

മാനിയാതെ അത്തൽവെടിഞ്ഞവർ നടക്കണ മത്രമെശെ ൧൪

അന്നംകൊടുത്തു ജനമാനസതാരിലെറം നന്നായ സാപ്രദനികരത്തെവരുത്തിടെണം നന്നായതിന്നുചില സൂദഗണങ്ങൾവെണം പിന്നെയഥൊചിതപദാൎത്ഥവുമത്രവെണം ൧൫

ഇത്യാദിഭീമവചനംകുതുകെന കെട്ട ഭൃത്യാദരെണബത മന്ത്രികൾമൊദമൊടെ അത്യുത്തമം ദമസഹൊദരി തൻ വിവാഹകൃത്യത്തിനാശുപരിചൊടഥകൊപ്പുകൂട്ടി ൧൬

വൃത്താരിലൊകസമമാകിയകുണ്ഡിനത്തിൽ ചിത്രംകലൎന്ന ചിലസാധനജാലമെല്ലാം അത്യന്തരെബഹുലകൌതുകപൂൎണ്ണഘൊഷം ഭൃത്യൊത്തമാവലിതദൈവചസംഭരിച്ചു. ൧൭

ഗാംഗെയകുംഭമതിൽവെച്ചഥവെണ്ടുവൊളം പാങ്ങായമച്ചകളങ്ങളുമിന്ദുചൂൎണ്ണം നീങ്ങാതകാന്തിപെരുകീടിനമുത്തുമാല്യം ഗാംഗെയമാല്യവുമതീവവിചിത്രമെറം . ൧൮

മന്ദാരമാല്യനികരങ്ങളുമുന്നതാഭം നന്നായമച്ചകളവാണിശിരസ്സിൽവെപ്പാൻ കന്ദപ്രസൂനകൃതമാലകൾ വെണ്ടുവൊളം നന്ദിച്ചതത്രസചിവൌഘമൊരുക്കിവെച്ചു. ൧൯

കസ്തൂരികുങ്കുമവുമുത്തമഹെമകുംഭെ സ്വസ്തിക്കചെൎന്നപടി വെണ്ടതുകൊണ്ടുവെച്ചു ഹസ്തീന്ദ്രരെപരിചിനൊടഥ പൊന്നണിച്ചാരസ്ഥാചലത്തിനെതൃനില്പതിനെന്നതൊന്നും. ൨൦

പല്ലക്കുകൾപലവിധംചിലപെട്ടികട്ടിലുല്ലാസമൊടുപുതുതാമുപധാനജാലംഎല്ലാംമനൊഹരതരം മതികൌതുകത്തിന്നില്ലീവിധംപറകിലന്യമതെന്നുചൊല്ലാം . ൨൧

നല്ലൊരുമണ്ഡപമതീവവിചിത്രമായ്ത്തീൎത്തുല്ലൊചതല്ലജമതിങ്കലലങ്കരിച്ചു ഫുല്ലാംബുജങ്ങളുമതിൽപരിചൊടുചെൎത്താരുല്ലാസമാൎന്നമലർമാലകൾമറ്റുമെവം . ൨൨

പൊന്നിൻവിളക്കുകൾമനൊജ്ഞതരങ്ങൾതൂക്കി പിന്നെ വിചിത്രതരപീഠഗണങ്ങൾവെച്ചു മിന്നുന്നരത്നനികരംപ്രതിഭിത്തിചെൎത്തുമന്നിൽജനത്തിനുമനഃകുതുകസ്യപാത്രം ൨൩

പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടുസുരഭിതാമിയന്നരംഗെ പുഷ്പന്ധയാവ

ലിനിരന്നുപരന്നുകൂടിപുഷ്പായുധന്നൊരുകുതൂഹല മുണ്ടവിച്ചു
ദുഷ്പൂരമെത്രയുമവൻെറമനൊഭിലാഷം. . . ൩൪

ഓരൊപദാൎത്ഥനികരങ്ങളൊരുക്കിവെച്ചു തൊരൊന്നുചൊ
ൽവതിനനന്തനുമാവതല്ല പാരാതതിന്നുപണിയുണ്ടുനമുക്കി
ദാനീംനെരെചുരുക്കിയിനിയുംപറയാംവിശെഷം ൩൫

ക്ഷൊണീന്ദ്രരിങ്ങുവരുവാൻപരിചൊടുപിന്നെ ചെണൊ
ന്നപത്രനികരങ്ങൾവിലിഖ്യനൽകി വെണ്ടുന്നവിത്തവുമതീ
വകൊടുത്തുവിട്ടാർ വാണീരസെനചിലദൂതഗണങ്ങ ളെ
യും. ൩൬

ഉല്പന്നമൊദമഥദൂതഗണംതദാനീം കെല്പൊടുകൂട നട
കൊണ്ടുകടുപ്രമൊദംകെല്പുള്ളനല്ലകുതിരപ്പുറമെറിവെഗാ ലപ്പെ
തരാവനിപമന്ദിരമാവിവെശ . . . ൩൭

തല്പാതെകണ്ടുധരണീപതികൾക്കെഴുത്തു മുൾപ്രെമമൊട
ഥകൊടുത്തവരിങ്ങുപൊന്നു അപ്പൊൾമഹീപതികൾമാനസ
താരിലെററം കെല്പാൎന്നകൌതുകമുദിച്ചുരസിച്ചപാരം ൩൮

നാനാദിഗന്തരനിവാസികളായിരിക്കും നാനാമഹീപതി
കളുംബഹുമാനപൂൎവ്വംമാനിച്ചുയച്ചൊരുമനൊജ്ഞ മെഴുത്തുക
ണ്ടിട്ടാനന്ദമൊടുഗമനത്തിനുകൊപ്പുകൂട്ടി . . ൩൯

ശൃംഗാരവെഷമഴകൊടുധരിച്ചുകെചിൽസംഗീതഭംഗികൾ പ
രീക്ഷകഴിച്ചുകെചിൽ ഭംഗ്യാധനങ്ങളഥപെട്ടിയിലിട്ടുപൂട്ടി
ച്ചങ്ങാതിമാരൊടിടചെൎന്നുനിനച്ചുകെചിൽ. ൪൦

പൂമാലകെട്ടിമുടിയിൽചിലർചെൎത്തുപിന്നെ പൂമാതൃകാന്ത
നെഭജിച്ചുവസിച്ചു കെചിൽവാമാക്ഷിയായദമയന്തിയെയൊ
ൎത്തുകെചിൽ കാമംമുഴുത്തുപരിചൊടുകരഞ്ഞുചെമ്മെ ൪൧

വില്ലൊന്നെടുത്തഥപിടിച്ചുനടിച്ചുകെചിൽ കല്യാണമൊ
ടെമലർമാലകഴുത്തിലിട്ടാർ മല്ലാക്ഷിതൻകുളൎമുല ദയ
മൊൎത്തുകെചിൽപല്യങ്കസീമ്നിപരിചൊടുതളൎന്നുവീണാർ൪൨

വസ്ത്രങ്ങൾനല്ലവയെടുത്തുടുത്തുകെചിൽ ശസ്ത്രങ്ങൾകൊ
ണ്ടുചിലഗൊഷ്ഠികൾകാട്ടിനിന്നാർസ്വസ്ത്രീരതിക്കുചിത നിന്ന
ഹമെന്നുകെചിൽകസ്തൂരികയൊഗ്യന ഹമെന്നുനിനച്ചു കെചി
ൽ ൪൩

ദിഷ്ടാന്തമിങ്ങുവരുമെങ്കിലുമങ്ങുചെന്നി ട്ടഷ്ടാപദപ്രകേല
ന്ദമെസ്വാസാരം തൃഷ്ണാപിടിച്ചുമമതെരതിലെററിവെഗാലി
ഷ്ടംലഭിപ്പനഘമെന്നുനിനച്ചുകെചിൽ . . ൪൪

ദൈവജ്ഞരെചിലർവരുത്തിയിരുത്തിമൊദാ ദ്ദൈവാനു
കൂല്യപരിചിന്തതുടങ്ങിവെഗാൽ ദൈവജ്ഞഭൂസുരർപറഞ്ഞു
വിതക്കഹീനംദൈവാനുകൂല്യഗുണമില്ലിതിനെന്നുനൂനം ൪൫

ഏതെങ്കിലുംചിലരതിന്നുശരിച്ചുതക്കി ച്ചെതാനുമുണ്ടുഗുണ
മെന്നുപറഞ്ഞുനിന്നാർ ചെതഃപ്രസാദകരമാമ്പുറയാത്രമൂലം
ചെതസ്സിലാധിപിടിപെട്ടുവലഞ്ഞുകെചിൽ . ൪൬

യാത്രക്കുനല്ലസമയംമനതാരിലൊത്ത ഗ്ഗാത്രെവിഭൂഷണമ
ണിഞ്ഞുവസിച്ചുകെചിൽ ഗൊത്രാരിതുല്യതനമക്കവിച്ചിതെ
ന്നംധാത്രീശരാശ്രമനതാരിൽനിനച്ചുകെചിൽ . ൪൭

പാട്ടുംകുഴൽവിളികളെന്നിവയുംതുടങ്ങിച്ചാട്ടങ്ങളുംമ്മദ്ദലവാ
ദ്യവുമിപ്രകാരം കൂട്ടിച്ചിലർപരിചിനൊടിഹ യാത്രചെയ്വാ
ൻവാട്ടംവെടിഞ്ഞഥതുനിഞ്ഞുമഹൽപ്രഭാവം . ൪൮

കീലാലജാക്ഷിദമയന്തിനിമിത്തമിത്ഥംകൊലാഹലംഭുവി
വളൎന്നിതുഭൂമിപാനാംഭൂലൊകവാസികൾവളൎന്നൊരു കൌതു
കാബ്ധൗചെലൊടെവീണുപരിമജ്ജനമാചരിച്ചു . ൪൯

അക്കാലമങ്ങുകലഹപ്രിയനാംമുനീന്ദ്രൻ ചിക്കന്നുപൎവ്വതമു
നീശ്വരനൊടുകൂടിദിക്കൊക്കവെ ബതനടന്നുനടന്നുകണ്ടങ്ങു
ൾക്കാമ്പിലുൾഗതമുദാമരുവീടുമെല്ലാം . . ൫൦

വൃന്ദാരകെന്ദ്രസദനംബതപൊകുവാനാ യ്ന്നാസ്ഥനിഞ്ഞ
ഥനടന്നുഗ്ഗുരുപ്രമൊദം മന്ദെതരംകുതുകമൊടഥ ചെന്നുപു
ക്കാൻവൃന്ദാരകെശഭവനംമഹിതപ്രഭാവം . . ൫൧

ജംഭാരിതാനുമതുനെരമതീവവെഗാൽസംഭാവ്യമാമുനിവ
രെരുബഹുമൊദപൂൎവ്വം സംഭ്രാന്തിപൂണ്ടുടനിരുത്തി വിനീതി
യൊടുംഗഭീരകൌതുകതരംപുനരെവമൂചെ. . . ൫൨

യൊഗീശ്വരപ്രഭൃതപൂണ്ടൊരുനിങ്ങളെക ണ്ടാഗഃപയൊധി
തരണംമമസംഭവിച്ചു യൊഗംവരാസുകൃതഹീനജനത്തിനി
ത്ഥം യൊഗീശ്വരപ്രവരരെപരിചൊടുകാണ്മാൻ. ൫൩

സദ്ധൎമ്മമഹദനൎമ്മദാവളത്തി ന്നുദ്ധംഭിയായഹരി

യാസ്സുരുമെന്നൂനം സദ്യോമഹൽഗുണഗണപ്രദമത്രയല്ലാ
മുദ്യോഗകാരണമതിന്നുവിതർക്കമില്ലാ . . ൩൪
ഭാഗ്യംമഹീയമുരചെയ്യതിന്നിന്നശക്യം യോഗ്യത്വമുള്ളഭ
വദീയവിലൊകനത്താൽ ഭാഗ്യമ്മഹത്സുകൃതമെപ്പൊഴു
മിജ്ജനത്താൽ ഭാഗ്യാംബുധെമുനിജനെന്ദ്രപവിത്രമൂർത്തെ ൩൫
അംഭോജസംഭവതനൂജമുനെനമന്യെ ജംഭാരിയാംമമല
ഭിച്ചുനിനച്ചതെല്ലാം സംഭൃതചിത്തകലുഷാൎണ്ണവപൊതമാ
യെൻ ദംഭാദിഹീനതവദൎശനമത്യുദാരം . ൩൬
ധൎമ്മിഷ്ഠരാകിയജനത്തിനുവെണ്ടുവൊളം ശൎമ്മംലഭിപ്പ
തിനുവെണ്ടിയദിക്കിതല്ലൊ ധൎമ്മംവെടിഞ്ഞുമദമൊണ്ടുനടപ്പ
വൎക്കി ശൎമ്മപ്രദംസുരപദംലഭിയാകദാപി . ൩൭
അന്നന്നനെകജനമിങ്ങുബഹുപ്രകാരം വന്നാശ്രുനന്ദിത
ഹൃദാമരുവുന്നുനിത്യം എന്നാലവൎക്കുമിവിടെമരുവുന്നവൎക്കും
ഒന്നാസ്സുരുന്നുസുഖമല്ലവിവാദമെതും . . ൩൮
യുദ്ധത്തിലുദ്ധതമദെനമരിച്ചുപാരം ബുദ്ധിപ്രകാശഗുണ
മുള്ളനരാധിപന്മാർ ശുദ്ധാത്മനാസുരജനത്തിനൊടൊത്തി
രിക്കുന്നു ധൂതപാപനികരംബഹുമാനപൂൎവ്വം . ൩൯
ഇക്കാലമിങ്ങൊരുവനുംവരുമാറുമില്ലി ങ്ങുൾക്കാമ്പിലെൎ
ക്കിലതിനെന്തൊരുബന്ധമയ്യൊ സൽക്കാരമെന്നതുകുറപ്പതു
മില്ലഹൊഞാൻധിക്കാരവുംപുനരിവൻബതചെയ്കയില്ലനൂനം
പൊരിന്നണഞ്ഞുടപിണഞ്ഞുമരിപ്പതിന്നാ ള്ളാരുംപരാ
ക്രമമിയന്നവരില്ലയെന്നൊ പൊരെന്നതൊൎക്കിലതികഷ്ട
മതെന്നുചിന്തിച്ചാരുംരണത്തിനുഴലാതെ വസിപ്പിതൊതാ
ൻ ൪൰
അൎത്ഥിവ്രജത്തിനൊരുകാൎശ്യകൊടാതെകണ്ടു പൃത്ഥ്വീശര
ങ്ങടസുഖിച്ചുവസിക്കയൊതാൻ അൎത്ഥത്തിലിച്ഛ പെരുതാകിയ
മൂലമില്ലൊൎ വ്യൎത്ഥംവിസൎജ്ജനമതെന്നു നിനക്കയൊതാ
ൻ ൪൧
എന്തൊന്നുഭൂതലചരിത്രമഹൊമഹാത്മൻ സന്തൊഷപൂ
ൎവ്വമരുൾചെയ്യണമിന്നുവെഗാൽ സന്താപമൊക്കയകലുംത
വവാക്കുകെട്ടാൽചിന്തിച്ചുരക്കുകമലൊത്ഭവപുത്രധീമൻ" ൪൨

ഏവംപുരന്ദരവചസ്സുകെട്ടപാരംഭാവംതെളിഞ്ഞു മുനി
നാരദനാശുചൊന്നാൻ: „ദെവാധിനാഥകമനീയതനൊവ
ലാരെഗൊവിന്ദപൂൎവ്വജമദീയവചസ്സുകെൾനീ . ൫൪
ഭൂമീതലത്തിലതിവിക്രമശാലിയായിഭീമാഖ്യനെന്നൊരു
നരെശ്വരനുണ്ടിദാനീംകാമാധികപ്രഭകലൎന്നവനിന്നുപുണ്യാ
ൽവാമാക്ഷിയായൊരുതനൂജജനിച്ചുജിഷ്ണൊ . ൫൫
സീമന്തിനീമണിയവൾക്കുയഥാൎത്ഥനാമം ഭീമപ്രഭാവദ
മയന്തിയതെന്നുകെൾനീ ഇന്ദുകാന്തികലരുന്നവളിന്നുലൊ
കെകാമിപ്രജാശയമൃഗാശുഗമായ്ഭവിച്ചു . ൫൬
മൈക്കണ്ണിമാരിൽമണിയാംദമയന്തിയിപ്പൊളെക്കിൽപ്ര
സൂനശരദെവതയെന്നുചൊല്ലാം തൊല്ക്കുന്നിലിന്നതരുണീ
മണിവൃന്ദമെല്ലാം നീക്കംവിനാദമസഹൊദരി യൊടുകാ
ന്ത്യാ ൫൭
കണ്ടില്ലഞാനൊരുജഗത്തിലുമിപ്രകാരംകൊണ്ടാടുവാൻഗു
ണമിയന്നൊരുതയ്യലാളെവണ്ടാർകുഴൽമണിവിദൎഭനരെന്ദ്ര
പുത്രീതണ്ടാർശരനുമനതാരതിലിണ്ടൽനല്കും . ൫൮
പൃത്ഥീശരൊക്കയുമനന്തമതിപ്രമൊദംപൃത്ഥീധരസുനിയി
ലാശമുഴുത്തിദാനീം പൃത്ഥീതലത്തിലഴകൊടുവസിച്ചുകൊള്ളു
ന്നിത്ഥംവിശെഷമമരെന്ദ്രധരിച്ചുകൊൾനീ . ൫൯
കററക്കുഴൽമണിയുടെകുളൎകൊങ്കയുഗ്മെപററിക്കിടപ്പതി
നുസംഗതിവന്നുകൊൾവാൻ ചെററല്ലനൊററുമരുവുന്നമ
ഹീശ്വരന്മാർമററില്ലവൎക്കൊരുവിചാരമെടൊവലാരെ ൬൦
ഭാന്തസ്വസാവിനുസ്വയംബരമുണ്ടിദാനീം സ്വാന്തെധ
രാപതിജനത്തിനുഴൽച്ചപററിപൂന്തെന്മൊഴീംപരിചിനൊടു
വരിച്ചുകൊൾവാൻ താന്താങ്ങൾചെയ്യൊരുപരിശ്രമമെന്തു
ചൊൽവൂ ൬൧
മന്നിങ്കലുള്ളധരണീപതികൾക്കശെഷംതന്വംഗിയാംദമ
സഹൊദരിയെന്നുകെട്ടാൽ ഒന്നിങ്കലുംകൊതിയുമില്ലമനസ്സി
ലെററംഖിന്നതാവുംബതപിടിച്ചുവസിക്കയത്രെ. . ൬൨
പെണ്ണുങ്ങളിൽകൊതിപെരുത്തജനത്തിനുണ്ടൊപുണ്യംവ
രാൻമനസിവാഞ്ഛിതമല്ലമാത്രം ഭണ്ഡംപിടിച്ചയമനുക്കഗ

ഗമിക്കുവൊളം ചണ്ഡപ്രസൂനശരവെലയി ലിപ്പ പൊ
മൊ. . . . . . . - ൩൨

ഇക്കാലമില്ലരണവെലകൾകണ്ടുകൊൾവാൻചൊൽക്കൊ
ണ്ടഭാഗ്യമിവനെന്നതുവന്നുകൂടി ഉൾക്കാമ്പിലുണ്ടതുനിമിത്ത
മിനിക്കുതാപം നീക്കാവതൊസമയഭെദമഹൊ നിനച്ചാ
ൽ ൩൩

ഇപ്പൊൾമഹീപതികൾതമ്മിലതീവകൊപാൽ ചൊല്ലൊ
ങ്ങമാറകലഹംവരുമെന്നുമന്യെ അല്പംപിണക്കമുള്ളവാംപല
രുംസമൂഹിച്ചൊപ്പംകലന്നൊരുവഴിക്കുപരിശ്രമിച്ചാൽ. ൩൪

ഭീമന്റെപുത്രിദമയന്തിനിമിത്തമിപ്പൊൾ കാമംമുഴുത്തു
ധരണീപതിവൃന്ദമെല്ലാം ക്ഷെമംകലൎന്നരിശമൊടടികൂടിമെ
ല്ലെച്ചാമെന്നുഞാൻമനസിജംഭകൃതാന്തമന്യെ. . ൩൫

പെണ്ണുങ്ങൾമൂലമഖിലക്ഷമനൎത്ഥജാലം വണ്ണത്തിൽവന്നു
പിടിപെട്ടുനശിക്കുമല്ലൊ പൊണ്ണപ്രഭുക്കളറിയാഗുണദൊ
ഷഭെദംപെണ്ണെന്നുകെൾക്കിലതിലെക്കവർചാകുമല്ലൊ ൩൬

നാനാവെദാന്തശാസ്ത്രാംബുധിതടഗതനാം നാരദൻബ്ര
ഹ്മപുത്രൻ നാനാവൃത്താന്തശാലീവലസൂരരിപുകീ നാശനൊ
ടിപ്രകാരം ദീനെതര്യംകലൎന്നിട്ടധികകുതുകമൊ ടൂനഹീനം
പറഞ്ഞങ്ങാനന്ദംപൂണ്ടുമെല്ലെഗിരിമുനിവരനൊടൊത്തുയാ
ത്രാഞ്ചകാര. ൩൭

ഇതിനളചരിതമണിപ്രവാളെ ചതുൎത്ഥസ്സൎഗ്ഗഃ

സുത്രാമാതദനുചനാരദന്റെവാക്യം ചിത്തെണപ്രമുദിത
ചെതസൈവമത്വാമിത്രശ്രീപെരുകിയഭീമഭൂമിപന്റെപുത്ര്യാ
മങ്ങധികരസംഭവിച്ചുപിന്നെ . - . . ൧

വെള്ളത്തിന്നധിപതിയായദെവനൊടും കള്ളംവിട്ടനല
നൊടുംകൃതാന്തനൊടും ഉള്ളത്തിൽകുതുകമിയന്നുരച്ചു ശക്രൻ
ഭള്ളെന്നീദമകമനീയസീചരിത്രം . . ൨

വണ്ടാർപൂങ്കുഴലിയൊരുത്തിയുണ്ടുപൊലും കണ്ടാൽനല്ലൊ
രുഗുണമുള്ളമാനുഷസ്ത്രീ തണ്ടാർസായകരിപുപതിലക്ഷ്മിയെ

ന്നികൊണ്ടാട്ടംതരുണികളിന്നവൾക്കതൊൽക്കം. . ൫

ഭൈമാഖ്യക്ഷിതിപകുമാരിയെന്നുകെട്ടുവാമാക്ഷിക്കിഹ ദമ
യന്തിയെന്നുപെർപൊൽ നാമിന്നത്തരുണിയെയിങ്ങുകൊണ്ടു
പൊരാനാമെങ്കിൽപരിചൊട്ടടൻതുടങ്ങിടെണം. . ൬

അല്ലെങ്കിൽപരിചൊട്ടതത്സ്വയംബരെചെന്നുല്ലാസത്തൊ
ട്ടവൾതമുല്ലവെണിതന്റെ ചൊല്ലെറുമ്മൂദ്ധതനുകണ്ടു പൊര
ണംനാമില്ലിപ്പൊഴതിനൊരുസംശയംനിനപ്പാൻ" . ൭

എന്നെല്ലാംവലരിപുചൊന്നനെരമപ്പൊൾ നന്ദിച്ചാർ
വരുണനുമഗ്നിയുംകൃതാന്തൻ ഒന്നിച്ചങ്ങവരകചിന്തചെയ്തു
വെഗാൽനന്നായിപ്രമുദിതചെതസാഗമിച്ചു ൮

അന്നെരംശചിമുതലായദെവനാരി വൃന്ദങ്ങൾമനസിവി
ഷാദമൊട്ടകൂടെഒന്നിച്ചസ്സുരപതിയെവെറുത്തുനൊക്കിചൊ
ന്നാരങ്ങധികരസെതരസ്വഭാവം ൯

കണ്ടാലുംകുതുകമിതെത്രചിത്രമൊൎത്താലവർകൊന്നൊരു
മനുജാംഗനാനിമിത്തം തണ്ടാർസായകവശനായിതെത്രക
ഷ്ടംമിണ്ടാതൊചരിതമൊരുത്തരൊടിതിപ്പൊൾ . . ൰

ദെവസ്ത്രീകുചകലശംപുണൎന്നുകൊള്ളും ദെവന്മാൎക്കപരവ
ധൂജനത്തിലിപ്പൊൾ ഇവണ്ണംഏദിരസമുത്ഭവിച്ചതൊൎത്താ
ലെവൎക്കുംകുതുകമകപ്പെട്ടുംഏദനെ . . . ൰൧

ചൊല്ലുള്ളൊരമരവധൂക്കളായനമ്മെ നിൎല്ലജ്ജംനരകുലനാ
രിമാർദ്ദൂഷിക്കും ഇല്ലിപ്പൊളതിനൊരുസംശയംനിനച്ചാൽവ
ല്ലാതക്കൊരുവഴിവന്നുസംഭവിച്ചു. . . . ൰൨

നാണക്കെടിതിലധികംനിനക്കിലുണ്ടൊ പ്രാണൻപൊ
കിലുമൊരുഖെദമില്ലപാൎത്താൽ എണസ്ത്രീമിഴിവദമെനകെ
നിനക്കുംക്ഷീണതാംമനസിവളൎന്നിതൊസുശീലെ. . ൰൩

പെട്ടന്നിസ്സുരപതിതന്റെവാക്കുകെട്ടിട്ടീഷന്മാർവരുണ
യമാഗ്നികൾക്കുചിത്തെപട്ടാങ്ങെന്നൊരുമതിസംഭവിച്ചുകഷ്ടം
പൊട്ടനുമനതളിരിങ്ങനത്തിനെററം. . . ൰൪

ഉൎവ്വശ്യാദികളതിസുന്ദരാംഗിമാരെന്നുൎവ്വീവാസികളുടെമാ
നസെവിചാരം നിൎവ്യാജംഭൂഢമതുനഷ്ടമാക്കുവാനിദ്ദൃത്താ
ന്തമുചിനിഷ്ഠൂദനൻതുടങ്ങി. . . . ൰൫

താരുണ്യംക്ഷണതരമൃഴിയിൽപിറക്കും നാരീണാം പരി
ചൊടുനഷ്ടമായ്ഭവിക്കും പാരിക്കുംനരകളുമെന്നുവെണ്ട പി
ന്നെപൂരിക്കുംവിരസതനാളിൽനാളിലെററം . . ൧൪

പന്തൊക്കുംമുലകളുണങ്ങിഞൊന്നിരിക്കുംദന്തങ്ങൾക്കുകൊ
ടിളക്കവുംതുടങ്ങുംചിന്തിച്ചാലൊരുഗുണമെന്തഹൊ മനുഷ്യ
പ്പൂന്തെൻവാണികളിലൊരല്പമാത്രമുള്ളു . ൧൫

മൎത്ത്യസ്ത്രീകളിലതിദൊഷമുണ്ടിവണ്ണംകൎത്തവ്യം കിമപി
നയെനവനംനിനച്ചാൽകൎത്തവ്യംവിരവിലതൊൎത്തു കാങ്കി
ലിപ്പൊൾമൎത്ത്യസ്ത്രീത്വജനമമൎത്ത്യരാലശെഷം: ൧൬

തല്ക്കാലംവലിയൊരുസൌഖ്യമെന്നതൊൎത്തി ദ്ദിക്പാലക്കി
തിലൊരുകൌതുകംഭവിച്ചു ഇക്കാമിപ്രഭുസുരനാഥനെന്നവന്ന
ങ്ങൾക്കാമ്പിൽകടുമണിയൊളമില്ലലജ്ജാ . ൧൭

ധാതാവിൻതിരുമകനായനാരദൻെറചെതൊമൊഹനക
രവാക്കെൾക്കുലംചെതസ്സിൽസുരപതി മൊഹമാണ്ടുപൊ
യാനെന്തെല്ലാംകുസൃതികളുണ്ടുനാരദങ്കൽ . . . ൧൮

ചൊല്ലെഴുംമുനിവരനായഗൌതമൻെറ മല്ലാക്ഷിപ്പുതുമ
ണിയാമഹല്യതന്നെ മല്ലപ്പൂശരകൃതപീഡയാപിടിച്ചി ട്ടുല്ല
ൽപ്പെട്ടിതുബതപണ്ടഹൊസുരെന്ദ്രൻ . . ൧൯

ചൊൽപ്പൊങ്ങുംമുനിയുടെശാപവാക്കിനാലെ കെല്പെറുംഭ
ഗഗണമായിരംലഭിച്ചു അപ്പപ്പാവലിയൊരുലജ്ജപൂണ്ടുപിന്നെ
യപ്പൊൾപൊയിവനൊരുപൊയ്കയിൽവസിച്ചാൻ . ൨൦

വന്നില്ലാവലരിപുവിണ്ണിലിങ്ങുപിന്നെ ഖിന്നത്വംമനസി
വളൎന്നുദെവവൃന്ദംഒന്നിച്ചുസ്സുരഗുരുനാഥനെവണങ്ങിച്ചൊന്നാ
രങ്ങഴകൊടുമന്ദമിപ്രകാരം. ൨൧

എന്നയ്യൊവലരിപുവന്നതില്ലസ്വൎഗ്ഗെ സന്താപംഏറിവരു
സംഭവിച്ചിടാനീംചിന്തിക്കസുരഗുരുനാഥമിനബന്ധാവെ
ന്തീടുന്നിതുശിവഹന്തമാനസാന്തം. . . ൨൨

ദെവന്മാരുടെഗിരമിപ്രകാരമെല്ലാംദെവന്മാരുടെഗുരുകെ
ട്ടുചിന്തചെയ്തുദെവെശാഗമനവിരൊധ മാകവെതാനെപം
വന്നതുപുനരെന്നറിഞ്ഞുവെഗാൽ . . . ൨൩

ദെവന്മാരൊടുസഹദൈവദെശികെശൻ ദെവെന്ദ്രൻപരി

ചൊടൊളിച്ചടിക്കിലെത്തി ദെവന്മാരതുപൊഴുതൊക്കയുംസ്തു
തിച്ചാരാവിമ്മൊദമൊട്ടടനിരുന്നാവിരാസ്ഥിൽ . . ൨൪
നാണിച്ചസ്സുരപതിപൊയ്ക്കയിങ്കൽനിന്ന ചെണ്ണാറ്റസ്സുര
ഗുരുനാഥനെസ്തുതിച്ചാൻനാണക്കെടിവന്നവരാസ്ഥതിന്നു പി
ന്നെവെണ്ണപ്പെട്ടൊരുവരമെകിജീവനപ്പൊൾ. . ൨൫
ഇക്കാണുംഭഗണമൊക്കയുംവലാരെചൊല്ലൊണ്ടും നയന
ഗണങ്ങളായ്ഭവിക്കും ഒക്കെഞൊൻതവചരിതങ്ങളിങ്ങറിഞ്ഞെ
നൾക്കാമ്പിൽകല്ലഷതവെണ്ടപൊന്നുമൊൾക." . . ൨൬
ഇത്ഥംസുരഗുരുചൊന്നവാക്യമപ്പൊളത്യന്തംകുതുകമൊ
ടാശ്രുകെട്ടശക്രൻ ഉൾതാപംമുഴുവനമൊശുവിട്ടുപിന്നെനതാ
തംസുരഗണസാകമിങ്ങുപൊന്നാൻ . . . ൨൭
ഇപ്പൊഴിത്തനമുഴുവൻനിറഞ്ഞകണ്ണങ്ങൾപ്പൊഴിസ്സുരപതി
സംഭരിച്ചതല്ലൊചൊൽപൊങ്ങുംസുരഗുരുതൻവരപ്രഭാവാലി
പ്പൊരുംഗുണമിവനിങ്ങുവന്നതല്ലൊ. . ൨൮
മാനക്കെടിവപലതൊക്കയുംലഭിച്ച താനിപ്പൊഴതു ഏലി
നല്ലതെന്നുറച്ചവാനിങ്കൽപതിയഥമെന്നുമാത്രമല്ലാ തെന
സ്സിൽഭയമിവനല്പമാത്രമില്ല. . . . ൨൯
പിന്നെയിപ്പിതൃപതിയെന്നവൻനിനച്ചാൽ മന്നിങ്കൽസ
കലജനസ്യഭീതികാരി ഇന്നിപ്പൊളൊരുനരനാരിയെലഭി
പ്പാൻചെന്നീടുന്നതു ബഹുലാഘവംനിനക്കിൽ . . ൩൦
പാശിക്കുംബഹുമതിയല്പമാനുഷസ്ത്രീ പാശത്തിൽകൊതി
യൊടുപൊയതൊക്കിലിപ്പൊൾ ആശക്കിന്നൊരുപതിയാമി
വന്നുവന്നൊ രാശക്കിസ്സുരപതിഹെതുവായ്ഭവിച്ചു . ൩൧
നന്നല്ലിഗ്ഗമനമഹൊകൃശാനുവിന്നും വന്നീടുംപരിചൊടു
മാനഹാനിന്നുനംകനൽനെർമിഴിമസൊദരിക്കുചിത്തെ
സന്നഞ്ചെൽപ്രിയമിവർപിന്നെയെന്തുചെയ്യു . ൩൨
ഇങ്ങുന്നിങ്ങിവർബഹുമൊടിയൊടുകൂടെ മങ്ങാതെയതിര
സമാണ്ടുപൊയതൊത്താൽ അങ്ങുന്നങ്ങവളധമാനിയാതെ
പൊയാൽ തിങ്ങീടുംബഹുമതിഹാനിയിങ്ങുലാഭം . ൩൩
മാനക്കെടൊരുച്ചമടാക്കിനാലുപെരും ദീനംവിട്ടൊരുനി
ജമസ്തകത്തിലാക്കി വാനിങ്കൽപരിചൊടുകൊണ്ടുപൊരുവാ

നി മ്മാനിന്ന്യാംകുതുകമിയന്നുപൊയതൊത്താൽ. . ൱൪
ഇവണ്ണംപലതുമതീവരൊഷമൊടെ ദെവസ്ത്രീജനമഥ
തങ്ങളിൽപറഞ്ഞും ഭാവിച്ചുംകലുഷതമാനസത്തി ലെററം
ദ്യൊവികൾ കുതുകമിയന്നുവാണപിന്നെ — . . ൱൫
ചൊല്ലെറുംസുരപതിപാശിയുംകൃതാന്തൻ കല്യാണപ്രദ
നഥവഹ്നിയുംതദാനീം മെല്ലെന്നങ്ങുഴകൊട്ടശ്ശൊവിനെവെ
ടിഞ്ഞി ട്ടുല്ലാസത്തൊടുബതഗൊവിലെക്കിറങ്ങി . ൱൬
അപ്പൊഴങ്ങമരകാംപൂവ്ദെശഭാഗാൽ കെല്പെറുന്നൊരുര
ഥഘൊഷവുംശ്രവിച്ചു തല്പാതെപരിചൊടുനൊക്കിയൊരു
നെരം ചൊല്ലൊങ്ങുംനളനരവീരമാശ്രുകണ്ടാർ . ൱൭
ചിത്തത്തിൽകുതുകമിയന്നുദെവനാഥൻ തത്തെജൊമഹി
മകളൊത്തുപാത്തുചൊന്നാൻ: ചിത്തൊജൻതൊഴുമിവനെത്ര
യുംമഹാത്മാ വിത്തെരിൽവരുവതുവീരസെനപുത്രൻ . ൱൮
ഇല്ലിപ്പൊഴിവനൊടുതുല്യനായരാജാവുല്ലാസംപെരുവതി
നെത്രയുംവിചിത്രം കല്യാണംപെരുകിന ദാന്തസൊദരീടെ
കല്യാണത്തിനുബതപൊവതിന്നിവൻകെൾ . ൱൯
ഭീമൻെറമകളൊടുനമ്മുടെചരിത്രം സാമൊദംപറവതി
നിന്നുനാംവിശങ്കം ധീമാനാമിവനെയയക്കദൂതനാക്കി കാ
മത്തെനിഖിലമിവൻവരുത്തുമെന്നാൽ" . . ൱൰
എന്നിന്ദ്രൻപരിചൊടുചൊല്ലിനാലുപെരും നന്നായനള
നടെമുന്നിലങ്ങുചെന്നുചൊന്നാനന്നരപതിയൊടുമന്ദമന്ദം
പിന്നെയസ്സുരപതിമന്ദഹാസമൊടെ: . . ൱൰൧
ചൊല്ലെറുംനരവരവീരസെനസൂനൊ മല്ലപ്പൂശരസമഭാ
ഗ്യവാരിരാശെ കല്യാണാലയതവദശ്നെനഞങ്ങൾ കു
ല്ലാസംഹൃദിബതസംഭവിച്ചിദാനീം . . ൱൰൨
തിങ്ങിടുംഗുണമുടയൊരുനീദയാബ്ധെ ഞങ്ങൾക്കിന്നുഴകൊ
ടുദൂതനായിടെണംമങ്ങീടാതൊരുമൃദുകീൎത്തിസംഭവിക്കുംപൊ
ങ്ങീടുംസതതമെടൊനിണക്കുഭാഗ്യം . . ൱൰൩
ചിത്തത്തിൽമടിയരുതിന്നിതിന്നുവെണ്ടി പ്രത്യെകംപരി
ചിനൊടുദ്യമിക്കവെണം വിത്താഢ്യന്നിടുമിതുനിന്നുടെ ഗു
ണത്തിന്നുൾത്താരിൽകപടമകന്നുനീനിനക്ക" . ൱൰൪

ചഞ്ചൽക്കണ്ണു വലരിപുവാക്കുകെട്ടനെരം തഞ്ചാതെപരിചൊ
ട്ടനൈഷധൻപറഞ്ഞാൻ:"കിഞ്ചിൽസംശയമിഹനാസ്തികെള
ഹൊഞ്ഞാനഞ്ചാതെപരിചൊട്ടദ്ദൂതനായ്‌വിക്കാം . ൨൫
ആരാഹനിതുബതനിങ്ങളെന്നുചൊൽക പെരെന്തെന്നതു
മുരചെയ്തുകൊൾകവെഗാൽ ആരൊടിനഹമൊരുദ്ദൂരക്ക
വെണ്ടു നെരായിപറകമടിക്കവെണ്ടതെല്ലും" . ൨൬
ചൊന്നാനന്നളനിതിചൊന്നനെരമിന്ദ്രൻ: "നന്നായിട്ടു
ണ്ടെപുനരെങ്കിൽനീവിശെഷം ഇന്ദ്രൻഞാനനലനിവൻമ
നൊജ്ഞമൂർത്തെ ചന്ദ്രാസ്യെ‌ഞ്ഞൊയമനാണിവൻധരിക്ക. ൨൭
ചൊല്ലെറംവരുണനിവൻധരിച്ചുകൊൾക തെല്ലുംനീക
പടമിതെന്നതൊക്കവെണ്ടാ നല്ലാരിൽമണിമസൊദര്യ
ഗുണംകെട്ടുഇല്ലൽപെട്ടിതുബതഞങ്ങളെന്നതൊക്ക ൨൮
ഇപ്പൊഴിമ്മധുമൊഴിതൻസ്വയംബരത്തിനുള്ളന്നപ്രിയ
മിഹഞങ്ങൾവന്നതൂനം ഇപ്പാരിൽപരിചയമില്ലൊരുത്ത
രെയും ചൊല്ലൊങ്ങുംനളനരപാലകെട്ടുകൊൾനീ . ൨൯
നിന്നെക്കണ്ടതുബതഭാഗ്യമസ്മദീയം വന്നീടുംപ്രിയമിനി
യൊക്കയെന്നുമന്യെകന്നൽനെർമിഴിയൊടുചെന്നുനീയുരക്ക
നന്നായിട്ടടനിനിഞങ്ങളെവിശെഷം . . ൩൦
കൊഞ്ചൽവാണികൾമുടിരത്നമായഭൈമി കഞ്ചാതെപ
രിചൊട്ടഞങ്ങളിൽപ്രമൊദം ചെഞ്ചമ്മെവരുവതിനുള്ളയ
ത്നമില്ലൊൾ പഞ്ചാസ്യാധികബലനീതുടർന്നിടെണം. ൩൧
ഹല്ലാംഭൊഭവമുഖിമൂലമിന്നുഞങ്ങൾ മുല്ലാസ്ത്രന്നടിമപെ
ട്ടന്നുവീരമെയ്‌വലെ നില്ക്കുംദമനടെജാമിയിൽ വലഞ്ഞാ
രില്ലാതായിതുഹൃദിതെല്ലുമിങ്ങുധൈര്യം . . ൩൨
ഞങ്ങൾനാലരിലിഹഭീമജക്കുചിത്തെ മങ്ങീടാതൊരുത
സമാരിലെന്നുവെച്ചാൽ ഭംഗ്യാവനവനെവരിച്ചുകൊൾവ
തിന്നായിങ്ങീടുംപ്രിയമൊടുനീയുരക്കധീമൻ" . . ൩൩
വിണ്ണോർനായകനുടെവാക്കുകെട്ടപിന്നെ ചണ്ഡാംശുപ്ര
ഭനഹനൈഷധൻപറഞ്ഞാൻ"പുണ്യംമെസുരവരനിങ്ങൾനാ
ലരെയും കണ്ണിൽകാണ്മതിനിഹയൊഗമായതൊർത്താൽ . ൩൪
ഇന്നല്ലൊ നയനഫലംലഭിച്ചതൊർത്താ ലിന്നല്ലൊസ

ഫലമതായതെന്റെജന്മം മന്നിങ്കൽസുകൃതികളില്ല മത്സമ
ന്മാ രിന്നൊരുത്താൽഭേവദവലൊകന്നംനിമിത്തം · ൨൫

മട്ടൊലുംമൊഴിമണിഭീമജാനിമിത്തം പെട്ടന്നൊൻതന്റെ
ബന്ധനഷ്ടിപെട്ടകഷ്ടം മൊട്ടന്മാൻകുസുമശരൻ കറൊരശീ
ലൻ പൊട്ടിക്കുന്നിതുമമമാനസംനിതാന്തം · ൨൬

കണ്ടിക്കാർകുഴലിയെയിങ്ങുകൊണ്ടുപൊരാൻ വെണ്ടീട്ടിന്നാഴ
കൊട്ടഞാൻതുനിഞ്ഞുജിഷ്ണൊതണ്ടാർസായകശരമെററ ഞാ
ൻവലഞ്ഞൊരിണ്ടൽപാട്ടകളിഹചൊല്ലുവാൻപ്രയാസം ൨൭

എന്നെയിന്നഴകൊടുനിങ്ങൾദൂതനാക്കി തന്വംഗീമണി
യുടെസന്നിധൌവയച്ചാൽ നന്നല്ലാപരിചൊടുയൊഗ്യമല്ലി
തൊട്ടും തന്വംഗിക്കിഹമയിവാഞ്ഛയെന്നുകെട്ടു · ൨൮

എന്നെവിട്ടൊരുവനെമാലയിട്ടുകൊൾവാനന്നമ്രസുനിദ
മസൊദരിക്കുചിത്തെ സന്നംപൊൽപ്രിയമതുഹംസ വാക്കി
നാൽഞാൻ നന്നായിങ്ങമലമതെധരിച്ചുമന്നൊ · ൨൯

എന്നല്ലാപരിചൊടുമന്യകാര്യഹാനെ ചെന്നീടാൻപ
ണിയതിനില്ലെനിക്കുപായം തന്വംഗീമണിയുടെമുന്നിലങ്ങു
ചെന്നിട്ടൊന്നുംചൊൽവതിനൊരുവനുമാവതല്ലെ · ൩൦

ജംഭാരെപറയരുതിന്നിതൊന്നുമാത്രം ദംഭംകൊണ്ടിതിന്നു
മടിക്കയല്ലഹൊഞാൻ അംഭൊധെപവനസഖെവെരുപ്പുവെ
ണ്ടാ ജൃംഭിക്കുംഗുണമിയലുംകൃതാന്തവന്ദെ" · ൩൧

എവമന്നൊഷധനടെവാക്കുകെട്ടനെരം ദെവന്മാർക്കതളി
ർമാഴ്കിനാന്തദാനീം ദെവെന്ദ്രൻപരിഭവമാണ്ടുടന്ന പറ
ഞ്ഞാനീവണ്ണംനളനരപാലനൊടുവെഗാൽ · ൩൨

"എന്തയ്യൊശിവശിവഹന്തവൈരസെനെ ചിന്തിക്കാതൊ
രുവകവാക്കുചൊന്നതിപ്പൊൾ ചെന്തീയൊടെതുപൊരുതു
ന്നപാപസംഘാ സന്താപംതവബതസംഭവിച്ചുകൂടും · ൩൩

ചിന്തിക്കസുകൃതനിധെഭവാനസത്യം സന്താപപ്രദമതി
പാപദംവിശെഷാൽ എന്തെല്ലാംഗുണനികരങ്ങളുള്ളവനും
ചിന്തിച്ചാൽകപടമതീവദൂഷണംകെൾ · · ൩൪

സത്യത്തിൽപരമൊരുധർമ്മമില്ലറിഞ്ഞാ ലത്യന്തംസുകൃത
കരംനിനച്ചുകണ്ടാൽ പ്രത്യെകംസകലഗുണങ്ങളുംജനാനാംസ

ത്യംകൊണ്ടമലമതെവരുന്നുനൂനം . . ന്ന൫
മുമ്പെനീപരിചൊട്ടൂട്ടതകൃത്യംമെററാ നമ്പൊടിങ്ങിനെപു
നരെന്നെടൊവിരൊധംവമ്പെറം തവഹൃദിക്കുണ്ടാഭാവമെന്ത
ക്കമ്പംവന്നതുബതഹന്തഹന്തചിത്രം . . ന്നന്ന
നിന്നൊളംകപടമകന്നമന്നവന്മാർമന്നിങ്കൽ കുശലമതെ
നിനക്കിലില്ലാ ഇന്നിപ്പൊൾകപടരസം ഭേവിച്ചതൊൎത്താൽ
കന്നൽനെർമിഴിയിലെവാഞ്ചയൊന്നുമാത്രം . . ന്നൠ
കണ്ടാലുംപരിസരസീമ്നി ധൎമ്മരാജ൯ മിണ്ടാതെമൊകപടമിവ
ന്റെമുമ്പിലയ്യൊ ഉണ്ടാകെളിവനുനിരസ്തസത്യമത്യെ ക
ണ്ടൊളംശിവകൃപമാനസത്തിലല്ലും . . ന്നവ
ധൎമ്മംവിട്ടൊരുപുരുഷൻനടന്നുവെന്നാൽ മൎമ്മത്തിൽകൊ
ടിലുനടത്തുമിസ്സമൎത്ഥൻ ശൎമ്മത്തെയൊരുവിധമൊത്തുകൊ
ണ്ടിദാനീം ദുൎമ്മൊഹംമനസിനിനക്കവെണ്ടെടൊനീ . ന്നൻ
പന്തൊക്കുംമുലയിണയാളിലുള്ളമൊഹാ ലെന്തിപ്പൊൾത
വമതിയിങ്ങിനെഭേവിപ്പാൻ ചിന്തിച്ചാൽതരുണിജനത്തിലു
ള്ളമൊഹം നീന്തിക്കുംദുരിതപയൊധിയിങ്കൽനിത്യം . ൰
എല്ലാക്കുംഫലമിതുവീരസെനസൂനൊ വല്ലാത്തൊന്നിതു
ഹൃദിചിന്തയാശ്രുസാധൊ നില്പ്ജ്ജംപുനരിതിൽഞങ്ങളുംവല
ഞ്ഞു വല്ലാത്തൊൻകുസുമശരൻഷറൊരശീലൻ . . ൫ൡ
പ്രത്യെകംവലിയൊരുതത്വമിന്നുനിന്നൊ ടത്യന്തംകൊതി
യൊടുഞാനരക്കയല്ലചിത്തത്തിൽകരുതിയ മൊഹസിദ്ധിമൂ
ലംസത്യംവിട്ടതിനിഹവച്ചിഞാനിതിപ്പൊൾ. . ൫൨
വൃത്താന്തംമുഴുവനുരപ്പതിന്നുമുമ്പെമുത്തൊടെ പരിചൊട്ടു
സമ്മതിച്ചമൂലം ചിത്താന്തത്തിൽധൃതിയൊടിതിങ്ങിനെവചിക്കു
ന്നതാത്മൊന്മൊഴിയിലെവാഞ്ചമാത്രമല്ല . ൫൩
സത്തുക്കൾക്കറികപറഞ്ഞവാക്കുതെററി പ്രത്യെകംനിജഹി
തമത്യയൊഗ്യമല്ലൊമൎത്ത്യന്മാർചിലരിതിധൂൎത്തരുണ്ടുപാറിൽ
കൃത്യങ്ങൾക്കൊരുതിരിവാടവക്കുനാസ്തി. . . ൫൪
ഉത്സൃജ്യപ്രകടിത മാത്മനീനമമ്പൊ ടുത്സാഹംപുരുഷനു
വെണ്ടതന്യകാൎയ്യെ കുത്സക്കാഞ്ഞൊരുപദമാത്മകാൎയ്യമാത്ര പ്രൊ
ത്സാഹീപുരുഷനറിഞ്ഞുകൊൾകെടൊനീ . . ൫൫

ഇല്ലെന്നൊകരുതിയതല്ലൽനാരകത്തിൽ നില്ലജ്ജംകപട
മുരപ്പവൎക്കെടൊനീ തെല്ലുംനീമനസിനിനക്കവെണ്ടശങ്കാവ
ല്ലാതെവരുമിഹകൈതവംതുടൎന്നാൽ ൯൬

മൎത്യന്മാരവരവരെന്തുചെയ്യുതെന്നാൽ പ്രത്യെകംവടി
വൊടുചിത്രഗുപ്തവീരൻപത്രത്തിൽസ്ഫുടതരംവരച്ചുവെക്കും
ചിത്രംകെളതിനൊരുനാശമില്ലപാൎത്താൽ" ൯൭

ഇത്യെവംപലതരമിന്ദ്രനുംപറഞ്ഞാനത്യന്തംകുതുകമൊട
ഗ്നിയുംതദാനീംചിത്തത്തിൽകനിവൊടുചൊല്ലിനാനനെകം
പ്രീത്യാതന്നളനൊടുചിത്തമാരതാപാൽ ൯൮

"കെട്ടാലുംസുകൃതനിധെഭവാനിദാനീംകാട്ടൊല്ലാമടിയി
തിലൊട്ടുമിഷ്ടബന്ധൊമട്ടൊലുംമൊഴിയൊടുചെന്നുചൊല്ലു
ണംനീവാട്ടംവിട്ടഴകൊടുഞങ്ങടെചരിത്രം" ൯൯

അന്നെരംയമനമുരച്ചിതപ്രകാരംപിന്നെയങ്ങഴകൊടുപാ
ശിയുംപറഞ്ഞാൻ:"ഇന്നെന്റെനളനരപാലപൊയ്യരെണം
നന്നല്ലാമടിയുഗ്ധപാനനാന്യകാൎയ്യ" ൱

പാലൊലുംമൊഴിയിലെവാഞ്ഛകൊണ്ടിവണ്ണംനാലാളും
പലവിധമിങ്ങിനെപറഞ്ഞാർകാലാരിപ്രതിമബലംനളം
തദാനീംചെലൊടെപുനരപിവാസവൻപറഞ്ഞു ൱൧

"ചെഞ്ചമ്മെസ്സുമതിദമസ്വസാവൃതന്നൊടഞ്ചാതെപറക
വിശെഷമൊക്കയുംനീകൊഞ്ചൽവാണിയൊടിതിചൊൽ
വതിന്നുപൊകുംപഞ്ചാസ്യപ്രതിമപരാക്രമാസ്സതെശം ൱൨

കണ്ടീടാനരവരഭൃത്യരാരുമെനിൻകൊണ്ടാടുംതനുവതി
നില്ലസംശയംകെൾഉണ്ടാകുംകുതുകമെടൊനിണക്കപാരംക
ണ്ടീടാംകുളൂൎമുലയാളടെമുഖാബ്ജം" ൱൩

വീരൻമാരാരിതുല്യൻനളനൃപതിമഹാപുണ്യവാൻപ
ണ്ഡിതെന്ദ്രൻപാരംപ്രീത്യെവപാകാന്തകനുടെവചനംകെ
ട്ടശങ്കാവിഹീനംവീരന്മാർവീരഭൂതൻസരസിജനയനാം
ഭീമഭൂപാലകന്യാംനെരെകണ്ടീടുവാനായഴകിനൊടുടനെ
കുണ്ഡിനായപ്രതസ്ഥെ ൱൪

ഇതി നളചരിതമണിപ്രവാളെ പഞ്ചമസ്സൎഗ്ഗഃ

പാകശാസനസമൻനളഭൂപൻ പാകശാസനനൊടാശു
സമൊദം ഏകമായവൎവ്വം ബതവാങ്ങീ ട്ടെകമാനസതയാ
നടകൊണ്ടാൻ ൧

കുണ്ഡിനാഖ്യനഗരത്തിനടുത്താ ച്ചണ്ഡഭാനുസദൃശൻനര
പാലൻ കുണ്ഡിനപ്പുരികൾകണ്ടുഹൃദന്തെ ദണ്ഡമററധികവി
സ്മയമാണ്ടാൻ ൨

നല്ലനല്ലമണിഗൊപുരമുണ്ട ങ്ങുല്ലസിച്ചതിലിരിപ്പിതന
ന്തം പല്ലവാധരികളുണ്ടതിലെററം നല്ലവൎക്കനയനൊത്സവപൂ
രം ൩

അപ്പുരത്തിലൊരുനാഴികമാത്രം നില്പതിന്നു ബത സംഗതി
വന്നാൽകല്പകാലസുരമന്ദിരവാസാദല്പമെങ്കിലുമഹൊ സുഖ
മെറും ൪

വൎണ്ണനീയമതിലുള്ളവിശെഷം നിൎണ്ണയം നിഖിലമാനുഷരാ
ലും കൎണ്ണസൌഖ്യമിഹതല്പുരശൊഭാ വൎണ്ണനശ്രവണനത്തി
ലശങ്കം ൫

മന്ദുരാനികരമാപണജാലം മന്ദവാതമിയലുംഗൃഹജാലം
ഇന്ദുരശ്മിപരിശൊഭിതസൌധം നന്ദനീയമതു സംഖ്യയിലെ
ററം. ൬

വാരനാരികൾവസിച്ചരുളീടും ചാരുമന്ദിരവിശെഷമുര
പ്പാൻപാരമുണ്ടുപണിശെഷനുപൊലും പാരിടത്തിലൊരുകൌ
തുകമാത്രം ൭

മദ്യപാനഭവനങ്ങളുമെററം ഹൃദ്യമായതിവിചിത്രഗുണാ
ഢ്യം സദ്യഏവഹൃദികൌതുകമുണ്ടാം വിദ്യുദാലയ ലതാവ
ലികണ്ടാൽ. ൮

മത്തവാരണഗണങ്ങൾവസിക്കും പത്തനങ്ങളതിലെത്രവി
ശെഷം മത്തകാശിനിജനംകുടികൊള്ളും പത്തനങ്ങളൊരു
മാതൃകവെറെ, ... ൯

നല്ലനല്ലകുസുമദ്രുമമുണ്ട ങ്ങുല്ലസിച്ചുമരുവുന്നതി ലെററം
ചൊല്പവാൻപണിഫണീന്ദ്രനുപൊലും നല്ലവൎണ്ണമതിലുള്ള
ഗുണങ്ങൾ. ൧൦

മുല്ലമല്ലികമകളണ്ടിതസംഖ്യം നല്ലപുഷ്പങ്ങൾവികസിച്ചൊരുഭാ

ഗെ മുല്ലബൊണനശരത്തിനപാൎത്താൽതെല്ലുമില്ല വിഷമം ബതന്ത്യനം. ൧൧

രണ്ടുയൊജനപരന്നസുഗന്ധം കൊണ്ടതീവഗ്ഗുണ മുള്ളസുമങ്ങൾ ഉണ്ടതിങ്കലതിനില്ലവസാനംകണ്ടവൎക്കസുകൃതംഫലമത്രെ. ൧൨

ഇന്നതിന്നതിലുള്ളസുമവ്രൊവ്വന്ദമെന്നുപറവാൻ പണിപാരംപന്നഗാധിപനുപൊലുമശക്യം പിന്നെയെന്തു പറയെണ്ടുവിശെഷാൽ. ൧൩

ചെമ്പകംമധുരമാവ്നകരിമ്പും കമ്പിളുംമഹിത രംഭകൾ പിന്നെ വമ്പിയന്നതരുജാലമതിങ്കൽകമ്പമില്ലസുലഭം ശിവചിത്രം. ൧൪

എന്തിനിത്രയധികംപറയുന്നു ഹന്തചൊല്ലുകിലൊ രന്തവുമില്ലചിന്തവെണ്ടബതകന്ധിനപുരിൽ സന്തതംസുഖമനന്തമറിഞ്ഞാൽ ൧൫

ഇത്തരംഗ്ഗുണമിയന്നപുരത്തെ സത്വരംനളനരെശ്വര ഭൂപൻ ചിത്തകൌതുകമിയന്നഥകണ്ടിട്ടത്തൽവിട്ടഹ്ളാദി ചിന്തതുടങ്ങി. ൧൬

ഇതുനല്ലപുരമെങ്കുമൊരെട ത്തിതിലൊകമിന്ദ്രി ദുല്ലഭമെല്ലൊ ചിത്രമൊക്കിലിഹഭൈമനരെശ നിത്യഭാഗ്യമുളവായതുചിത്രം. ൧൭

നാകനാഥനൊരുബാന്ധവമില്ലൊ ഭാകവെണമിതിലെന്നതുകൊണ്ടൊ നാകലൊകസമമിപ്പുരമില്ലൊ ളാകുവാൻവിധിവിധിച്ചതുപാൎത്താൽ . . . ൧൮

ഭൈമനന്ദിനിയൊടൊത്തുരമിപ്പാൻമാമകെമനസിവാഞ്ഛവളൎന്നുമാമകംസുകൃതമില്ലിതിനെന്നും മാമകെഹ്ളദി വരുന്നവിചാരം. ൧൯

എങ്കിലിന്നിനിയുമുണ്ടൊരുശങ്കാവൻകൃപാംബുനിധിയായവിരിഞ്ചൻ പങ്കജാക്ഷിയുടെമാനസമെങ്കൽശങ്കയെന്നിയെദ്രഢീകൃതമാക്കി ൨൦

എന്നുവെണ്ടതിലുമുണ്ടൊരുഭെദം മുന്നമെമമപുരം ബഹുശൊഭംസന്നമാക്കിധനദെന്ദ്രപുരത്തിന്നുന്നതിത്വമുളവാകി

യമെപ്പും ൨൧

എന്നതൊക്കിലിവിടെക്കനിനച്ചാലിന്നു ബൊന്ധവമിനിക്കതിയൊഗ്യം എന്നതൊത്തുവിധികണ്ടിന മിപ്പൊള്ളുന്നത പ്രമെമിതിങ്ങിനെചെയ്യൊ. . . . ൨൨

ഒന്നുകൊണ്ടുമൊരുസംശയമില്ലാ കന്നൽനെർമിഴിമണിക്കൊരുനാളും അന്യനിൽകൊതിവരാദ്ധമതെ അന്നമങ്ങുപറഞ്ഞിതുമന്നെ. . . . ൨൩

ഇങ്ങിനെപലതുമെത്തുനരെന്ദ്രൻ തിങ്ങിവന്നൊരുകുതൂഹലമൊടും ഭംഗിപൂണ്ടദമജാമിവസിക്കും തുംഗഗെഹമഥനൊക്കിനടന്നാൻ. ൨൪

ഭീമപുത്രിയുടെഗെഹസമീപെ തുമയൊടിഹ വസിച്ചരുളീടുംകാമിനീജനസമൂഹവിലാസം ഭൂമിപാലനഥകണ്ടുതദാനീം. ൨൫

പന്തടിക്കളികളങ്ങൊരുഭാഗെ ചിത്തുപാട്ടുകയുമങ്ങൊരിടത്തിൽചിന്തവിട്ടമധുരാധരിവൃന്ദം കുന്തൽചീന്തിമിനുസ്സന്നൊരുഭാഗെ. ൨൬

വീണവായനകളുണ്ടൊരുഭാഗെവെണ്ണനാദമപരത്രമനൊജ്ഞം കാണിയുംപിഴവരാത്തൊരുനൃത്തംകാണുവാൻ കുതുകമാറെന്നൊരുഭാഗെ. ൨൭

കുങ്കുമംമുലകളിൽപരിലെപിച്ചുകുരിച്ചപരിതൊഷസമെതംപങ്കജാക്ഷികൾവസിച്ചരുളുന്നു പങ്കജാസ്ത്രനെഭജിച്ചൊരുഭാഗെ. ൨൮

കുതുചിൽകുമ്പലയാക്ഷികളെററംചിത്രമാം പടിലലാടതടാന്തെ ചിത്രകംപരിചിലന്ദ്രുധരിക്കുന്നെത്രയുംകുതുകമീവക കണ്ടാൽ. ൨൯

നല്ലചെലകളുടുത്തുചമഞ്ഞുംമുല്ലമാലകളണിഞ്ഞുഞെളിഞ്ഞുംമല്ലനെർമിഴികളങ്ങൊരുഭാഗെ മെല്ലവെപരിവസന്തിസമൊദം. ൩൦

കന്യകാജനസമൂഹവിലാസംമന്നവൻനിഷധനായകനെററംഉന്നതപ്രിയമിയന്നഥദ്വേഷ്ടാപിന്നയുംദ്രുതതരം നടകൊണ്ടാൻ ൩൧

കന്യകാജനപുരൊൾഭുവിനന്നായ്മന്ദമെന്നിയെനടന്നരുളി
ട്ടും മന്നിനീശനുടെസുന്ദരഗാത്രം കന്നൽനെർമിഴികൾകണ്ട
തുമില്ല. ൩൨

ഇന്ദ്രനാദികളുടെവരമെററം നന്നിതെന്നുനളനൊത്ഭുത
ദാനീംചന്ദ്രതുല്യമുഖിയാംദമയന്തീ മന്ദിരംപ്രതിനടന്നു പ
തുക്കെ ൩൩

കണ്ടിതാശുദമസൊദരിയാകും തൊണ്ടിനെരധരിയാളുടെ
ഗെഹം ഇണ്ടലെന്നിയെതദാനളഭൂപൻ തണ്ടലർശരവശം
വദനായാൻ. ൩൪

സുന്ദരീദമകനീയസിവാഴും മന്ദിരംമണിമയംബഹുശൊ
ഭം ഇന്ദിരാവസതിയെന്നനിനപ്പാനൊന്നുമെമനസി നാസ്തി
വിതക്കം ൩൫

രണ്ടുനാഴികഗൃഹാദികളെല്ലാം കണ്ടുകണ്ടവിടെനിന്നുമഹീ
ശൻ കണ്ടതില്ലൊരുവനുംധരണീശം തെണ്ടിനാൻകുതുകമി
ണ്ടൽവെടിഞ്ഞാൻ. ൩൬

കെട്ടിതാശുധരണീശ്വരനപ്പൊൾ വാട്ടമററൊരുമനൊ
ഹരവാക്യംവിട്ടിൽനിന്നിഹസഖീജനമെല്ലാം കൂട്ടമിട്ടുപറയു
ന്നതുപാരം. ൩൭

ഭീമജെമനസിവെണ്ടവിഷാദം താമസംവരികയില്ലിനി
നിന്റെ കാമിതത്തിനുമനൊഹരശീലെ കാമമാൽകളകകു
ഞ്ഞുകുമാരീ ൩൮

ഇന്നുനിൻകണവനാംനളഭൂപൻവന്നുകൊള്ളുമതിനില്ലവി
വാദംസുന്ദരാംഗനെനിനച്ചിനിയെതും സുന്ദരാംഗിഹൃദിമാ
കരുതാപം ൩൯

നാളെരാവിലെസ്വയംബരമുണ്ടാം നീളവെയിതു പ്രസി
ദ്ധവുമല്ലൊ കെളെടൊനൃപസമൂഹമനെകം കെളികെട്ടിവി
ടെവന്നുതുടങ്ങി ൪൦

നിന്നുടെപതിനളൻനൃപകന്യെ നിന്നുടെനികടസീമ്നി
വരുമ്പൊൾ നിന്നുനീവിടുകമാലതദീയെസുന്ദരത്വമിയലും
ഗളദെശെ. ൪൧

ഇത്തരംദമനസൊദരിതന്റെ ഉത്തമത്വമിയലുംസഖിവൃ

ന്ദംമെത്തകാശിനിയൊടാശ്രുവദിക്കുംവത്തമാനമഥ കെട്ടിതു
ഭൂപൻ. ൪൨

ചിത്തജൻക്ഷിതിപതീശചരിതെത സത്വരംബത ജ്വലി
ച്ചുതദാനീംഉത്തമസ്സുനിദമാനുജയപ്പൊ ള്ളത്തമെന ദദ്ദശെ
വനിത്രേത്താ ൪൩

പങ്കജെക്ഷണയുടെതനുകണ്ടി ട്ടങ്കുരിച്ച കുതുകെന മഹീശൻ
കിംകിമെതദിതിശങ്കതുടന്നാൻ പങ്കജാശ്രുഗന്ധമൊന്നു കയ
ത്താൻ. ൪൪

കൂരിരുട്ടിഹകൃശൊദരിതന്റെചാരുശീഷ് മവലംബ്യവ
സിപ്പാൻകാരണംകിമിതിപൃരുഷനാഥൻചാരുകെശമവലൊ
ക്യനിനച്ചു. ൪൫

പെടമാന്മിഴിലലാടതടംകണ്ടാടലെന്നിയെതദാ ധരണീ
ശൻകെടകന്ന ശശിഖണ്ഡമതെന്നൊത്തീടിയന്ന പരിതുഷ്ടി
കലന്നു. ൪൬

ചാടുഭാഷിണിയുടെമിഴികണ്ടക്കൂടലർകുലകലാപകൃതാന്ത
ൻപെടമാന്മിഴികളെനിരസിച്ചുകൂടവെ സരസിജത്തെയുമെ
വം. ൪൭

ചന്തമെറിനദമസ്വസൃനാസ്യം ദന്തിഗാമിനള ഭൂപതി ദ
ഷ്ട്വാ അന്തരെണ ചവിനാശശിയെന്നങ്ങന്തരംഗമതി ലൊ
ത്തുതദാനീം. ൪൮

മല്ലവെണിയുടെ പല്ലുകൾകണ്ടകല്യനാംനള മഹീപതിയ
പ്പൊൾ മുല്ലമൊട്ടുകളതെന്നു നിനച്ചങ്ങല്ലൽപെട്ട കുസുമായു
ധതാപാൽ ൪൯

ചഞ്ചലാക്ഷിയുടെപുഞ്ചിരികണ്ട പ്പഞ്ചസായകസമൻധര
ണീശൻനെഞ്ചിൽനണ്ണിബത കൌമുദിയെന്നാ ങ്കഞ്ചിതപ്രഭ
നതീവമഹാത്മാ. . . . ൫൦

രണ്ടുകാഞ്ചനകുടങ്ങളിതെന്നാങ്ങിണ്ടൽവിട്ടതികുതുഹലമൊ
ടും കണ്ടിവാർകുഴലിതൻകുചയുഗ്മംകണ്ടുഭൂപതി നിനച്ചിതു
ചിത്തെ. . . . ൫൧

കണ്ഠദെശധൃതകാഞ്ചനമാല്യംകൊണ്ടുശൊഭിതതരം കുച
യുഗ്മം രണ്ടുനാഴികയിലെററമവൻക ണ്ടിണ്ടൽപൂണ്ട ധികവി

സ്മയമാണ്ടാൻ. . . . ൨൨

പൊന്നുകൊണ്ടുകൃതമാംവടപത്രം മിന്നിമിന്നിവിലസുന്നിതുപാരം എന്നുഭൂപനവലൊക്യനിനച്ചു കന്യകൊദരമതീവവിചിത്രം. . . . ൨൩

പല്ലവാധരിയുടെതുടകണ്ടഫുല്ലമല്ലനയനൻനൃപവീരൻ നല്ലപൊൻകദളിതൻതടയെന്നാങ്ങുല്ലസത്തനുനിനച്ചുവസിച്ചു. . . . ൨൪

ശാദജദ്വയമിതെന്നുമഹീശൻപാദയുഗ്മമഥകണ്ടുനിനച്ചു ശാദജാക്ഷിയെനിനച്ചുതദാനീംശാദജാസ്ത്രശരമെററുതളന്നു. . . . ൨൫

ഇങ്ങിനെദമസഹൊദരിതന്റെഭംഗിപൂണ്ടതനുകണ്ടവനെററം തിങ്ങിവന്നകുതുകാബ്ധിയിൽമുങ്ങിപ്പൊങ്ങിനിന്നുസുകുമാരശരീരൻ . . . ൨൬

കണ്ടിതാശുനളനെപുനരപ്പൊൾകണ്ടിവാർകുഴലിയാംദമയന്തീഇണ്ടലെന്നിയെചിരിച്ചുസലജ്ജംതൊണ്ടിനെരധരിയാദ്ദരചെയ്തു ൨൭

വീരചാരുതരദെഹദയാഢ്യന്മാരെടൊവദവൊനവിളംബം മാരനൊകമലലൊചനനൊനീസൂരനൊകുമുദബാന്ധവനൊതാൻ - . - ൨൮

ഉത്തമൊത്തമനിതെന്നുവൊനെചിത്തതാരതിലറിഞ്ഞിതഹൊഞാൻസതരംപറകെടൊപരമാത്ഥംചിത്തജാധികതനുപ്രഭധീമൻ. . - - ൨൯

അംഗനാഗൃഹമതിങ്കൽവരാനാ യ്ത്തംഗനാകിയവൊനുകഴിഞ്ഞു ഇങ്ങുമററൊരുപുമാനുവരാനായംഗജൊപമപരംപണിയത്രെ ൩൦

എണ്ണമില്ലിവിടെയുള്ളജനാനാംബന്ധമുണ്ടുവരുവാനതുമൂലംബന്ധധാരികളുമുണ്ടൊരുഭാഗെ ബന്ധിപൊലുമവരൊട്ടമടങ്ങും ൩൧

കണ്ടിതൊപറകകിങ്കരരാരാൻ കണ്ടതെങ്കിലവരെന്തുപറഞ്ഞു മിണ്ടുവാൻമടിയവർക്കുളവായൊ കണ്ടുകൌതുകമിയന്നതുമൂലം ൩൨

ഇത്ര നല്ലൊരു ശരീരിഭവാ നിന്നുത്ഭവന്നതിനു കാരണമെ
ന്തെ നിസ്തുലം കലയ സുന്ദരമൂൎത്തെ ചിത്രമെററമകതാരിൽ
വളൎന്നു " ൫൩

ഇത്തരം ദമനസൊദരിവാക്യം സത്വരം നളമഹീപതി കെ
ട്ടു മുത്തിയന്നു പറഞ്ഞു തദാനീ മുത്തരം മൃദുലഹാസസമെ
തം ൫൪

ഇന്ദുനെർമുഖി മനൊഹരശീലെ കന്യകെ ദമനസൊദരി
കെൾ നീ ഇന്നു ഞാനറികവാസവദൂതൻ വന്നു ലെഖപതി തന്നു
ടെ വാക്കാൽ ൫൫

ഇപ്പുരത്തിലൊരു പൂരുഷനാംമെ കെല്പിയന്നതനു കണ്ടതുമി
ല്ലാ അല്പവും മനസി ഭീതിയുമില്ലി ങ്ങല്പഭാഷിണി മനൊഹര
ശീലെ ൫൬

വീരനായ സുരനാഥനുമെററം ശൂരനായ യമനും ശുചി
താനും ധീരനാം വരുണനെന്നിവർ നാലും നീരജാക്ഷി പ
നരെന്നെ യയച്ചു ൫൭

ഇന്നു നിന്നൊടവർ ചൊന്ന വിശെഷം കന്നൽ നെൾമിഴി
വദാമ്യഖിലം ഞാൻ നിന്നുടെ ഗുണഗണശ്രവണത്താലന്യ
ചിന്തകൾ വെടിഞ്ഞ മരന്മാർ . . . ൫൮

"പങ്കജാക്ഷി ദമയന്തി മനൊജ്ഞാ തിങ്കൾ ബിംബമുഖി കെ
ൾക്ക സുശീലെ പങ്കജാസ്ത്രശരമെററിഹ ഞങ്ങൾ ക്കങ്കുരിച്ചുവ
ളരുന്നിതു താപം . . . ൫൯

എന്തു ചെയ്യു തുകൃശൊദരി ബാലെ ദന്തിഗാമിനി വലഞ്ഞി
തു ഞങ്ങൾ സന്തതം തവ ഗുണങ്ങളിലെന്നീ ചിന്തയില്ലറികെ
ടൊ ദമയന്തി . . . ൬൦

നന്ദനത്തിലഴകൊടു ചരിക്കും മന്ദമാരുതനരീവ മനൊ
ജ്ഞൻ വന്നു ചെരുമളവാശു ശരീരം ഖിന്നമായിഹ വരുന്നി
തു പാരം ൬൧

ഇച്ഛയില്ല മൃദുസെവയിലൊട്ടും തുച്ഛമായിതു സുഖം മൃഗനെ
ത്രെ അച്ഛമാനസ തരെ തവ ചിത്തം കച്ചപൊകരുതു ഞങ്ങളി
ലൊട്ടും ൬൨

നീയൊഴിഞ്ഞു ശരണം നഹി ഞങ്ങൾക്കായതാക്ഷി ദമയന്തി

ധരിക്ക മായമല്ലിതുവിചാരയനിൻെറ കായമൊത്തുപിടി
പെട്ടിതുതാപം ൩൪

ഞങ്ങൾനാൽവരിൽനിണക്കമനസ്സിൽ തുംഗമൊദമിയ
ലുന്നവനെന്നി മംഗലാംഗിസുകുമാരിവരിക്ക ഇങ്ങതിന്നപര
മില്ലൊരുഭാവം" ൩൫

ഇങ്ങിനെസുരവരാദികൾ നാലാളംഗനാജനമണെമൃദുശീ
ലെ ഭംഗിയൊടിവിടെനിന്നൊട്ടുചൊൽവാനങ്ങു നിന്നടന
യച്ചിതുനമ്മെ ൩൬

സുന്ദരാംഗിസുരനാഥനയൊ മററുന്നതൻയമനുയൊത
വവെണ്ട എന്നതല്ലനലനിൽകൊതിയൊതെകന്യകെ വരു
ണനൊഫിതനില്ലൊൾ ൩൭

ഇപ്പറഞ്ഞവരിൽനാലിൽനിനച്ചിട്ടുല്ലലാക്ഷികൊതിയെ
വനിലെന്നാൽ ഇപ്പൊഴെന്നൊട്ടുരചെയ്കവിശങ്കംസ്ഥല്പവും
മടിനിണക്കിഫവെണ്ടാ" ൩൮

മാനിയാംനളവചശ്രവണാന്തെ മാനിനീമണിദമാനുജ
തൻെറതൊഴിയൊട്ട നിജഭാവമശെഷംകെടകന്നനയനെ
നപറഞ്ഞാൾ ൩൯

ഉല്ലലാക്ഷിയുടെവാക്കുകളെല്ലാ മപ്പൊഴസ്സഖിപറഞ്ഞിതു
മൊദാൽ അല്പവുംപിഴവരാത്തവിധത്തിൽകെല്പിയന്നമധു
രസ്മിതപൂർവ്വം ൪൦

ദെവദൂതതരുണാരുണകാന്തെ കെവലംദമനസൊദരി
വാക്യം എവമെന്നുടെമുഖെനസമസ്തം സാവധാനമുടനെ
ബതകെൾന്നി ൪൧

രാജഹംസധ്വചനെനനളാഖ്യ ക്ഷൊണിപാലചരിതങ്ങ
ളറിഞ്ഞെൻ വ്യാജമല്ലവനിലെന്നുടെചിത്തം യൊജിതം
ദൃഢമദ്രിഢമന്നെ ൪൨

മാനസെനനളഭൂപതിതന്നെ മാനമൊടിഫവരിച്ചിതുപ
ണ്ടെ ന്യൂനമന്നരപതീന്ദ്രനെവിട്ടി ഞ്ഞാനൊരുത്തനെവരിക്ക
യുമില്ല ൪൩

വൈരസെനിമമജീവിതനാഥൻ വൈരിവൃന്ദഗളകൃന്തന
ശീലൻ വീരചാരുമകുടൊത്തമരത്നം നാരിയാംമമസുഖാ

മ്മതപാത്രം" . . വൃ൩

ശ്രീമനന്ദിനിയുടെമതമെവം ഭൂമിപാലനഥകെട്ടരചെയ്യാൻ; കാമിനീകുലമണെ പഴുതെനിൻ കാമമെന്തിതിൽ നിണക്കൊരുസാദ്ധ്യം . . . . . വൃ൪

എന്നെടൊപറകമത്ത്യനിലെററം ദന്തിഗാമിനിഗുണംഗുണശീലെ ഹന്തഭീമനരപാലതനൂജെ ചിന്തിതംതവവ്യൈഥവനിനക്ക . . . . . . വൃ൫

മാനവെന്ദ്രനെനിനച്ചിഹബാലെ വാനവെന്ദ്രനെവെടിഞ്ഞിടൊലാനീ മാനവക്കറികജീവിതകാലം മാനിനീജനമണെബഹൂത്തം . . . . വൃ൬

വാനിലുള്ളൊരുജനത്തിനുപാത്താ ലൂനമില്ലതനുവിന്നുനിനക്ക നൂനമൊക്കജരയില്ലൊരുനാളും മെനിയെന്നുമൊരുപൊലെയിരിക്കും . . . . . വൃ൭

രൊഗമെന്നതൊരുകാലവുമില്ലാ ഭൊഗമെന്നതുനിരന്തരമല്ലൊ രാഗമൊസുരജനത്തിനനല്പം രാഗമിമ്മനുജനെത്രയുമല്പം . . . . വൃ൮

ദെവനാഥനൊടുകൂടിരമിപ്പാൻ കെവലംമനസിചിന്തയശ്ചെദ്ദെ ദെവലൊകമതിൽനീബതചെന്നാൽ ദെവനാരികളൊടൊത്തുരമിക്കാം . . . . . വൃ൯

എത്രനല്ലസുഖമസ്സുരലൊകെതത്രനീപരിചിലാശു സമൊദം തത്രതത്രസുരപാദപമൂലെ വൃത്രഹാവിനൊടുകൂടി രമിക്കാം. ൩൦

നിന്നിലിങ്ങിനെസുരെശനുകാമം വന്നതൊക്കതവ ഭാഗ്യവിശെഷം ഇന്നതിന്നുപ്രതികൂലതവെണ്ടാ നന്നുനന്നു സുകുമാരിനിനച്ചാൽ . . . ൩൧

അല്ലലെന്നിയെലഭിച്ചൊരുരത്നം മെല്ലവെസുമുഖിവിട്ടടനിപ്പൊൾ ചൊല്ലെടൊകറിനമായകരുട്ട കല്ലെടുപ്പതിനുനീതുടരുന്നൊ . . . ൩൨

വാനിൽവാഴുവതിനുള്ളൊരുമൊഹാല്പനമെന്നിയെ ജനങ്ങളനെകം മാനമാൎന്നിഹതപസ്സുകൾചെയ്യുന്നൂനപാന രുചിരാശനഭാവം . . . ൩൩

കന്ദമൂലദലമെന്നിവതിന്നും കന്ദരങ്ങളിലിരുന്നു ജപിച്ചും
സുന്ദരാംഗിചിലർവാണരുളുന്നു ചെന്നുകൊൾവതിനമൎത്ത്യ
പുരത്തിൽ . . . ൯൪

ഇങ്ങിനെപലവിധം വ്യസനങ്ങൾതിങ്ങുമാറനുഭവിക്കിലു
മെററം അങ്ങുചെൽവതിനെടൊപണിപാരംമംഗലാംഗികളി
യല്ലിവയൊന്നും . . . ൯൫

ഇത്തരംഗുണമിയന്നൊരുദിക്കിൽ ചിത്തകൌതുകമിയ
ന്നിഹനിന്നെ കൊണ്ടുപൊവതിനുവന്നുസുരന്മാർ കണ്ടുകൊ
ൾകതവപുണ്യവിശെഷം . . ൯൬

കല്പവൃക്ഷകുസുമങ്ങൾധരിക്കാമല്പഭാഷിണിനിണക്കളി
വെണി അല്പമല്ലസുഖമംബുജനെത്രെ തൽപുരത്തിലമലെ
നൃപകന്യെ . . . ൯൭

ഭക്ഷണംമധുരമാമമൃതംകെൾശിക്ഷയൊടതുഭുജിച്ചുസുഖി
ക്കാം പക്ഷമല്ലപറയുന്നതെടൊഞാൻ തൽക്ഷണംബത നി
ന്നക്കറിയാറാം . . ൯൮

ശീതഭാനുസദൃശാനനനാമദ്ദൂതവാക്കിനുടനുത്തരമപ്പൊ
ൾ കാതരാക്ഷിനൃപകന്യകതന്നെ കാതരത്വമിയലാതെപറ
ഞ്ഞാൾ . . . ൯൯

എന്തിനിങ്ങിനെമനൊഹരവാക്യംചന്തമൊടുപറയുന്നതെ
ടൊനീ അന്തരംഗമതിലിങ്ങൊരുനാളും ചിന്തയില്ലമമ സ്വ
ൎഗ്ഗസുഖാൎത്ഥം . . . ൧൦൦

ധൎമ്മതുല്യസുഖമെന്നതുമാത്രംനിൎമ്മലാംഗദിവിലഭ്യമതൊക്ക
ധൎമ്മവുംമഹിതശൎമ്മവുമെല്ലാം ധൎമ്മിണാംക്ഷിതിതലെസുല
ഭംകെൾ . . . ൧൦൧

ധൎമ്മസംഭൃതിതപൈവയഥാവച്ചൎമ്മഭുക്തിയിവ രണ്ടിനു
മൊററം ധൎമ്മമുള്ളൊരുജനത്തിനുനല്ലു നിൎമ്മലാത്മനിഹമ
ന്നിടമത്രെ . . . ൧൦൨

ഇന്ദ്രചന്ദ്രവരുണാഗ്നിയമന്മാരിന്നെനിക്കുനളഭൂപതിയ
ത്രെ ഇന്ദ്രദൂതപരമാൎത്ഥമിതൊക്ക ചന്ദ്രശെഖരപദെനശപെ
കെൾ . . . ൧൦൩

ഇച്ഛയില്ലമരനാഥനിലും മറെറച്ഛമാനസയമങ്കലുമിപ്പൊ

ാം വിശ്വസിക്കവെരുണങ്കലുമില്ല വിശ്വസ്സദരക്കുശാനു വി
ല്ലുംമെ . . . ൧൨൪

ഒട്ടകത്തിനുഏദിപ്രിയമെററംവാട്ടമില്ലറിക കണ്ടകവൃക്ഷം
ഒട്ടമെയതരുതെന്നുപറഞ്ഞാ ലൊട്ടകങ്ങൾവിട്ടുമൊ വദഗ്ദ
ത . . . ൧൨൫

നല്ലബാലതൃണഭക്ഷണമല്ലൊ വല്ലഭംഏദിസഖെ ഹരി
ണാനാംനല്ലതല്ലതുപരിത്യജയെന്നും ചൊല്ലിയാലതു ഫലം
വരുമൊചൊൽ . - ൧൨൬

എന്തിലൊന്നിലൊരുവന്നുപ്രിയംകെളന്തരംഗമതി ലെന്ന
തുവന്നാൽ അന്തരംപുനരതിന്നുവരുത്താൻ ഹന്തമറെറാരുപ
മാനുപ്രയാസം . . . ൧൨൭

കൌശികാദികളിലില്ലരസംമെകൌശലംതവ ഫലിക്കയു
മില്ല കൌശികൻപരിഹസിപ്പതിനത്രെകൌശലങ്ങൾതുടരു
ന്നതിദാനീം . . ൧൨൮

ദെവനാരികളൊടൊത്തുരമിക്കുംദെവകൾക്കുമനുജാംഗന
മാരിൽ കെവലംരസമൊരിക്കലുമുണ്ടാവാനെടൊകിമപിസം
ഗതിയില്ല . . . ൧൨൯

എന്നുമല്ലമരനാരികളൊടി മ്മന്നിലുള്ളനരനാരി കൾ
ചെൎന്നാൽ മിന്നുമക്കനകരീതികൾപൊലെവന്നുകൂട്ടമിഹഭെ
ദമറിഞ്ഞാൽ . . . ൧൩൦

ഇക്കഥാശ്രവണമെമമവെണ്ടചിക്കനെപ്രിയമിനിക്കതിലി
ല്ല ഉൾക്കരുന്നിലൊരുവാഞ്ഛഭവാൻെറ മിക്കതുംകഥകൾ
കെൾപ്പതിനിപ്പൊൾ . . ൧൩൧

എന്നുടെകണവനാംനളഭൂപൻ തന്നുടെതനുവരച്ചമരാളം
തന്നുതാമരയുടെയിലയിൽപ ണ്ടിന്നതിന്നുസദൃശംതവ രൂ
പം ൧൩൨

വീരസെനസുതനൊടുസമാനൻ വീരനാകിയഭവാൻസു
കുമാരൻ ആരുവാൻപറകെടൊപരമാൎത്ഥം പെരുതാവകമു
രക്കമെദത്ഥം" . . ൧൩൩

എന്നുഭൈമസുതചൊന്നതുകെട്ടമ്മന്നവന്നുപരിതൊഷമിയ
ന്നു വന്നകാമമഴകൊട്ടമറച്ചക്കന്നൽനെൎമിഴിയൊടാശ്ശു പ

റഞ്ഞാൻ Nala: . . ൧൧൪

„ഇപ്പറഞ്ഞതിനുടൻപണിയുണ്ടെന്നുല്ലലാക്ഷിമന്നതാരിലി ദാനീം അല്പശങ്കതവവന്നതുമൂലംകെല്പിനൊടിഹ പറഞ്ഞു വിരൊധം . . . ൧൧൫

ഇന്നുഞാനനുഗ്രഹിച്ചഹൃദന്തെ നന്നെടൊതവവിചാരമ തിപ്പൊൾ തമ്പിമാർകുലമണെകളിയല്ല വന്നുകൂട്ടമിതുനി ൎണ്ണയമത്രെ . . . ൧൧൬

ഇന്ദ്രനൊടിഹരമിച്ചുവസിപ്പാൻതമ്പിമാൎക്കമടിയെന്നുപറ ഞ്ഞാൽ ഇന്നൊരുത്തനതുബൊദ്ധ്യവുമല്ലനന്നുനിന്നുടെ വി ചാരമതെല്ലാം . . ൧൧൭

വാനിൽമാനുഷർഗമിച്ചുവസിച്ചാൽ മാനമുള്ളമരരാശ്ശരു മല്ലൊ നൂനമൊക്കരസമെന്നതുകൊണ്ടങ്ങുനമറവട നിരിമ്പ തുപൊന്നാം . . . ൧൧൮

വാസവാഗ്നിയമപാശികളിൽവെച്ചാശതെവദപ്രിയം ചട്ട ലാക്ഷി ആശ്ശുഞാനവനെയിങ്ങുവരുത്താം വീശകെതുകൃപ കൊണ്ടതുസാദ്ധ്യം" . . . ൧൧൯

ഇപ്രകാരമരുൾചെയ്യൊരുവാക്യം ക്ഷിപ്രമന്നൃപകുമാരിക കെട്ടു വിപ്രിയംഹൃദിവളൎന്നുകരഞ്ഞാൾ തൽപ്രിയംനളനി ലായതുമൂലം. . . . ൧൨൦

„കഷ്ടമിങ്ങിനെഭവാൻകൃപകൂടാ തിഷ്ടമിങ്ങുലഭിയാത്തൊരു വാക്യം തുഷ്ടിപൂണ്ടുപറയുന്നതുപൊരും ശിഷ്ടചിത്തപഴുതെപ റയെണ്ട . . . ൧൨൧

ചൊന്നവാക്കിനുടനുത്തരമിപ്പൊളിന്നുനീ പറെകെടൊ കരുണാബ്ധെ നന്നുനീകുശലനെന്നുധരിച്ചുപിന്നെയെന്തിനു വൃഥാപറയുന്നു" ൧൨൨

ഭീമജാവചനമിങ്ങിനെകെട്ടുഭൂമിപൻനളനുരച്ചുതദാനീം „കാമിനീമുടിമണെകരയെണ്ടാ കാമിതംസഫലമായി വരും തെ. . . . ൧൨൩

ഞാനെടൊനളനരെശ്വരനൊക്ക മാനസെവെടികനീപ രിതാപം ദീനഭാവമകലെത്യജകാന്തെ മാനസംവിമല മെ വതവാഴ്ക. . . . ൧൨൪

ഏണനെർമിഴിമണെതവദെഹം കാണ്മവാൻമനസിഞാൻകൊതിയൊടെ വാണിതെത്ര ദിവസം മധുവാണി പ്രാണസങ്കടമെനിക്കുളവായെൻ . . ൧൨൪

മുല്ലബാണശരമെററുപിടിച്ചൊ രല്ലലിന്നുപറെവാൻ പണിയത്രെ പല്ലവാധരി തവാനനമിപ്പൊളുല്ലസിച്ചു ബത കണ്ടതുഭാഗ്യം ൧൨൫

ശീതഭാനുമുഖി ഭീമസുതെ നിൻ ചൂതവാർമുലപുണന്നു സുഖിപ്പാൻ നീതിമാൻവിധിവിധിച്ചൊരുകാലം എതുമൊന്നഹമറിഞ്ഞതുമില്ല . . . ൧൨൬

ഉണ്ടുകല്പനനമുക്കതിനെന്നാൽരണ്ടുനാലുദിവസത്തിനു മുമ്പെ ഇണ്ടലററഴകിനൊടുരമിക്കാം വെണ്ടടൊതവ വിഷാദമശെഷം . . ൧൨൭

വമ്പരാംസുരപതിപ്രമുഖന്മാരിമ്പമൊടുപലഹി കണ്ടുടനെന്നെ ഇമ്പമൊടിഹവിളിച്ചരുൾചെയ്യു നെൻപ്രിയെപലവിധംവചനങ്ങൾ . . ൧൨൮

ഇന്നൊരാളൊടൊരുദൂതുരചെയ്വാ നിന്നുപൊയ്വരണമെന്നുപറഞ്ഞാർ ഇന്ന ദിക്കിലതു വെണ്ടതുതാ നെന്നൊന്നുമെയഹമറിഞ്ഞതുമില്ല ൧൩൦

സമ്മതിച്ചിതിതുചെയ്യതിനായിഞാൻ നിമ്മലൻസുരവരൻപുനരപ്പൊൾ നിമ്മലെ കപടമററുപറഞ്ഞു നിന്മനൊഗതമറിഞ്ഞുഫചെൽവാൻ ൧൩൧

വന്നിതെന്നതുനിമിത്തമെടൊഞാ നന്നതന്നുനരെമടിയാതെ വന്ദ്യമാകിയജനംപറയുമ്പൊൾ പിന്നയെന്തുകഴിവെന്നു നിനച്ചെൻ ൧൩൨

എന്തുഞാൻസുരവരാദികളൊടി ന്നന്തരെണ രഹിതംപറയെണ്ടു ചിന്തചെയ്യുവദവാരിജനെത്രെ ഹന്തഞാനതവരൊടുരചെയ്യാം . . . - - . ൧൩൩

ദൂതനാമ്മമവിളംബനമൊത്തി ട്ടാതുരതമൊടു ദെവകളിപ്പൊൾ പൂതമാനസതമെമരുവുന്നു നീതിയൊടുടനുരക്കഹിതംതെ ൧൩൪

വീരസെനസുതവാക്കുകൾകെട്ടു നീരജാക്ഷിപരിതൊഷ

മിയന്നു വീരനാന്നളമഹിപതിയൊട ച്ചാരുഭാഷിണിപറഞ്ഞുപതുക്കെ ൪൰൫

നാളരാവിലെസ്വയംബരമുണ്ടാം മെളമാന്നൊരുകുതുഹലമൊടെ വെളികാണ്മതിനായമരന്മാർ നാലരുംപരിചിലിങ്ങുവരട്ടെ ൪൰൬

ഇന്ദ്രനാദികളൊടൊത്തുഭവാനും ചന്ദ്രനെവ്ദനകാന്തവരെണം മന്നിലുള്ളനരപാലകരെല്ലാ മന്നുവന്നുനിറയുംബതരംഗെ ൪൰൭

ദെവനാഥമുഖദെവകളും മറ്റെവമന്നരവരെവഘവുമെല്ലാം ദെവസുന്ദരവസിച്ചരുളുമ്പൊൾ കെവലംവരുമട്ടത്തിഹഞാനും ൪൰൮

വന്നുഞാൻതവഗളത്തിൽവിടുംകെ ളുന്നതപ്രഭകലന്നൊരുമാല്യം നിന്നുകാണണ്മതാശ്രുസുരന്മാർ പിന്നയുള്ളധരണീന്ദ്രരുമെല്ലാം ൪൰൯

സാദ്ധ്വിയാംമമചരിത്രമശെഷം ബൊദ്ധ്യമായിവരുമാശ്രുസുരാണാം സാദ്ധ്യമാംമമഹിതംപുനരപ്പൊൾ ബൊദ്ധ്യമൊമമഹിതംപുനരൊത്താൽ ൫൰

വന്ദ്യരാമമരരെപ്പരിചൊടെ നന്ദിപൂണ്ടഴകിനൊട!ഹവദ്രമന്ദയാംമമഹിതം വരുവാനായിങ്ങവർവരമെനിക്കുതരെണം ൫൰൧

ഇങ്ങിനെപറകദെവകളൊടിന്നിംഗിതജ്ഞ നയകൊവിദരാജൻ അങ്ങവൾക്കിഹമനസ്സിൽവിരൊധം തുംഗപൌരുഷവരാദ്ധമത്രെ ൫൰൨

എന്നുഭൈമജപറഞ്ഞതുകെട്ട മന്നവൻകുതുകമാന്നുഗമിച്ചാൻ ചെന്നുദെവകളുടെസവിധത്തിൽ നിന്നുവന്ദനകഴിച്ചുപറഞ്ഞാൻ ൫൰൩

സുന്ദരാംഗവലനാശനവഹ്നെ വന്ദനീയശമനാമലബുദ്ധെ നന്ദനീയവരുണാശുഭവാന്മാരിന്നു മദ്വചനമന്വൊട്ടുകെൾപ്പിൻ ൫൰൪

ചെന്നുഞാൻദമനസൊദരിയൊടിന്നിങ്ങളെചരിതമൊക്കയുരച്ചെൻ കന്യകാനൃപകുമാരികയപ്പൊൾ നന്ദിപൂണ്ടിഹ

പറഞ്ഞുപതുക്കെ . . . ൱൪൫

അന്നവീരവചനെനവരിച്ചെൻമുന്നമെനളനൃപംമനസാഞാൻ ഇന്നുമറ്റൊരുപുമാനെവരിപ്പാനെന്നുടെമനസിവാഞ്ഛയുമില്ല ൱൪൬

നല്ലതല്ലതുകുലാംഗനമാക്കങ്ങല്ലൊ വന്നിഹഭവിക്കുമതൊക്ക ചൊല്ലെടൊസുരജനത്തൊടിതെല്ലാം തെല്ലുമെപിഴവരാത്തവിധത്തിൽ . . . ൱൪൭

ഇന്ദ്രനാദികളുംസ്വയംബരഘൊഷം നിന്നുകാണ്മതിനുനാളവരട്ടെ അന്നുനൈഷധനെമാലയിട്ടും ഞാനെന്നുചെന്നുപറകെന്നുപറഞ്ഞാൾ . . . ൱൪൮

ഏറിയൊരുവിധമാശുപറഞ്ഞു ക്രൊധംകൊണ്ടിഹഭവിച്ചതുമില്ല വെറെയെന്തുപറവാനഹമെന്നൊത്തറനിന്നുപറയാതിഹപൊന്നേൻ ൱൪൯

എന്തുചെയ്തതഹമിന്ദ്രവലാരെ ദന്തിഗാമിനിയുടെഹിതമെവം അന്തരംഗമതിലിങ്ങറിവാനും ഹന്തനിന്തിരുവടിക്കിഹശക്യം ൱൫൰

ചെല്ലെറുംനൈഷധന്റെ ഗിരമിതിസുരനാഥാദി കളുംനാലരുംകെട്ടുല്ലാസംവിട്ടുചൊന്നാരവനൊടു സരസംനല്ലകാരുണ്യവാന്മാർഞങ്ങളെല്ലാംകുറമൊത്താൽഭവതിനള മഹീപാലമല്ലാക്ഷിയാമ കല്യാണാംഗീടെചിത്തംകറിന മതിനുനാമെന്തുചെയ്യെണ്ടതയ്യൊ. . ൱൫൧

കാണാമെണാങ്കബിംബാനനനളകമനീയാംഗി വെളിക്കുനാളെ വെണപ്പെട്ടുള്ളകാര്യംമനതളിരിൽനിനച്ചുള്ള തന്നെരമാവാം എണാക്ഷീംഭീമപുത്രീംപരിചിനൊടു വരിച്ചീടുവാനുള്ളയൊഗം കാണാമാക്കെന്നുനാളപ്പുലരിൽ നരപതെവീരസെനന്റെസൂനൊ. . . ൱൫൨

എന്നെല്ലാംചൊല്ലിമെല്ലെ പുനരവിടമറഞ്ഞീടിനാർദെവവൃന്ദംപിന്നെയക്ഷൊണിപാലൻ നളനതിഗുണവാൻപുണ്യവാൻബന്ധഹീനൻ മിന്നിപ്പാരംവിളങ്ങും കനകമയരഥംതന്നിലെറിഗ്ഗമിച്ചാ നന്നെരംവന്ദനീയാകൃതി മിഹിരസഹസ്രാഭനാനന്ദപൂർണ്ണൻ. . . . ൱൫൩

സപ്തമസ്സൎഗ്ഗാരംഭഃ

അത്രാന്തരെ തത്ര ദമസ്വസാവിൻ ചിത്ത്വമാൎന്നൊരു സ്വ
യംബരാൎത്ഥം ധാത്രീപതിക്കൂട്ടമതീവഘൊഷാൽ ധാത്രീന്ദ്രഗെ
ഹെ ബത വന്നുകൂടി ൧
മത്തെഭസംഘം തുരഗങ്ങൾ പിന്നെ ചിത്തെ മഹൽകൌതു
കമാൎന്നുകൊൾവാൻ ഒത്തങ്ങു കൂട്ടം രഥജാലവും വന്നെത്തീ
ടിനാൻ കുണ്ഡിനപൂരിലപ്പൊൾ . . ൨
തിക്കും തിരക്കും പറയാവതല്ലങ്ങു കുണ്ഡിനെ പൂരിതമായി
ഘൊഷം തക്കത്തിലുൾക്കുള്ളവർ മുമ്പിൽമുമ്പിൽ ചിക്കന്നു വെ
ക്കത്തിലുടൻ കടന്നാർ . . . ൩
പാട്ടും കുഴൽ വീണകൾ മദ്ദളങ്ങൾ കൂട്ടത്തിൽ നിന്നാശു മുഴ
ക്കമൊടും കൂട്ടീടിനാർ വാട്ടമകന്നു കൊണ്ടന്നാട്ടാൎക്കു കൌതുഹ
ലമുത്ഭവിച്ചു ൪
മാലെയകസ്തൂരികളെന്നിവറ്റിൻ ചെലാൎന്ന സൌരഭ്യമുര
ച്ചുകൂടാ കൊലാഹലം കുണ്ഡിനപൂരിലെറ്റം ചാലെ പരന്നാ
ശു മഹാവിചിത്രം . . . ൫
കുന്ദാദിയായുള്ള സുമങ്ങൾ കൊണ്ടും മന്ദെതരം നല്ല മണം ക
ലൎന്നു ഇന്ദിന്ദിരം വന്നു നിറഞ്ഞിതപ്പൊളൊന്നൊത്തു കൂടീ കു
തുകം ജനാനാം ൬
ഓരൊ നൃപന്മാരതിസാഹസത്താൽ പാരാതെ വെഗെന ക
ടന്നു നിന്നു നീരാതെ കൊടിച്ചിലർ മുട്ടുകത്തിൽ പാരിൽ പതിച്ച
ങ്ങുരുളുന്നു മദ്ധ്യെ . . . ൭
വാദ്യങ്ങൾ കൊണ്ടാശു മുഴങ്ങി ലൊകം മൊദ്യങ്ങളെന്നെ പ
റയെണ്ടു പാൎത്താൽ പാദ്യാസനാൎഗ്ഘ്യാദികൾ കൊണ്ടു പൂജാമാ
ദ്യന്നൃപാണാം വഴിപൊലെ ചെയ്തു . ൮
മഞ്ചങ്ങളൊരൊന്നിലിരുത്തി ഭീമൻ തഞ്ചാതെ വന്നൊരു
മഹീശവൃന്ദം അഞ്ചാതമൊദെന വസിച്ചു നന്നായ്നെഞ്ചും തെ
ളിഞ്ഞു നൃപവൃന്ദമെല്ലാം . . . ൯
അന്നേരമത്യുത്തമനെന്നു ലൊകെ നന്നായ് പ്രസിദ്ധത്വമിയ
ന്ന വീരൻ കന്ദൎപ്പനെക്കാളതിസുന്ദരാംഗൻ ധന്യൻ നള

ക്ഷോണിപനാശു വന്നാൻ . . ൪൦

മഞ്ചകരേറീട്ടു വിളങ്ങിനാൻ നൽപഞ്ചാസ്യഭാവൻ നളനത്യു
ദാരൻ നെഞ്ചിൽതദാസംകടമൂതടവിച്ചു കിഞ്ചിൽധരിത്രീപതിക
ൾക്കശേഷം . . . ൪൧

ഏവം ധരാപാലകവൃന്ദമെല്ലാം ഭാവം തെളിഞ്ഞാശു വസി
ച്ചുപിന്നെ അതവിഷ്ടരാതത്രഭവിച്ചഘോഷം ചാവൊളവും ചൊ
ൽകിലൊടുങ്ങയില്ല ൪൨

ഓരോവിധം മാനുഷവൃന്ദമെത്തി പാരാതെമൊദിച്ചുവി
ടെ നിറഞ്ഞു തീരാ വളത്തിപ്പറവാൻ തുടൎന്നാൽ പാരിച്ചക
ല്യാണകുതൂഹലങ്ങൾ ൪൩

വിപ്രെശ്വരാണാം വരവിന്റെ ഘോഷം ക്ഷിപ്രം പറഞ്ഞാ
ലൊരൊടുക്കമില്ല സുപ്രീതിപൂൎവ്വം പിതൃപുത്രമിത്രൈ വിപ്രൌ
ഘമൊരൊവഴിയാത്രകൂട്ടി ൪൪

അത്യന്തമന്ദാരഭവിപ്രരെല്ലാ മത്യാദരം പൂണ്ടു നടന്നു
വെഗാൽ അത്യന്തമൊദാലിഹവന്നുവന്നങ്ങെത്തിത്തദാകുണ്ഡി
നവും നിറഞ്ഞു ൪൫

ഭൂപാലരെല്ലാം ബത വന്നു മോദാ ലാപൂൎണ്ണകൌതൂഹലമാ
ൎന്നശെഷം ഭൂപാലയത്തിങ്കലുദിച്ചിതപ്പോൾ ഭൂപെന സമ്പാ
ദിതമായവാദ്യം ൪൬

ശംഖിന്റെ ശബ്ദം നിറവായ്ഭവിച്ചു സംഖ്യാവിഹീനം ചില
പാട്ടുമാട്ടം സംഘത്തിൽ നിന്നാശു പരന്നിതപ്പോൾ സംഖ്യേ
തരം നല്ലമണങ്ങളെല്ലാം . . . ൪൭

വന്നങ്ങിരിക്കുന്നൃപവൃന്ദമെല്ലാം മന്ദേതരം മോദമിയന്നു
ഭീമൻ നന്നായ്വിലൊക്യാശു മനക്കരുന്നിൽ പിന്നെവിചാ
രിച്ചിതുപുണ്യശീലൻ. . . . ൪൮

„ഇക്കണ്ടധാത്രീപതികൾക്കു പാൎത്താൽ ചൊൽക്കൊണ്ടെഴും
ശീലകുലാദിയെല്ലാം വെക്കത്തിലിന്നിന്നവിധത്തിലെന്ന
ങ്ങിക്കണ്ടമന്മാലറിവാനശക്യം. . . ൪൯

ആരുള്ളതിപ്പൊളിവരെഗ്ഗുണങ്ങൾ നെരൊടെചൊൽവാനി
ഹപാൎക്കിലയ്യോ ചാരുത്വമെറുന്നൊരു തൊഴിമാൎക്കും നെരൊ
ടെചൊൽവാൻകഴിയുന്നതല്ല.“ . . ൫൦

എന്നിങ്ങിനെ ഭീമനരെന്ദ്രനൊൎത്തിട്ടന്നെരമാത്മന്യലസാത്മഭാവം നന്നാസ്ഥിചാരിച്ചൎമ്മാമണാളംപിന്നെസ്തുതിച്ചാനതിഭക്തിയൊടെ . . . ൨൧

„ചെന്താമരാക്ഷാഖിലലൊകബന്ധൊസന്താപകാന്താരദവാഗ്നയാശസന്താപചെന്തീക്കനൽകൊണ്ടുവെകും ചിന്താകുലംമാമിഹപാഹിവിഷ്ണൊ . . . ൨൨

നാരായണശ്രീരമണാസുരാരെചൊരാതെരക്ഷിക്ക മനൊജ്ഞമൂൎത്തെ പെറായിരംപൂണ്ടഭവൽപദാബ്ജം നെരെമമാലംബനമബ്ധിശായിൻ . . . ൨൩

കാരുണ്യപീയൂഷസമുദ്രമെനിൻകാരുണ്യലെശംമമവെണ്ടതില്ലൊ‍ാം ആരുംഭവാനെന്നിയെമന്ദനാമെൻഖെദാരാധിശാന്ത്യൎത്ഥമൊരുത്തനില്ല. . . ൨൪

കുംഭീന്ദ്രമൊക്ഷപ്രദഗൊപനാരീ സംഭൃതകാമാൎത്തിഹരാംബുജാക്ഷ സംഭൃതമാമെൻപരിതാപമില്ലൊ ളംഭൊജബാണാരിനതാശ്രുതീക്ക." . . . ൨൫

ഏവംക്ഷിതീന്ദ്രസ്തുതികെട്ടനാഥൻ ഗൊവിന്ദനാമൊദമിയന്നപാരം ആവിൎഭവൽകൌതുകമംബുജാക്ഷീംദെവീംബഭാഷെബതഭാരതീംതാം . . . ൨൬

„മല്ലാക്ഷിമാൎമൌലിമണെസുശീലെചൊല്ലെറുമക്കുണ്ഡിനപൂരിലിപ്പൊ‍ാം തെല്ലുംമടിക്കാതെഗമിക്കണംനീ ചൊല്ലുള്ളഭൈമീസവിധെമനൊജ്ഞ . . . ൨൭

ഉണ്ടങ്ങുഭൈമിക്കവിവാഹമായ്ത്ത തണ്ടാർശരാൎത്ത്യാധരണീശരെല്ലാം വെണ്ടുന്നസൈന്യത്തൊടുകൂടിവന്നിട്ടിങ്ങൽപിടിച്ചങ്ങുവസിച്ചിടുന്നു. . . ൨൮

ഒന്നല്ലരണ്ടല്ലമഹീശരന്മാർ വന്നങ്ങുമെവുന്നതു സംഖ്യയില്ല വന്നുള്ളമന്നൎക്കുളവാംഗുണങ്ങൾനന്ദിച്ചുചൊൽവാനൊരുതൊഴിയില്ല . . . ൨൯

ഭീമാത്മജക്കിന്നൊരുതൊഴിയായിട്ടാമൊദപൂൎവ്വം ബതപൊകണംനീവാമാക്ഷിഭൈമിക്കുതുണക്കചെമ്മെഭീമാൎത്തിതീൎത്തീടുകപുണ്യശീലെ." . . . ൩൦

നാരായണൻതൻഗിരമെവമെല്ലാംപാരാതെകെട്ടമ്മഭിരാ

ക്ഷിവാണീ പാരിച്ചമൊദെനഗമിച്ചുവെഗാൽ പാരിൽവിദ
ൎഭെന്ദ്രപുരംപ്രവെദെ . . ൩൧

ഭീമാന്തികംപ്രാപ്യപറഞ്ഞുവാണീ ഭീമെതരാകാരഗുണാദി
പൂൎണ്ണാ സൊമാനനാസുന്ദരിമന്ദമന്ദം സാമൊദമമ്മന്ന വ
നൊടിവൎണ്ണ്യം . . . ൩൨

ഭൂമീപതെഭീമമനൊജ്ഞമൂൎത്തെ ഭൈമിക്കുഞാനിന്നൊരു
തൊഴിയത്രെ കാമിച്ചകാന്തൻതവപുത്രിഭൈമിക്കാമെന്നു നീ
ബൊധയവെണ്ടഖെദം . . ൩൩

ഓരൊനൃപന്മാൎക്കുളവാംഗുണംഞാ നൊരൊന്നുവെവ്വെറെ
പറഞ്ഞുകൊൾവൻ ആരെവരിപ്പാൻകൊതിയെന്നുവെച്ചാൽ
പാറാതെനിൻപുത്രിവരിക്കവെണ്ടു . . . ൩൪

ഇക്കണ്ടരാജാക്കളുടെഗുണംഞാനൊക്കപ്പറഞ്ഞീടുവനില്ല
ശങ്കാനിക്കംവരാതുള്ളഗുണംകലൎന്നൊരുക്കുള്ളരാജാക്കളിതൊ
ക്കയുംകെൾ ൩൫

നാരായണൻതന്നുടെവാക്കിനാൽഞാൻപാരാതെവന്നെ
നിവിടെമഹാത്മൻ നെരത്തിനിക്കുഞ്ഞുകുമാരിഭൈമീ പാരി
ച്ചമൊദെനപുറപ്പെടട്ടെ . . ൩൬

ഐന്ദ്രൊളമാരുഢ്യമനൊജ്ഞശീലാ ദാന്താനുജാശാന്തത
രസ്വഭാവാ കാന്ത്യാവിളങ്ങുമ്പൊഴുതിന്നൃപന്മാർഭ്രാന്ത്യാനടി
ക്കുന്നതുകണ്ടുകൊള്ളാം . . . ൩൭

ഇക്കണ്ടഭൂപാലകവൃന്ദമദ്ധ്യെ ചൊൽക്കൊണ്ടവൈദൎഭി വ
രെണമിപ്പൊൾ ഇക്കണ്ടവൎകാണണമിക്കുമാരിക്കുള്ള കാ
ന്ത്യാദിഗുണങ്ങളെല്ലാം . . . ൩൮

മീനദ്ധ്വജൻപുഷ്പശരങ്ങൾതൂകി താനെനൃപന്മാരുടെചി
ത്തമെല്ലാം ഊനംവരുത്തീട്ടുനടന്നിടെണം മാനിക്കണംതാ
ൎശരനെനൃപന്മാർ . . . ൩൯

വാമാക്ഷിയാംഭാരതിതൻറവാക്യം ഭീമക്ഷിതീശൻ ബ
തകെട്ടനെരം ആമൊദമാൎന്നമ്പൊടുകൂപ്പിവെഗാൽ പ്രെമാ
ധികാംഭാരതിയെതദാനീം . . ൪൦

പിന്നെനൃപൻതന്മകളായിമെവും തന്വംഗിതൻഭൂഷണ
ജാലമെല്ലാം നന്ദിച്ചെടുത്താശുകൊടുത്തുവെഗാലന്നെരമത്യ

ൽകടമൊദപൂവം . . . ൪൰൧

നാരീജനംനീരദവെണിയാമന്നാരീമണീംഭീമനരെന്ദ്രപു ത്രീം പാരാതെവെഗാലഴകൊടണീ ച്ചാരൊരൊതരംഭൂഷണ മത്ത്യുദാരം ൪൰൨

വണ്ടിൻനിറം പൂണ്ടൊരുകെശബന്ധെവെണ്ടുംവിധംപൂവ ണിയിച്ചുമുമ്പിൽകണ്ടാലതെററംകുതുകംജനാനാ മുണ്ടാളുരും സംശയമില്ലതെല്ലും . . . ൪൰൩

താടങ്കവുംതാലിയുമത്ഭുതാംഗിക്കാടൽവെടിഞ്ഞത്ഭുതഭംഗി യൊടെ കെടററകെട്ടിച്ചിതുനാരിമാര ങ്ങീടുററസന്തൊഷര സാഭിപൂണ്ണും ൪൰൪

പൊന്മാലകെട്ടിച്ചൊരുശൊഭകണ്ടാ ലുന്മാദമുണ്ടാം മദന നുപൊലും വന്മൊഹമുണ്ടാമതുകണ്ടവൎക്കെന്നെന്മാനസം ത ന്നിലുറപ്പുവന്നെൻ . . . ൪൰൫

കണ്ണാഭായെകുണ്ഡലവുംധരിപ്പിച്ചണ്ണൊജനെത്രക്കതിഭംഗി യൊടെഗണ്ഡസ്ഥലം തന്മണികുണ്ഡലത്താൽകണ്ണിന്നുപുണ്യ ത്തെവളത്തിനിന്നു . . . ൪൰൬

മത്തെഭസഞ്ചാരിണിതൻകഴുത്തിൽ പുത്തന്മണിസ്രക്കണി യിച്ചുചെമ്മെ ചിത്തത്തിലത്യന്തകുതൂഹലത്താൽ മുത്തിന്റെ മാല്യങ്ങളുമപ്രകാരം . . . ൪൰൭

തന്വംഗിതൻബാഹുലതായുഗാന്തെ മിന്നുന്ന നൽപൊൻവ ലയങ്ങൾചെൎത്തുപിന്നെവിരൽക്കുന്നതകാന്തിതെട്ടുംപൊന്നം ഗുലീയങ്ങളുമിട്ടുതൃഷ്ടാ . . . ൪൰൮

ബാലാൎക്കബിംബപ്രഭതൊററമണ്ടുംചെലാറ്പട്ടുംപരി ചൊട്ടുടുത്താൾ നീലാരവിന്ദാക്ഷിനരെന്ദ്രപുത്രീലൊലാഞ്ച ലാംകാഞ്ചിലതാംധരിച്ചാൾ . . . ൪൰൯

മഞ്ജീരവുംമഞ്ജുളരത്നചിത്രം കഞ്ജായതാക്ഷീബതകാല്ക്കു ചെൎത്താൾ മഞ്ജുത്വമൊടഞ്ജനവുംധരിച്ചാൾ കഞ്ജത്തെനി ന്ദിച്ചൊരുനെത്രയുഗ്മെ . . . ൫൰

കൊങ്കദ്വയെകുങ്കുമപങ്കമെററം തിങ്കൾമുഖീചെൎത്തുവിള ങ്ങിനിന്നാൾ തങ്കത്തിനാൽനിമ്മിതകുംഭയുഗ്മെ ചെങ്കല്ലര ച്ചന്നൊട്ടുചെൎത്തപൊലെ . . . ൫൰൧

കസ്തൂരിയുംചന്ദനമെന്നിവണ്ണം വസ്തുക്കൾസൌരഭ്യമിയ
ന്നതെല്ലാം വിസ്താരമാസ്ഥാറിടഭിത്തിതന്മെൽശസ്തതാമുണ്ടാം
പടിചെൎത്തുപിന്നെ . ൫൨

നെററിത്തടത്തിങ്കലമന്ദശൊഭം തെററന്നുതൊട്ടതിലകം
കുമാരീ മററുംമഹത്വൊഷനമുള്ള ഭൂഷക്കൾവരാചൊല്ലുകി
ലെന്നുനൂനം ൫൩

ദാന്താനുജാസുന്ദരിമന്ദമപ്പൊ ളൈന്തൊളവുംകെറിയിരു
ന്നുവെഗാൽ ഐന്തൊളവുംതൊളിൽവഹിച്ചുമെല്ലെ ശ്രാന്ത്യാ
വിനാകിങ്കരരുംനടന്നാർ . . ൫൪

ഐന്തൊളപാൎശ്വനടകൊണ്ടിതപ്പൊൾ പൂന്തെന്മൊഴീഭാ
രതിദെവിതാനും സ്വാന്തെജനാനാംകുതുകംവളൎന്നു കാന്ത്യാ
ദമാനന്തരജാവിളങ്ങി . . . ൫൫

വെണ്ണാമരംരണ്ടുപുറത്തുമെററം തഞ്ചാതെകണ്ടാശ്രുപിടി
ച
ച്ചുഭംഗ്യാ അഞ്ചാതുയൎന്നിട്ടുവിളങ്ങിനില്ക്കും മൊഞ്ചെറുമച്ചന്ദ്ര
യുഗംകണക്കെ ൫൬

വെണ്മസ്വരംപൂരിതമായിതപ്പൊൾ വെണ്മന്നവാദ്യെനമ
ഴങ്ങിലൊകം കാണുന്നവൎക്കെന്തൊരുപുണ്യമൊൎത്താൽകാണാ
ത്തവൎക്കപ്പടിപുണ്യനാശം . . . ൫൭

വാരാംഗനാകെളിവിലൊകനത്താ ലൊരൊജനത്തിനുഭ
വിച്ചമൊദം നെരെപറഞ്ഞീടണമെന്നൊൎത്താലാ രാലു
മാമല്ലിഹനൂനമത്രെ . . ൫൮

ചൊല്ലുള്ളദാന്താനുജയെതദാനീ മെല്ലാവരുംകണ്ടിതുരംഗ
ദെശെ ഉല്ലാസമാൎന്നുള്ളകുളത്തിതപ്പൊൾമല്ലാക്ഷഗൻതാൻ
തലയുംകുലുക്കി . . . ൫൯

അപ്പൊളരംഗത്തിലുദിച്ചഘൊഷം തപ്പാതെചൊൽവാ
ൻപണിയുണ്ടുപാരം ഇപ്പാരിലാരുംമതിയല്ലതിന്നെന്നുൾപ്പൂ
വിലുണ്ടിങ്ങൊരുതൊന്നലിപ്പൊൾ . . ൬൦

കാണായിതപ്പൊളവനീശ്വരന്മാ ൎക്കെണാക്ഷിയാമദ്ദമജാ
മിതന്നെഏണാങ്കബിംബാസ്യയുടെശരീരം കാണായനെര
ത്തവർനൊക്കിനിന്നാർ . . ൬൧

താരുണ്യലാവണ്യവമത്യുദാര മാരുണ്യമാൎന്നൊരധരൊഷ്ഠ

കാന്തികാരുണ്യ ഭാവംമിഴികൾ വിലാസം നെരെ സമാലൊ
ക്യകളുത്തുചിത്തം ൩൨
വണ്ടിന്റെ കൊണ്ടൽക്കിടർ നൽകിമെവും തൊണ്ടിപ്പഴം നെ
രധരീടെ കെശം കണ്ടുള്ളവൾക്കുള്ളുതപിച്ചുപാരം തണ്ടാർശരൻമ
ണ്ടിയടുത്തിതപ്പൊൾ . . . ൩൩
ശാതൊദരീവക്ത്രസരൊജമപ്പൊൾ ചെതൊരസംപൂർണ്ണവ
ലൊക്യമൊഹാൽ ശീതാംശുവെന്നുള്ളിലുറച്ചുനിന്നു പ്പൂതാശ
യന്മാരവനീശ്വരന്മാർ . . . ൩൪
എള്ളിൻപ്രസൂനത്തിനു നാണമെകി ത്തുള്ളിച്ചുളക്കുന്നൊരു
നാസികാം താം കള്ളല്ലകണ്ടുള്ളിലിയന്നുമൊദം തുള്ളിതദാമാ
നസപുള്ളിമാനും ൩൫
മല്ലപ്രസൂനത്തിനു ദുഃഖമെകീ ട്ടുല്ലാസമൊടാശു നിറന്നുകൊ
ള്ളും പല്ലും മനൊമൊഹനമാന്ദഹാസ ത്തെല്ലും വിലൊക്യാ
ശു നുറുങ്ങിചിത്തം . . . ൩൬
പൊന്നിൻകുടങ്ങൾക്കു മനസ്സിലെററം ഖിന്നത്വവും നൽ
കിമഹൽപ്രഭാവം മിന്നുന്ന കൊങ്കദ്വയമാശുകണ്ടു മന്നക്കുചെ
തസ്സുമയങ്ങിപാരം . . . ൩൭
സൌരഭ്യമാന്നുള്ളൊരുപൂവൽമെയ്യും ചാരുത്വമാന്നുള്ളവി
ലാസവായ്പും നെരെവിചാരിച്ചവനീശ്വരന്മാർ പാരാതെ
മൊഹിച്ചുഴൽപെട്ടുപാരം . . . ൩൮
മല്ലാക്ഷിയാമദ്ദമജാമിയെക ണ്ടല്ലിൽനൃപന്മാർക്കു ഭവിച്ച
തെല്ലാം ചൊല്ലാനമുക്കാവതുമല്ലനൂനം മല്ലാശുഗൻതൻക
ളിയെന്തുചൊൽവു . . . ൩൯
ഏകൻസരൊജാക്ഷിയെനൊക്കിനിന്നി ട്ടാകുന്നവണ്ണംഹ
സനംതുടങ്ങിഏകൻകരംകൊണ്ടുവിളിച്ചുമെല്ലെ ശൊകംനടി
ച്ചിട്ടൊരുവൻവസിച്ചാൻ . . ൪൦
അന്യൻതദാതന്നുടെമാറിടാന്തെ മിന്നുന്നപൊന്മാലയെ
ടുത്തുവെഗാൽ കന്യാമണിംനൊക്കിനുറുക്കിവിട്ടാൻ പി
ന്നെകരത്താനതിമൂഢചിത്തൻ . . . ൪൧
കണ്ണാടിപൊട്ടിച്ചൊരുവൻതദാനീം ഗണ്ഡസ്ഥലെവെച്ചു
ഞെളിഞ്ഞുനിന്നാൻ തിണ്ണംതദാമറെറാരുവൻകരത്തിൽദ

ണ്ഡും പിടിച്ചങ്ങുനിലത്തുതുള്ളി . . . ൭൨

മറ്റെകനറെറാരുകുതൂഹലത്താലററിച്ചുപൂമാലചവച്ചുകൊണ്ടാൻ തെററന്നൊരുത്തൻ നിജമെയ്യൊടെററംപററിച്ചിരുന്നാനൊരുവൻറമൈഥം . . ൭൩

കാമംമുഴുത്തിട്ടൊരുവൻപതുക്കക്രമമെൻറഭാവത്തെനടിച്ചിരുന്നാൻ വാമാക്ഷിയെനൊക്കിയൊരുത്തനുള്ളിൽ കാമാൎത്തിപൂണ്ടാശ്രുതുടങ്ങിവൃത്തം - . ൭൪

അംഭൊജബാണാൎത്തിപിടിച്ചൊരുത്തൻ ശംഭുസ്തവംചെയ്തുതുടങ്ങിമെല്ലെ സംഭ്രതതാപാലൊരുവൻതമാനീംകുംഭീന്ദ്രനെചെന്നുപിടിച്ചടിച്ചു . . . ൭൫

ള്ളെല്ലൊരുത്തൻമലർബാണതാപാൽ വെള്ളിക്കരണ്ടംബതതച്ചൊടിച്ചാൻ ഉള്ളിൽഭ്രമംപൂണ്ടൊരുഭൂമിപാലൻ വെള്ളിപ്പിടിഖഡ്ഗമൊടിച്ചെറിഞ്ഞാൻ . . ൭൬

ചിത്തത്തിലത്തൽപിടിപെട്ടൊരുത്തൻ പൊത്തിപ്പിടിച്ചാനൊരുഭൂമിദെവം കുത്തിപ്പുറത്തമ്പിനൊടാരണൻറപിത്താംശമിപ്പിച്ചിതുമത്തചിത്തൻ . . . ൭൭

ചൂതായുധാൎത്ത്യാപുനരെകഭൂപൻ കാതുംപിടിച്ചമ്പൊടുപാട്ടുപാടി പൂതാശയൻമറെറാരുവൻഭ്രമംപൂണ്ടതെങ്കിലുംതൊന്നിയതൊതിനിന്നാൻ . . . ൭൮

ചെമ്മെയൊരുത്തൻബതവില്ലുകൊണ്ടങ്ങമ്മാനമാടിപ്പരിതൊന്നടന്നാൻ സമ്മൊഹമാൎന്ന്യനരെന്ദ്രനെകം ചമ്മട്ടികൊണ്ടൊന്നുകുമച്ചുദുഷ്ടൻ . . . ൭൯

എകൻകരെപുസ്തകവുംധരിച്ചങ്ങെകാന്തഭാവെനപൊരുൾപറഞ്ഞു എകൻകരംകൊണ്ടുഘമാറിലെററം ശൊകെനതാഡിച്ചുപതിച്ചുഭൂമൌ . . . ൮൦

മല്ലാക്ഷിതൻകൊങ്കകൾകണ്ടൊരുത്തൻ വല്ലാതെതന്മാറിടമൊന്നുനൊക്കിമല്ലാക്ഷിയൊടൊന്നു ചിരിച്ചൊരുത്തൻ നല്ലൊരുപൊന്മാലയെടുത്തുകാട്ടി . . . ൮൧

ശൃംഗാരഭാവങ്ങൾനടിച്ചൊരുത്തൻ ഭംഗ്യാവസിച്ചാനതുലപ്രഭാവംഅംഗെലസൽഭൂഷണവുംധരിച്ചിട്ടങ്ങൊട്ടുനൊക്കിതെളിവൊടിരുന്നാൻ . . ൮൨

എണാക്ഷിതൻെറവരവാശ്രുകണ്ടി ട്ടെണാങ്കബിംബാസ്യ
നൊരുത്തനെററംക്ഷീണതാവുംപൂണ്ടുവിറച്ചുവീണക്ഷൊണീ
തലെവിസ്മൃതിപൂണ്ടുനിന്നാൻ . . . ൱൩
മഞ്ചത്തിൽ നിന്നാശുനിലത്തുചാടീട്ടഞ്ചാതെനിന്നാനൊ
രുമാനവെന്ദ്രൻപഞ്ചായുധൻതന്നുടെചൊല്ലിനാലഞ്ചാത
വൻഭീമജയെസ്തുതിച്ചാൻ ൱൪
ക്ഷൊണീശവൃന്ദംപുനരിപ്രകാരം ക്ഷൊണീന്ദ്രപുത്രീതനുദ
ൎശനത്താൽ ക്ഷീണിച്ചഭാവങ്ങൾനടിച്ചുരംഗെവാണീടിനാ
രംബുജബാണതാപാൽ . . . ൱൫
മത്തെഭസഞ്ചാരിണിവാണിദെവീ ചിത്തെരസൊൽക്ക
ൎഷമിയന്നുകാൎയ്യം ചിത്തെവിചാരിച്ചുകരെണവാദ്യം ചി
ത്തൊത്ഥമൊദെനതദാവിലക്കി . . ൱൬
മുമ്പിൽസരൊജാക്ഷിസരസ്വതീസാ വമ്പുള്ളസാകെതനൃ
പാന്തികത്തെ സമ്പ്രാപ്യദാന്താനുജയൊടുചൊന്നാനമ്പൊ
ടുസമ്പാദിതപൂൎണ്ണമൊദം . - . ൱൭
ദാന്താനുജെസുന്ദരികാണെടൊനീ പൂന്തെന്മൊഴീരാജകു
മാരമെനംസ്വാന്തെവിചാരിക്കമഹൽപ്രതാപൻ ശാന്തസ്വ
ഭാവൻപുനരിമ്മഹീശൻ . . . ൱൮
ഈരെഴുലൊകത്തിലിവൻെറകീൎത്ത്യാ നെരായവൻനാ
സ്തിധരിക്കബാലെതീരായിവനുള്ളഗുണങ്ങൾചൊന്നാൽപെ
രായതൊകെള്ളുവൎണ്ണനല്ലൊ . . ൱൯
കല്യാണശീലൻകമനീയദെഹൻ ഫുല്ലാംബുജാക്ഷൻശി
ശിരാംശുവക്ത്രൻ മല്ലാക്ഷിമാരൊടുരസിച്ചിരിപ്പാനില്ലാരു
മൊൎത്താലിവനൊടുതുല്യൻ . . ൱൰
ഇമ്മന്നവങ്കൽപ്രിയമെന്നിരിക്കിൽ ചെമ്മെമടിക്കാതെവ
രിച്ചുകൊൾനീ സമ്മാനനീയൻനിഖിലാഗമജ്ഞൊരിമ്മാ
നവെന്ദ്രൻദമയന്തിഭദ്രെ . . . ൱൰൧
എന്നിങ്ങിനെഭാരതിദെവിപാരംനന്ദിച്ചുവൎണ്ണിച്ചുപറഞ്ഞ
തിങ്കൽ കന്നൽമിഴിക്കിച്ഛവരാത്തഭാവം നന്നായറിഞ്ഞാശു
നടന്നുവാണീ ൱൰൨
വൈണൊളവുംകൊണ്ടുടനെഭടന്മാർ പൂന്തെന്മൊഴീടെവഴി

യെനടന്നാർ ഷാഢാനജാഭാരതിയൊടുകൂടി സ്വാന്താനുരാ
ഗെണനടന്നുമെല്ലെ . . . ൯൩

അന്യക്ഷിതീശാന്തികമാശ്രുഗതാ വന്ദെതരംവാണിപറ
ഞ്ഞുമെല്ലെകന്യാമണെകാൺമഗധക്ഷിതീശൻധന്യായമം
ഭൊഗഹചാരുനെത്രൻ . . ൯൪

തണ്ടാർശരൻതാണമിവന്റെരൂപംകണ്ടാലതിന്നില്ലൊരു
വൈചികിത്സ്യം തണ്ടാരിൽമാതിൻകണവങ്കലെററംപണ്ടെമ
ഹാഭക്തനിവൻസുശീലെ . . . ൯൫

ശത്രുക്കളെക്കൊന്നുമുടിച്ചവീരൻവൃത്രാസുരാരാതിസമപ്രതാ
പൻചിത്രംപറഞ്ഞാലൊരൊടുക്കമില്ല ധാത്രീശ്വരൻതന്മ
ഹിമാവിശെഷം" . . . ൯൬

ചാതുര്യമെറുംവചനങ്ങളെവംശാരദാദെവിവാണിപറഞ്ഞ
തിങ്കൽ ചെതൊരസംതീമസുതക്കൊന്നാഞ്ഞതെങ്കിലുംതൻ
നികടംവെടിഞ്ഞു . . . ൯൭

അന്നൊരമന്നവനുള്ളിലെററം വന്നൊരുതാപംപറവാൻ
പ്രയാസം ഇന്ദീവരംപൂമധുവുണ്ണുവാനായെച്ചന്നാശ്രുകിട്ടാഞ്ഞു
തപിച്ചപൊലെ . . . ൯൮

പാരിച്ചമൊദെനനടന്നമന്ദം ചാരുതാമെറുംമൊഴിമാളു
പിന്നെ സാരസ്യമെറുംദമയന്തിയൊടും ചാരുസ്യന്ദംവംഗനൃ
പംപ്രപെദെ . . . ൯൯

വംഗക്ഷിതീശന്റെഗുണങ്ങളെല്ലാം തിങ്ങുംമുദാഭൈമജയൊ
ടുപിന്നെ മങ്ങാതെചൊന്നുഫലമാൻമൊഷാ ഭംഗ്യാബുഭൊഷെ
മപനീയഭാവം . . . ൧൦൦

"രാജീവനെത്രെദമയന്തിപൊലെ രാജാവിവൻ രാജിതസ
ത്സ്വഭാവൻരാജീവബന്ധുപ്രതിമപ്രതാപൻ രാജീവബാണാ
ധികസൌകുമാര്യൻ. ൧൦൧

ഒന്നല്ലരണ്ടല്ലഗുണങ്ങളൊർത്താൽ മന്നിങ്കലിമ്മന്നവനൊ
ക്കൊനീന്നുവനാശ്രുനിറഞ്ഞകീർത്ത്യാനന്ദിച്ചിരിക്കു
ന്നമഹാസമർത്ഥൻ. ൧൦൨

പൊലെ നിണക്കിന്നുപനെവരിപ്പാൻചാലെമനസ്സെങ്കിൽ
വരിച്ചുകൊൾക നീ ലൊലായതാംഭൊജസമാനനെത്തെലൊലാ

ശയനനിങ്കലിവൻധരിക്ക. . . . ൱൰൩

ഏവംശ്രവിച്ചിട്ടവനെവരിപ്പാൻഭാവംമനസ്സിൽജനിയായ്കമൂലംഭാവക്ഷയംപൂണ്ടുനടന്നുഭൈമീഭാവിച്ചതല്ലാതതിലിച്ഛയുണ്ടൊ. ൱൰൪

അനന്തരമംഗഭോഗമഥയൊനിജായാസന്ദേഹമിനം പുനരെവമൂചെജഞ്ഞീവരത്താർമിഴികാണെടൊനീമന്ദേതരംഭൂമിപതിംകലിംഗം. ൱൰൫

വീരൻമഹാശൂരനിവൻമനൊജ്ഞധീരൻസമസ്താഗമസാരബൊധൻചെരുംനിനക്കിന്നൃപനെന്നതൊന്നുന്നാരും പഴിച്ചീടുകയില്ലബാലെ. ൱൰൬

പാരിച്ചയുദ്ധത്തിലരിപ്രയുക്താം ക്രൂരംശരംവന്നുതറച്ചനല്ലംവീരന്റെമാറിന്നടകക്കശത്വം പാരംഭവിച്ചെന്നതിചിത്രമെതൽ. ൱൰൭

രംഭോരുനിന്റെകുചകുംഭയുഗ്മം കുംഭീന്ദ്രകുംഭാധികകക്കശംഭോദംഭെതരംനീയിവനെവരിച്ചാ ലംഭോജബാണാനാധികംപ്രസാദം. ൱൰൮

ക്രൂരത്വമെറുംതവകൊങ്കകൾക്കിക്രൂരത്വമെറുംനൃപമാറിടാന്തെചെരുന്നനെരത്തുവരുന്നമൊദം തീരുന്നതൊചാരു സരൊജനെത്രെ. . . ൱൰൯

ശൃംഗാരിയാമിന്നൃപനെവരിച്ചാൽ തുംഗാനുരാഗംതവസംഭവിക്കുംശൃംഗാരപീയൂഷസമുദ്രമദ്ധ്യെമുങ്ങിപ്പുളച്ചാശുകളിച്ചുകൊള്ളാം. ൱൨൰

ഒട്ടല്ലശത്രുക്കളിവന്റെകയ്യാൽ പെട്ടന്നുയുദ്ധത്തിൽമരിച്ചതൊൎത്താൽപൊട്ടുംമനംതത്തരുണീജനങ്ങൾപെട്ടുള്ളപാടൊക്കിലഹൊവിചിത്രം. ൱൨൧

വീട്ടിൽവസിക്കുന്നവർകാട്ടിലായാർ കാട്ടിൽകരിങ്കല്ലുകിടക്കയായാൻ വിട്ടുംവെടിഞ്ഞാനകൾകാട്ടിവൃന്ദം കാട്ടാളരുംമിത്രജനങ്ങളായാർ . - . ൱൨൨

കന്ദങ്ങളന്നാരിജനത്തിനെല്ലാം മന്നങ്ങളായ്വന്നിതു വെണ്ണപൊളം എന്നിങ്ങിനെവന്നുഭവിച്ചതെല്ലാം മന്നൻകലിംഗന്റെപരാക്രമത്താൽ . . ൱൨൩

ഇന്ദീവരാക്ഷികരസംകലിംഗെവന്നീലയെന്നാശ്രുധരിച്ച
മന്ദംപിന്നൊമുദാഭാരതികാശില്പംതന്നെകുറിക്കൊണ്ടരുൾ
ചെയ്തിവണ്ണം . . . ൧൧൩

വാരാണസീഭൂപനിവൻ മനൊജ്ഞപാരാതെനീകാണ്കമ
ഹൽപ്രഭാവൻ ശൂരാരിവീരാന്തകനിസ്തപെന്ദ്രൻ മാരാരിപാ
ദാംബുജസക്തചിത്തൻ . . ൧൧൪

ദർവീകരെന്ദ്രാഭരണാൻവസിപ്പൊരുർവീതലംകാശി നൃപ
ന്റെരാജ്യം ഗർവെതരംനീയിവനെവരിക്കിൽ ഗുർവീഭവെൽ
കീൎത്തിനിനക്കനൂനം . . ൧൧൫

പൊയ്യല്ലമല്ലാംബികിശംഭുസെവക്കൊപ്രയാസ കുറ
വൊത്തുകാണ്ക കയ്യിൽവരുംമൊക്ഷവുമെന്നുവെണ്ടാമെയ്യിൽ
സുഖംപുഷ്കലമായ്ഭവിക്കും . . ൧൧൬

ഇത്ഥംപറഞ്ഞിട്ടൊരുകാണിപൊലും പൃത്ഥ്വീന്ദ്രപുത്രിക്കവ
നൊട്ടുചിത്തെമുത്തില്ലയെന്നാശുതദൈവവാണീ മതാനട
ന്നുളവളൊടുകൂടെ - . . ൧൧൭

അക്ഷൌണിപാലന്റെമുഖംകടന്നങ്ങക്ഷീണഭാവംമുഴുവ
ൻകുറഞ്ഞു അക്ഷൌണിപാലാത്മജയൊടുഭൂപ ന ക്ഷാന്തി
യുംവാച്ചിതുചിത്തപത്തെ . . ൧൧൮

വാട്ടംവിനാഭാരതിദെവിപിന്നെ കാട്ടീടിനാൻഹൈഹയ
ഭൂമിപാലം കെട്ടാലതിപ്രീതിവരുംവിധത്തിൽ കൊട്ടംവെ
ടിഞ്ഞെവമുരച്ചുപിന്നെ . . ൧൧൯

അഞ്ചാമ്പനെക്കാളതിസുന്ദരൊയം നെഞ്ചിൽധരിച്ചീടുക
ഭീമജെനീ കിഞ്ചിന്മിളൽപുഞ്ചിരിഭംഗികണ്ടാൽ നെഞ്ചിൽ
പ്രിയംമാനിനിമാക്കിടും . . ൧൨൦

ഇക്ഷൌണിപാലന്നെതിരില്ലൊരുത്തൻവിക്ഷീണകീൎത്തി
പ്രഭനക്ഷലൊലൻ അക്ഷിപ്രിയൻശിക്ഷിതവൈരിവൃന്ദൻ
പക്ഷിപ്രവീരദ്ധ്വജപാദഭക്തൻ . . ൧൨൧

പങ്കെജപത്രാക്ഷിയിവന്റെതാതൻ പങ്കെജപത്രായതലൊ
ലനെത്രൻ ലങ്കെശനെപണ്ടുപിടിച്ചുകെട്ടി ശങ്കാവിഹീനംക
രയിച്ചവീരൻ. . . . ൧൨൨

പങ്കെരുഹാവാസവരന്നിമിത്തം ശങ്കാവിഹീനംമദമാന്ന

വിരൻ ലങ്കെശനാംരാവണനെന്നുലൊകെ പങ്കെജതുല്യാം
ബകികെളിയില്ലെ . . ൧൨൭

ഇന്ദ്രാദിയാംനിജ്ജരവീരരെല്ലാം ചന്ദ്രാനനെരാവണ നെ
ന്നുകെട്ടാൽ അന്നെരമൊട്ടുംഭയമാന്നുപിന്നെനിന്നീടുവാനാ
വതുമല്ലനൂനം . . . ൧൨൮

എവംമഹാവിക്രമിരാവണന്റെ ഭാവംക്ഷയിപ്പിച്ചതു കാ
ൎത്തവീൎയ്യൻ അക്കാൎത്തവീൎയ്യാത്മജനിന്നുപെണ്ണെൻവെക്കം വ
രിച്ചീടിവനെവിശങ്കം . . ൧൨൯

തെല്ലുംപ്രിയംഹെഹയരാജനൊട്ടും കല്യാണഗാത്രിക്ക ന
ഹീതിമത്വാ മെല്ലെനടന്നംഗനരെന്ദ്രനെക്കണ്ടുല്ലാസ മൊ
ടിത്ഥമുവാചവാണീ . . . ൧൩൦

അംഗെശനെകാണിവനംഗനാനാം തുംഗാനുരാഗ പ്രദ
നിംഗിതജ്ഞൻ അംഗെജതുല്യൻദമയന്തിനിന്റെതുംഗ സ്ത
നാലിംഗനലൊലചിത്തൻ . . ൧൩൧

സംഗീതസാരസ്യഗുണങ്ങളൊൎത്താലംഗെശനൊ ടൊത്താ
പുമാൻചുരുക്കം ശൃംഗാരപാഥൊനിധിവൈരിവൃന്ദംഭംഗംവ
രുത്തീട്ടുവസിപ്പൊരുത്തൻ . . ൧൩൨

അംഗെശനെതന്നെവരിക്കെടൊനീ ഭംഗംവരാനിന്റെ
സുഖത്തിനെതും അംഗക്ഷിതീശന്റെഗുണങ്ങളൊൎത്തിട്ടിങ്ങെ
റബൊദ്ധ്യംദമയന്തികന്യ . . . ൧൩൩

അംഗെശനെകൌതുകമിത്ഥമെല്ലാം ഭംഗ്യാപറഞ്ഞിട്ടു വ
രാത്തമൂലം അങ്ങൊട്ടുമന്ദംനടകൊണ്ടുവാണീഭംഗ്യാവിളങ്ങു
ദമയന്തിയൊടും . . . ൧൩൪

ചൊല്ലുള്ളസാലക്ഷിതിപന്റെമുമ്പിൽതെല്ലുംമടിക്കാതെ
ഗമിച്ചുവാണീ മല്ലാക്ഷിയാംഭീമനരെന്ദ്രപുത്രീം മെല്ലെപറ
ഞ്ഞാളതിമൊദപൂൎവ്വം . . ൧൩൫

കണ്ടീടെടൊഭീമനരെന്ദ്രപുത്രിമിണ്ടാതിരിക്കുന്നിതു സാല
ഭൂപൻ തണ്ടാർശരൻവന്നുശരംപ്രയൊഗിച്ചിണ്ടൽപെരുത്തി
ന്നിവനെന്നുനൂനം . . . ൧൩൬

സാധുസ്വഭാവൻനിഖിലാഗമജ്ഞൻസാധുപ്രിയൻ സാ
ലനമൎത്ത്യതുല്യൻബൊധിക്കനീനല്ലവനിന്നരെന്ദ്രൻ സാ

ധിക്കനീസാലഭനൊടൊത്തുകാമം . . ൱൰൩

യുദ്ധത്തിലിപ്പാൎത്ഥിപനൊടുപാരം ക്രുദ്ധിച്ചടുത്തൊരരിവൃന്ദമെല്ലാംസിദ്ധിച്ചജീവക്ഷയമാശുമുമ്പിൽസിദ്ധിച്ചപിന്നെ സുരലൊകസൌഖ്യം ൱൰൪

ധരിക്കനീസാലഭനരെന്ദ്രനെറാം പെരുത്തകീൎത്ത്യാ ഭുവനപ്രസിദ്ധൻ വരിക്കനിസുന്ദരിശങ്കകൂടാതിരിക്കനീസാലഭനൊടൊത്തുനിത്യം" ൱൰൫

സരസ്വതീവാക്കകളിപ്രകാരം ചിരിച്ചുകെട്ടദ്ദമയന്തിമെല്ലെ തിരിച്ചുസാലഭംപ്രതിവെച്ചദൃഷ്ടിം മറിച്ചുസാലഭന്റെമനസ്സുമല്ലൊം ൱൰൬

ഇത്തരംകമലസംഭവജായാ സത്വരംവിവിധരാജഗുണങ്ങൾവിസ്തരിച്ചദമയന്തിയൊടെല്ലാമസ്സകൈതവമുരച്ചു നടന്നാൾ ൱൰൭

ഇന്ദീവരാക്ഷിക്കൊരുഭൂപനൊടും വന്നീലതിൽ കൌതുകമൊന്നുകൊണ്ടും പിന്നെമുദാവാണിനളന്റെമുമ്പിൽ ചെന്നീടിനാളദ്ദമയന്തിയൊടും . . . ൱൰൮

അതുകണ്ടുടനിന്ദ്രനഗ്നിപാശി മതിമാനാകിയകാലനും പതുക്കെ തെളിവൊടിതുകാലമെന്നുമത്വാനളഭൂപാകൃതി പൂണ്ടുനിന്നുരംഗെ . . . ൱൰൯

അതികപടധിയസ്സുരാസ്സുദാനീ മതികുതുകെനപരസ്പരം രസിച്ചു അതിദുരിതമിതെന്നുചിന്തചെയ്തും പതിവിനൊടത്രവസിച്ചുപൂൎണ്ണമൊദം . . . ൱൨൰

അതുപൊഴുതഥവാണിയുംദമന്റെഭഗിനിയുമവൊടുതൊഴിമാരുമെററംമതികുതുകമിയന്നുനിന്നുരംഗെ ചതിമതികണ്ടുജനങ്ങളുംഭ്രമിച്ചു . . . ൱൨൰൧

അന്നെരമമ്പൊടഥവാണിദെവീ മന്ദെതരംകന്യകയൊടുചൊന്നാൾ "കന്യാമണെസുന്ദരികാണെടൊനീവന്ദ്യാ നിമാൻഭൂമിപതിൻവിശങ്കം. . . ൱൨൰൨

ഇക്കണ്ടഭൂപാലകവീരരഞ്ച്യം ചൊൽക്കൊണ്ടശൌൎയ്യാദിഗുണങ്ങളെല്ലാൎക്കുംശരീരാദിഭിരഞ്ചുപെരുംവെക്കം വരിച്ചാലുമൊരുത്തനെനീ." . ൱൨൰൩

കവിമാതിതിദെവകൈതവത്തെ കവിൾകൊണ്ടാശ്രു പറ
ഞ്ഞവാക്യമെവം കവിയുംപരിതാപമാൎന്നുകെട്ടു ഗ്രവിജാക്ഷി
ദമയന്തിചൊല്ലിമെല്ലെ. . . ൱൮൭

„മമവല്ലഭനിന്ദുതുല്യവക്ത്രൻകമനീയാംഗനതീവ പുണ്യ
ശാലിനീഇവരെവരിലുണ്ടുപാൎത്തുകണ്ടാലവനെത്തെ നറിവാൻ
പ്രയാസമില്ലൊട്ടും . . . ൱൮൮

എന്നൊച്ചതിപ്പാനമരെശ്വരന്മാരിന്നീവിധംകൈതവ മാ
ചരിച്ചു എന്നാലവക്കെന്തിതിലൊന്നുസാദ്ധ്യം നന്നൊ വൃ
ഥാനാരികളെചതിച്ചാൽ . ൱൮൯

എല്ലാജനത്തിനുമനുഗ്രഹത്തെതെല്ലുംമടിക്കാതെ കൊടുപ്പ
തത്രെ കല്യാണശീലംകലരുംസുരന്മാൎക്കുല്ലാസമാൎന്നുള്ളൊരുക
ൎമ്മമൊൎത്താൽ . . . ൱൯൦

എന്തിങ്ങിനെതൊന്നിയതെന്റെ നെരെചിന്തിച്ചുകണ്ടാല
തിനില്ലബന്ധം എന്തെങ്കിലുംഞാൻപിഴചെയ്തിതൊതാൻചി
ന്തിക്കിലെൻജാതകദൊഷമത്രെ . . . ൱൯൧

നളനരപതിയെ മനസ്സുകൊണ്ടിങ്ങളവിയലാതൊരുമൊ
ദമാൎന്നഹൊഞാൻ തെളിവിനൊടമിതാശയാനുരാഗംകള
വിയലാതെവരിച്ചുപണ്ടുതന്നെ. . . ൱൯൨

ഒരുവനെമനസാവരിക്കിലുണ്ടൊ പരപുരുഷാശസതീജന
ത്തിനയ്യൊ ചരിതമിതമലംസതീജനാനാംദുരിതഹരംപര
മെന്നുകെളിയില്ലെ." . - . . ൱൯൩

എവം ദമന്റെഭഗിനീവചനങ്ങൾകെട്ടിട്ടീവണ്ണമവളൊടു
പറഞ്ഞിതുവാണി"ദെവീഭാവിക്കവെണ്ടവ്യസനംഹൃദിബാലി
കെ നീസെവിക്കവെണമിനിദെവജനത്തെവെഗാൽ" ൱൯൪

വാണീഗിരംകുതുകമൊടിതികെട്ടുപാരംക്ഷീണെതരംകമല
നെത്രമുഖീമപുത്രീ താണാശ്രുവന്ദനകഴിച്ചുഗുരുപ്രമൊദംനാ
ണാതെനിൎജ്ജരജനത്തെനുതിച്ചിതെവം . . ൱൯൫

„വന്ദെവലാന്തകപദംതവദീനബന്ധൊ വന്ദെപരന്തപ
പദന്തവകൃഷ്ണവൎത്മൻവന്ദെകൃതാന്തകൃപയാതുണ ചെയ്ക മാം
നീവന്ദെപരംനിരൃതിദെവപദാരവിന്ദം. . . ൱൯൬

വന്ദെപരംവരുണദെയസമീരവന്ദെവന്ദെധനാധിപ പൃ

രാന്തകദെവവന്ദെവന്ദെസരൊജഭവപങ്കജനെത്രവന്ദെ വ
ന്ദിക്കുമെന്നുഴൽകളഞ്ഞുതുണെക്കനിങ്ങൾ. . . ൧൫൨

മൽകാന്തനാംനളനരെന്ദ്രനെയിന്നുമൊദാ ലുൾക്കാമ്പിഴി
ഞ്ഞുവലശാസനകാട്ടിവെഗാൽ ഉൾക്കാമ്പിലുള്ളപരിതാപമ
കററിയെന്നിൽ ചൊൽക്കൊണ്ടനിങ്ങൾവരമെകുക പൂർണ്ണമൊ
ദം. ൧൫൩

ഇന്നംപറഞ്ഞമൊഴികെട്ടനളക്ഷിതീശം മുന്നെവരിച്ചമ
നസാകുതുകെനഞാനം സന്നംനമുക്കുപരപൂരുഷ തല്പരതാ
മിന്നുള്ളതല്ലിതുപതിവ്രതമാക്കപൊത്താൽ." . ൧൫൪

ഇത്ഥംദമസ്വസൃനതിംപരിചൊടുകെട്ടു പൃഥ്വീധരാറി ഏ
ദിതുഷ്ടികലന്നപാരം പൃഥ്വീന്ദ്രപുത്രിയുടെവാഞ്ഛിതപൂരണാ
ൎത്ഥം പൃഥ്വീദ്ധ്രവൈരിതരസൈവസമുദ്യതൊഭൂൽ. ൧൫൫

അനലൻവരുണൻപരെതരാട്ടും കനിവാൎന്നാശു പരസ്പ
രംതദാനീം മനതാരിലിയന്നകൌതുകത്താലനുമൊദിച്ചഥ
നൊക്കിനാർപതുക്കെ . . . ൧൫൬

ആരുതിങ്ങുനമുക്കുപൊത്തുകണ്ടാൽപരിചൊടിക്കപട പ്രവൃ
ത്തികഷ്ടം നരവീരമണിംനളക്ഷിതീശം തരസാകാട്ടണമെ
ന്നുറച്ചുചിത്തെ . . . ൧൫൭

പരിചൊടഥദെവചിഹ്നമെല്ലാംതരസാകണ്ടുഗൃഹി പ്രതി
നുപാരം പരിതൊഷമിയന്നനുഗ്രഹിച്ചാരുരുകാരുണ്യ മിയ
ന്നനിൎജ്ജരന്മാർ . . . ൧൫൮

അന്നെരംദെവവൃന്ദാം ഭുവികളവനിതലെനിന്ന വെവിട്ടു
കാണായെന്നല്ലാനിന്നിമെഷാദികൾപലതുമവൎക്കുള്ള ചിഹ്ന
ങ്ങൾകണ്ടാൾ ഉന്നിദ്രാസ്യാംബുജന്താംനളമനുജവരം കണ്ടിത
ല്ലൊൾകൃശാംഗീമന്ദംമന്ദംനടന്ന നളഗളഭുവിസാമാലയി
ട്ടാൾവിശങ്കം . . . ൧൫൯

അന്യക്ഷൊണീശരാണാംമനസിദ്രഢതരംവന്നദുഃഖങ്ങ
ൾചൊൽവാനെന്നാലാമല്ലപാൎത്താലഖിലനരവരന്മാർതള
ൎന്നാശുവീണാർ മിന്നുംപൊന്നിൻകിരീടാദിഭിരപനിവരൻ
നൈഷധൻതത്രരംഗെമിന്നിപ്പാരംവിളങ്ങി ദ്ദമസഹജയൊ
ടുംകൂടിനിന്നാൻസമൊദം. . . . ൧൬൦

പൃത്ഥ്വീശന്മാൎക്കുചിത്തെചെറുതുപരിഭവം ജാതമായ്വന്നിതപ്പൊൾ പൃത്ഥ്വീശൻനൈഷധന്റെമഹിതതര പരാക്രാന്തിചിന്തിച്ചടങ്ങിപൃത്ഥ്വീശൻ ഭീമനെറ്റംമനമലർ വികസിച്ചാനനാബ്ജംവിളങ്ങിപൃത്ഥ്വീചന്ദ്രേണരെജെ നളനരപതിനാ ഭീമഭൂപാലകന്യാ ൱൧

നളനൃപതികരംപിടിച്ചമൊദാൽ തെളിവൊടുനിജ്ജരനാഥനന്തദാനീംകളതരമവനൊടുവാച്മെവംമിളിതകുതൂഹലമുചിവാൻപതുക്കെ ൱൨

"ഭൂമിപാലതിലകശ്ശൃണുസാധൊ ഭൂമിയിൽതവയശസ്സുനിനച്ചാൽഭീമനന്ദിനിനിനക്കനുരൂപാഭിമവിക്രമനിധെകളിയല്ല ൱൩

മാനിനീമണിയൊടൊത്തുസുഖിക്കമാനവെന്ദ്ര ചിരകാലമെടൊനീ മാനസെമമവളന്നിതുമൊദം മാനുഷൊത്തമനരെന്ദ്രഗുണാബ്ധെ ൱൪

നിന്നുടെയജനകൎമ്മണിഞാൻതാൻ വന്നുകൊള്ളുമതിനില്ലൊരുവാദം എന്നുവെണ്ടഗതിയുംവരുമൊക്ക സുന്ദരാംഗസുഖമസ്തുസദാതെ" ൱൫

അന്നെരമവൊടഹവ്യവാഹനൻദെവൻമനന്ദതരം മന്നവനൊടുചൊന്നാൻ "തന്നീടുവൻഞാൻമമപുണ്യലൊകംവന്നീടവൻനീനിരുപിച്ചദിക്കിൽ" . . . ൱൬

അന്തകൻബതപറഞ്ഞുതദാനീം "രന്ധനപ്രഥിതനായിവരുംനീ അന്ധസൊപിസുധയൊടുസമാനംബന്ധുരാംഗ രസവുംവരുമൊക്ക ൱൭

ധൎമ്മവുംനൃപനിനക്കൊരുനാളും നിൎമ്മലപ്രിയനശിക്കയുമില്ലശൎമ്മമസ്തുസുചിരംതവസാധൊ ദുൎമ്മതീതരമനൊഹരമൂൎത്തെ" ൱൮

"വെണ്ടുന്നദിക്കിങ്കൽനിനച്ചുകൊണ്ടാൽവെണ്ടുന്ന വെള്ളംതരുമാശുഞാനും മന്ദാരമാല്യംതരുവൻവിശെഷിച്ചെ"ന്നാശുചൊന്നാൻവരുണൻമഹാത്മാ . . . ൱൯

ഇന്ദ്രാദികൾനാലരുമിപ്രകാരം ചന്ദ്രാനനൻനൈഷധനൊടുചൊല്ലിമന്ദെതരംതുഷ്ടികലൎന്നുപൊയാ രന്നെരമനൈ

ഷധനംതെളിഞ്ഞു . . . . . ൱൰

തന്വംഗിയാംഭൈമിയെനൊക്കിനൊക്കി പിന്നെനളൻ പൂൎണ്ണമുദാവസിച്ചാൻ കന്യാമണിഭൈമിയുമാത്മകാന്തം നന്നാഷ്ഠിലൊക്യാശുതെളിഞ്ഞുനിന്നാൾ. . . ൱൰൧

അന്നൊരമംഭൊരുഹജാതപത്നീ കന്യാവിനുംകാന്തനു മത്യുദാരം മന്ദെതരംനല്ലവരങ്ങൾനൽകിപിന്നെമറഞ്ഞാളുതിമൊദമൊടും ൱൰൨

മററുള്ളഭൂപൎക്കഥഭീമഭൂപൻതെററന്നുയൊഗ്യത്തിനുതക്കവണ്ണം തെററാതെകന്യാധനദാനവും ചെയ്തുററൊരുമൊദെനപറഞ്ഞയച്ചാൻ ൱൰൩

മകൾക്കുപാണിഗ്രഹണൊത്സവത്തിന്നകക്കുരുന്നിൽ കരുതീട്ടുഭീമൻ വരുത്തിനാനന്തണരെതദാനീംനിരത്തിനാനൎക്കടമൊദപൂവം ൱൰൪

എടുത്തുഭീമൻധനരത്നജാലം കൊടുത്തുഭൂദെവജനത്തിനെല്ലാം എടുത്തുകെട്ടിദ്ധരണീസുരന്മാർ നടിച്ചുതൊഷിച്ചരസിച്ചപാരം ൱൰൫

വിധിപ്രകാരംനളഭൂമിപാലൻ വിധിച്ചകാലത്തഥഭൈമിതന്റെ കരംപിടിച്ചാനതുലപ്രതാപൻ പരംപ്രസാദിച്ചിതുഭീമഭൂപൻ. . . . . - ൱൰൬

പത്രിവിവാഹമഴകൊടുകഴിഞ്ഞശെഷം പത്രീന്ദ്രവാഹനപദാംബുജമൊത്തുഭീമൻ തത്രെവവന്നുമരുവുന്നജനത്തിനെല്ലാമത്രാന്തരെസരസഭൊജനവുംകൊടുത്താൻ - ൱൰൭

ദമയന്തിയൊടൊത്തുനൈഷധൻ ഗമനത്തിന്നുതുനിഞ്ഞുകൌതുകെന ദമനൻദമനാശുഭീമസംഗമനാൎത്ഥം ബതദാന്തനന്തുനിഞ്ഞാൻ ൱൰൮

കരിതുരഗരഥാദിസംഘമൊടും കുടതഴചാമരമൊടുമത്യുദാരംപരിചിനൊടഥയാത്രയുംതുടങ്ങി കൂട്ടതറസൈനികനാദപൂൎണ്ണലൊകം ൱൰൯

വീരസെനതനയൻനളഭൂപൻചാരുതാനിലയനൻമഘനീയൻഭൂരിഭൂഷണലസത്തനുവീരൻവാരണൊപരികരെറിനടന്നാൻ ൱൨൰

പല്ലക്കിലെറിട്ടുദമയന്തിതാനും മെല്ലെസഖീവൃന്ദ സമെത മെററം ഉല്ലാസമാൎന്ന ളനൊടുകൂടികല്യാണഘൊഷെണ ഗമിച്ചിതപ്പൊൾ ൩൬൭

നിഷധപുരിയിലപ്പൊൾപൌരവൃന്ദങ്ങളെല്ലാം നിഷധ നൃപതിതന്നെകാണ്മതിന്നാശയൊടെ വിഷമരസസമെ തം വന്നിതാബാലവൃദ്ധംമൃഷിതഹൃദയതാപം ഭൂഷിതാലംകൃതാംഗം ൩൬൮

അങ്കണങ്ങളിലതീവമനൊജ്ഞംകുങ്കമച്ചാളികടഞ്ഞു തളിച്ചു അങ്കുരിച്ചുവളരുംകുതുകത്താൽ കുങ്കുമപ്പൊടികൾവാരിയെറിഞ്ഞു ൩൬൯

മുത്തുകൊണ്ടുമതിലൊക്കനിരത്തിപത്തനങ്ങളിൽ വിളക്കുനിരത്തി അത്തൽവിട്ടുപടഹങ്ങളടിച്ചുമുത്തുകൊണ്ടുമുഴുകി ജ്ജനമെല്ലാം ൩൭൦

ഭെരിതപ്പുതകിലെന്നിവകൊണ്ടുംഭൂരിഘൊഷ മഴകൊടുവരുത്തി ചാരുവാരണഗണത്തെനിരത്തി ചാരുഭൂഷണവിഭൂഷിതഫാലം ൩൭൧

ഇത്തരംപലപദാൎത്ഥമൊരുക്കിപത്തനത്തിലഥപൌരസമൂഹംഒത്തുകൂടിയെതിരെല്പതിനെററംചിത്തമൊദമൊടു യാത്രതുടങ്ങി. ൩൭൨

വീരസെനസുതനാംനളനെതൻ ചാരുവാണി ദമയന്തിയൊടൊപ്പംപൌരവൃന്ദമെതിരെററുപുരത്തിൽപൂരിതപ്രിയമഗാദതിഘൊഷം ൩൭൩

നാരിമാർദമനസൊദരിതൻെറചാരുരൂപമവലൊക്യ സമൊദം പാരമത്ഭുതമിയന്നഥതമ്മിൽ ചാരുവാക്കുകൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി . . . ൩൭൪

ലക്ഷ്മിയൊയിവൾതിലൊത്തമയൊയിപ്പക്ഷ്മളാക്ഷി ശചിയൊസഖിചൊൽനീ അക്ഷികൾക്കുകുതുകംവളരുന്നു പക്ഷമല്പപറയുന്നതെടൊഞാൻ. . . ൩൭൫

കെട്ടകെളിപൊളിയല്ലനിനച്ചാൽകെട്ടതിൽഗുണമിവൾക്കധികംകെൾ വാട്ടമില്ലിവൾനളന്നനുരൂപാകെട്ടുകൊൾക സഖിനീമമവാക്യം - . . . ൩൭൬

അല്പമല്പസുകൃതംനളനൊത്താലുല്പലാക്ഷിയെലഭിച്ചതുക ണ്ടാൽ ഉല്പലാക്ഷിയുടെപുണ്യവുമൊത്താലല്പമല്പനളലബ്ധി നിമിത്തം" . . . ൧൬൧

ഇങ്ങിനെപലതരംകൗതുകംപൂ ണ്ടംഗനാജനമൗലിച്ചൊരു മ ദ്ധ്യസുന്ദരീമണിയൊടൊത്തുനളൻതന്മന്ദിരത്തിലെഴുന്നെ ള്ളിമനൊജ്ഞൻ . . . ൧൬൨

ബന്ധുക്കളാംഭീമദമാദിയൊടും ബന്ധുപ്രിയൻ നൈഷ ധനത്യുദാരൻ ബന്ധൂകതുല്യാധരി തന്നിലെറ്റംബന്ധിച്ച ചിത്തെനവസിച്ചധീമാൻ . . . ൧൬൩

ഭീമഭൂമിപതിവീരനുദാരൻഭീമസൈന്യതനയാദികളൊ ടും ശെമുഷീതെളിവിയന്നഥവെഗാൽത്തുമയാന്നനിജദിക്കി നപൊയാൻ . . . ൧൬൪

കുണ്ഡിനാധിപതിചാരുശരീരൻകുണ്ഡിനാഖ്യപുരമെത്യ മഹാത്മാ പണ്ഡിതൻബത വസിച്ചിതുഭീമൻ കുണ്ഡലീശശ യനപ്രിയഭക്തൻ . . . ൧൬൫

നാളീകാക്ഷിദമസ്വസാരമധികംലാളിച്ചുകൊണ്ടന്വഹം നാളീകാശ്രുഗകെളിപൂണ്ടഥനളൻ നാളീകബാണൊപമൻ കാളീകാമുകവിക്രമൻനിജപുരെവാണീടിനാൻതൽപ്രജാ പാ ളീരക്ഷണലൊലുപെനമനസാനാളീകമിത്രപ്രഭൻ ൧൬൬

ഇതി നളചരിതമണിപ്രവാളെ സപ്തമസ്സൎഗ്ഗഃ

കല്യാണശീലനമലൻനളഭൂമിപാലൻമല്ലാക്ഷിയായ ദ മയന്തിയൊടൊത്തുഗെഹെസല്ലാപചുംബനരസാദികളാ ചരിച്ചങ്ങുല്ലാസമാന്നുസതതംമരുവുംദശായാം . ൧

പാകാരിഖണ്ഡിവരുണാഗ്നികൾനാലുപെരുംനാകെഗമിക്കു മളവുൽകടഘൊഷമൊടെ ആകാശസീമ്നിബതകണ്ടിതുരണ്ടു നാലാളാകാത്തഭാവമവലംബ്യവരുന്നതപ്പൊൾ - ൨

വല്ലാത്തകാമനതികശ്മലനായക്രൊധൻ വല്ലായ്മചെയ്യു തിനുവമ്പിയലുന്നലൊഭൻ എല്ലാജനത്തിനുമനൎത്ഥദനായ മൊഹൻ പുല്ലൊളമില്ലവനുപെടിയൊരുത്തനെയും ൩

അന്നാലുപെരൊടിടചെന്നുമഹാസമത്ഥൻ വന്നാനുട
ൻതദനുദ്വാപരനെന്നവീരൻ പിന്നാലെദുഷ്ടമതിയാംകലി
യെന്നചൊരൻനന്നായഹങ്കൃതികലൎന്നഥവന്നിതപ്പൊ൦ ൭

അന്നെരമമ്പൊടുശചീരമണൻപതുക്കെ ച്ചെന്നാശ്രുനിന്നു
ബതതന്നികടെവിശങ്കം മന്ദെതരംകലിചിരിച്ചുപറഞ്ഞിത
പ്പൊ൦ വന്ദെവലാന്തകവിഭൊകമനീയമൂൎത്തെ . ൮

ചങ്ങാതിമാരൊട്ടുകലന്നു ഭവാനിദാനീ മെങ്ങൊട്ടുപൊയി
ഹവരുന്നതുപവ്താരെ മങ്ങാതഭാവമിടചെന്നുവരുന്നതൊ
ത്താൽതിങ്ങീട്ടുമു൦കൌതുകമൊന്നുലഭിച്ചിതൊചൊൽ ൯

വൃത്താരിതാനുമരു൦ചെയ്തിതുജാതഹാസം തത്രാന്തരെക
ലിയുഗത്തിനൊടത്യുദാരം യത്രാധികംകുതുകമാണ്ടുഭവാൻഗ
മിപ്പാനത്രാന്തരെബതതുനിഞ്ഞതുനീകലെചൊൽ . ൰

അപ്പൊ൦പറഞ്ഞുകലിവാസവകെ൦ക്കനീഞാനിപ്പൊ൦
ഗമിപ്പതിനുകാരണമല്പമാത്രം കെല്പാൎന്നഭീമവസുധാധിപ
നണ്ടുപൊലും ചൊൽപൊങ്ങുമംഗന്ദ്രണമുള്ളൊരുപുത്രിയിപ്പൊ
൦ . . . . ൰൧

അംഭൊജനെത്രയുടെപെർദമയന്തിയെന്നും കുംഭീന്ദ്രഗാമി
നിയൊടൊത്തവളില്ലയെന്നും ദംഭൊളിഹസ്തപറയുന്നുജന
ങ്ങളെല്ലാമംഭൊജബാണവശനായതുകെട്ടുഞാനും . ൰൨

കൊണ്ടിങ്ങുപൊരുണമെനിക്കവളെവിശങ്കം മണ്ടുന്നുഞാ
നതിനുവെണ്ടിവലാസുരാരെ തൊണ്ടിപ്പഴാധരിനിമിത്തമെ
നിക്കുപാരംതണ്ടാർശരാത്തിപിടിപെട്ടിതുചിത്തരംഗെ ൰൩

നാലാംയുഗത്തിനുടെവാക്കുക൦കെട്ടുമൂലം ചാലെപുരന്ദ
രമുഖാമൃതഭക്ഷകന്മാർ നാലാളുമമ്പൊടുചിരിച്ചുതുടങ്ങിപാ
രംകാലൊചിതംവചനമിന്ദ്രനുപാചമന്ദം . . ൰൪

ഒന്നിച്ചുകൂടിയജനത്തൊടുകൂടിവെഗം ചെന്നിങ്ങുപൊരിക
കലെദമയന്തിയൊടും ചെന്നങ്ങുകൂട്ടമളവട്ടമയന്തിനിന്നൊ
ടൊന്നിച്ചുപൊരുമതിനില്ലവിവാദമെതും . . ൰൫

വീരൻനളൻമഹിതവിക്രമിചാരുരൂപൻ ധീരൻവിദൎഭ്ഭജ
യെവെട്ടുസ്വയംബരത്തിൽ നെരെന്നുതെറുകഭവാനിനിയെ
ന്തിനിപ്പൊ൦പാരംഭ്രമിച്ചുഗമനായ്ത്മൊരുമ്പെടുന്നു ൰൬

ജംബാളജാക്ഷിദമയന്തിനളക്ഷിതീശംചെമ്മെവരിച്ചതു
ചിതംഘടനാവിശെഷം ജംബാളജാസ്തഗരിപുംശിഖരീന്ദ്ര
കന്യാസമ്മൊദമാൎന്നഥവരിച്ചതുപൊലെനൂനം . ൬൮

മന്നിങ്കലില്ലനളഭൂപനുതുല്യനായി ട്ടിന്നുള്ളമന്നരിലൊ
രുത്തനുമെന്നുനൂനം എന്നല്ലവിണ്ണിലുമവന്നുസമന്നുമാനി
ല്ലെന്നുണ്ടതൊന്നലതിനില്ലവിവാദമൊരൊൎത്താൽ . ൬൯

പങ്കെരുഹാക്ഷിദമയന്തിയിലുള്ളമൊഹാൽ ശങ്കാവിഹീന
മിഹഞങ്ങളുമങ്ങുചെന്നെൻ പങ്കെജനെൎമ്മിഴിവരിച്ചുനള
ക്ഷിതീശംപങ്കെരുഹാസ്ത്രസദൃശമ്മഹനീയഭാവം . ൬൰

ഉൽഫുല്ലപത്മമിഴിയാംദമയന്തിയൊടും കെല്പെറുമന്നള
മഹീതലപാലനൊടും ഉൾപ്പൂവിലല്പവുമൊരപ്രിയമില്ലഞ
ങ്ങൾക്കല്പെതരംഗുണമവൎക്കുളവായമൂലം . . ൬൧

ധൎമ്മംവിടാത്തസുജനത്തിനൊടപ്രിയത്വം മൎമ്മപ്രഘാത
കരദുഷ്കൃതബീജമല്ലൊ കൎമ്മങ്ങളൊക്കവിഫലംസുജനാപകാര
കൎമ്മത്തിലാചരകലരുന്നജനത്തിനെല്ലാം" . . ൬൨

ഏവംപുരന്ദരവചസ്സുകൾകെട്ടനെരം ഭാവംപകൎന്നകലി
കൾചുകന്നനെത്രം ദെവമ്മഹീഭൃദ്രിപുമാത്തരുഷാപറഞ്ഞാ
നെവംമഹാഹിസദൃശൻകലിജാതവൈരം . ൬൩

"ഭോഷത്വമെന്തിനധികംപറയുന്നൊടൊന്നീരൊഷംനമുക്കു
വളരുന്നിതുകെൾക്കമൂലം യൊഷാമണീനളനുനൽകിയമൂ
ഢനല്ലൊഭൊഷാകരാനനപുരന്ദരനീകൂബ്ധ്യമ്മൊ . ൨൦

വീരൻനളൻമഹിതവിക്രമിയെന്നുചൊല്വാൻപാരംനി
ണക്കുഹൃദിതൊന്നിയതുംവിചിത്രം ആരെങ്കിലുംതൊഴുതുനി
ന്നുനുതിച്ചുചൊന്നാൽ പാരംപ്രിയൻബതനിണക്കവനങ്ങുൎ
കൊനെ ൨൧

ഏണാക്ഷിമാരിലൊരുവാഞ്ഛനിണക്കുവന്നാൽ കാണാ
തെചെന്നുപുണരാനറിയാമെടൊതെ വെണ്ണുന്നളിക്കില്ലചി
തത്തിനുപൊരെടൊനീ നാണംനിണക്കബതനാസ്തിപുരെ
വഞ്ചിഷ്ണൊ ൨൨

ദാന്തസ്വസാനളഗളെമഹനീയമാലാം സ്വാന്തെന്ദുകൂത്തുഹ
ലമിയന്നുവിടുന്നനെരംശാന്താത്മനാമടിയൊടങ്ങു വസിച്ച

ഓൎത്താൽഭ്രാന്തൻമഹാജളനെപ്പൊലെതന്നീധരാരെ. ൨൩
ഒന്നിച്ചുപൊന്നയമവഹനിജലെശ്വരന്മാരൊന്നിനുമാകജ
ളബുദ്ധികളെന്നുനൂനം നിനക്കൊരാസ്പദമിദമ്മരിതംനിന
ച്ചാൽനന്ദിക്കയില്ലിതിലൊരുത്തരുമൊൎത്തുകണ്ടാൽ . ൨൪
ഞാനിനുചെന്നുനളഭൂപതിയെജയിച്ച മാനന്നടിച്ചുദമ
സൊദരിയെഗ്രഹിപ്പൻമാനംകുറഞ്ഞൊരുപുരന്ദരനല്ലെടൊ
ഞാൻനൂനംമിടുക്കിനുനമുക്കൊരുഹാനിയില്ല. . . ൨൫
ദുഷ്ടൻനളക്ഷിതിപതീടെധനങ്ങളെല്ലാംനഷ്ടംവരുത്തുവ
നഹംമടിയില്ലതെല്ലുംഅഷ്ടിക്കുപൊലുമവനി കല്പിനൽകയി
ല്ലാനഷ്ടികാലമവനിന്നിതുശങ്കയില്ലാ. . . ൨൬
അമ്മാനഷാധമനഭീമജയൊടുകൂടിചെമ്മെരമിപ്പതിനി
നിപ്പുണിയെന്നുനൂനംഅമ്മാനിനീ മണിയൊടൊത്തുരമി
ച്ചുകൊൾവൻ സമ്മൊദമാൎന്നുബതഞാൻ കലിയെങ്കിൽനൂ
നം. ൨൭
എന്നൊടുകൂടിവരുവിൻദമയന്തിയിങ്കൽസന്നന്നചെൽകു
തുകമിന്നുമൊടിന്നുനിങ്ങൾ മന്നൻ നളൻജളനവങ്കലൊരാ
സ്ഥവെണ്ടാകന്യാമണീകുചയുഗെബതചെരണംനാം. ൨൮
അഞ്ചാറുദിവസജനസംഗമമുള്ളനാരീതഞ്ചാതെഭൂമിയിലുളാ
മ്മകാലമായാൽഅഞ്ചാതെനിങ്ങളുമുടസ്വരുവിൻനമുക്കുപ്പ
ഞ്ചാരവാണിയൊടുകൂടിരമിച്ചുകൊള്ളാം." . . ൨൯
കൊപംമുഴുത്തകലിവാക്കുകൾകെൾക്കമൂലം താപംമുഴുത്തു
ഹൃദിവാസവനെവമൂചെഭൂപൻനളൻവിമലമാനസനെ ഞ്ഞു
മൂലംകൊപംഭവാനവനൊടിങ്ങിനെദുഷ്ടബുദ്ധെ. . ൩൦
വെണ്ടാതനങ്ങൾതുടരെണ്ടകലെജളാത്മൻവെണ്ടാനളക്ഷി
തിപനൊടുവിരൊധഭാവം നീണ്ടൊരുനിൻപദവിയൊക്കന
ശിച്ചുപൊകുംവെണ്ടാതനത്തിനുഫലംദുരിതംകരൊര .൩൧
ദുഷ്ടപ്രവൃത്തിതുടരുന്നജനത്തിനെല്ലാംകഷ്ടംഭവിക്കുമൊരു
സംശയമില്ലതെല്ലുംനഷ്ടംവരുംനിജയശസ്സിനുവെണ്ടുവൊളം
ദ്വേഷംഫലക്കുമിതുദുഷ്ടമതെനിനക്കു. . . ൩൨
എന്തൊന്നുചെയ്കിലുമിനിദമയന്തിതന്റെ പന്തൊത്തകൊ
ങ്കകൾനിണക്കുലഭിക്കയില്ല ചിന്തിക്കനീദമകനീയസിസാ

ഝടിയത്രെ ചെന്താമരാക്ഷ തുണയുണ്ടു സത്യജനാനാം ൩൩
സാധിക്കയില്ല ദമസൊദരിയെ ദുരാത്മൻ ബൊധിക്കനീക
ലിതകൊപകലെമദുക്തം ബാധിക്കവെണ്ട നളനെ പഴുതെനി
ണക്കാം ബാധിക്കിലാപദനിശംകളിയല്ലിതൊന്നും ൩൪
ഞങ്ങൾക്കവങ്കലധികം പ്രിയമിങ്ങുദിച്ചു തുംഗൻ നളക്ഷിതി
പപുണ്യമതീവതുംഗംതുംഗം ദമസ്വസൃപ്പൃഷാനുഭവാലയം കെ
ളെങ്ങും നളക്ഷിതിപതുല്യനൊരുത്തനില്ല . ൩൫
ചെല്ലൊന്ന കൊങ്കയുടയൊരു ദമസ്വസാവിന്നപ്പുണ്യവാ
നൊട്ടരമില്ലതിനുള്ളയൊഗം ഉല്പന്നമായതു നിനക്കിലവൾ
ക്കുമുണ്ടങ്ങളെല്ലതരം സുകൃതമെന്നതു നിർണ്ണയിക്കാം ൩൬
പുണ്യം നളക്ഷിതിപദാന്തകനീയസീയം ഗണ്യം നശെഷ
ഫണിനാപി നിനച്ചു കണ്ടാൽ കണ്ണിന്നതീവ സുകൃതം നളദൈ
മിമാരെ ദണ്ഡം വെടിഞ്ഞു നിജ കാണുകിലില്ലവാദം ൩൭
ദംഭൊളിപാണി വചനങ്ങളിവണ്ണമെല്ലാം ധംഭെദമക്ക
ലിഖലൻ ബത കെട്ടപാരം സംഭ്രതരൊഷകലുഷാശയമാശു മൂ
ഢൻ ജംഭാരിയൊടവെരത്തു നടന്നു മുൻക്കാൽ . ൩൮
ദുഷ്ടപ്രഭുക്കളൊടു നല്ലതു ചൊല്ലിയാലും ദുഷ്ടപ്രവൃത്തിയവ
ർവിട്ടു നടക്കയില്ല അഷ്ടിക്കു നല്ലമൃതു നൽകിലുമാശു നായ്ക്കൾ
ക്കഷ്ടിക്കമെദ്ധ്യമധികം പ്രിയമെന്നപൊലെ ൩൯
ജംഭാന്തകാദികൾ നിജാലയമെത്യ വാണാരംഭൊജനെത്ര
പദപങ്കജഭക്തിയൊടും രംഭാദി ദെവതരുണീജനരത്നവൃന്ദ
രംഭൊജസായകരസങ്ങളുമാചരിച്ചാർ . ൪൦
പ്രാലെയഭാനുമുഖിയാം ദമയന്തിമൂലം നാലാം യുഗം കലുഷി
താശയനാശു തുക്കെഭ്രലൊകയാത്ര തുടരുന്ന ദശാന്തരാളെ ചാ
ലെ പറഞ്ഞു ബത ദ്വാപരനൊടിവണ്ണം . . ൪൧
കെട്ടാലുമെന്മനമിദം മടിയാതെ സാധൊ നാട്ടാക്കുതുഷ്ടിക
രനാം നളഭൂപനെന്നാം വീട്ടാളിയാക്കി ബത വെക്കരുതിദ്ദശാ
യാം കൂട്ടെണമാശു ചതിചെയ്വൊരു ചൂതിദാനീം . ൪൨
മർത്യപ്പുഴുക്കളിലൊരുത്തനവൻ നിനച്ചാൽ കർത്തവ്യമി
ല്ലൊരു വിധത്തിലുമൊന്നുകൊണ്ടും. മർത്യന്നു വെണ്ടി മഘവാ
വുരചെയ്യുതൊർത്താൽ മർത്തവ്യവെലയിലുമെററമിനിക്കള

ഖം ൪൩
കത്തുന്നകൊപമയവഹ്നിമദീയചിത്തെ ചത്താലുമിന്നതു
നമുക്കശമിക്കയില്ല ചിത്തെനിനച്ചതുലഭിക്കണ മെതുചെ
യ്യും തന്നൊമനസ്സിലുമുദിക്കണമിപ്രകാരം - ൪൪
കൂടാക്ഷലീലതുടരും സമയെഭവാനക്കൂടാക്ഷസാധന ഗ
ണത്തിലിരിക്കവെണം കൂടാജയിപ്പതിനുനൈഷധ നൊന്നു
കൊണ്ടും കാടെയവനുഗതിപിന്നെ നിനച്ചുകണ്ടാൽ" ൪൫
എവംഖലൻകലിപറഞ്ഞുനടന്നുവെഗം ഭാവംപകൎന്നുധര
ണീതലമാപ്പിവെശ ദെവപ്രതാപമിയലും നളഭൂപരാജ്യ
പൂവാനതിവവിഷമിച്ചുവലഞ്ഞുദുഷ്ടൻ . ൪൬
സൽകൎമ്മദാനജപമുള്ളനളന്റെരാജ്യദുഷ്കൎമ്മിയായകലി
യെങ്ങിനെചെന്നുകൊള്ളും സൽകൎമ്മികൾ കപകൃതിപ്രദനാമ
വൻചെന്നൊക്കങ്ങൾനൊക്കിമരുവിന്നപ്പുനരപ്രദെശെ . ൪൭
ആമ്പൊട്ടുചെന്നുകലിനല്ലൊരുദിക്കിലപ്പൊൾ മുമ്പൊകട
പ്പതിനൊരുങ്ങിയിരുന്നനെരം വമ്പൊടുമാരണജനശ്രുതിശ
ബ്ദഘൊഷാൽകമ്പംമുഴുത്തുജളനിൎഗ്ഗമടങ്ങിനിന്നാൻ ൪൮
അന്യപ്രദെശമുപഗമ്യകടപ്പതിന്നുധന്യെതരൻകലിനി
നച്ചുവസിച്ചനെരംമുന്നിൽക്രതുപ്പുകകൾകണ്ടവനൊടിവെഗാ
ലന്യപ്രദെശഗമനംബതചെയ്തുമൂഢൻ . ൪൯
നാരായണസ്തുതികൾകെട്ടവിടുന്നുവെഗാൽ ക്രൂരാശയൻ
ചെവിയടച്ചുനടന്നുരൊഷാൽപാരാതെമറ്റൊരു ദിശം പ്ര
തിചെന്നനെരംനാരായണാച്ചനകൾകണ്ടുമടങ്ങിദുഷ്ടൻ ൫൦
എവംനടന്നുനളരാജ്യമശെഷമപ്പൊൾ ഭാവംപകൎന്നുകലി
യൊൎത്തുമനക്കുരുന്നിൽദെവൻവലാന്തകനുരച്ചതു സത്യമാ
യിട്ടെവൻനളൻസുകൃതിയെന്നതുനിൎണ്ണയിക്കാം . ൫൧
സാധിക്കയില്ലമമവാഞ്ഛിതമെന്നുവന്നു ബാധിപ്പതിന്നു
വഴിയില്ലനിനച്ചുകണ്ടാൽ ആധിക്കുപുഷ്ടിയിതുമെ ഫലമി
ല്ലപാൎത്താൽ ബൊധിച്ചുഞാനിതു നളക്ഷിതിപന്റെ ഭാ
ഗ്യം ൫൨
എതെങ്കിലുംകുറയനാളിവിടെവസിക്കാംഛിദ്രാന്തരം വരി
കിലൊനളനെജയിക്കാം ചെതസ്സിലിങ്ങിനെനിനച്ചൊരു

താനിതന്മെൽ ചെതസ്സുഖെതരമിരുന്നുകലിദ്ദുരാത്മാ ൫൨
വീരൻനളൻതരുണിമാർമണി ഭൈമിയൊടും പാരംര
സിച്ചുടസുഖിച്ചുവസിച്ചുഗെഹെ ദാരിദ്ര്യമില്ലകലഹങ്ങളു മി
ല്ലന്യനംപാരികലദ്ദശയിലാൎത്തികളൊന്നുമില്ല . ൫൩
അക്കാലമംബുജദലായതനെത്രയാമപ്പോൽക്കൊണ്ടഭീമത
നയക്കുഭെവിച്ചുഗൎഭം ഉൾക്കാമ്പിലന്നളന തുഷ്ടിതെളിഞ്ഞുദി
ച്ചാനക്കാമിനീമണിനിറന്നുചമഞ്ഞുപാരം . . ൫൪
ചെന്താമരാക്ഷിമുഖപങ്കജമുല്ലസിച്ചുചെന്താർശര ക്കളി
യിലൊന്നുകുറഞ്ഞുമൊഹംചെന്താർശരാഭനവനീപതിവൈ
രസെനിക്കന്തംവരാതൊരുകുതൂഹലവുംഭവിച്ചു . ൫൫
ആലസ്യമന്വഹമുദിച്ചുദമാനുജക്കക്കാലത്തുഭൂഷണഗണ
ങ്ങളഴിച്ചുവെച്ചു ചാലകുളൂത്തുപുരവാസിജനസ്യചിത്തം നീ
ലപ്പുയൊരുഹദളാക്ഷിവിളങ്ങിപാരം . . ൫൬
മത്തെഭഗാമിനിദമാനുജസുന്ദരാംഗിപത്തൊന്നമാസ മഴ
കൊടുഭവിച്ചകാലംചിത്തെജതുല്യമമലംസുഷുവെകുമാരംചി
ത്തെകുതൂഹലമുദിച്ചുനളന്നുപാരം . . ൫൭
ആമ്നായവെദിനളനാത്മകുമാരകന്നും നാമ്നാചകാരതര
സാപ്പനരിന്ദ്രസെനം നാമ്നെന്ദ്രസെനയൊരുപുത്രിജനിച്ചുപി
ന്നെ ധാമ്നാകുമാരികഫരിപ്രിയയൊടുതുല്യാ . ൫൮
സന്തൊഷമാന്നളനുംദമയന്തിതാനുംസന്താനലാഭമുള
വായതുമൂലമെററംചെന്താമരാക്ഷനെനിനച്ചു വസിച്ചുപി
ന്നെചെന്താമരാക്ഷിദമയന്തിയൊടൊത്തുഭൂപൻ . ൫൯
അക്കാലമങ്ങുകലികമ്മലനക്ഷവൃക്ഷവക്കൊന്ന വാഞ്ഛ
യൊടുവാണരുളുംദശായാം ഉൾക്കാമ്പിലാധിയൊടു ദ്വാപ
രനൊടുചൊന്നാ നൊക്കെതനിക്കുപിടിപെട്ടവിഷാദജാ
ലം ൬൦
കഷ്ടംസഖെനളനരെശ്വരനെചതിപ്പാനൊട്ടെറനാളിവി
ടെവന്നുവസിച്ചതൊൎത്താൽഒട്ടുംതരംനൃപതിയെചതി ചെയ്തു
കൊൾവാൻകിട്ടീലനാമിവിടെനിന്നുവലഞ്ഞുവല്ലൊ ൬൧
അംഭൊജബാണസദൃശൻനളഭൂമിപാലൻ കുംഭീന്ദ്രഗാമി
നിദമാനുജയൊടുകൂടെ ഗംഭീരഭാവമൊടുവാണരുളുന്നിദാ

നീംഭംഭോളിപാണിയുമവനെതിരില്ലപാൎത്താൽ . ൫൪
സന്താപമെന്തുപറയെണ്ടതുപാൎത്തുകണ്ടാ ലെന്താവതിന്ന
ളനൊടിന്നുസഖെനിനക്ക ചെൎന്നീവദിങ്ങുവളരുന്നിതുകൊ
പമുള്ളിൽപന്തീരുവത്സരമിരുന്നിതുനാംവൃഥാതെ . ൫൫
ഇന്നാട്ടിലുണ്ടൊരുനൃപൻമരുവുന്നുശ്രദ്ധം നനാസ്ഥരിക്കവെ
നപുഷ്കരനെന്നുനാമംപൊന്നാദിയായധനമില്ലവ നന്നമ
ല്ലാതൊന്നുംനളക്ഷിതിപനങ്ങുകൊടുക്കയില്ല . ൫൬
എപ്പെരുമുള്ളധനവുംനിജനാടുമെല്ലാ മപ്പാപിയാം നള
നൃപൻബതകയ്ക്കലാക്കി ഇപ്പൊളവൻനളനുചൊൽപ്പടിയാ
യിരിക്കുന്നെപ്പൊഴുമാധിയൊടുദ്വാപരകെട്ടുകൊൾനീ ൫൭
ചെന്നാശുകണ്ടവനെനാംവശമാക്കിവെച്ചി ട്ടന്നായകന്ന
ളനൃപംചതിചെയ്ക്കവെണംഎന്നാശയെകരുതിഞാൻനിവസാ
മിസാധൊഎന്നാലതിന്നുതരമായതുമില്ലനൂനം . ൫൮
ഒന്നാമതന്നളശരീരമവാപ്യബാധിച്ചൊന്നാകവെ കലു
ഷമാക്കണമാശയത്തെ എന്നാകിലെസപദിചൂതിനുമാശയു
ണ്ടാസ്സുന്നീടുമന്നളനുതന്നഹിചെൽപ്രയാസം // . ൫൯
എവംപറഞ്ഞുകലിജാതരുഷാസവൃന്ദം ഭാവക്ഷയെണബ
തവാണിതു ഭൂതവാനെഭാവിച്ചകാരിയവുമോൎത്തുവസിച്ചകാ
ലംഭാവികിലിങ്ങിനെയുറക്കണെമാത്മകാഴ്ച . . ൬൦
അക്കാലംവീരസെനാത്മജനൊരുദിവസം പ്രാതരുത്ഥാ
യവെഗാൽതൽക്കാലെ നിത്യകൎമ്മത്തിനുചരണയുഗ ക്ഷാള
നംചെയ്യുമപ്പൊൾതൽക്കാലിൻപിമ്പുറംചെററുപൊഴുതുന
നഞ്ഞീല കാലഭ്രമത്താലുൾക്കാറിന്യംകലൎന്നീടിന കലിയ
തിലെചെന്നുഭൂപംപ്രവെശെ ൬൧
അന്നെരംനളഭൂമിപാലകമണിക്കുണ്ടായിബുദ്ധിക്ഷയംമി
ന്നീടുന്നമുഖത്തിനുംതനുവിനുംവന്നാശുമാലിന്യവും മന്ദീഭൂ
തമുദാമഹീപതിവരൻചെന്നങ്ങകംപൂകിനാൻവന്നീടുന്നവി
പത്തിലീവിധമഹൊവന്നീടുമെല്ലാവനും . .

ഇതി നളചരിതമണിപ്രവാളെ

അഷ്ടമസ്സൎഗ്ഗഃ

പാപകൎമ്മകുശലൻകലിദുഷ്ടൻ ദ്വാപരേണ തരസാ ബത
ഗത്വാ അഥപുഷ്കരനരേശ്വരഗേഹം ദീപിതാധിഗത വൈ
രിഹുതാശൻ—. . . . ൧

കണ്ടുപുഷ്കരനൃപം പരിചോടക്കണ്ടകൻ കലി പറഞ്ഞു പതുക്കെ
കണ്ടുരണ്ടുവചനം പറവാൻ ഞാൻ നിങ്ങൾ വിട്ടിവിടെവന്നി തു
സാധോ. ൨

അന്ത്യമാംകലിയുഗം നൃപതേ ഞാൻ സന്തതം തവ ഹിതപ്ര
ദനൊക്ക ചിന്തിതംപവതുമുണ്ടുരചെയ്വാൻ ഹന്ത നീയതു തെ
ളിഞ്ഞു ശ്രവിക്ക. ൩

വീരസേനതനയൻനളഭൂപൻധീരനാകിയഭവാനെയി
ദാനീം പാരമിങ്ങിനെ ബഹിഷ്കൃതനാക്കി പ്പാരിടംനള നട
ക്കിസമസ്തം ൪

ഹന്ത നീ നളനു കിങ്കരനായിട്ടെന്തിനിങ്ങിനെവസിച്ചരുളു
ന്നു എന്തിനൊക്കുധനഹീനനിവാസം ചന്തമുള്ളതിലും മൃ
തിതന്നെ. ൫

വിത്തമില്ലൊരുവനെന്നതുവന്നാൽ ചത്തതിന്നു സമമപ്പു
രുഷൻകേൾ അത്തലോടവനിരിപ്പതിനെക്കാൾ ചത്തുപോ
കിലധികം സുഖമല്ലോ. . . . ൬

സ്വൈരമൊരുത്തനു കരേന ഹിയെന്നാലംബ പോലുമവനോ
ടു വെറുക്കും കംബുകണ്ഠി നിജഭാൎയ്യയുമേറ്റം സമ്മതേതരമ
ഹോ കലഹിക്കും. ൭

മിത്രവൃന്ദമഖിലം വെറുതിപ്പെട്ടെത്രയുംകടുതരം പഴിചെയ്യും
എത്രകഷ്ടമിഹ നിൎദ്ധനനായാലത്രവാസമിഹ പുഷ്കര കേൾ
നീ ൮

ഊണിനില്ലവകയെന്നതുവന്നാൽ പ്രാണനെന്തിനവനൊ
ക്കമഹാത്മൻ കാണികൾക്കു പരിഹാസമവന്റെ പ്രാണധാ
രണമഹോ പൊളിയല്ല ൯

നിന്നുടെ ധനമശേഷമിദാനീമുന്നതൻ നള നെടുത്തു
പാൎത്താൽ നന്നിതോ സുമുഖ പുഷ്കര നീയെന്തന്നാവും ബത ഭ
ജിച്ചുവസിപ്പൂ. . . . ൧൦

ദുഷ്ടനാം നളനു കിങ്കരനായിട്ടുഷ്ടിയും ബത കഴിച്ചു നടന്നാൽ

കഷ്ടമെന്നുപനിനക്കിതുനന്നൊ തുഷ്ടിയെന്തിതിലെടൊ തവ
ചൊൽക ൪൧

പണ്ടുനീധരണിവാണസുഖിച്ചെന്നിങ്ങലററതുജഗൽ പ്ര
ഥിതംകെൾ ഇണ്ടലിങ്ങിനെവരുത്തിയിദാനീംകണ്ടകൻ ന
ളനഹൊജളനെററം . . . ൪൨

നല്ലസൌഖ്യമൊടിരുന്നജനത്തിന്നല്ലലിങ്ങിനെഭവിച്ചതു
കണ്ടാൽ നല്ലവൎക്കുപൊറുക്കയുമില്ല നല്ലതല്ലതുസഹിപ്പതു
പാൎത്താൽ. . . . : . ൪൩

ദൈവമിങ്ങിനെവരുത്തിനമുക്കെന്നെവമൊൎത്തു വസിയാ
യ്ക്കസഖെനീദൈവമല്ലവിപരീതമെടൊതെ കെവലംനളനൃ
പൻവിപരീതൻ ൪൪

എന്തുചെയ്യുമവനൊടിനിരാജ്യംഹന്തവാങ്ങണമസംശയ
മിപ്പൊൾ ബന്ധുഞാൻബതനിനക്കധരിക്കചിന്തിതം സ
ഫലമാക്കുവനീഞാൻ ൪൫

ചൂതിനായിനിവിളിക്കനളംനീ ഭീതിവെണ്ടജയമിങ്ങു ഭ
വിക്കും കൈതവെനജയമിങ്ങുളവാക്കാം കൈതവത്തിന്നുമി
ടുക്കനെടൊഞാൻ ൪൬

നെരുതന്നെകരുതീട്ടുവസിച്ചാൽ പൊരെടൊചിലതിന്നെ
ന്നുധരിക്ക നെരുകെട്ടുനരാത്മജന്മാർപാരിടത്തി ലതി
ദുൎല്ലഭമത്രെ- ൪൭

കൈടഭാരിബലിയൊടിഹമുന്നം കൂടമായയപഹരിച്ചിതു
രാജ്യം കൂട്ടമൊടുകപടമെന്നിയെകാൎയ്യം നെടുവാനറികപുഷ്കര
രാജൻ" ൪൮

ഇത്തരംകലിപറഞ്ഞൊരുവാക്യം സത്വരംനൃപതിപുഷ്കര
നെററംചിത്തമൊദമൊടുകെട്ടുസരൊഷംമത്തഭാവമിടചെ
ൎന്നുനടന്നാൻ. . . . - . . ൪൯

ഉത്തമൻനളനരെശനിരിക്കും പത്തനാന്തികമടുത്തുര
ചെയ്തുചിത്തജൊപമനളക്ഷിതിപന്തം സത്വരംവരികചൂതി
നിദാനീം. ൫൦

വീരരാംനൃപതികൾക്കുനിനച്ചാൽചെരുവൊന്നുബതചൂതു
മഹാത്മൻപൊരെടൊപഴുതിലിങ്ങിനെകാലം പാരമായുളക

യെന്നുപാൎത്താൽ. ൨൧

ഇങ്ങിനെ ബഹുവിളിച്ചുദശായാംതുംഗനാകിയൊരുദ്വാപര
വീരൻഅങ്ങുചൂതുകരുവായഹനിന്നാൻതുംഗനാം കലിയുമപ്പ
ടമായാൻ. ൨൨

ചൂതുമപ്പടവുമങ്ങഹമുന്നിൽഭീതിവിട്ടഹനിരത്തിയനെരം
പൂതനാനളനരെശ്വരനെവം ഭീതിതീൎന്നഹനിനച്ചുമനസ്സി
ൽ. ൨൩

„ചൂതിനായൊരുവനാശുവിളിച്ചാലെതുമെ മടിനിനക്കരു
താരുംഭൂതലാധിപജനത്തിനുപാൎത്താലെ തുകൊണ്ടുമതുയൊ
ഗ്യതയല്ല." ൨൪

എന്നുനണ്ണിവലവൈരിസമാനൻ മന്നവൻനളനുമാശു
സഭായാംചെന്നുചൂതിനുതുടങ്ങിമഹാത്മാനന്ദിപൂണ്ടുബഹുപു
ഷ്കരനൊററം. ൨൫

പുഷ്കരൻതെരുതെരപ്പുനരപ്പൊൾമുഷ്കരൻ കലിയുടെകപട
ത്താൽമിക്കതും കളിയിലാശുജയിച്ചുശുഷ്കമാംവിടപിപൂത്തതു
പൊലെ. ൨൬

മാററലൎക്കരിനളൻധനമെല്ലാം തൊററിതാശു ബഹുപി
ന്നയുമെററംഉററമായചിലവാതുപറഞ്ഞങ്ങെററുചൂതുമരുക
ക്കുറയാതെ. ൨൭

ആനതെർകുതിരനാട്ടുകൾവീടും മാനിയാന്നളമഹീപതി
വെച്ചുമാനമൊടവസമസ്തവുമപ്പൊളൂനമായ്ക്കളിയിലെന്തൊ
രുചിത്രം. ൨൮

ചൂതുകൊണ്ടുനളനൊടെതിരില്ലാൻ ഭൂതലത്തിലൊരുവൻ
നഹിനൂനം ചൂതബാണസമനാമവനിത്ഥംജാതമായതുമതീ
വവിചിത്രം. ൨൯

കഷ്ടകാലമണയുന്നൊരുനെരംകഷ്ടമിങ്ങിനെവരുംസകല
ൎക്കുംനഷ്ടിതന്നെസകലത്തിനുമുണ്ടാമിഷ്ടമിങ്ങിനെവിധിക്കി
ഹപണ്ടെ. ൩൦

ഇങ്ങിനെനൃപതിതൊററദശായാംമംഗലാംഗിദമസൊദരി
പാരംതിങ്ങിവന്നവ്യസനെനമയങ്ങി പൊങ്ങിവന്നുകുത്തുകംക
ലിച്ചിത്തെ. ൩൧

പിന്നയുന്നളനലീലയിലെത്തും വന്നതില്ലമതിയെന്നൊരു
ഖെദം പിന്നെയന്നൃപതിമന്ത്രികളെല്ലാം ചെന്നുമന്നവനൊടെ
വമുരച്ചു ൩൨

ഭൂപതെമതികളിക്കരുതിത്ഥം പാപിയാമിവനിതൊക്കജയി
ക്കുംതാപമിങ്ങുവരുമിക്കളികൊണ്ടിങ്ങാപദാപ്തിയുടെകാലമിദാ
നീം. ൩൩

നഷ്ടമാം പ്രജകളന്തവ നാടും ദുഷ്ടനൊടരുതു ചൂതുമഹാത്മ
ൻകഷ്ടമിങ്ങിനി മുടക്കുകവെഗാലിഷ്ടമെന്തിതിലഹൊസുമതെ
തെ.. . . . . . . ൩൪

ഇത്തരം പലരുമാദരപൂർവ്വം ചിത്തഖെദമുരചെയ്തു ഭൂപ
ൻചിത്തതാരിലൊരുകാണിധരിച്ചീലത്തൽപൂണ്ടു ബതമന്ത്രി
സമൂഹം. ൩൫

മന്ത്രിമാർപലരുമൊത്തു നിനച്ചുദന്തിഗാമിനിദമാനുജത
ന്റെഅന്തികെപുനരുദന്തമുരപ്പാൻചന്തമെറിയൊരുദൂത നെ
വിട്ടാർ. ൩൬

ദൂതനന്തദനുചെന്നുവണങ്ങി പൂതയാന്ദമനജാമിയൊ ട
പ്പൊൾഏതുമെപിഴവരാതെപറഞ്ഞു ഭൂതലാധിപതിയാന്നള
വാർത്താം. ൩൭

ദാന്തസൊദരിനിജപ്രിയവാർത്താംസാന്ദ്രഖെദമൊടുകെട്ടു
ടനപ്പൊൾ ഭ്രാന്തവൽകളികളിച്ചുവസിക്കുംകാന്തസന്നിധിയി
ലെക്കുഗമിച്ചാൾ. ൩൮

പങ്കജാക്ഷിദമയന്തിസഖെദം പങ്കജാസ്യസമനാന്നിജകാ
ന്തംശങ്കയെന്നിയെവണങ്ങിവചിച്ചാൾ സങ്കടങ്ങളഖിലംമ
ടിയാതെ. ൩൯

പ്രാണനായകഭവാൻമമവാക്യംകാണിനെരമിഹകെൾക്ക
ദയാബ്ധെ ക്ഷീണമായിതുഭവദ്ധനമെല്ലാം പ്രാണസങ്കടമിദ
ന്നിരുപിച്ചാൽ. ൪൦

ദുഷ്ടനാമിവനൊടൊത്തു ഭവാനിക്കഷ്ടചെഷ്ടിതമിതിങ്ങി
നെചെയ്താൽനഷ്ടമാന്തവയശസ്സുസമസ്തം കഷ്ടമായിവരുമൊ
ക്കമഹാത്മൻ. ൪൧

ദുഷ്ടനാമിവനഹൊതവരാജ്യം നഷ്ടമാക്കുവതിനായ്ത്തുടരു

ന്നശിഷ്ടനാകിയ ഭോഗിതിലിപ്പോളിഷ്ടമിങ്ങിനെ ഭവിച്ചതു കഷ്ടം. ൪൨

രക്ഷമാംരമണർക്ഷാദയാബ്ധെ ലക്ഷ്മണാഗ്രജ സമാശ്രുസമൊദംഅക്ഷ ധൂർത്തനിഷ്പുഷ്കരനൊത്താല ക്ഷലീലമതിയാക്കുകകാന്ത." ൪൩

ഇപ്രകാരമധികന്ദമയന്തി തൽപ്രിയന്നളനൊടാശ്രുസഖെദംഅപ്രിയംഏളിവരാത്തവിധത്തിൽതൽപ്രിയങ്ങളുറചെയ്തിതുമന്ദം. ൪൪

ഉത്തമൻനൃപതിയൊന്നുരച്ചീലുത്തരം ദമനജാമിയൊടപ്പൊഠമത്തകാശിനിദമാനുജപിന്നെ ചിത്തതാപമിടചെന്നുനടന്നാഠ. ൪൫

ചിത്തഖെദമൊടുമന്ത്രികളുംമറ്റുത്തമത്വമിയലും മറയൊരുംസത്വരംനിജനിജക്ഷയമെത്യപ്രത്യഹംവിസുഖമാണ്ടു വസിച്ചാർ ൪൬

പുഷ്കരൻതദനുച്ചൂതിലനെകം മുഷ്കുകാട്ടിധനമൊക്കജയിച്ചു പുഷ്കരാസ്രുസദശംനളഭൂപംപുഷ്കരൻ പുനരിവണ്ണമുരച്ചാൻ ൪൭

"എന്തിനിപ്പണയമുള്ളതെടൊതെ കാന്തയാംദമനസൊദരിയൊചൊൽ ദന്തിനെർഗമനയാമവളെന്നി ഹന്തവെക്കപണയംനളരാജൻ" ൪൮

ഇത്തരം കലിസഖിത്വഗുരുത്വാദ്ദത്തമെതര വചസ്സുകളെല്ലാം ചിത്തമൊദമൊടുപുഷ്കരദുഷ്ടൻസത്വരംനളനരെശരമൂചെ ൪൯

കാന്തനുള്ളപജയംബതകണ്ടുദ്ഭ്രാന്തസൊദരിനിനച്ചുമനസ്സിൽ; "ഭ്രാന്തിയൊമമമണാളനുഹാഹാ ശാന്തിയില്ലിതിനുദൈവവിലാസം ൫൦

പുഷ്കരൻചതിയല്ലിതു പാൎത്താൽപുഷ്കരൊത്തുവന്നൊരുചതിയത്രെ പുഷ്കരന്നുസഖിയായിവിരിഞ്ചൻദുഷ്കരങ്ങളിവയൊക്കവരുത്തി ൫൧

സൃഷ്ടിചെയ്യുമളവാശ്രുവിരിഞ്ചൻ ദുഷ്ടനിങ്ങിനെവരച്ചുലലാടെ കഷ്ടമിങ്ങിനെഭവിച്ചതുകണ്ടാൽ സൃഷ്ടികൎത്തൃചതിയെ

നാതുന്തനം" ൭൨

ഇങ്ങിനെപലതുമൊൎത്തുഏറതെമംഗലാംഗി ദമയന്തിയുമ
പ്പൊരംതിങ്ങിവിങ്ങിവളരുംവ്യസനംകൊ ണ്ടിങ്ങുസൂതനെവരു
ത്തിവചിച്ചാരം ൭൩

കഷ്ടമെൻകണവനിന്നുസമസ്തം നഷ്ടമായിധനമെന്നതു
വന്നുഇഷ്ടമുള്ളൊരുഭവാനുമ വാക്യം ശിഷ്ടമാനസധരിക്കണ
മിപ്പൊരം. ൭൪

തെരിലെററിമമകുട്ടികളെനീ ചാരുവെഗമൊടുകുണ്ഡിന
ഗെഹെ വീരസെനസുതസൂതപിതാവിൻചാരവെപരിചൊ
ടാക്കുകവെണം ൭൫

മന്നവൻെറരഥവാജികളെയുംസ്യന്ദനത്തെയുമിനി ച്ചരി
ചൊടെ ഇന്നുനീഝടിതിതാതഗൃഹത്തിൽ സന്നയിക്കമടി
യാതെമഹാത്മൻ ൭൬

ശിഷ്ടമുള്ളധനജാലവുമെല്ലാം തുഷ്ടിപൂണ്ടുടനെടുത്തി നി
വെഗം ഇഷ്ടനാകിയഭവാൻപിതൃഗെഹെനഷ്ടിയെന്നിയെസ
മാനയസാധൊ. ൭൭

കാന്തനൊടിതറിയിക്കുകവെണ്ടാ ശാന്തനാകിയഭവാൻ പ
ട്ടണ്യമെ ഭ്രാന്തവദിവശനാകിയകാന്തൻസ്വാന്തതാപമെ
തുവാക്കുരചെയ്യും ൭൮

അച്ഛനൊടുനളഭൂപചരിത്രം സ്വച്ഛമാനസപറഞ്ഞറിയി
ക്ക അച്ഛകീൎത്തിനളനിങ്ങിനെവന്നു നിശ്ചയംദുരിതമെവമ
മീയം ൭൯

താതവെശ്മനിനിനക്കുവസിപ്പാൻചെതസീച്ഛയദി ചെയ്ക
തുവൎണ്ണം പൂതമാനസവസിക്കുകവാൎഷ്ണെയാതുരത മിയലാ
തെനിതാന്തം ൮൦

ഞാനിനികണവനെവെടിയാതെമാനമാൎന്നവനൊ ടൊ
ത്തുവസിപ്പൻ മാനമുള്ളസതികൾക്കിനിനല്ലാൽ മാനമല്ലപ
തിസന്ത്യജനത്വം" ൮൧

സത്വരംസവിനയംബതവാൎഷ്ണെയാഖ്യനാംനൃപതി സൂത
നിവൎണ്ണമെത്രകാശിനിദമസ്വസൃവാക്യം ചിത്തമൊദമൊടു
കെട്ടുരചെയ്യാൻ . . . ൮൨

"സാരസാക്ഷി നളഭൂപതിജായെ ചാരുവെണി ഹൃദി വെണ്ട
വിഷാദം തെരിലെററി തവ കുട്ടികളെ ഞാൻ ചാരു കുണ്ഡിന
പുരെ ജവമാക്കാം . . . ൯൩

വൈരസെനിയെ രഥെ കരയെററി ചാരു വെഗമൊടു പൊമ
തു പൊലെ വൈരസെനിയുടെ കുട്ടികളെ ഞാൻ ചാരു വെഗ
മൊടു കൊണ്ടുഗമിക്കാം" . . . ൯൪

ഇങ്ങിനെ ബത പറഞ്ഞഥ സൂതൻ മംഗലാംഗിയെ വണങ്ങി
നടന്നാൻ പൊങ്ങിവന്ന പരിതാപമൊടപ്പൊൾ അങ്ങു മന്ത്രി ക
ളൊടിക്കഥ ചൊന്നാൻ . . . ൯൫

ഭീമപുത്രിയുടെ കല്പന കെട്ടു ഭൂമിപാലസചിവപ്രവരന്മാർ
ഭൂമിപാലനുടെ സൂതനൊടപ്പൊൾ സാമപൂൎവമുരചെയ്തു സഖെ
ദം ൯൬

"ദാന്തസൊദരി പറഞ്ഞതു വണ്ണം ശാന്തനാകിയ ഭവാൻ മടി
യാതെ സാന്തമൊദമൊടു ബാലസമെതം കാന്ത കുണ്ഡിനപുരെ
വ്രജ സാധൊ" . . . ൯൭

സൂതനന്തദനു മന്ത്രിനിദെശാജ്ഞാതഖെദമഥ ഭൂപരഥാഗ്രെ
വീതിരത്നയുഗളം ബത ബദ്ധ്വാ പൊതയുഗ്മമതിലെററി നട
ന്നാൻ ൯൮

കുണ്ഡിനം പുരമവാപ്യ ച സൂതൻ പണ്ഡിതൻ നളനുടെ ക
ഥയെല്ലാം കുണ്ഡിനാധിപതിയൊടറിയിച്ചാൻ കണ്ണുനീരൊ
ടതിഗൽഗ്ഗദവണ്ണം ൯൯

മുക്തസംശയമവൻ ശിശുയുഗ്മം ശക്തനാം ദമനസൊദരകരാ
ന്തെ മുക്തബാഷ്പമഴ കൊട്ടു കൊടുത്താൻ വ്യക്തദുഃഖ കലുഷാ
ശയഭാവം . . . . - ൱

സ്യന്ദനാശ്വസതുരംഗമവൻ തൻ മന്ദിരെ ബത നിധായ സ
ഖെദം മന്നവാനുമതി വാങ്ങി നടന്നാൻ പിന്നയന്നളനരാധി
പസൂതൻ ൱൧

സഞ്ചിതാധിയൊടവൻ പലദിക്കും സഞ്ചരിച്ചഥ കഴിച്ചൊ
രു ശെഷം പഞ്ചബാണസമനാമൃതുവൎണ്ണൻ തഞ്ചുമ പ്പുരിയി
ലെത്തി സമൎത്ഥൻ . . . ൱൨

വമ്പനായൊരൃതുവൎണ്ണനരെന്ദ്രൻ തൻപദങ്ങളിൽ നമിച്ചവ

നപ്പോഴവനിതാം നളനൃപന്റെ ചരിത്രം കപടമററവനുരച്ചു
സമസ്തം ൬൩
വീതസംശയമുദാരചരിത്രൻ പൂതനാകുമൃതുവർണ്ണ നരേ
ന്ദ്രൻ സൂതനാക്കി ബാഹുകവെച്ചിതുവാർഷ്ണേയാഖ്യനായ നള സൂ
തനെയപ്പോൾ ൬൪
ത്രാണനൈകപരനാമൃതുവർണ്ണക്ഷോണിനായകപുരേ നള
സൂതൻ ക്ഷീണമെന്നിയെ വസിച്ചു സമോദം ക്ഷോണിനായ
കനിഷേവണലോലം . . . ൬൫
നൈഷധൻ തദനുതൊററ സമസ്തം ഭൂഷണങ്ങളുമഴി ച്ചു
കൊടുത്തു തോഷവും തദനു പുഷ്കരചിത്തേ രോഷവും ബത
ഭവിച്ചിതു കിഞ്ചിൽ ൬൬
“ഭൈമിയെപ്പണയമാക്കുക വേഗം ഭൂമിയും ധനവുമിങ്ങു ലഭി
ച്ചു ഭീമമാം തവ പരാക്രമമെല്ലാം ഭൂമിപാലനളതുച്ഛമിദാ
നീം ൬൭
ഭൂമിപാലനിനി ഞാൻ നളനിന്റെ ഭീമവിക്രമമഹോ തൃ
ണതുല്യം ഭൂമിയിൽ പ്രഥിതനാം നളനീയെൻ ഭൂമിവാസമി
നിയാഗ്രഹിയായ്ക . . ൬൮
അഷ്ടിമാത്രവുമിനിത്തവകിട്ടാ നഷ്ടപൌരുഷ നളക്ഷിതി
പാല പട്ടിപോലെ മമ നാട്ടിലിരുന്നാലൊട്ടുമില്ലൊരുഗുണം
തവ രാജൻ . . - . ൬൯
ഭക്ഷണം തവ തരുന്നവനെ ഞാൻ തൽക്ഷണം യമ പുര
ത്തിലയക്കും ഇക്ഷിതിക്കിനി നമുക്കധികാരം പക്ഷിവാഹന
തുല്യനെടോ ഞാൻ” ൭൦
ഇത്തരം പലതരം നളനോടക്ഷമത്തനാകിയൊരു പുഷ്കര ദു
ഷ്ടൻ ചിത്തരോഷമൊടുരച്ചഥ വേഗാൽ സത്വരം സകലരോടു
മുരച്ചാൻ ൭൧
“ചോറു നൈഷധനു നൽകുക വേണ്ടാ കൂറു വെച്ചിനിയവങ്ക
ലശേഷം കൂറവങ്കലൊരുവനുളവാകിൽ തെറ്റിഞാനവനെ
യാശുവധിക്കും” ൭൨
ഇങ്ങിനെ പലതരം പലരോടും ഭംഗിയോടഥ പറഞ്ഞു കുശീ
ലൻ തുംഗമാം നരവരാസനമയ്യോ തുംഗഭാവമൊടിരുന്നു സ

മൊദം— ൮൩

വൈരസെനിപുനരാശുസമസ്തം ദൂരവിട്ടു നടകൊണ്ടിതു മ
ന്ദംസാരസാക്ഷിദമയന്തിയുമപ്പൊൾ ധീരനാംനളനൊടൊ
ത്തുനടന്നാൾ . . . ൮൪

മന്നവൻദമനജാമിയൊടൊപ്പം മന്ദമങ്ങടവിപുക്കസ
ഖെദംവന്നദാഘവുമതീവവിശപ്പും മന്നമങ്ങുലഭിയാത്തവര
ണ്ടും ൮൫

ഉല്പലാക്ഷിയൊടുകൂടിനരെന്ദ്രൻ കെല്പുവിട്ടു നടകൊണ്ടൊ
രുശെഷം ക്ഷുൽപിപാസകൾസഹിക്കരുതാഞ്ഞി ട്ടപ്പുകൊ
ണ്ടൊരമരെത്തുകഴിച്ചു . . ൮൬

തൽക്ഷണംനൃപതികണ്ടുതദാനീം പക്ഷിണാംഗമനമംബ
രമാൎഗ്ഗെപക്ഷികൾകനകതുല്യതകൊലും പക്ഷമുള്ളവമനൊ
ജ്ഞതരങ്ങൾ . . . ൮൭

തന്റെകഠിനദീനതകൊണ്ടു മന്നവൻഹൃദിനിനച്ചുവി
ശങ്കംഇന്നുപക്ഷിയെഹനിക്കിലൊരിക്കൽ തിന്നുകുക്ഷിസുഖ
മിങ്ങുവരുത്താം . . . ൮൮

പ്രാണഹാനിവരുമെന്നതുകണ്ടാൽ പ്രാണിഹിംസയിലുമി
ല്ലൊരുദൊഷം ഊണുമുട്ടിവലയുന്നദശായാം വെണമെന്നു
വരുമിവകയെല്ലാം . . . ൮൯

ഇത്തരംഹൃദിനിനച്ചുനരെന്ദ്രൻചിത്തഖെദമൊട്ടുതപ
ടംതൊ സത്വരംപുനരഴിച്ചതിനെക്കൊണ്ടുത്തമൻകെണിയു
മൊന്നുചമച്ചു . . . ൯൦

പത്രിജാലമതിലൊത്തുപതിക്കിൽ തത്രപത്രയുഗചാലന
ഹീനം കുത്രചിച്ചഗമിയാതെകുടുങ്ങും ചിത്രമാംകെണിയിലി
ങ്ങിനെസാദ്ധ്യം . . . ൯൧

ഇത്രനല്ലകെണിവെച്ചതുകണ്ടു പത്രിജാലമതുകൊത്തിയുയ
ൎന്നതത്രനല്ലൊരുമരമ്മുകളെറിപ്പത്രിവൃന്ദമഴകൊടെപറഞ്ഞാ
ർ ൯൨

ഭംഗപൌരുഷനരെശ്വരഞങ്ങൾ ഭംഗിയെറിയൊരുപ
ക്ഷികളല്ലഖഗരൂപവുമെടുത്തിഹനിന്നെ ശിക്ഷയാബത
ചതിച്ചൊരുകൂട്ടം . . . ൯൩

നിസ്രൂപംതവശരീരമിവണ്ണം വസ്ത്രഹീനമിഹകണ്ടുരസി
പ്പാൻഅത്രവനിഹവസിച്ചിരുഞ്ഞങ്ങൾ പക്ഷിവാഹസമവി
ക്രമകേൾനീ" ൯൪

ഇങ്ങിനെയവപറഞ്ഞതുകേട്ടി ട്ടിംഗിതജ്ഞനവനീശ്വര
നേററംതിങ്ങിവന്നവ്യസനേനപറഞ്ഞാൻ മംഗലാംഗിദമ
യന്തിയൊടപ്പൊൾ ൯൫

വല്ലഭേസതിനമുക്കിനിമേലിൽ നല്ലകാലമിനിയെന്നുവ
രുന്നു അല്ലലിങ്ങിനെഭവിച്ചതശേഷം മല്ലനാംകലിയുടെച
തിയത്രെ ൯൬

പുഷ്കരന്റെജയമൊക്കനിനച്ചാൽ പുഷ്കരൻകലിയുടെതുണ
പൂലംവിഷ്കിരാകൃതികളാമിവരല്ലൊ പുഷ്കരന്നുതുണചെയ്യു
ചൂതിൽ ൯൭

പാററപൊലെമരുവുന്നവനല്ലൊ ക്രൂററനൊട്ടുസമനായതു
ബാലെഉററമായൊരുസഹായനിമിത്തം പാററക്രൂററനുസ
മംവരുമത്രെ ൯൮

എന്തിനിക്കഴിവുഭൈമിമനൊജ്ഞഹന്തനല്ലവഴി യുണ്ടുഗ
മിപ്പാൻചന്തമുള്ളവഴിനൊക്കിനടക്കാംചിന്തകൊണ്ടുകഴിവി
ല്ലിനിയെതും" ൯൯

മത്തകാശിനിയൊടിങ്ങിനെചൊല്ലിച്ചിത്തജന്നുസമനാം
നളഭൂപൻചിത്തതാപമൊടവൾക്കഥമാൎഗ്ഗംസത്വരംപലവി
ധംബതകാട്ടി ൧൦൦

ഋക്ഷവാൻഗിരികടന്നുഗമിപ്പാനക്ഷിതീശനൊരുപദ്ധതി
കാട്ടിദക്ഷിണാദിശിഗമിപ്പതിനുംചെററക്ഷിതീശനൊരുമാ
ൎഗ്ഗമുരച്ചു ൧൦൧

വിന്ധ്യശൈലഗമനത്തിനുമെററം ബന്ധുരംപഥമവൾ
ക്കുമഹീശൻഗ്രന്ഥിതേനമനസാബതകാട്ടിസന്ധിമാൎഗ്ഗവുമുര
ച്ചിതനേകം ൧൦൨

കുണ്ഡിനത്തിനുഗമിപ്പതിനേററം ദണ്ഡമററൊരുപഥം
ക്ഷിതിപാലൻകുണ്ഡലീശശയനപ്രിയയെക്കാളെണ്ണമുള്ളദമ
യന്തിയൊടുചൊ ൧൦൩

ഉത്തരന്നാളനരച്ചുദശായാംസത്വരംദമനജാമിയവന്റെ

ചിത്രമവനിനൊടറിഞ്ഞു പറഞ്ഞാ ളുത്തരംതദനുചിത്രവി
ഷാദാൽ ൧൨൪

"കാന്തനിൻപദയുഗം നടകൊള്ളും കാന്തമാംവഴിയിലെന്നു
ടെകാലും ശ്രാന്തിശീനിയകന്നടക്കുമൊ ഞാൻ കാന്തയെന്നതു
നിനച്ചു ദയചെയ്ക ൧൨൫

ചന്ദ്രനെപിരിയുമൊ ബത പാരിൽ ചന്ദ്രികാരമണസുന്ദ
രമൃഗത്തിളചന്ദ്രനെപ്പിരിയുമൊ ശചിയോർത്താൽ ചന്ദ്രനെവദ
നനൈഷധകെസരി ൧൨൬

എന്തിനിങ്ങിനെവൃഥാപറയുന്നു ഹന്തകാന്തകമനീയതനൊ
നീ ഹന്തതെസരണിവെദമൊഴിപ്പാ നെന്തു ഞാനൊഴികമ
റ്റൊരുപായം" ൧൨൭

ഭീമജാവചനമിങ്ങിനെകെട്ടു ഭൂമിപാലനരചെയ്തിതുമന്ദം
"ഭീമജെഭവതിയെന്തിതുചൊൽവാൻശെമുഷീകലുഷമെന്തിതു
ഭദ്രെ. ൧൨൮

സുന്ദരാംഗിഭവതീംവിട്ടുമൊഞാൻപിന്നയെന്തിനുവിഷാ
ദമെടൊതെതന്വിമാർമുടിമണെവെറുതെനീഖിന്നയാകരുതു
സുന്ദരശീലെ. ൧൨൯

ശങ്കയെന്തുഭവതിക്കുഭവിപ്പാൻപങ്കജാക്ഷിദമയന്തിമനൊ
ജ്ഞെപങ്കജാക്ഷരമണീസമയാംനീസങ്കടംത്യജജവെനസുശീ
ലെ." ൧൩൦

ഇത്തരംനളവചസ്സുകൾകെട്ടമ്മത്തകാശിനിവചിച്ചു സഖെ
ദം "ചിത്രജൊപമവിഷാദമെനിക്കങ്ങെത്തിവന്നതിനു ഹെതു
കഥിക്കാം. ൧൩൧

ഹെതുവെന്നിയെ ഭവാൻപലമാർഗ്ഗം പൂതയായമമ കാട്ടിയ
മൂലം ചെതസിപ്രിയഭവിച്ചിതുതാപം നൂതനാംബുരുഹനെത്രദ
യാളൊ." ൧൩൨

എന്നിവണ്ണമുരചെയ്തുകൃശാംഗീ പിന്നെയുംനളനൊടായ്തു പ
റഞ്ഞാൾ "ഇന്നു നാം മമപിതൃഭുവനത്തിൽ ചെന്നുവാഴ്‌തിനു
പൊകമഹാത്മൻ. ൧൩൩

നല്ലവണ്ണമവിടെനിവസിക്കാമല്ലലൊക്കയുമടൻനടകൊ
ള്ളുംമല്ലലൊചനതവാരിയെവെൽവാൻകല്യനാംജനകനുണ്ടു

ണംചെയ്യും." ൱൰൪

സുന്ദരാംഗിയുടെ വാക്കുകൾകെട്ടു സ്സുന്ദരൻനളനരെന്ദ്രനുര
ച്ചാൻ"നിന്റെവചനംഭയിതെകെ ളിന്നതിന്നമടിയുണ്ട
മമാദ്യെ. ൱൰൫

കീർത്തിയും ധനവുമൊക്കനശിച്ചിട്ടാർത്തനാകിയൊരു ഞാൻ
ശ്വശുരന്റെചിത്തകാന്തികലരും മണിഗെഹെപാർത്തുകൊൾ
വതിനുപൊകയുമില്ലാ. . . , . ൱൰൬

ഭംഗിയില്ലതവതാതഗൃഹത്തിൽഭംഗവെണ്ണിവെതചെൽവ
തിദാനീംഇങ്ങെനിക്കുഹിതമില്ലതിനൊട്ടുംമംഗലാംഗിപറയെ
ണ്ടതുമാത്രം." ൱൰൭

അംബിതാകൃതിനളക്ഷിതിപാലൻ കൊണ്ടൽ വാണിദമ
യന്തിയൊടെപുംതഞ്ചുമാധിപിടിപെട്ടുപറഞ്ഞെച്ചഞ്ചലാക്ഷി
യൊടുകൂടിനടന്നാൻ. ൱൰൮

ഏകവസ്ത്രമതുകൊണ്ടവർരണ്ടുംശൊകമൊടുടനുടുത്തുവനാ
ന്തെപൊകുമങ്ങളവി ലക്ഷ്മിവിനാശാദാകവെമ്പൊരു തളൎന്നുശ
രീരം ൱൰൯

ക്ഷുത്തുവന്നുപിടിപെട്ടതുനെരം മത്തകാശിനിവലത്തിരു
പാരംചിത്തതാരിലതുകണ്ടുവിഷാദം പത്തിരട്ടിനളഭൂപനുദി
ച്ചു ൱൨൰

പാതിരാത്രിയുമകുത്തതുനെരംജാതമായ്തിമിരവുംബഹുഘൊ
രംഭീതിയുംകിമപിവന്നുഭവിച്ചുനീതിമാൻനൃപതിയുംവ്യസനി
ച്ചു ൱൨൧

മിന്നലുംഘടഘടഘൊനിഘൊരം വന്നുവന്നിടിയുമദ്ഭുതശ
യിങ്കൽമുന്നിലങ്ങുവഴിയമ്പലമെകം മന്നവൻതദനുകണ്ടുതദാ
നീം ൱൨൨

അന്നുരാത്രിയിലഹൊപഥികന്മാരൊന്നുമെയവിടവന്നതു
മില്ലനന്നിതെന്നുകരുതിദ്ധരണീശൻചെന്നിരുന്നുനിജകാന്ത
യൊടൊപ്പം ൱൨൩

ഭൂതലംകരതലെനതുടച്ചുഭൂതലാധിപതി ഭൈമിജയൊടുംഭീ
തിയെന്നിയെശയിച്ചിതുതത്രപ്രീതിയും ഹൃദിജനിച്ചു ഞമാ
ത്രം ൱൨൪

പട്ടുകൊസടികളിട്ടുശയിക്കും മട്ടലർശരസമൻനളഭൂപൻ ഇഷ്ടയാംദമനസൊദരിയൊടും കഷ്ടമെവെറുനിലത്തു കിടന്നു ൱൨൫

ദൈവകല്പനതട്ടുക്കരുതാക്കുംദൈവനാകിലുമസാദ്ധ്യമതൊൎത്താൽ ദൈവമെവസുഖദുഃഖവിധാനെ കെവലംജഗതികാരണമൊക്കിൽ ൱൨൬

എണലൊചനദമാനുജയപ്പൊൾക്ഷീണഭാവമൊടുറക്കതുടങ്ങിക്കൊണിവല്ലഭനുറക്കതുനെരംകാണിപൊലുമിയലാതെഭവിച്ചു ൱൨൭

അന്തകാന്തകപരാക്രമിവീരൻ ദന്തിവീരഗതിനൈഷധനെററംഅന്തരാധിപിടിപെട്ടടനപ്പൊൾ ചിന്തചെയ്തിതുധരാധരസാരൻ. ൱൨൮

എന്നുടെദയിതയാംദമയന്തിക്കിന്നുവന്ന വ്യസനത്തിനു പാൎത്താൽ സന്നപുണ്യനഹമെവനിമിത്തം തന്വിയിങ്ങിനെവലഞ്ഞിതുകഷ്ടം . . ൱൨൯

കുങ്കമംകളഭമെങ്ങണിയെണ്ടും കൊങ്കയിൽപൊടിയണിച്ചു വിരിഞ്ചൻ കിംകരൊമിശിവസങ്കടമൊൎത്തിട്ടെങ്കൽനിന്നിഹവിട്ടന്നിതുധൈൎയ്യം . . . ൱൩൦

അംബുജൊത്ഭവഃകന്ധുംബിനിനിയെക്കാളംബുജാക്ഷി ദമയന്തിയെയത്രെ സമ്മതിച്ചതുജനങ്ങളതൊൎത്തിട്ടംബുജാ സനനവൈരമുദിച്ചൊ ൱൩൧

ഭംഗിയിതുവരുമെന്നറിയാതെതുംഗനാംവിധി ദമാനുജതന്നെ ഇങ്ങുതീൎത്തതൊരബദ്ധമതെന്നൊ അങ്ങുതൊന്നിയതഹൊപുനരിപ്പൊൾ . . . ൱൩൨

എങ്കിലിങ്ങിനെവലഞ്ഞവൾചത്താൽ പങ്കജാസനനൊടുള്ളൊരുവൈരം ശങ്കയില്ലിഹസരസ്വതിമുമ്പാം മങ്കമാക്കുചെതനഷ്ടിഭവിക്കും . . . ൱൩൩

കഞ്ജനെർമിഴിയുടെമുഖപത്മെ ശിഞ്ജിതംശിവരജൊഭരമിപ്പൊൾ അഞ്ജനംനയനനീരൊടുചെൎന്നിട്ടഞ്ജസാമലിനമാക്കിമുഖത്തെ . . . ൱൩൪

മൽപ്രിയക്കുമമവെറ്റുനിമുന്നം നൽപ്രവാളമൃദുമെത്തകൾ

പൊലും തൽപ്രിയത്തിന്നവരായ്ക്കില തിങ്കൽ വിപ്രിയത്തൊടു
ശയിക്കയുമില്ല . . ൱൬൩

ഇപ്പൊഴിങ്ങിനെ നിലത്തു കിടക്കുന്നു ഭാഷിണി മമ പ്രിയ
യശ്ശൊകല്ലിതു കഠിനമെ വിവിരിഞ്ചസ്യാല്ലമല്ല ദുരിതത്തിമ
ദീയം . . . ൱൬൪

സങ്കടങ്ങളിവകണ്ടുസഹിപ്പാനെങ്കലില്ലബലതയൊ ധൈര്യമിദാ
നീം മങ്കമാർമണിയെ വിട്ടു നടക്കാംശങ്കയല്ലതു സുഖം നിരു
പിച്ചാൽ . . ൱൬൫

ദന്തിഗാമിനിയൊടൊത്തു വനത്തിൽ സന്തതംബത നട
ക്കുകയെക്കാൾ സന്ത്യജിക്കിലധികം സുഖമുണ്ടാം ഹന്ത നല്ല ത
തുതന്നെ നിനച്ചാൽ ൱൬൬

ഊണിനില്ലവക കാട്ടിലിദാനീം ക്ഷീണമെത്തുപറയെണ്ടതു
പിന്നെ എണ്ണലൊചന വിശന്നു നടപ്പാൻ കാന്നിപൊലുമിഹ
ശക്തയുമല്ല . . . ൱൬൭

നാരിമാരബലമാരിഹ പണ്ടെ ചെരുമൊ ബത വിശപ്പു ബലാ
ലാനാം ആരഹൊ ഭൂവി വിശപ്പു സഹിപ്പാൻ ധീരരുള്ളതു നി
നക്കിലൊരുത്തൻ . . ൱൬൮

ഏവമുള്ള വ്യസനങ്ങൾ നിനച്ചാലാവതല്ലിവളൊടൊത്തു
നടപ്പാൻ കെവലം വിട്ടുകതന്നെ സുഖംമെ ദൈവമുണ്ടു തുണ
യെന്നു നിനക്കാം" . . . ൱൬൯

ഇത്തരം പലവിധം നളഭൂപൻ ചിത്തതാരതിൽ നിനച്ചു വി
ശങ്കം സത്വരംപരിചൊടങ്ങെഴുനീററു സത്തമൻ നൃപതിപി
ന്നയുമൊൎത്താൻ . . . ൱൭൦

"എന്തു ചെയ്യതു നമുക്കു ധരിപ്പാൻ ഹന്ത നാസ്തിവസനം ശി
വ ചിത്രം ദന്തിഗാമിനിയുടുത്തൊരു വസ്ത്രം ചന്തമല്ല ഹമെടു
പ്പതിദാനീം . . . ൱൭൧

ഖണ്ഡമാക്കുവതിനില്ലൊരു ശസ്ത്രം ഖണ്ഡമെന്തു പറയെണ്ട
തുപാൎത്താൽ ഖണ്ഡിതം സ്തുകൃതമൊക്കനമുക്കിവണ്ണമനൊഭ
വിച്ചതു കണ്ടൊ" . . . ൱൭൨

ഇപ്രകാരമവനൊൎത്തു പത്തുക്ക തൽപ്രദെശ ഭുവിതപ്പിയന്നെ
രം അപ്രദെശമതിൽ നിന്നൊരു ഖഡ്ഗം ചിത്രമങ്ങു ലഭിച്ചിതു

ചിത്രം . . . ൧൪൫

ഉല്ലലാംബാകിയുടെത്തൊരുവസ്ത്രംതൽപുരൊളുവിയിരുന്നന
രെന്ദ്രൻ അപ്പൊഴെ ബതമറിച്ചിതുവൈദ്യൊ ണൊല്പംകരുണ
യെന്നിയെവെഗാൽ . . . ൧൪൬

രണ്ടുനാലടിദമാനുജയെവിട്ടങ്ങണ്ടർകൊന്നുസമനാകിയഭ്രു
പൻമണ്ടിനാൻകലിമനസ്സിലിരുന്നിട്ടിണ്ടലിങ്ങിനെവരുത്തി
യമൂലം . . . ൧൪൭

പിന്നയുംദമനസൊദരിമുന്നിൽ ചെന്നുനിന്നുപകരഞ്ഞു
നരെന്ദ്രൻഖിന്നനായുടനുടൻപലവാക്യം മന്നവൻകലിത
സങ്കടമൂചെ . . . ൧൪൮

“ഏങ്ങിനെദമനസൊദരിനിന്നെ മംഗലാംഗിവെടിയെ
ണ്ടതഹൊഞാൻ ഇങ്ങിനെമതിജനിച്ചതുമെന്റെ തുംഗമാംദു
രിതമംബുജനെത്രെ . . . ൧൪൯

ഇങ്ങുനില്പതിനുമില്ലമനസ്സി ന്നങ്ങുപൊവതിനുമില്ലിഹ
മൊഹം ഇങ്ങിനെവിവശമെന്റെമനസ്സി ന്നെങ്ങിനെസുമു
ഖിവെണ്ടതഹൊഞാൻ” . . . ൧൫൦

ഇത്തരംപലതുമാശുപറഞ്ഞ ങ്ങുത്തമന്നൃപതിപത്താടിട്ടു
രംസതാരംബതനടക്കമുടൻവ ന്നൊത്തുമിങ്ങുദമയന്തിസമീ
പെ . . . ൧൫൧

നാലുനാഴികനരെശ്വരനെവം ചാലവെബതഗതാഗത
ചെഷ്ടാംമാലിയന്നുപചകാരകലിക്ഷൊഭാ കുലെനമനസാ
മൂഢശീലൻ . . . ൧൫൨

വീരൻഭ്രൂരികൃപൻനളൻസകലശാസ്ത്രാംബൊധിപാരംഗത
ൻ പാരനിശല്യണനായുമഞ്ഞിതു കലിക്ഷൊഭനിമിത്തം
തദാ സാരംഗാക്ഷിമഹാമൃഗാവൃതവനെ മാരനുനെരാമവൻ
സാരംഗാംബകിയായഭീമസുതയെ വിട്ടാശുമണ്ടീടിനാൻ

ഇതി നളചരിതമണിപ്രവാളെ നവമസ്സർഗ്ഗഃ

തദനന്തരെഭീമനരെന്ദ്രനന്ദനാ ഹൃദന്തരെസംഭ്രമമൊടുണ
ന്നുടൻവികർത്തനൻ താനുമുദിച്ചുയന്നുതദാ സ്വരാജ്യെഉപര

ന്നുഭൃതലെ . . . ൧

സരൊജജാലംവികസിച്ചുതൽക്ഷണം സരാഗകൊകംപ്രിയയൊടുചെന്നുടൻ സരൊഷമാരൂഢഭയെനപെചകം സരൊജിനീവല്ലഭനെഭക്ഷിച്ചരം . . ൨

അനന്തരംഭൈമിനളക്ഷിതീശ്വരം മനംകരിഞ്ഞാശ്രുതിരിഞ്ഞുനൊക്കിനാൾ മനംഭ്രമിച്ചങ്ങുഗമിച്ചുകാന്തനെ വനെതടാടീമജകണ്ടതില്ലഹൊ . . . ൩

വിരഞ്ഞുകാണാഞ്ഞുകരഞ്ഞുവീണുടൻ തിരഞ്ഞിതാരൂഢവിഷാദമഞ്ജസാ കരിഞ്ഞഭാവെനവിളിച്ചുകാന്തനെപറഞ്ഞുദാന്താനുജശൊകവാചകം . . ൪

"വെടിഞ്ഞതെന്തിങ്ങിനെകാന്തമാംവനെകിടന്നുറങ്ങുമ്പൊഴുതന്ത്യദാര നീവെടിഞ്ഞിതൊധർമ്മമററനീയെടൊ ഇടഞ്ഞുപൊവാനൊരുഹെതുവെന്തഹൊ . . ൫

മറഞ്ഞുനീയങ്ങുവസിച്ചുകൊൾകയൊ കുറഞ്ഞരാഗെണഗമിച്ചുകൊൾകയൊ അറിഞ്ഞതില്ലിങ്ങിനെയെന്നതിന്നുഞാൻനിറഞ്ഞുവന്നിങ്ങുവഴിഞ്ഞുസങ്കടം . . ൬

പെരുത്തകാട്ടിൽതനിയെവെടിഞ്ഞുമാം കരുത്തനാംനീബതപൊയതത്ഭുതം പെരുത്തുനല്ലൊന്നിതിലുംനിനക്കിലൊതരത്തിലെൻകണ്ണുമറപ്പതായതും . . ൭

നിണക്കുനെരായദയാലുവില്ലയെന്നിനിക്കുമാത്രംനഹി സവ്വസമ്മതം നിനക്കിലെററംവിപരീതമായതെന്തെനക്കമില്ലാതൊരുകല്ലുനിമ്മനം . . ൮

എനിക്കെനികാന്തസഹായമാരഹൊ മനക്കുരുന്നിൽകനിവററതെന്തുതെഎനിക്കുകല്പിച്ചതുദൈവമീദൃശം കനക്കെവെവനുഭവിക്കമെന്നതൊ . . ൯

മതിക്കുസംഭ്രാന്തിഭവിച്ചകാരണം കുതിച്ചുനീപൊയതുസന്ത്യജിച്ചുമാംചതിച്ചുനിന്നെയൊരുദുഷ്ടനിങ്ങിനെ മതിക്കിളക്കങ്ങൾവരുത്തിനിണ്ണയം . . ൧൦

അതല്ലയെന്നാകിലഹൊവെടിഞ്ഞുമാ മതീവദൂരത്തുഗമിക്കയില്ലനീ അതിങ്ങുചിന്തത്തിലെനിക്കുറപ്പുവന്നിതൊക്കയുംദൈവവിലാസമൊക്കിലൊ . . ൧൧

ഉരത്തൊരു ക്ഷിതിപാലവീരരെ പെരുത്ത കൊപെന വധി
ച്ചു നീ പുരാ പെരുത്ത താപെന തഴീയ പത്നിമാരുരത്ത കാട്ടിൽ
നടകൊണ്ടിതിങ്ങിനെ . . ൮൨

അതിൻ ഫലം നിന്നുടെ പത്നിയായ ഞാ നതിപ്രിയ ക്ഷൊ
ണിപതെ ഭുജിപ്പതും അതീവ ദുഷ്ടാത്മമിതൊന്നു ദെഹിനാം നി
താന്തമെ വന്നിജ കർമ്മണാം ഫലം . ൮൩

അഹൊ തവാം ഭൊരുഹ കൊമളാംഗകെ മഹാവിപല്പാര
ധിമഗ്നയായ ഞാൻ ആകപ്പെട്ടന്നൊന്നതുമിന്നറിഞ്ഞു ഞാനക
കരുന്നിൽ കൃപയുള്ള വല്ലഭ . . ൮൪

അതിപ്രിയം മൽപതി നൈഷധന്നിമം മതിഭ്രമം ചെയ്യുശ
റൻ കുമാരൻ മതിഭ്രമം പൂണ്ടിതിലും വിപത്തുവന്നതിക്രമി
ച്ചുവെട്ടുഴന്നു പൊകണം" . . ൮൫

കരഞ്ഞിവണ്ണം ഭമജാമിസത്വരം പറഞ്ഞൊരന്ന്യന്നടകൊ
ണ്ടുമെല്ലവെ തിരഞ്ഞു ഭർത്താരമുടഞ്ഞ ചെതസാ വിരഞ്ഞു
ഘൊരാടവി പുക്കിതഞ്ജസാ . . ൮൬

തദന്തരെ തത്രവനസ്ഥലെ ജവാ ത്തദന്തികെ വന്നുടനെക
വാഹസംസ്ഥിതിയാം ഭീമജയെ ഗ്രസിച്ചുടൻ ഹൃദന്തരെ ദുഃഖ
മിയന്നു കെണവൾ . . . ൮൭

നളക്ഷിതീശാശ്രു പിടിച്ചുമാം ശയ്യു: കളിച്ചു തിന്മാൻ തുടരു
ന്നു വല്ലഭ വെളിച്ചമെ വന്നിഹ രക്ഷ രക്ഷമാം പുളച്ച പാമ്പിന്നു
വിശപ്പിനായി ഞാൻ" . - . ൮൮

വിളിച്ചിവണ്ണം മുറയിട്ട ഭീമജാ തളച്ച പെട്ടങ്ങു വസിച്ചിത
പ്പൊഴെ വിളിച്ചു കെഴുന്നതു കെട്ടു സത്വരം പുളച്ച കാട്ടാളനൊരു
ത്തനെത്തിനാൻ . . . ൮൯

പിളർന്നു തെല്ലെ ന കിരാതനശ്ശയം തളർന്നു ചത്താനുടനെ മ
ഹൊരഗം തളർന്നു നില്ക്കും ദമയന്തിയും തദാ വിളങ്ങി നിന്നാളപ
വീതസങ്കടം . . . ൯൦

കിരാതനന്നൊട്ടു ദമസ്വസാവിനെ ചരിതകാരുണ്യമൊടാ
ശ്രുസാദരം തദാ കുളിപ്പിച്ചു പഴങ്ങളും കൊടുത്തു ദാരഭാവെന
വണങ്ങിനിന്നുടൻ . . . ൯൧

വരാംഗി നീയാരിഹ കാനന സ്ഥലെ വരാനഹൊ കാരണമെ

ണ്ടു ചൊല്ലുന്നീമരാളസഞ്ചാരിണികഷ്ടമിങ്ങിനെ ദുരാസദാര
ണ്യതലാടനങ്ങളുടെ." ൨൨

കിരാതനീവണ്ണമുദാരകൌതുകം ധരാതലാധീശ്വരപത്നി
യോടുടനുദീരണം ചെയ്തു കേട്ടു ഭൈമി താനുദീരണം ചെ
യ്തുദന്തമൊക്കെയും. . . ൨൩

അനന്തരം വ്യാധനനംഗബാണമേററനന്തസന്താപമിയ
ന്നു സാദരം രതിക്കപേക്ഷിച്ചിതു ഭീമപുത്രിയോടതിക്രുധാ ഭീമ
ജ ശാപമേകിനാൾ. . . ൨൪

മതിച്ച ശാപേന മരിച്ചു ഭൂമിയിൽ പതിച്ചുടൻ ഭസ്മമതായ്തി
രാധനംമൃതിക്കുടൻ കാലമടുത്ത കാരണം രതിക്കപേക്ഷിച്ചിതു
ദുഷ്ടനാമവൻ. . . . ൨൫

അനന്തരം ഭീമജ കാനനാന്തരേ മനംതപിച്ചങ്ങു നടന്നുപി
ന്നെയുമനന്തസിംഹാദിമൃഗദ്രുപൂരിതം വനം തദാസൌ പ്രവി
വേശ ഭീമജാ. . . . ൨൬

അടുത്തു വന്നോരു കരീന്ദ്രനോടവൾ പടുത്വമോടാശു പറ
ഞ്ഞിതാദരാൽ മിടുക്കനാം വാരണവീര നീ വനേ മിടുക്കനാം
നൈഷധമത്ര കണ്ടിതോ. . . ൨൭

ഒളിച്ചുവെക്കൊണ്ടിഹ കണ്ടതെങ്കിൽ നീ വെളിച്ചമേ ചൊല്ലുക
വല്ലതെങ്കിലുമൊളിച്ചുപോയാനവനെൻ പ്രിയൻ നളൻ തിളച്ച
ചിത്തഭ്രമമൊന്നു കാരണം. . . ൨൮

ചതിച്ചൊരുത്തൻ ബത ചൂതിലെൻ പ്രിയം മതിക്കു സംഭ്രാ
ന്തി വരുത്തിനാനഹോ ചതിച്ചു പോയാനതു കാരണാലവൻ പ
തിച്ചുറങ്ങുമ്പോഴെടൊ കരീന്ദ്ര മാം. . ൨൯

വഴിക്കു കണ്ടെങ്കിലുരക്കമൽക്കഥാം പഴിച്ചു നീ നൈഷധനൊ
ടു സത്വരമുഴിച്ചുമാം പോയതയോഗ്യമെന്നു നീ പഴിച്ചു ചൊ
ന്നാൽ വരുമങ്ങു കുണ്ഠിതം." . . . ൩൦

കരഞ്ഞുകൊണ്ടിങ്ങിനെ ദാന്തസോദരി പറഞ്ഞിതേറെത്തൊടു
നടന്നു പിന്നെയും തിരഞ്ഞു കാന്തന്നളഭൂമിപാലകൻ നിറഞ്ഞ സ
ന്താപഭരേണ കാനനേ. . . ൩൧

അനന്തരം ഭീമതനൂജ കണ്ടിതങ്ങനന്തസൌന്ദര്യമിയന്നൊ
രേണിയെ മനം തപിച്ചാശു കരഞ്ഞു ചൊല്ലിനാളനന്തകോമാ

ശ്രുഗതാപമൊട്ടുടൻ. . . ൩൨

കുരംഗി കെസന്ത്രുതി നീ വനസ്ഥലെ തരംഗിതെ സ്വാന്തമിയ
ന്നമൽപതിം വിരഞ്ഞു മണ്ടുന്നതു കണ്ടിതൊ ഭേദിരിഞ്ഞുമാം
പൊയിതവൻമനൊഹരൻ. . . ൩൩

വനത്തിലെങ്ങാൻ നളഭൂമിപാലനെക നത്ഥമൊദെന ച
കണ്ടുതെങ്കിൽ നീ കനത്തമസ്പി, ഢയൊട്ടിഞ്ഞു കൊള്ളുവാൻ മാ
നത്താഗാത്രിവദവെങ്കെഗൊചനം. . ൩൪

ധരിക്കനീമൽപതി തന്റെലക്ഷണം സ്മരിച്ചു നീ ചൊല്ലുക ക
ണ്ടിരെങ്കിലൊ സ്മരപ്രഭം ദെഹവുമത്രയല്ലെടൊ സുരപ്രഭുപ്രാഭ
വമുണ്ടുകെവലം. . . . ൩൫

വിധുപ്രഭം മൽപതിയാം നളാനനം മധുദ്വിഷത്തുല്യമെ
ടൊ പരാക്രമം വിധുപ്രഭോ സ്മിതദ്വീയഹാസവും മധുപ്രകാ
ണധപ്രതിമന്ധ്വഭാഷിതം . . . ൩൬

പറഞ്ഞതിൽപത്തുഗുണിച്ചു കാണണം നിറഞ്ഞ കാന്ത്യാദി
ഗുണങ്ങളൊക്കയും അറിഞ്ഞതില്ലെന്നു വരാ കുരംഗി നീ നിറഞ്ഞാ
മൽകാന്തചരിത്രമൊക്കിലൊ! . . ൩൭

സ്മരഭ്രമം കൊണ്ടു പറഞ്ഞു മിങ്ങിനെ സ്മരിച്ചുമ ഞാശ്രുവിളിച്ചു
മാദരാൽ ചരിച്ചു കാന്താര തലെ ദമസ്വസാ കരച്ചലൊട്ടും ഭൈവ
നൈകസുന്ദരീ. . . . ൩൮

വനത്തിലെ വന്നട കൊണ്ടു ഭീമജാ കനത്ത താപെന നയിച്ചു
മൂന്നു നാൾ മിനത്തകം ഭസ്സുനി കണ്ടിതെ കലാകനത്ത കൊണ്ടുഫ
ലമെകമാശ്രമം. . . . ൩൯

അതിൽ തപസ്വി വ്രജമുണ്ടഹൊ ജപിച്ചതിപ്രമൊദെന വ
സിപ്പിതാദരാൽ അതിപ്രഹൃഷ്ടാശയമാശ്രു കണ്ടു ചെന്നതിൽ കട
ന്നാൾ പുനരാശ്രു ഭീമജാ. . . ൪൦

ദമസ്വസാ തത്ര മുനീന്ദ്രസന്നിധൌ നമിച്ചു നിന്നാൾ കൃപീ
നകൌതുകം നമിച്ചു നിൽക്കും ദമയന്തിയൊടുട ൻ ദമപ്രധാന
ൻമുനി നാഥനൂചിവാൻ. . . ൪൧

അഹൊ മഹാസുന്ദരിയാരു നീയെടൊ മഹാവനെ വന്നതി
നെന്തുകാരണം മഹാമൃഗെന്ദ്രാദി മൃഗാവൃതെ വനെ മഹാസുശീ
ലെ തുണയുള്ളതാരതെ! . . ൪൨

മുനിപ്രവീരൻദമയന്തിയോടിദം മനപ്രസാദേനവചിച്ചതാ
ദരാൽശ്രവിച്ചുസാദരാന്തകന്യയസ്തീതദാ ഭേവിച്ചുവൃത്താന്തമൂര
ച്ചുസവ്വം ൭൩
തപൊധനശ്രേഷ്ഠനദന്തമാശ്രുകെട്ടപെതധൈൎയ്യം ഞാ:ത
ചൊല്ലിനാൻതദാധവെഫിതെ ഭോതിവളന്നാകാരണാദവെ
ഫിതെസുന്ദരിമംഗലംഭവെൽ . . . ൭൪
ധരിക്കനീസുന്ദരിദൈവകല്പിതം സ്മരിക്കിലാരുള്ളതുനീക്കു
വാൻതുടെപ്പനിക്കലുംവെണ്ടനിണക്കുസങ്കടം ധരിക്കധൈൎയ്യമ
കമനീയഗാത്രിനീ . . . ൭൫
ശരീരമെന്നുള്ളതുപാത്തുകാങ്കിലൊകരീഷതുല്യം ക്ഷണഭം
ഗുരംതുടെപുരീഷമൂത്രാസ്ഥിരസാദിപൂരിതം ശരീരമെന്നുള്ളതു
നിൎണ്ണയിക്കനീ ൭൬
ഒരുത്തനാത്മാവതിലുണ്ടുനിത്യവുംകരുത്തനൊരൊ സുഖദുഃ
ഖകാരണൻ തരത്തിലൊരൊന്നവനിങ്ങിനെസദാവരുത്തു
മൊരൊസുഖദുഃഖസങ്കുലം. . . ൭൭
എനിക്കെനിക്കിസ്സുഖദുഃഖമൊക്കയെന്നനക്കമില്ലാതെശരീ
രിണാംസദാനിനക്കവാൻ തക്കഭ്രമങ്ങളൊക്കയുംകനത്തിലാ
ത്മാവുവരുത്തുമെപ്പൊഴും . . . ൭൮
എടൊദമാനന്തരജെമനസ്സിലുള്ളിടർ വെടിഞ്ഞാശ്രുവസി
ച്ചുകൊൾകനീനടെനി നക്കെണ്ടതുദൈവമെകമെന്നെ ടൊസ
മസ്തന്തദധീനമൊക്കനീ. . . ൭൯
കുളിച്ചുവന്നീടുകനീമദന്തികെതളച്ചരീതിത്താശ്രുവസിക്കശൊഭ
നെഭുജിപ്പതിന്നുള്ളപദാൎത്ഥമൊക്കയുംഭുജിച്ചുനീ മത്സവിധെവ
സിക്കെടൊ . . . ൮൦
അതീന്ദ്രിയജ്ഞാനനിധിമ്മുനീശ്വരൻ സതീജനപ്രൌഢി
കലന്നഭീമജാംഅതീവസന്തൊഷമിവണ്ണ മൊതിനാ നതൊ
ക്കവെകെട്ടതെളിഞ്ഞുഭീമജാ. . . ൮൧
കുളിച്ചുവന്നമ്മുനിചൊന്നവണ്ണമെ തെളിച്ചലൊടാശ്രുവ
സിക്കുമസ്സതീം വിളിച്ചുചൊന്നാനഴകൊടുപിന്നായുംതിളച്ചകാ
രുണ്യമൊടമ്മുനീശ്വരൻ. . . ൮൨
നിണക്കുനിൻവല്ലഭനെലഭിക്കു മെന്നനക്കമില്ലാതെനിന

ച്ചുകൊണ്ടകന്നിമനക്കരുന്നിൽ കലിതാധിപിട്ടന്നിനിനക്കൊടൊ മാധവപാദപങ്കജം.” . . . ൯൨

പറഞ്ഞിവണ്ണംമുനിനാഥനഞ്ജസാ മറഞ്ഞുസവൈരപിസാധനൈനസ്സമംനിറഞ്ഞകൈവല്ല്യഫലമൊട്ടുമിജ്ജാ കുറഞ്ഞനെരംഹ്ലാദിചിന്തചെയ്തുടൻ. . . ൯൩

“അഹൊമഹാചിത്രമിതെന്നു ദൈപനമമഹാമുനീന്ദ്രാശ്രമമിപ്പൊഴെങ്ങുവാൻമഹാവിപത്തൊടെനടക്കമെന്നടെമഹാമനഭ്രാന്തിയിതെന്നൊഹരെ. . ൯൪

ഏനിക്കുവന്നല്ലലകറവാനിദം വനസ്ഥലദൈവതമാർ ചമച്ചതൊഎനിക്കതൊന്നുന്നിതുനൃനമിങ്ങിനെനിനക്കിലത്യന്തവിചിത്രമിക്കഥാ.” . . ൯൫

നിനച്ചിവണ്ണംദമയന്തിപിന്നയും തനിച്ചുകാട്ടിൽതനിയെ നടന്നുടൻനിനച്ചുഭർത്താരമനംഗസുന്ദരം നനച്ചുശോകദായമംബുകാവ്യനാ . . . ൯൬

ഏരിഞ്ഞചിത്തൊനനടന്നുകാന്തനെതിരഞ്ഞുമൊരൊന്നുപറഞ്ഞുമഞ്ജസാവിരഞ്ഞുചെല്ലുമ്പൊഴുതെകവർത്മനാവരുന്നപാന്ഥാവലിയെദദർശ്ശസാ. . . ൯൭

ചരക്കുകൾവില്പതിനായുചെട്ടികൾ നിരക്കവെക്രൂടിഗമിപ്പതാദരംതെരിക്കനെഭീമജകണ്ടുനൊക്കിനാ ളൊരുക്കമൊടാശ്രുവരുന്നകൂട്ടരെ . . . ൯൮

കിടക്കയുംകട്ടിലിരുമ്പുപെട്ടിയുംകിടക്കുവാൻ തക്കകടംകടാഹവുംഅടക്കയുംകിണ്ടികൾ ചെമ്പുപാത്രവുംകടുക്കയുംതിപ്പലിദെവതാരവും. . . ൯൯

അരക്കുനൽചന്ദനമിന്തുമഞ്ഞളുംഇരക്കപറവന്നൊരുകായമഞ്ഞനംകരക്കപറവന്നതുരംഗഗന്ധവും ചരക്കുകൾനാഗരികങ്ങളിങ്ങിനെ. . . ൱൦

പടങ്ങളുംപട്ടുകൾചട്ടകങ്ങളുംകുടങ്ങളും പെട്ടികൾപട്ടുനൂൽകളുംപിടങ്ങളുംവട്ടികൾ കുട്ടകങ്ങളുംകടകങ്ങളിൽചെല്ലൊരുഭൂഷണങ്ങളും. . . ൱൧

ഇവണ്ണമൊരൊവിധസാധനങ്ങളെചുമന്നുടൻ ചെട്ടികളുംചരങ്ങളുംനടന്നുടൻ കെചനഘോടകങ്ങളുംതടഞ്ഞുടൻ

വീഴ്കയുമാത്തുകെചന . . ന്നൂ

ശിശുക്കളുംനാരികളുംശ്രുകങ്ങളും പശുക്കളുംമററു മനെക മാളുകൾ നടക്കയുംപലപതിഖെദശാന്തയെ കുടിക്കയുംവാരി നടക്കയുംചിലർ . . . ന്നര

കളിക്കയുംശംഖുവിളിക്കയുംതഥാ വിളിക്കയുംസൊദര മാതുലാദികാൻ പുളച്ചുടൻചെട്ടികളിത്ഥമഞ്ജസാ വെളിച്ചമെ പൊവതുകണ്ടുഭീമജാ . . . ന്നൃ

അടുത്തുടൻചെന്നിതുദാന്തസൊദരീ മിടുക്കരാം ചെട്ടികളൊടിനാർതദാ വിറച്ചുടൻഭീതിമുഴുത്തുകെചന കുറച്ചുടൻ പ്രാഭവഭാവവുംക്ഷണാൽ . . . ന്നു

അതിൽതദാചെട്ടികളിൽപ്രധാനനാമതിപ്രശാന്തൻ ശുചിദത്തനെന്നവൻഅതിദ്രുതംഭീതികലർന്നുഭീമജാമതിപ്രിയം വാക്യമുവാചസാദരം . . . . ന്നൈ

മനൊഹരെ മാനിനിയാരുനീശുഭെ വനാന്തരെചക്രമണന്തവാസ്സികിം മനൊജ്ഞയാംദെവതയൊപിശാചിയൊമനൊഭയംസമ്പ്രതിജാതമിങ്ങുമെ . . . ന്നൃ

ഉരക്കനീസുന്ദരിയക്ഷനാരിയൊ കരുത്തെഴുംരാക്ഷസിമാരിലെകയൊ കഥിക്കനീസമ്പ്രതിസത്യമാശുമാം വ്യഥിച്ചുഞാൻനിൻപദയുഗ്മമാശ്രയെ . . ന്നൻ

പിടിച്ചുനീചെട്ടികളായഞങ്ങളെകടിച്ചുടൻതിന്നരുതെവരാംഗനെ ഉടപ്പിറന്നുള്ളവരെന്നുഞങ്ങളെ കടുപ്പമററു നിനൊടൊത്തുകൊൾകനീ . . . റെ

ഭയംകലർന്നിങ്ങിനെദാനജാമിയൊ ടയംപറഞ്ഞീടിന നെരമഞ്ജസാ നയംകലർന്നീടിനഭൈമിചൊല്ലിനാൾഭയംകളഞ്ഞീട്ടവചസ്സിന്നുമെല്ലവെ . . . ൫

ധരിക്കെടൊനീശുചിദത്തമൽകഥാം സ്മരിക്കനീരാക്ഷസനാരിയല്ലഞാൻ ധരിത്രിയിൽകീർത്തിപെരുത്തഭീമനാം ധരിത്രിപൻതന്നുടെപുത്രിഞാനെടൊ . . ൬

നളക്ഷ്മാവല്ലഭനെന്റെവല്ലഭൻ വളക്ഷമാംകീർത്തി വളത്തപൂരുഷൻ പുളച്ചെഴുംശത്രുനൃപാടവിക്കവൻ തിളച്ചെഴും പാവകനെന്നതെരുനീ . . ൭

മഹാശഠൻപുഷ്കരനെന്നമന്നവൻ മഹാരഥനമൽപതിയാ
യനൈഷധം മഹാമൃദാച്യൂതിലൂടൻചതിച്ചുകൊ ണ്ടഹൊ ജ
ളൻനാട്ടുപിടിച്ചടക്കിനാൻ . । രൌ
ഉദാരധീമൽപതിവീരസേനജൻ തദാമയാഭൃരിതരാധി
ണാധയാ ഉദാരമാംകാട്ടിനപൊന്നുകൊടുകനീ യുദാരമാം
കൃഷ്ടതവൈഭവാദെടൊ . . . ൭ൌ
വനെനടന്നീടിനകാലമെകദാ മനൊജ്ഞചാനകതമൂറ
ങ്ങിനെനഹം മനൊഹരൻനൈഷധനെന്നയുംവെടിഞ്ഞി
നൊദയാൽപ്രാഗഥമണ്ടിനാനഹൊ . ൭ൗ
ഉണൎന്നഞാൻനൊക്കിയനെരമഞ്ജസാ പിണഞ്ഞുമാൽ ഭ
ത്തുൎദശ്നാൎത്ഥദാ അണഞ്ഞുഭീഭീമവനത്തിലെകയാ യണ
ഞ്ഞദുഃഖെനനടപ്പതൊത്ത്രമെ . . . ൈ
മനൊഹരൻ മൽപതിയെതിരഞ്ഞുഞാൻ മനൊഭയംപൂ
ണ്ടിഹസഞ്ചരിപ്പതുംവനാന്തരെ സന്ധ്യതികണ്ടിതൊഭവാൻമ
നൊഭവപ്രാഭവമുള്ളകാന്തനെ . . വ്വ
ശമിച്ചമെപാതിയുമിന്നുസങ്കടം സമൎത്ഥരാംനിങ്ങളെ യാ
ദൃകാങ്കയാൽ ഭ്രമിച്ചുഞാനിങ്ങിനെകാനനാന്തരെ ഗമിപ്പ
തിന്നായതുദൈവകല്പിതം . . ൬ൻ
സവൈഭവാൻനല്ലൊരുദിക്കിലാക്കണം സഖെദയാ മെ
നൊയിനിക്രപാനിധെ സഹായമൊന്നിന്നിതുചെയ്യണംഭ
വാൻസഹൊദരീതാവകിയെന്നതൊക്കമാം" . വ്വ൦
വണിഗ്ഗനെരമ്പിതനത്വചാനയം വണിഗ്വരൻഭൈമി
പറഞ്ഞതൊക്കയും വണക്കമൊടന്നൊടുകെട്ടുചൊല്ലിനാനി
ണക്കമൊടുത്തരമിത്തരംതദാ: . . വ്വ൧
„ദമാനുജെസുന്ദരിഞങ്ങളാരുമക്ഷമാപനെകണ്ടതുമില്ലൊ
രെടവും ക്ഷമാതലെഷീത്തിവളത്തവൻനള ക്ഷമാപനെ
ന്നുള്ളൊരുകെളിയുമെടെ . . വ്വ൨
അഹൊമഹാവിക്രമിയന്നരാധിപൻ മഹാവനംപുക്കതു
ദൈവകല്പിതം മഹാടവീമദ്ധ്യതലത്തിൽനിന്നെയ മ്മഹാ
ൻവെടിഞ്ഞതുള്ളതുമൊക്കിലത്ഭുതം . . വ്വ൩
ഒരുത്തനന്ധാതുവിധിപ്രലംഘനെ കരുത്തനെന്നാകി

ലുമാവതല്ലടൊ കരുത്തനാംപങ്കജജാതനിങ്ങിനെ വരുത്തു
വാൻനാണവുമില്ലകെവലം . . . ൮൪

നിണക്കഞാനെന്തുസഹായമിന്നിനിക്കനക്കവെസുന്ദരി
ചെയ്യക്കവെണ്ടതും അനക്കമില്ലിന്നിതുചെയ്തുകൊള്ളുവാ നെന്നി
ക്കഹൊചെതസിനാസ്തിസംശയം . ൮൫

ഒരുത്തിനീഘൊരവനത്തിലിങ്ങിനെ കരുത്തിയന്നവൊ
ടുസഞ്ചരിപ്പതും ഒരിക്കലുംയൊഗ്യതയല്ലശൊഭനെ തെരിക്ക
നെകാട്ടുവിടെണമൊക്കിലൊ . . . ൮൬

ധരിക്കനീസുന്ദരിഞാൻസുബാഹുവാം ധരിത്രിപൻതന്നു
ടെമിക്കിലെക്കടൻ ചരക്കകൾവിപ്ലുതിനാശ്രുപൊവതും ച
രക്കകൾകാണിഹപങ്കജെക്ഷണെ . . . ൮൭

നിണക്കഹൊമന്നവനാംസുബാഹുതൻമനക്കലെ ക്കിന്നു
ഗമിച്ചുകൊള്ളുവാൻ മനക്കരുന്നിൽഹൊതിയെങ്കി ലാശ്രുഞാ
നനക്കമില്ലമ്പൊട്ടുകൊണ്ടുപൊകുവൻ" . . ൮൮

ഉദാരനാമശ്രുചിദത്തഭാഷിതം മുദാരമാസന്നിഭയാംദ
മസ്വസാ ഉദാരഭാവാനിതമാത്രകെൾക്കയാ ലുദീരണം
ചെയ്തിതുജാതകൌതുകം . . . ൮൯

നിണക്കബൊധിച്ചൊരുദിക്കിലാക്കനീ എനിക്കതിൽസ
മ്മതമിന്നുകെവലം നിനക്കനീചെദിനരെന്ദ്രപത്തനെ എ
നിക്കപൊവാമ്പടിയില്ലനിശ്ചയം" . . ൯൦

ആട്ടത്തുനിന്നിങ്ങിനെദാന്തസൊദരീ പട്ടത്വമൊടാശ്രുപ
റഞ്ഞഭാഷിതം മിട്ടുക്കനാമശ്രുചിദത്തനാശ്രുകെ ട്ടെട്ടത്തുപ
ല്ലക്കിലടക്കിവെച്ചുതാം . . . ൯൧

എട്ടത്തുടൻചെട്ടികളുംതദൈവതാ നടിച്ചുടൻഘംക്രുതി
പൂണ്ടുമണ്ടിനാർ അട്ടത്തുടൻചെദിനരെന്ദ്രമന്ദിരെ പട്ടത്വ
മൊടശ്രുചിദത്തനുചിവാൻ . . ൯൨

സുലൊചനെചെദിനരെന്ദ്രമന്ദിരം വിലൊകനംചെ
യ്കനളപ്രിയെശ്രുതെ വിലൊഭനീയൊന്നതസൌധമിസ്ഥലം
വിലൊകനെനൈവസുഖാനുഭൂതിദം . . ൯൩

ഇദംവലാരാതിഗൃഹൊപമംഗൃഹം മുദംലഭിപ്പാനൊരുമ
ന്യസാധനം മദംവെടിഞ്ഞൊരുസുബാഹുമന്നവൻ മുദം

വഹന്നാതുഗ്രഹെവസിപ്പതും . . ൯൪

അനാരതംസുന്ദരിമാരിതിങ്കൽനി നാനെകധാപാട്ടുകളു ട്ടമിതാരം മനൊരസപ്രൌഢികലൎന്നുചെയ്തുകൊ ണ്ടനെഖ സംസുന്ദരിസന്നായതികെൾ . . . ൯൫

ധരിക്കനീചെദിനരെന്ദ്രപത്നനെ മെരിക്കമുള്ളാളുകളെ ക്കിലൊക്കയും ചരക്കുകൾപിടികതൊറുമുള്ളതങ്ങൊരിക്കൽനി നൊക്കുകഭീമനന്ദനെ. . . ൯൬

കരിമ്പുകൾകാദളുപകജാലവുംകരിമ്പടംപട്ടുകൾപെട്ടിക ട്ടകംപെരിമ്പടംകച്ചുകൾ നല്ലചന്ദനംകരിമ്പനക്കായികളുംക റുപ്പുകൾ. . . . ൯൭

ഗുളന്തഘാതൊശകൾപഞ്ചസാരയും ഗളങ്ങളിൽചെപ്പൊരു മുത്തുമാലയും മിളത്സുഗന്ധാഢ്യതപുഷ്പമാലയുംമിളദ്രസംമൊദ കപൂവജാലവും. . . ൯൮

അനെകമാമീവകസാധനങ്ങളാലനെകധാ വൎദ്ധിതരാജമ ന്ദിരെമനൊഹരെചെന്നുസുഖിച്ചുവാഴ്ക നീ മനൊഭയംവെടിഞ്ഞു കൃശാംഗിഭീമജെ. . . ൯൯

ചരക്കുകൾവിറ്റുവരാനയക്കനീതെരിക്കനെസ്സന്തതിഞങ്ങ ളെമുദാഇരിക്ക നീചെദിനരെന്ദ്രപത്തനെസ്മരിക്കനീപങ്കജ നെത്രനെസദാ. . . ൧൦൦

വണക്കമൊടശ്രുചിദത്താനാമവാൻ വണിക്കിവണ്ണംപല തുംപറഞ്ഞുടൻകണ്ണിക്കിലെറ്റകൌതുകംകലൎന്നുടൻ വണിക്കുലമെ ത്താടിടചെൎന്നുപൊയവൻ. . ൧൦൧

നടന്നുടൻഭീമജയുംപതുക്കവെകടന്നുടൻ തൊരണമാശ്രു നിർഭയംകടന്നവൾചെൽവതുകണ്ടുകൌതുകാൽ പൊടുന്നന ച്ചെന്നുവളഞ്ഞുലൊകരും. . ൧൦൨

അപ്പൊമഹാസുന്ദരിയാരുപൊലിവൾ മഹാത്ഭുതംസന്ത്ര തിദീനചെതസാമഹീപ്നെകാണ്മതിനാസ്സരുന്നതൊ മഹാ വിപത്തൊന്തിഹസുന്ദരിക്കഹൊ. . ൧൦൩

മലീമസംവസ്ത്രവുമംഗവുംതഥാ മലീമസംകെശവുമെന്തു വാനിദംകുലീനയെന്നാകൃതികൊണ്ടറിഞ്ഞിടാംകുലീനയല്ലെ ന്നുവരാരുനിൎണ്ണയം. . ൧൦൪

മഹത്തരംഭ്രാന്തിപിടിച്ചകാരണാ ദിഹന്ധഹെസുന്ദരിസ
ഖിരിക്കയൊമഹത്തരംകൌതുകമിക്കുശൊദർമ്മഹന്തുയാമംഗ
ലദെവതൊപമാ . . . ൧൦൫

അനെകധാസവ്വമിങ്ങിനെനിനച്ച നെകധാലീലകല
ന്നാവാക്കുകൾ മനൊഹരീംദാന്തകന്നീയസീംപഠ ഞ്ഞനാദ
രംതൽപഥമന്ദയുജ്ഞനാഃ . . ൧൦൬

നടന്നുടുത്തുശുഭെകടന്നുചെ ന്നടൻമനൊമൊഹിനി
ഭൈമിയുംതദാ നടന്നിടർപൂണ്ടവൾചെല്ലുമപ്പൊഴു ങ്ങുടൻ
നൃപന്റെരജനയിത്രികണ്ടുതാം . . ൧൦൭

ഇതാരഹൊനല്ലൊരുനാരിയെന്നതൊ ൎത്തിവവെഗെന
ചപാവിവപ്രസൂഃ കുതൂഹലംപൂണ്ടുവരുത്തിഭീമജാമരീവസ
ന്തൊഷമിയന്നിരുന്നിനാൾ . . ൧൦൮

മഹാത്ഭുതംപൂണ്ടിതുസുന്ദരാംഗിത ന്മഹാത്ഭുതാകാരവിലൊ
കനെനസാ മഹീപമാതാവുരചെയ്തിതഞ്ജസാ മഹീപതിശ്രെ
ഷ്ഠതനൂജയൊടിദം . . . ൧൦൯

"കുമാരിനീയാരുരചെയ്ക ശൊഭനെ സുമാനുഷീമെനലി മ
ണെമനൊഹരെ അമാനുഷംദെഹമിതെന്നുതൊന്നുമി സ്സു
മൊഹനാകാരവിശെഷമത്ഭുതം . . ൧൧൦

കുമാരികെനിൻപിതൃനാമമെന്തെടൊ സമീഹിതംതാവക
മെന്തുസാമ്പ്രതം രമാസമെദൂരഗതിക്കുഹെതുവെ ന്തമാമുദാ
ചൊല്ലുകസത്യമൊമലെ . . ൧൧൧

ഒരുത്തരുംപിൻതുണയെന്നതെന്നിയെ പെരുത്തദുഃഖെന
നടപ്പതിന്നഹൊ ഉരത്തനൽക്കാരണമെന്തെടൊനിണ ക്കു
റക്കെടൊസുന്ദരിവന്ദനീയതെ" . . ൧൧൨

ഇതീരിതംപാൎത്ഥിവമാതൃഭാഷിതം ഹിതാത്മനാകെട്ടതെളി
ഞ്ഞുഭീമജാ പതീഹയാജീവവിനാശശങ്കിതാമിതാധികംതൽ
ക്ഷണമൊത്തുമാനസെ . . ൧൧൩

"കടുത്തമത്സങ്കടമിന്നുമിക്കതും പടുത്വമെറുന്നൊരുഭൂപമാ
തരംമറച്ചുചൊല്ലീടുകമാത്രമെവരംകുറച്ചമില്ലൊക്കിലതിന്നു
നിൎണ്ണയം" . . . ൧൧൪

മനസ്സിലീവണ്ണമുറച്ചുചൊല്ലിനാൾമനസ്വിനീദാന്തകനീ

യസീതളമാമനസ്സിലെററം കൃപകൊണ്ടുടീനയാമ്മനസ്സിനീം
ഭൂമിപശീന്ദ്രമാതരം . . . ൧൧൫

„എനിക്കുപന്നല്ലലറിഞ്ഞുകൊണ്ടകനീ മനക്കരുന്നിൽകൃപ
യുള്ളനായികെഅനക്കമില്ലാതെ നിചിന്തചെയ്യില്ലെൻകനത്ത
പൂവാൎജ്ജിതപാപമാമിദം . . ൧൧൬

സമസ്തരിൽമുമ്പനശേഷകൊമളൻ സുമത്ത്യനെൻവല്ലഭ
നാഢ്യനൊക്കനീ അാമൎത്ത്യരിൽമുമ്പനുതുല്യനാമവൻതിമി
ത്തമൊടെനവസിച്ചുമന്ദിരെ . . ൧൧൭

രസിച്ചുഞാനുംമെതവല്ലഭാന്വിതം വസിച്ചുകൊണ്ടിടിന
കാലമെകദാഭവിച്ചുമൽകാന്തനുകഷ്ടകാലവും ഭവിച്ചുപിന്നൊ
ധനധാന്യനാശവും . . ൧൧൮

അതിക്രമിച്ചാശ്ശുരിപുക്കളുംദ്രുതം ചതിച്ചുതൊല്പിച്ചുമദീയ
കാന്തനെഅടക്കിനാരുദ്ധതബുദ്ധിവൈരികൾകടുത്തകൊപെ
നചകാന്തഗെഹവും . . ൧൧൯

ധനന്നശിച്ചീടിനമൂലമഞ്ജസാമനംകലങ്ങിപ്പുനരെൻപ്രി
യൻശുചാവനംപ്രവെശിച്ചുമയാസഹദ്രുതം പുനസ്സമായാത
ചരിത്രമത്ഭുതം . . . ൧൨൦

പടുതരമെറുമ്മമകാന്തനെകദാ കടുത്തതാപെനവനത്തി
ൽനിന്നുടൻ ഉടുത്തവസ്ത്രെണശകുന്തസഞ്ചയം പിടിപ്പതി
ന്നാശ്ശുചമച്ചുയത്നവും . . . ൧൨൧

പറന്നുവന്നക്ഷണമക്കൊണിംഗ്രഹിച്ചുറന്നുമൊടെന പറ
ന്നുപക്ഷികൾനിറഞ്ഞുസന്താപവുമെൻപതിക്കഹൊപറഞ്ഞു
കൊൾവാൻപണിദൈവകല്പിതം . . ൧൨൨

ഉടുത്തവസ്ത്രത്തിനുപൊലുമിങ്ങിനെ പിടിച്ചുനാശംമമവല്ല
ഭന്നഹൊ തടുത്തുകൊൾവാനൊരുവനുമാവതല്ലടുത്തുകൂട
ന്നൊരുദൈവശാസനം . . ൧൨൩

അനന്തരംഞാനുമുദാരശീലനാം മനംതപിച്ചീടിനകാന്ത
നംവനെഅനന്തതാപെനകിടന്നുറങ്ങിനാ സനന്തദെഹാല
സഭാവസംയുതം . . . ൧൨൪

മദീയഭത്താവതുനെരമഞ്ജസാ മദീയവസ്ത്രത്തെമുറിച്ചെ
ടുത്തുടൻ തദീയകാന്താമപിമാംവെടിഞ്ഞുകൊണ്ടുദാരഭാവ

ൻപുനരാശ്ലേഷമഞ്ചിനാൻ . . ൧൨൭

അതൊക്കവെസ്വപ്നസമാനമായി തങ്ങൾക്കീവരാവെന്നച
തൊന്നി നിദ്രയിൽ ഇതൊക്കയെന്നാലനുഭവ്യമാകയാലിതൊ
ക്കവെതൊന്നിയതെൻപതിക്കഹൊ . ൧൨൮

ഉണൎന്നുടൻനൊക്കിയനെരമെപ്പൊഴും പുണൎന്നുകൊള്ളുംമ
മകാന്തനില്ലഹൊ ഏറിഞ്ഞചിത്തെന മദീയകാന്തനെതിര
ഞ്ഞുഞാൻപിന്നാനടന്നുകാനനെ . ൧൨൯

നടന്നുഞാനെതുവിധത്തിലെങ്കിലുംകടന്നുടൻകാനനജാ
ലമൊക്കയും പൊട്ടുന്നനെനിന്തിരുമുമ്പിലെത്തിനെൻ നട
ന്നുമത്സങ്കടമിന്നുമിക്കളും . . ൧൩൦

നിനക്കസൈരന്ധ്രിയൊരുത്തിയെന്നുമാം മനക്കുരുന്നിൽ
കനിവുള്ളസാദ്ധ്വിനീ അനക്കമില്ലന്നിനൊടാഭിജാത്യമുണ്ട
നിക്കഹൊസംശയമില്ലശൊഭനെ" . ൧൩൧

ദമസ്വസാവിങ്ങിനെചൊന്നതൊക്കയും തമപ്രധാനാശ
യയാംഗുപപ്രസുശ്രുവിച്ചുടൻ തൊഷമിയന്നുചൊല്ലിനാൾഭ
വിച്ചെഴുംകൌതുകമൊടുസാദരം . ൧൩൨

ഇരിക്കനീനമ്മുടെസന്നിധൌനൃണാം ധരിക്കനീധൈൎയ്യവു
മുത്തമാംഗനെഒരിക്കലുംസങ്കടലെശമെന്നതങ്ങിരിക്കയില്ലെ
ൻസവിധത്തിൽനിന്നതെ . . ൧൩൩

ത്വദീയനാംവല്ലഭനെതിരഞ്ഞുടൻ ത്വദീയമാംസന്നി
ധിയിങ്കലാക്കുവാൻ മദീയരാംദൂതരെയുംവിടാമഹംത്വദീയ
മാമ്മെതസിധൈൎയ്യമാൎന്നുനീ . . ൧൩൪

നിണക്കുനിൻകാന്തനൊടൊത്തുകൂടുവാ നനക്കമില്ലീശ്വ
രനുള്ളതെങ്കിലൊ കനക്കവെസംഗതിവന്നുകൂട്ടമിമ്മനക്കാൾ
നീവാഴ്ക:സങ്കടംവിനാ . . . ൧൩൫

സുനന്ദയെന്നുണ്ടൊരുപുത്രിയിങ്ങെനിക്ക നന്ദിതസ്വാന്ത
ലതെധരിക്കനീസുനന്ദ!തൻമനൊവനാംസുബാഹുവും സുന
ന്ദതൻപൂൎവ്വജനെന്മകൻസുതെ . . ൧൩൬

അറിഞ്ഞുകൊൾകെന്നുടെമക്കളായിവർ പിറന്നതൊദൈ
വകൃപാബലത്തിനാൽ കുറഞ്ഞതില്ലിത്രവരെസുഖംനമുക്ക
റിഞ്ഞതില്ലെങ്ങിനെമെലിലെന്നതും . . ൧൩൭

ഭവിച്ചുമെസാമ്പ്രതമെകസങ്കടം ശ്രവിച്ചുകൊൾകിന്നതുമം
ബുജെക്ഷണെ ശ്രവിക്കിലൊകൌതുകമുണ്ടതിങ്കലും ഭവിച്ചു
പൊമകപ്പെടുകെൾക്കിലാശയം . ൧൩൬

കടുത്തവിക്രാന്തികലർന്നുകൊണ്ടെനിക്കടുത്തജ്യെഷ്ഠതി ത
നിക്കൊരാത്മജൻ ജനിച്ചുഭൂപാലജനാഗ്രഗണ്യനായുനിച്ചക
ഢപ്പുനവൻനളാഹ്വയൻ . . ൧൩൭

നടിപ്പുകാട്ടുന്നരിപുവ്രജത്തിനക്കടുപ്പമെറും നളനന്തകൻ
ദൃഢം നടിപ്പുകാട്ടാത്തജനത്തിനന്നളൻ കടുപ്പമില്ലാത്തശ
ശാങ്കനൊക്കനീ ൧൩൮

പ്രതിപ്രസിദ്ധൻനളഭൂമിപാലകന്നതിപ്രസിദ്ധാദമയന്തി
യെന്നവശത്തിപ്രിയാംഗനഭവിച്ചുഭാൎയ്യായതിപ്രസന്നാം
ഗിസതീജനാഗ്രഗാ . . ൧൩൯

ഭുവനലെനാരികളത്രനല്ലതാ യുഭവിച്ചതില്ലെന്നതുകെളി
യുണ്ടെടൊ ധിവസ്സതിപ്രാഭവനായഭീമനാംഭുവസ്സതെറാത്മ
ജയകുമാരികാ . . . ൧൪൦

നളക്ഷമാവല്ലഭനൊടുകൂടവെകളിച്ചവൾമെവിന കാല
മെകദാ പുളച്ചെഴുംപുഷ്കരനൊടുചൂതിലന്നളക്ഷമാവല്ലഭനൊ
ശ്രുതൊറകതെ . . . ൧൪൧

കരുത്തനാമെന്മകനുള്ളരാജ്യവും പുരത്തെയുംപുഷ്കരനങ്ങ
ടക്കിനാൻ വനത്തിലെക്കെന്മകനന്തദീയയാം മനസ്വിനീ
വല്ലഭയുംഗമിച്ചുപൊൽ . . ൧൪൨

ഇതൊക്കവെകെട്ടുവസിച്ചുഞാനമിങ്ങിതിൽപരംസങ്കടമെ
ന്തുവെണ്ടതും ഇതൊൎത്തുനീസങ്കടമാത്രതീക്കെടൊ ഹിതൊ
ക്തികൾകെൾക്കസരൊജലൊചനെ . . ൧൪൩

ഒരുത്തനും ദുഃഖമകപ്പെടാതെകണ്ടിരിക്കുവാനൊക്കില താ
വകല്ലെടൊ കരുത്തനാംപങ്കജസംഭവൻസദാ വരുത്തുവാ
നൊൎത്തവൻവരുത്തുമെ ൧൪൪

ജനിക്കയുംചാകയുമെന്നകൎമ്മവും മിനക്കെടാതുള്ളസമസ്ത
വെലയുംനിനക്കനീദൈവവിധിപ്രകാരമി ങ്ങനക്കമില്ലാത്ത
വരുന്നതൊക്കയും . . . ൧൪൫

നളക്ഷമാവല്ലഭനെന്മകൻസദാവളക്ഷമാംകീൎത്തിലഭിച്ചു

വാഴുവൊൻ ഇരിപ്പതിന്നെതൊരുകാട്ടിലെന്നുഞാൻ ധരി
ച്ചതില്ലിനുപയൊജലൊചനെ . . ൧൮൬

ഒരിക്കലുംകാൎന്നടയായ്നടന്നതൊ മെരിക്കമുള്ളെൻ ദമയ
ന്തിയാംമകൾ മരിക്കിലുംനല്ലതുവല്ലഭാനുചിതം ചരിക്കയെ
ന്നൊൎത്തവൾപൊയതത്ഭുതം . ൧൮൭

കുമാരികെതാവകതാപമിന്നുനീ സമാലപിച്ചീടുകമൂല മി
ന്നുഞാൻദമാനുജാനൈഷധവാൎത്തചൊന്നതെന്നമെയസ
ന്താപഭരെധരിക്കനീ . . . ൧൮൮

ഇരിക്കനീമത്സവിധത്തിലാധിവിട്ടൊരിക്കലി സ്സങ്കടശാ
ന്തിയുംവരും സ്മരിച്ചുകൊൾകീശ്വരപാദപങ്കജംസ്മരിച്ചുകൊൾ
കനൊട്ടുഭൎത്തൃപാദവും" . . . ൧൮൯

ഇതിങ്ങിനെചൊന്നതുകെട്ടുഭൈമിതാന"തങ്ങിനെ"യെന്നുപ
റഞ്ഞുപിന്നയും തദിംഗിതംസാദരമാശുചൊല്ലിനാൾ തദ
ന്തികെനിന്നുദിതവ്യഥംതദാ . . . ൧൯൦

"അനാരതംരണ്ടുവ്രതംവിടാതകണ്ടനാമയെസാദരമാചരി
ച്ചുഞാൻസനാതനംതദ്വ്രതമെന്നതൊക്കനീവിനാപതിനെ
വവസിക്കയില്ലുഞാൻ . . ൧൯൧

അശിക്കയില്ലന്യനശിച്ചഫലഞാൻ നശിക്കിലുംനിശ്ച
യമെന്നതൊക്കനീ ധരിക്കനീകാൽകഴുകിക്കയെന്നതും മരി
ക്കിലുംചെയ്യുകയില്ലഞാനഹൊ . . ൧൯൨

ഇദംവ്രതംരണ്ടുമിനിക്കസന്തതം ഹൃദിപ്രിയംപൂണ്ടുധരിക്ക
വെണ്ടതും ഇതിന്നുവിഘ്നംവരുമെന്നതെങ്കിലൊ ഹിതംനമു
ക്കില്ലിഹവാഴുവാനഹൊ . . ൧൯൩

അടക്കമില്ലാതൊരുകാമിവൃന്ദമി ങ്ങടുത്തുലീലാവചനങ്ങ
ൾചൊൽകിലൊ അടക്കിവെച്ചീടണമാശ്രുതാംശ്രുനീമിടുക്ക
നല്ലൊതവസൂനുമന്നവൻ . . ൧൯൪

ഇപ്രകാരമരികത്തുവസിപ്പിച്ചപ്രിയെണരഹിതം കൃപയാ
നീ ഭക്ഷണംതരികിലത്രവസിക്കാം പക്ഷമല്ലപരമെങ്കലി
രിപ്പാൻ" . . ൧൯൫

ഇത്തരംദമനസൊദരിവാക്യം സത്വരംനൃപതിതൻജന
യിത്രീ ചിത്തമൊദമൊടുകെട്ടുപറഞ്ഞാൾ ഉത്തരംതദനുപുരി

തന്മൊദം ൧൨൬

നന്നു നന്നുതവ ശീലമിതെല്ലാം നന്ദനീയമുചിതം തവ വാക്യം ഒന്നിനും കുറവു നാസ്തി നിണക്കിച്ചൊന്നപൊലെ സുഖമാന്നു വസിക്കാം . . . ൧൨൭

ദാസവൃത്തികളെടുക്കക വെണ്ടാ വാസസൌഖ്യ ഹതിയെന്നി യെവാക്കു ദാസിമാരിവിടെയുള്ളവരൊക്കെ ദാസവെല തവ ചെയ്യുമശങ്കം ൧൨൮

ഒരുത്തരും നിന്നെയുപദ്രവിക്കയില്ലൊരിക്കലും സുന്ദരി വെണ്ട സങ്കടം കരുത്തനാമെന്മകനുള്ളദിക്കിലില്ലൊരുത്തരും സുന്ദരി ദുഷ്ടബുദ്ധികൾ . . ൧൨൯

ഉപദ്രവം നിന്നിലൊരുത്തനെന്നിയെ വരുത്തിയെന്നാകിലവന്റെ ജീവിതം കരുത്തനാമന്തകനുള്ളതെന്നൊടൊ ധരിക്ക നീ സംശയമില്ല ഹെ ശുഭെ . . ൧൩൦

സുനന്ദയാമെന്മകളൊടു കൂടി നീ സുനന്ദി പൂണ്ടിങ്ങു വസിച്ചു കൊൾകെടൊ സുനന്ദയും നീയുമെനിക്കു ഭെദമില്ല നന്ദിവിട്ടെന്നൊടിരുന്നു കൊൾക നീ . . ൧൩൧

ഇത്തരം വചനമുത്തമയാമമ്മ ത്തകാശിനിയൊടന്നു പമാതാ സത്വരം ബത പറഞ്ഞു വരുത്തി പുത്രിയാകിയ സുനന്ദയെ വെഗാൽ ൧൩൨

ജാതമൊദമരുൾ ചെയ്തിതു മാതാ പൂതമാനസതമാം നിജപുത്രീം ജാതമായിതു നിണക്കൊരു സൌഖ്യം ശാതകുക്ഷി മമ നന്ദനി പൊലെ ൧൩൩

കണ്ടു കൊൾകൊരു മനൊഹരിയാകും കണ്ടിവാർകുഴലി വന്നതു പൊലെ തൊണ്ടിനെരധരിയാമിവളെച്ചെന്നിങ്ങലെന്നിയെ വണങ്ങുക വെഗാൽ . . ൧൩൪

ആഭിജാത്യവുമതീവ വപുസ്സിൻ ശൊഭയും മധുരവാണിയുമെവം കാര്യബൊധവുമിവൾക്കു വിശെഷിച്ചാര്യസമ്മതഗുണങ്ങളുമെറും . . . ൧൩൫

നാരിമാരിലിവളൊടെതിരില്ലാ നാരുമില്ല തനു കാന്തി നിനച്ചാൽ വാരിജാലയയുമൊന്നു നടുങ്ങും വാരിജാക്ഷി ശചി ദൂരെയൊളിക്കും . . . ൧൩൬

എവംഭൂപാലമാതാ നിജസുതയൊടുരചാൎത്തു ജാതപ്രമൊദം
ദെവസ്ത്രീകൾ വണങ്ങും ദമനുടെ ഭഗിനീമൊത്തു ചെൎത്താത്മ
പുത്രീം ഭാവശ്രീപൂണ്ടദാന്താനുജയുടസുതരാം പ്രീതിയൊടാശ്ലു
വാണാൾ ഭാവശ്രീപൂണ്ടനാനാഗുണമിളിത സുനന്ദാഖ്യക
ന്യാസമെതം ൬൨

ഇതി നളചരിതമണിപ്രവാളെ ദശമസ്സൎഗ്ഗഃ

ഏകാദശസ്സൎഗ്ഗഃ.

⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –

അഥ ഭൂപതിവീരസെനപുത്രൻ പൃഥുകാരുണ്യനിവാസനായ്ശു
പൂജ്യൻ പൃഥുശൊകഭരെണ സഞ്ചരിച്ചു പൃഥുവൃക്ഷാവൃതമായ
കാനനാന്തെ . . . ൧

ദമയന്തി ശപിച്ച ശാപമെററിട്ടു മിതത്രാസഭരെണ ദുഷ്ടചി
ത്തൻ കലിയെന്ന ഖലൻ നളന്റെ ദെഹെ കലിതാനന്തസു
ഖെതരം വസിച്ചു ൨

നളിനാശുഗ ചാരുരൂപനാമ നളഭൂപൻ നിജദാരചിന്ത
യൊടും നടകൊണ്ടൊരു കാനനത്തിലപ്പൊളുടനെ കണ്ടിതൊ
രത്ഭുതം കഠൊരം . . . ൩

വനവഹ്നിപിടിച്ചു ഭൂരിഘൊഷം വനമെല്ലാം ബത വെന്തു
വെന്തു പാരം വനഭൂതലവാസി സത്വജാലം മനസി ഭ്രാന്തി പി
ടിച്ചു ചത്തു വീണു . . . ൪

തടിയുള്ള മരങ്ങൾ പൊട്ടിവീണു തടിയുള്ളാനകൾ ഞെട്ടി
ഞെട്ടിവീണു കുടൽമാല കരിഞ്ഞു നെയ്യൊലിച്ചു പിടമാനിൻ
നികരം പിടഞ്ഞു ചത്തു. . . , ൫

നരിയും പുലി സിംഹവും കരഞ്ഞു കിരിയും കാട്ടുവൃകങ്ങളും തി
രിഞ്ഞുമറിയാത മൃഗങ്ങളാധിയൊടങ്ങൊരു ജാതി ത്രസദാശയം
ഗമിച്ചു ൬

പൊരിചെന്നു പരന്നിതംബരാന്തെ തരുജാലം പൊരിയാ
തെ വെന്തു നീറി ഹരിജാലമതീവ ദൂരദെശെ മരശാഖാഗ്രമമ
ൎന്നു നിന്നു ഭീത്യാ . , . . . ൭

ഗിരിശൃംഗഗണങ്ങൾ പൊട്ടിവീണു ഗിരിമെലുള്ള മൃഗങ്ങളും

പൊരിഞ്ഞുപരിതൊമഹിതാനലൻജ്വലിച്ചു പരമീശന്റെ
ലലാടവഹ്നിപൊലെ . . ൮

മയിലുംകുയിലന്നലാത്തഘൊഷം മുയലുംമററുമിവണ്ണ
മുള്ളതെല്ലാംഉയരപ്പരിതൊവിളങ്ങുമഗ്നി ക്കയിരുംദെഹവുമാ
ശുസൽകരിച്ചു . . . ൯

അതിഘൊഷമിവണ്ണമഗ്നികൊണ്ടങ്ങതിഘൊരം വിപിനം
ദഹിക്കുമപ്പൊൾ അതിഭീതിമുഴുത്തുകെൾക്കുമാറായതിഹാ
ഹാരവമെത്രയുംകഠൊരം . . ൧൦

„നളഭൂമിപരക്ഷരക്ഷമാംനീ നളിനാരാതിസമാനനാഥ
ബന്ധൊതളരുന്നുമഹീയമായദെഹം കളവല്ലനൊട്ടുപാഹി
നീദയാബ്ധെ . . . ൧൧

വളരുന്നൊരുവഹ്നിതന്നിൽവന്നി ട്ടളവില്ലാതൊരുസങ്കട
ങ്ങൾതീൎപ്പാൻകളവല്ലൊരുവന്നുമാവതാമൊ നളനല്ലാതൊരു
പൂരുഷന്നുപാൎത്താൽ . . ൧൨

അതുകൊണ്ടുഭവാനടുക്കവന്നി ങ്ങതിസന്താപമകററുകാശു
സാധൊഅതിദുഃഖമിയന്നുചാവതിന്നായിതു കാലമഹമെ
ന്നറിഞ്ഞുകൊൾനീ" . . ൧൩

ഇതിദീനവചസ്സുകെട്ടുവെഗാ ലതികാരുണ്യമിയന്നഭൂമിപാ
ലൻഅതിവൎദ്ധിതമായകാട്ടുതീയിൽ ധൃതിയൊടാശുനടന്നു
ചെന്നുധീരൻ . . . ൧൪

അതിലപ്പൊഴുതെകപന്നഗെന്ദ്രൻമതികുണ്ഠതമിയന്നുഭീതി
പൂൎവ്വമതിഭൈരവദെഹവുംവളച്ച ങ്ങതിതാപെനകിടപ്പതാ
ശുകണ്ടാൻ ൧൫

നളഭൂമിവരൻപറഞ്ഞിതപ്പൊ ഴളവില്ലാതൊരുകൌതുകെ
നസാകംവളരുന്നവസങ്കടംത്യജിക്കതളരും നിൻതനുവെന്തു
പൊകയില്ല . . . ൧൬

ഉരഗാധിപമത്സമീപദെശെപെരുവഹ്നിക്കൊരുചൂടുകാണ്ക
യില്ലപരിതാപമശെഷമിന്നുവെണ്ട പരിപാലിപ്പതിനെഷ
ഞാൻസമൎത്ഥൻ" . . ൧൭

അതുകെട്ടുപറഞ്ഞുസൎപ്പരാജൻ മതിമാനാംനളനൊടുജാത
മൊദംഅതിചഞ്ചലിതൈവസാമ്പ്രതം മെമതികാക്കൊടുക

നെഷ്ടഞാൻധരിക്ക . . ൮൮
പെരുവഹ്നിപിടിച്ചുഴന്നുപൊവാ നൊരുപുണ്യാംബുധിതാ
പസൻശപിച്ചുഒരുസാഹസമമ്മുനിക്കചെയ്യു നരുഖെദത്തി
നഹെതുവായതിപ്പൊൾ . ൮൯
മുനിശാപവിമൊചനംപറഞ്ഞാൻ കനിവുള്ളതിലവന്നാ
വന്നാമൂലംകനിവുള്ളൊരുനിൻകരെണതൊട്ടാൽ കനമെറുംദ
ഹനാൎത്തിതീരുമെന്നും . . ൯൦
അതുകൊണ്ടുവിളിച്ചുഭൂപതെഞാ നതികാരുണ്യമിയന്നനി
ന്നെയിപ്പൊൾഇതുകാലമിതിൽഭവാൻ വരാനുംമതിയാംസം
ഗതികണ്ടിതമ്മുനീന്ദ്രൻ . . ൯൧
പരിപാലയമാംദയാനിധെഞാൻ പെരുതായൊരുപകാ
രമാത്രചെയ്യുൻ പെരുവഹ്നിയിൽനിന്നെടുത്തുനീമാം പരി
ചൊടങ്ങുഗമിക്കധന്യദെശെ . ൯൨
മമമെനികനംകുറപ്പനിപ്പൊളമിതാ നന്ദനിധെനളക്ഷി
തീന്ദ്രമമദെഹമെടുപ്പതിന്നാതെന്നികമനീയാംഗ നിങ്കൾക്കശ
ക്തിപൊര . . . ൯൩
ഹിമശൈലമെടുപ്പതിന്നുപൊലും ക്രമവുംശക്തിയുമുള്ളമ
ൎത്ത്യനാലുംമമദെഹമെടുപ്പതിന്നശക്യം ദമനാവൃത്തകറൊര
മെൻറദെഹം" . . . ൯൪
ഇതിപന്നഗനാഥഗീരുകെട്ടമ്മതിമാനായ നളക്ഷമാപന
പ്പൊൾഅതിവെഗമെടുത്തുതംവനാഗ്നെരതിദൂരത്തുഗമിച്ചുധ
ന്യശീലൻ . . . ൯൫
അവനെക്ഷിതിയിങ്കൽവെപ്പതിന്നാ യവനന്നൊടുതുനി
ഞ്ഞനെരമെവംഅവനൊടുപറഞ്ഞുപന്നഗെന്ദ്രൻഭുവനാധീ
ശചരണാംബുജപത്മസംസ്ഥൻ . . ൯൬
പറിചൊടിനിയൊന്നുരണ്ടുമൂന്നെന്നുര ചെയ്യാത്തുനടക്ക
ഭൂപതെനീപിരിയാതൊരുപത്തുസംഖ്യ വന്നാലുരിയാടാതെ
നിലത്തുവെച്ചുകൊൾക" . . ൯൭
അതുകെട്ടനളക്ഷിതീശനപ്പൊ ളതുവണ്ണംപുനരെണ്ണിനാ
ൻസമൊദംദശയെന്നൊരുസംഖ്യവന്നനെരം ദശവാഹാന
നനാത്തുവെച്ചുഭൂമൌ . . . ൯൮

ദശയെന്നൊരുസംഖ്യകെട്ടനെരം ദശനംകൊണ്ടുകടിച്ചു
സൎപ്പരാജൻദശവാഹസമാനനനളനരെന്ദ്രൻ ഭൃശമപ്പൊള
സിതാംഗനായ്ച്ചമഞ്ഞു . . ൨൯

ചെറുതായിതുദെഹവുംതദാനീംകുറുതായ്പ്പൊന്നുകരങ്ങളും പദ
ക്കൊക്കുറയാതൊരുവിസ്മയെന നിന്നാൻ പിറകെനൈഷധനു
ൽക്കടപ്രഭാവൻ . . ൩൰

„അറിയാതെനമുക്കിതുംഭവിച്ചു കുറയാതൊന്നിഹദൈവക
ല്പിതങ്ങൾമറിമായമിവൻ പറഞ്ഞുതൊല്പിച്ചറിയാമൊകുടി
ലാശയസ്വഭാവം" . . . ൩൧

നളനിങ്ങിനെചിന്തചെയ്തുനില്ക്കുന്നളവിൽ പന്നഗവീര
നാത്തമൊദംവെളിവിൽബതവന്നുനിന്നു ചൊന്നാനൊളി
വെറുംനിജദിവ്യവെഷമൊടെ . . ൩൨

„ഇതുകൊണ്ടുനിണക്കുവൈരസെനെ മതിയിൽകുണ്ഠിതമെ
ന്തിനുവെണ്ടഇതുചെയ്തുഞാൻ നിണക്കുമെലാലതിയായു
ള്ളഗുണത്തിനെന്നതൊൎക്ക . . ൩൩

കലിയെന്നൊരുദുഷ്ട നിന്നുനിന്നെ കലിതക്രൊധമഹൊവ
ശംകെടുപ്പാൻനലമാൎന്നതവാംഗമാപ്യതിഷ്ഠത്വചലമെന്നുള്ളൊ
രുഭാവമില്ലനൂനം . . . ൩൪

ഗരളാൎത്തിപിടിച്ചുദാരശൊകംകരളക്കാരനവൻ വലഞ്ഞു
കൊൾവാൻഗരളെൽക്കടദന്തകുന്തപാതം കരളിൽപ്രീതിക
ലനുചെയ്തതുംഞാൻ . . . ൩൫

ഗരളെനനിണക്കുദൊഷമൊന്നും പിരളാനൈഷധസാ
ധുശീലനൂനംഗരളെനവരുന്നപീഡയെല്ലാം തരളാശൻക
ലിതാൻഭുജിക്കുമത്രെ . . ൩൬

ഋതുവൎണ്ണനരെന്ദ്രസന്നിധെത്വം മതിനെരാനനചെന്നി
രുന്നുകൊൾകതുലാധിനിണക്കുവിട്ടുപൊമഞ്ഞൃതുവൎണ്ണന്റെ
സഹായമുത്ഭവിച്ചാൽ . . ൩൭

ഋതുവൎണ്ണനൊടക്ഷഹൃദ്യമാകും ഹൃദയംമന്ത്രമതീവസാരഭൂ
തംപരിചൊടിഹനീഗ്രഹിക്കവെണം തരസാപൊംകലിയന്നു
നിന്റെഗാത്രാൽ. . . ൩൮

ഋതുവൎണ്ണനുനീയുമശ്വഹൃദ്യംഹൃദയംമന്ത്രമുടൻകൊടുക്കവെ

ണംഇതുരണ്ടിനുമങ്ങുസംഭവിക്കും മതിയായുള്ളൊരുപെറ്റുടെ
വഗത്യാ. . . . ൩൯
ഇനിബാഹുകനെന്നപെരുമായി ക്കനിവെറുന്നൊരുകൊ
സലെശഗെഹെകനിവുള്ളഭവാൻഗമിക്കവെഗാൽമനതാരിൽ
കരുമാവിഷാദലെശം. . . . ൪൦
കളവല്ലിതുനിന്റെരാജ്യവുമ്മററളവില്ലാതൊരുവിത്തവും
ലഭിക്കുംകെളഭാഷിണിദാന്തജാമിയെയും നളഭൂമീശനിണക്കു
കിട്ടുമത്രെ. . . ൪൧
നളഭൂപനിണക്കുരണ്ടുവസ്ത്രം തെളിവൊടിന്നിഹഞാൻത
രാംപവിത്രംകളവല്ലിതുനീപുതക്കിലന്നാൾവെളിവെറുംതവ
ദെഹരൂപമുണ്ടാം. . . ൪൨
കുറയാതവരൂപഭംഗിയെററം നിറവായുന്നെഭവിച്ചുകൊള്ളു
മല്ലൊഅറിയാംതവഭൂപതെസമസ്തം മറയാനിന്നുടെപൂർവ്വരൂ
പമൊന്നും. . . . ൪൩
ഇതിനെനൈഷധനൊടുചൊല്ലിവെഗാലഥകാൎക്കൊടകനാശു
വസ്ത്രയുഗ്മം തരസൈവകൊടുത്തുതാന്മറഞ്ഞാ നരഗാധീശ്വ
രനാത്തമൊദമപ്പൊൾ. . . ൪൪
മതിമാനഥഭീമജാമനൊളൻമതികാലുഷ്യമിയന്നയൊദ്ധ്യ
യിങ്കൽഅതിവെഗമൊടെത്തിനാൻമഹാത്മാവതിബീഭത്സശ
രീരകാന്തിയൊടും . . . ൪൫
ഋതുപർണ്ണനരെന്ദ്രനെവണങ്ങിധൃതിയൊടുംബതനിന്നുരാ
ജവീരൻകൃതിമൌലിമണിമ്മഹാനുഭാവൻ ധൃതഖെദംനൃന
രെവമാശുചൊന്നാൻ. . . ൪൬
അടിയൻതവപാദസെവചെയ്യാൻമടിയെന്നീബതവന്ന
“തിങ്ങുരാജൻഅടിയത്തിനെരക്ഷചെയ്കവെണംപടുബുദ്ധെകൃ
പയുള്ളരാജമൌലെ.” . . . ൪൭
അതുകെട്ടഥജാതമൊദമപ്പൊ ഋതുവർണ്ണാവനിപാലനത്യു
ദാരൻഅതിഗൌരവഭാവമാശുചൊന്നാനതുലപ്രാഭവനിന്ദി
രാധിവാസൻ. . . . ൪൮
“ഉരചെയ്കഭവാന്റെനാമധെയം പരിചൊടാധികളഞ്ഞു
ജാതമൊദംപരിപാലനശീലനെഷഞാൻ നിൻപരിതാപം

തരസൈവതീൎത്തുകൊൾവൻ. ൬൯

അഴകെറിനവിദ്യയിങ്കലെതിൽപിഴവാരാതൊരു ശീലമുള്ള
ളുംതെപിഴയാതെപറഞ്ഞുകൊൾകെടൊനീ കുഴയാതൊരുഹൃ
ദൈവസാധുബുദ്ധെ." ൭൦

അതുകെട്ടുഥനൈഷധൻപറഞ്ഞാന തുലാമൊദഭരെണ
സാധുഭാവം"അതുലാധിപനെഷഞാൻസുബുദ്ധെ മതിനെരാ
നനബാഹുകാഖ്യനത്രെ ൭൧

അറിയാംമമവാജിയെതെളിപ്പാ നറിയാംവൈദ്യവു മെ
നുവെണ്ടപിന്നെ കുറയാതരസെനചൊറുമെവം കറിയും വെ
പ്പതിനെററവുംവിദഗ്ദ്ധൻ ൭൨

ഗണിതംപലമന്ത്രവാദശാസ്ത്രം മണികൾക്കുള്ളൊരുലക്ഷ
ണംസമസ്തംപണിയുള്ളകണക്കുതച്ചുശാസ്ത്രം ഗുണമെറുന്നൊരു
വെദവുംതദൎത്ഥം. ൭൩

അശ്വകുള്ളൊരുചിത്രകൎമ്മമെവംപിഴവാരാതൊരെഴുത്തുകൾ
സമസ്തംപിഴയാതിഥവാജിഗൊഗജാനാ മഴെറുന്നൊരുല
ക്ഷണപ്രകാരം ൭൪

ഇവയൊക്കെയെനിക്കുശീലമുണ്ടിങ്ങിവയിൽനമ്മൊടെതു
ല്യതിന്നൊരുത്തൻ ഭുവനത്തിലതീവദുൎല്ലഭൻകെളവനംവെ
ണ്ടതിനൊക്കഞാൻസമൎത്ഥൻ ൭൫

അറിയാംമമസൎവ്വവിദ്യയും ഞാനറിയാതുള്ളൊരുവിദ്യദുൎല്ല
ഭംകെൾഅറിയെണ്ടുകിലീവിധം പരീക്ഷിച്ചറികഭൂമിപതീശ്ര
മാംവിശങ്കം" ൭൬

ഇതിബാഹുകഭാഷിതംസമസ്തംമതിമാനായൃതുപൎണ്ണഭൂമിപാ
ലൻ അതിമൊദഭരെണകെട്ടനെരം മതിമാൻബാഹുകനെ
ന്നുനിശ്ചയിച്ചു ൭൭

സാകെതനാഥനരചെയ്തിതു "ബാഹുകാനീ ശൊകെതരം
മമപുരത്തിലിരുന്നുകൊൾക ശൊകെനകിംതവഗുണങ്ങൾനി
നച്ചുകണ്ടാലൊകാതെയുള്ളൊരു വനല്ലിഹയൊഗ്യനത്രെ. ൭൮

വാൎഷ്ണെയനൊടുമഥ ജീവലനൊടുമൊപ്പംകാൎഷ്ണ്യെതരാശയ
സുഖെനവസിക്കനീയും വാൎഷ്ണെയനെന്നാവന ഹൊനള
ഭൂപസൂതൻകാൎഷ്ണ്യെതരാശയനതിവസമത്ഥനത്രെ ൭൯

ചെല്ലേറുമന്നളനരെശ്വരനെന്നുകൊണ്ടൊ വല്ലാത്തകഷ്ട
തപിടിച്ചുവലഞ്ഞുമൂലം ഉല്ലാസമെന്നതുവെടിഞ്ഞുട തസ്യ
സൂതൻ കല്യാണബുദ്ധിബതവന്നിതുമത്സമീപെ . ൨൦

പണ്ടെനമുക്കിവിടെയുള്ളൊരുസൂതനത്രെ കണ്ടാലതീവഗു
ണമുള്ളൊരു ജീവലാഖ്യൻ രണ്ടാളുകൾ ഗുണമിയന്നവരിപ്പൊ
ഞെങ്ങാ രുണ്ടായതിങ്ങധികമുണ്ടുപകാരമൊക്ക . ൨൧

നീയുംനമുക്കിനിയൊരുത്തമനായസൂതൻ മായംവെടി
ഞ്ഞുബതനിങ്ങളിരുന്നുകൊൾവിൻ ആകുംവിധംകുതിര കൾ
ക്കൊരുരക്ഷചെയ്വാനെകൻഭവാനിനിയെനിക്കുമനൊജ്ഞ
ബുദ്ധെ . . . ൨൨

ചൊറുംവിശിഷ്ടതരമാംകറിയുംചമപ്പാ നെറപ്പടുത്വമിയ
ലുന്നവരില്ലിദാനീംക്രൂരൊടെനിക്കുരുചമച്ചുതരാനുമെററം
വീരൊടുനീപരിചിനൊടുശ്രമിക്കവെണം . ൨൩

നൂറീതുപൊന്നുകിനൊടിഹതിങ്ങളിൽഞാൻ ക്രൂരൊടുടന്ത
രുവനമൊടുമൂന്നുപെക്കും വെറെനിനക്കധികമായിഹ പ
ത്തുപൊന്നങ്ങെറെഹൃദിപ്രിയമിയന്നുതരാമെടൊഞാൻ" ൨൪

എവംഭൂപതിഭാഷിതെനസനയംവാഷ്ണെയനൊടും തഥാ
ഭാവശ്രീഗുണമുള്ളജീവലനൊടുംക്രൂടീകൃതിബാഹുകൻ ഭാവം
തത്രമറച്ചുവെച്ചുവിവിധംനൈസർഗ്ഗികംതൽപ്പരെ ദാവത്രാത
ഹണീന്ദ്രദത്താവസനംവാണീടിനാനന്വഹം . ൨൫

ഇതിനളചരിതമണിപ്രവാളെ ഏകാദശസ്സർഗ്ഗഃ

ദ്വാദശസ്സർഗ്ഗഃ

⏑—⏑—— —⏑⏑ —⏑—⏑

ആനാർത്തംബാഹുകനാത്മമൊദം മനൊഹരെകൊസല
രാജഗെഹെ ദിനെദിനെരാജനിയുക്തവെലാ മനാമയംപൂ
ണ്ടുചെയ്യുവാണാൻ . . . ൧

ദിനെദിനെബാഹുകനാതിയാമൊ ളനാരതംസ്ത്രീപരമൈ
കപദ്യം അനെകശൊകാർത്തദമൊതുമാറുണ്ടനാലസ ശ്ലൊക
മതത്ത്ഗത്ഭം . . . ൨

വിശന്നുകൊണ്ടിന്നവളെതുദിക്കിൽ വശംകെട്ടന്നൊന്നാളു

ദൈവമെന്നാൻ അറിഞ്ഞതില്ലാരുടെമന്ദിരെചെന്നിരുന്നു കൊള്ളുന്നതുമിന്നുമിപ്പോൾ . . . ൩

സമർത്ഥനാം ബാഹുകനിപ്രകാരം കിമർത്ഥമെന്നില്ലിഹ പദ്യസാരം പറഞ്ഞുടൻ രാത്രിയിലാർത്തിപൂണ്ട ങ്ങുറങ്ങുമാറുള്ളുന്നാളതോറും . . . ൪

അടുത്തുചെന്നമ്പിനൊടന്നൊരുന്നാൾ പട്ടുതമാസ്വീടിന്നരാജസൂതൻമിടുക്കനാം ജീവലനാദരാല മ്മിടുക്കനാം ബാഹുകനോടുചൊന്നാൻ . . . ൫

"എടൊസഖെ ബാഹുകസന്ധ്യതോറും വിടാതെനീയെന്തൊരുനല്ലപദ്യംപടൊസദാചൊൽവതിതെന്തിനെന്ന ങ്ങെടൊ ഭവാനെന്നൊടുചൊൽകവെണം . . . ൬

ഉരക്കനീയെതൊരുനാരിയെയൊ ർത്തുരുക്കമൊടിത്ഥമിരിപ്പതിപ്പോൾ മെരിക്കവും സ്നെഹവുമുള്ളനമ്മൊടുരക്കിലൊരൊഷമകപ്പെടാതെ. . . . ൭

ഉരക്കയില്ലന്യജനത്തൊടിഞ്ഞാ നൊരിക്കലും ബാഹുകസാധുബുദ്ധെ ധരിക്കനീഗൂഢമതായകാര്യം പരക്കെയാക്കുന്നവനല്ലെടൊ ഞാൻ" . . . ൮

സമർത്ഥനാം ബാഹുകനൊടിവണ്ണം സമാനനാം ജീവലനാണമൊദം പറഞ്ഞവാക്കിന്നൊടുകെട്ടനെരം പറഞ്ഞുടൻ ബാഹുകനന്തദാനീം . . . ൯

"ധരിക്കനീ ജീവലപണ്ടൊരുത്തൻ മെരിക്കമൊടൊട്ടുമുള്ളൊരുഭാര്യയൊടും ഇരിക്കുമന്നാളിലവൻ വെടിഞ്ഞാ നൊരിക്കലക്കാന്തയെ ദൈവഗത്യാ . . . ൧൦

പിരിഞ്ഞുപൊയീടിനഭാര്യയെയൊർത്തൊരിഞ്ഞ ചിത്തൊനനടന്നുതൊഷൻ കരഞ്ഞുസന്ധ്യക്കിതുചൊല്ലുമെററം കരിഞ്ഞ ഭാവത്തൊടുകൂടിനിത്യം . . . ൧൧

അതപ്പുമാൻചൊൽവതുകെട്ടുഞാനന്നതപ്പൊഴെകെട്ടുപഠിച്ചു ഞാനും അതെപ്പൊഴും സന്ധ്യയിലൊർമ്മയുണ്ടാ മതിപ്പൊഴിച്ചൊന്നതു ജീവലാ ഞാൻ . . ൧൨

നിനക്കനീമറെറാരു ചിന്തകൊണ്ടെല്ലനക്കമററിന്നിതുചൊന്നതൊക്ക എനിക്കപൊമാനിനിമാരിലെററം കനക്കവെ

യില്ലൊരുപാങ്ങരയെതും . . . ൮൨

കുറച്ചുമററന്നിനൊടാത്മ കാൎയ്യംമറച്ചുവെച്ചിങ്ങിനെയുക്തി
യുക്തം പറഞ്ഞവൻജീവലനെധരിപ്പിച്ചുറന്നുതാരപെന വ
സിച്ചധീമാൻ . . . ൮൩

അന്നംപചിച്ചാരുകൊടുത്തുഭൂപ നന്നന്നുസമ്പ്രീതിവരു
ത്തിയുംതാൻ നന്ദിച്ചുവാണാനഥ ബാഹുകൻതാൻ ഖിന്നത
മെന്നുള്ളതുഭാവിയാതെ . . . ൮൪

കാവ്യങ്ങളുംനാടകമെന്നിവണ്ണംശ്രാവ്യങ്ങളാം ശാസ്ത്രഗണ
ങ്ങളെല്ലാം വായിക്കയുംഭൂമിപതിക്കജസ്രം ന്യായെനകെൾ
പ്പിക്കയുമുള്ളവണ്ണം . . . ൮൫

ഏവംസദാതൽപുരിബാഹുകൻതൻ ഭാവംമറച്ചുനൈഷധമാ
ധിപൂൎവം വാണീടിനാനമ്പൊടുമൂന്നുവൎഷം നാണാതവൻ
മന്നവസേവയൊടും.— . . . ൮൬

അക്കാലമക്കുണ്ഡിനനാഥനാകും ചൊൽക്കൊണ്ടഭീമക്ഷി
തിപൻമനൊജ്ഞൻ വെക്കന്നളക്ഷൊണിപവൎത്തമാനംചി
ക്കെന്നുകെട്ടൊക്കയറിഞ്ഞുധീമാൻ . . ൮൭

നാടുംവെടിഞ്ഞമ്പൊടുകാന്തയൊടും കൂടപ്പുറപ്പെട്ടു നള
ക്ഷിതീശൻആടൽകലൎന്നമ്പൊടുകാട്ടിലായെന്നീടുററവൃത്താ
ന്തമറിഞ്ഞശെഷം . . ൮൮

പൊട്ടിക്കലുഷീടിനചിത്തമൊടുംപെട്ടന്നുഭീമക്ഷിതിപൻ
മഹാത്മാ കഷ്ടംമഹാകഷ്ടമിതെന്നുചൊല്ലിപ്പൊട്ടിക്കരഞ്ഞാ
നുനടുങ്ങിധീരൻ . . . ൮൯

അത്യന്തരെഭീമനുദാരശൊകം പുത്രീനളക്ഷൊണിപ മാ
ൎഗ്ഗണാൎത്ഥം പൃഥ്വീതലംതൊറുമയച്ചുവെഗാൽ പൃഥ്വീസുരാ
നത്തമശീലചിത്താൻ . . . ൯൦

രാജ്യംപ്രതിപ്രെമഭരെണ ഭീമൻ പൂജ്യൻചരന്മാരയുമങ്ങയ
ച്ചു പൂജ്യൻനളൻതന്നുടെമാൎഗ്ഗണാൎത്ഥം പ്രാജ്യശ്രിയശ്ചാപി
തഥാസ്വതായാഃ ൯൧

ക്ഷിപ്രംനളക്ഷൊണിപനെസജായം വിപ്രരീതികൂടാതിഹ
കണ്ടുവന്നാൽ അപ്പൊഴെഞാനവൎക്കുലക്ഷസംഖ്യം ചെല്പുള്ള
ഗൊവൃന്ദമവന്നുനൽകും . . ൯൨

പട്ടംപണംഗ്രാമവുമെന്നിതെല്ലാ മൊട്ടല്ലഞാനിഷ്ടമിയന്നവെഗാൽ പെട്ടന്നുകണ്ടെന്നുപറഞ്ഞവക്കൊട്ടും മടിക്കാതെകൊടുക്കമെല്ലൊ ॥ . . . ൨൪

വിപ്രെശ്വരന്മാരൊടുഭീമഭൂപൻ സുപ്രീതിപൂവ്വംപുനരെവമൂചെ വിപ്രെശ്വരന്മാരതുകെട്ടുതുഷ്ട്യാ ക്ഷിപ്രം നടന്നാരഥനാടതൊറും . . . ൨൫

ഭൂമണ്ഡലെഭൂസുരവീരരെല്ലാം ഭീമന്റെ ജാമാതൃവിലൊകനാൎത്ഥം ശ്രീമത്സ്വഭാവെന നടന്നുഴന്നാ ഞാമന്ദഭാവെനതിരഞ്ഞുപാരം ൨൬

ഭൂദെവരിൽസാധുസുദെവനാമാ ഭൂദെവനാവിദ്ഭവദെശവെദം ചെദീശനായുള്ളസുബാഹുഭൂപൻ മൊദെനവാഴുംഗൃഹമാപധീരൻ . . . ൨൭

ഓരൊവിശെഷങ്ങൾ പറഞ്ഞുപിന്നെ പാരാതവൻമന്നവനൊടുമന്ദം നെരെനളക്ഷൊണിപവാൎത്തചൊന്നാ നാരാഞ്ഞുതാൻപൊന്നതുമാശുചൊന്നാൻ . ൨൮

അന്നെരമമ്മന്നവനാശുചൊന്നാൻഖിന്നാത്മനാ ഭൂസുരനൊടുമന്ദം വന്ദെപദംതാവകമഗ്രജന്മൻ ചൊന്നാലുമെൻപൂവ്വജവൎത്തമാനം ൨൯

ജ്യെഷ്ഠൻനളൻപുഷ്കരനൊടുചൂതിൽ വാട്ടംവിനാതൊറ്റവനത്തിലെങ്ങാൻ കൊട്ടംവെടിഞ്ഞാശുഗമിച്ചുപൊലും കെട്ടനഘംവാസ്തവമിപ്രകാരം . . . ൩൦

എന്നല്ലഹൊസുന്ദരിമാരിലെററംവന്ദ്യാമഹാസാദ്ധ്വിദമസ്വസാവുംകൂന്നിച്ചുടൻപൊയിതുപൊൽ വരന്റെവന്ദ്യാംപ്രിസെവാൎത്ഥമതുംവിചിത്രം . . . ൩൧

മല്ലാക്ഷിമാൎക്കാത്മമണാളനല്ലാതില്ലാപരംദൈവതമെന്നസിദ്ധം ചൊല്ലെറുമാഭൈമജകാന്തസാകം മെല്ലെഗമിച്ചുള്ളതിവയൊഗ്യം. . . . ൩൨

ഇന്നൊവരക്കൊരുദിക്കിലാണമ്മന്നൻനളൻഭൈമജയൊടുകൂടെ നന്നായിരിക്കുന്നതുമെന്നറിഞ്ഞീലെന്നാശയെസങ്കടമുണ്ടതസ്മാൽ ॥ ൩൩

എന്നിങ്ങിനെഭൂസുരനൊടുമന്നൻ നന്നായഴന്നെകൊൎക്കി

കൾചൊന്നതെല്ലാം നന്നായുടൻകെട്ടുസുദേവവിപ്രൻ ചെ
ന്നാൻസുബാഹൊരജ്ഞനന്ദീസമീപെ. . . ൩൪

അന്നെരമമ്മാത്യഗൃഹത്തിലെകാന്തനാരീമണിംകണ്ടു സുദെ
വവിപ്രൻനന്നായുടൻനൊക്കിയറിഞ്ഞിതപ്പൊളി ന്നാരിതാ
ൻഭൈമജയെന്നുധീമാൻ. . ൩൫

അപ്പൊഴവൻഭൂപതിമാതരന്നാമപ്പെതൃപ്രീതി കലൎന്നുചൊ
ന്നാൻകെല്ക്കമിന്നാനിനിയാരഹൊചൊല്ല ല്ലെതരാനന്ദ
നിധെസ്സുശീലെ." . . ൩൬

അപ്പൊഴുടൻഭൂപതിതന്റെമാതാവുപ്പന്നമൊദാകുലചിത്ത
മൂചെതാപ്പെതരപ്രാഭവന്നാമിയം സ്ത്രീവിപ്രെശസൈരന്ധ്രി
യറിഞ്ഞുകൊൾക." . . ൩൭

"സൈരന്ധ്രിയെന്നെന്തിനു ചൊന്നതിപ്പൊൾ സൈര
ന്ധ്രിയല്ലിന്നിവൾഭൈമിയത്രെസൈരന്ധ്രിയെന്നെന്നൊട
പൊയ്യുരച്ചാൽസൈരന്ധ്രിയായീടുകയില്ലനൂനം ൩൮

ഇമ്മാനിനീനൈഷധഭാൎയ്യയാകും സന്മാനനീയാംഗിമമ
സ്വാസാകെൾഇമ്മായകൊണ്ടെന്നെമറക്കവെണ്ട സമ്മൊഹമി
ങ്ങില്ലിവൾഭൈമിയത്രെ." . . ൩൯

"എന്തെങ്കിലുംചൊല്ലുകയൊഭവാനി ച്ചെന്താമരക്കണ്ണിമമ
സ്വാസാവൊ" "ന്തെങ്കിലുംചൊല്ലുകയല്ലഞാനിച്ചെന്താമരക്ക
ണ്ണിനളന്റെഭാൎയ്യാ." . . ൪൦

തമ്മിൽപറഞ്ഞിങ്ങിനെഭൂമിപന്റെസമ്മൊഹമാറ്റീടിനനെ
രംബതാനംസമ്മാനനീയൻബതവിപ്രനബ്ബൊറക ബ്ബൊഹ
മൊടങ്ങുശരിച്ചുനിന്നാർ. . . ൪൧

"ചൊല്ലൊന്നുമിട്ടാറ്റസഹൊദരിക്കുള്ളന്നശൊഭ ംബത
ശ്രീപ്ലുചിഹ്നംഇപ്പൊഴത്തുംനെററിതുടച്ചുനൊക്കഅപ്പൊഴചൊ
സംശയമാശുതീരും. . . ൪൨

നാരീമണിരാജ്ഞിമഹാസുശീലെചാരാതെനീകെൾക്കമ
ദീയവാക്യംപാരിൽമഹാരാജനുഭാൎയ്യയാവാൻനാരീജനത്തി
ന്നിഹവിപ്പ്ചിഹ്നം" . . ൪൩

വിപ്രെശരൻതീച്ചയിലിപ്രകാരംസുപ്രീതിപൂൎവ്വംബതചൊ
ന്നനെരംവിപ്രീതികൂടാതെ സുബാഹുമാതാക്ഷിപ്രംപറഞ്ഞാ

ളൂരവിപ്രവീരം . . ൨൪

ഇപ്പൊൾഭവാൻചൊല്ലിയവിപ്രൻ ചിഹ്നമത്പൊരുമകൾക്കു
ണ്ടതുസത്യമത്രെ വിപ്രെശഞാൻപണ്ടതവൾക്കുകണ്ടെനിപ്പൊ
ളിവൾക്കില്ലതുനെററിതന്മെൽ. . ൨൫

ചെറുപ്പുടച്ചവൊടന്നൊക്കിയാലിന്നെറതെളിഞ്ഞൊരുന്നിണ
ക്കുകാണാംഏറപ്പറഞ്ഞിട്ടൊരുകാൎയ്യമില്ലാ തെറിപ്പരീക്ഷിക്കമ
ഹാസുശീലെ. . . ൨൬

എന്നങ്ങുചൊന്നാശുസുദെവവിപ്രൻ നന്നായുടൻഭീമജ
യൊടുചൊന്നാൻകന്യാമണിനെ കൈതവവെഷമിപ്പൊളെന്നാ
ണനീസത്യംഭീമകന്യെ . . ൨൭

നിന്നെത്തിരഞ്ഞെറെവാടുകണ്ടുചെൽവാനെ ന്നൊയയച്ചാ
നിഹഭീമഭൂപൻതന്നീമണെനിൻപിതൃ വാക്കിനാലെവന്നെ
നഹംദ്വൈമിസുദെവവിപ്രൻ. . . ൨൮

രാജ്യംപ്രതിപ്രീതികലൎന്നനെകം പൂജ്യതാമുള്ളൊരുമഹീസുര
ന്മാർപ്രാജ്യപ്രഭെപൊയിതുനിന്നെയുംനിൻപൂജ്യൻപ്രിയൻത
ന്നെയുമാശുകാണ്മാൻ. . . ൨൯

കഷ്ടംനിണക്കെന്തൊരുകഷ്ടകാലംശിഷ്ടൻനള ക്ഷോണിപ
നെങ്ങുബാലെപെട്ടന്നവൻനിന്നവെടിഞ്ഞു പൊയൊതിട്ടം
പറഞ്ഞീടുകനീസുശീലെ. . . ൩൰

നീയുംനളക്ഷൊണിപനും വനാന്തെപൊയെന്നുടൻകെട്ട
തുകൊണ്ടുപാരം പൊയ്യല്ലനിൻതാതനുമംബതാനുംമെയ്യുംമറ
ന്നാശുതളൎന്നുവീണാർ. . . ൩൧

മാറിൽകരംകൊണ്ടുകുമച്ചുപാരംകുറുള്ളവർകണ്ടുപൊറാത്തവ
ണ്ണംഉരറിക്കരഞ്ഞങ്ങവർവാഴ്തിപ്പൊ ളെറപ്രയാസംദമയ
ന്തിചൊൽവാൻ. . . ൩൨

ഭ്രാതാക്കളുംകണ്ഡിനവാസമാളുംനെതാക്കളുംനിൻകഥകെ
ൾക്കമൂലംശാതൊദരീമെവലിമണെനിതാന്തം ഭീതാശയംദുഃ
ഖമൊടങ്ങിരിപ്പൂ. . . ൩൩

വിപ്രൻപറഞ്ഞിങ്ങിനെനിൽക്കമെപ്പൊൾക്ഷിപ്രംസുനന്ദാ
ജനയിത്രിതാനും സുപ്രീതിപൂണ്ടാശുലലാടമസ്യാസ്സുപ്രെമശീ
ലംബതനൊക്കിമെല്ലെ. . . ൩൪

ആനൊരമസ്സുന്ദരിതൻലലാടെ നന്നായുടൻകണ്ടിതുവിപ്ല
ചിഹ്നംആന്നാരിയൊടപ്പൊഴുതംബചൊന്നാൾ വനൊരതി
പ്രെമഭരെണമന്ദം. . . ൭൫

ഭീമാത്മജെസ്യദരിചാരുശീലെഭൂമീപതിപ്രെയസിമത്സുതെ
ഞാൻആമൊഹമാണ്ടിന്നവളെന്നുനിന്നെ യാമൊദനീയാം
ഗിധരിച്ചതില്ല. . . ൭൬

ഇന്നെവരക്കിക്കഥ ഞാനറിഞ്ഞീലെന്നെമഹാകഷ്ടമിതെ
ന്തുചെയ്യഎന്നൊടുനീവ്യാജമുരച്ചതെല്ലാ മെന്നാണ ഞാൻസ
ത്യമിതെന്നതൊർത്തെൻ. . . ൭൭

തന്വീമണെപണ്ടൊരുനാളഹംനിൻമിന്നീടുമിമ്മെനിയുമാ
ശ്രുകണ്ടെൻഇന്നിങ്ങിനെവെഷവിവർണ്ണഭാവാൾ നിന്നെയഹം
കണ്ടറിയാഞ്ഞുചിത്രം. . . ൭൮

പണ്ടങ്ങുഞാൻകണ്ടതിലല്ലഭെദംകൊണ്ടിങ്ങുഞാൻകണ്ടറിയാ
ഞ്ഞതിപ്പൊൾകണ്ടപ്പൊഴെഞാനറിയാത്തമൂലം കൊണ്ടിങ്ങി
നെവന്നനിണക്കവാസം. . . ൭൯

മാതൃഷ്വസാനിൻകണ്വന്നഹൊഞാൻ ധാതൃപ്രിയാസ
ന്നിഭചാരുരൂപെധാതൃപ്രിയംനിൻപതിനൈഷധൻെറ യാ
തുതാവുംദുഃഖവുമൊക്കിലിപ്പൊൾ" . ൮൦

എന്നിങ്ങിനെഭീമജയൊടുപാരം ഖിന്നാത്മമാന്നംബപറ
ഞ്ഞുപിന്നൊനന്ദിച്ചുടൻചെന്നുപുണൎന്നുഭൈമീംവന്നുള്ളദുഃഖെ
നചൊരിഞ്ഞുബാഷ്പം . . ൮൧

തൽപുത്രിയാംസാധ്വിസുനന്ദയുംവ ന്നപ്പൊതരംബാഷ്പജ
ലാകുലാക്ഷംഉല്പന്നമാമാധികലൻപ്രകാരംചൊല്ലൊങ്ങുമഭീമ
ജയെപുണൎന്നാൾ . . . ൮൨

കെട്ടാറ്റതൻകാന്തനുവന്നദുഃഖം സപ്രെതരസ്വാന്തശുചാ
ഥഭൈമീഅപ്പൊഴുടൻസാദരമസ്സഭായാം തപ്പാതെകണ്ടൊക്ക
യുമാശുചൊന്നാൾ . . ൮൩

വീരൻനളൻപുഷ്കരനൊടുചൂതിൽ പാരംശുചാതൊറവ
ലഞ്ഞുവെറാൽ ഘൊരംവനംപുക്കതുമാശുവസ്ത്രംചാരുപ്രഭം
പൊയതുമാശുചൊന്നാൾ . . ൮൪

എന്നല്ലഹൊവല്ലഭനൊടുകൂടി ഖിന്നാത്മമാന്നെറൊടുംങ്ങു

മപ്പൊഴതന്നെ വെടിഞ്ഞതല്ലൊ നിശാന്തരെയ ഭൃത്യൻനളൻ
പൊയതുമാണ്ഭൊഷെ . . ൯൩

ദുഃഖിച്ചുതാൻവല്ലഭനെതിരഞ്ഞി ട്ടൽക്കണ്ണാപൂണ്ടാശ്രുനട
കമപ്പൊഴുളന്നുകുള്ളവന്നാന്യഗ്രസിച്ചുപാരം ദുഃഖിച്ചതുംസാദ
രമാശ്രുചൊന്നാൾ . . ൯൪

വ്യാധൻജളൻവന്നശയ്യപ്രവീരം വെധിച്ചതുംപിന്നെയ
വന്റെദെഹംക്രൊധിച്ചുതാൻശാപഗിരാദഹിപ്പിച്ചാധിശ്രി
യാംപൊന്നതുമെവച്ചെ ന്നൈ

പിന്നെയവൾചെട്ടികളൊടുകൂടി ഖിന്നാശയംവെന്നുവസി
ച്ചവാറുംനന്നായുടൻചൊന്നതുകെട്ടനെരം ഖിന്നാത്മനാഭ
സുരന്ദംപറഞ്ഞാൻ . . ൯൬

"കഷ്ടംനിണക്കിങ്ങിനെ വന്നതെല്ലാം ശിഷ്ടൻനളക്ഷൊ
ണിപചിത്തമൊഹംകഷ്ടംവരുംകാലമിവണ്ണമെല്ലാംപെട്ടന്ന
ചൊവന്നുഭവിക്കുമല്ലൊ . . ൯൭

കാലംവൃഥാവെപൊക്കരുതിന്നുതന്നെബാലെയിനിപ്പൊകപി
തുസ്സമീപെന്നീലാംബുജത്താർമിഴിനിന്റെതാതൻ ചാലെശ്രു
ചാവാഴ്ത്തുലക്ഷ്മിതുല്യെ" . . ൱

എന്നിങ്ങിനെബ്രാഹ്മണവാക്കുകെട്ടി ട്ടന്നെരമസ്സുന്ദരിഭീമ
പുത്രീചൊന്നാളുടൻഖിന്നഹൃദാദശാർണ്ണൻതന്നാത്മജാമാദര
പൂർവ്വമെവം . . . ൱൧

"അംബെമഹാരാജ്ഞിതവാശ്രയത്താൽ സന്തൊഷമൊടത്ര
ഗൃഹൊദരെഞാൻ ഉന്മെഷമൊടിന്നുവരെവസിച്ചെൻചെ
ന്മെയിനിത്വംമതമെന്തുചൊൽക . ൱൨

അച്ഛൻപറഞ്ഞിട്ടസുദെവവിപ്രൻസ്വച്ഛൻമുദാവന്നതുക
ണ്ടുവല്ലൊ അച്ഛന്റെഗെഹത്തിലിനിഗ്ഗമിപ്പാനിച്ഛാമിഞാ
ൻസന്മതിസാധുശീലെ . . ൱൩

ബാലെസ്വനന്ദവരികാത്തുനിന്നെ ചാലെപിരിഞ്ഞാശ്രുഗ
മിപ്പതെറെംഞ്ഞാലൊലകീലാലജചാരുനെത്രെ ചാലെമഹാ
സങ്കടമെന്തുചെയ്യൂ . . . ൱൪

എന്മക്കളുണ്ടങ്ങിപരണ്ടുപെരപ്പൊന്മക്കളെ കാണണമെന്ന
മൊഹാൽഉള്ളന്നാണ്ഞാൻ പൊവതിനാഗ്രഹിക്കുന്നൊന്നങ്ങറി

ഞ്ഞീടുക നീ സുനന്ദെ . . ൬൫

സൈരന്ധ്രി ഞാനെന്നൊരുത്തൊക്കു ചൊല്ലി സൈരംക ലൎന്നു വസിച്ചമൂലം നെരില്ലിനിക്കെന്നുവന്നു തില്ലൊരം പാരംകനക്കെടതു ചെയ്യതും ഞാന . . ൬൬

അനന്തരമൊന്നിങ്ങിനെ വന്നുകൂടിത്തന്നെ മറെക്കെന്നൊരു ദുൎവിചാരം ഖിന്നാശയന്മാക്കവിവെകമില്ലെന്നിന്നുള്ള തല്ലെന്നു പ്രസിദ്ധമല്ലൊ . . ൬൭

അംബെയിനി ത്വന്മനതാരിലെന്റെ ദുൎമ്മായയെ ഓക്കരുതെ സുശീലെ സമ്മോദമാൎന്നെന്നെയനുഗ്രഹിക്ക സമ്മാനനീയാശയതല്ലജെ നീ" . . ൬൮

എന്നിങ്ങിനെ ചൊല്ലി വണങ്ങിനില്ക്കും കന്നൽമിഴീം ഭൂപസുതാം സമൊദം ചെന്നങ്ങണച്ചാശു പുണൎന്നു ചൊന്നാളന്നൊരമന്ദ്രാദ്ധ്വഗിരാ ശാലിപുത്രീ . . . ൬൯

"ബാലെ ത്വദീയൈ മിനൾ പ്രിയെ നീ ചാപലെ ഗമിച്ചീടുക താതഗെഹെ പാലാഴിമാതൊടു സമാനശീലെ നീലാരവിന്ദാക്ഷി തവാസ്തു ഭദ്രം" . . . ൭൦

രാജാവിനെ ചെന്നറിയിച്ചു മാതാ രാജീവപത്രാക്ഷിയുടെ ചരിത്രം രാജാവുമാനന്ദമിയന്നു പാരം രാജാംഗനാ വാൎത്തകൾ കെട്ടമൂലം . . . ൭൧

ആനന്ദമൊടഗ്രജപത്നിയാമമ്മാനം വളൎത്തീടിന ഭീമപുത്രിം താനങ്ങുടൻ യാത്രയുമാക്കിനാൻ ആനംവരാതാദരപൂൎവമപ്പൊരം . . . ൭൨

ഘൊഷിച്ചുടൻ ദാസികളൊടുമെററം പൊഷിച്ചെഴും സൈന്യഗണങ്ങളൊടും ശൊഭിച്ചെഴും ഡൊളയിലെറിമെല്ലെ ക്ഷൊഭംവിനാ ഭീമജയാത്രയായാൾ . . ൭൩

അപ്പൊഴുടൻ സാധുസുദെവവിപ്രൻ സുപ്രെമമൊടന്നൊടു രാജദത്തം സമ്മാനവും സാദരമാശു വാങ്ങി സമ്മൊദമൊടങ്ങു നടന്നു പിന്നെ . . . ൭൪

ഉല്ലാസമൊടുൾക്കടഘൊഷപൂൎവം എല്ലാം ബുജത്താർ മിഴിയൊടു കൂടെ എല്ലാവരും ദുൎഗ്ഗപഥങ്ങളെല്ലാമെല്ലെ കടന്നങ്ങു നടന്നു വെഗാൽ . . . ൭൫

എതെങ്കിലുംകുണ്ഡിനപുരിയിലെത്തി ച്ചെതസ്സുഖംപൂണ്ടിതു ഭീമപുത്രി സ്വീതപ്രിയംതാതപദത്തിലുംതന്മാതുഃപദത്തിങ്കലുമാശ്രുവീണാൾ . . . ൮൬

സന്തൊഷമൊടച്ഛനമംബയുംതൻ ചെന്താമരക്കണ്ണിദമസ്വസാരം വെൺനീടുമമ്മാനസമൊട്ടുകൂട ച്ചിന്താകുലം ബാഷ്പജലൈരഭ്യഷിഞ്ചൽ . . . ൮൭

അന്നെരമമ്മാനിനിവൎത്തമാനം മണ്ടെതരംസൎവ്വ മങ്ങുചൊന്നാൾ പിന്നെമുദാഭീമജമക്കളെച്ചെ ന്നൊന്നായെടുത്താനുപുണൎന്നുവെഗാൽ . . ൮൮

തന്മക്കളെകണ്ടുകരഞ്ഞുപാരം തന്മക്കളുംഖെദമിയന്നുപാരം അമ്മക്കളെകണ്ടതുനെരമുള്ളിൽ വന്മുഷ്ക്കൊടെവന്നിതുകാന്തദുഃഖം ൮൯

ഒട്ടാക്കയുംദുഃഖമകററിവാണാൾ പെട്ടന്നവൾപുത്രയുഗത്തിനൊട്ടും പുഷ്ടപ്രഭംഭീമമുഖംതെളിഞ്ഞുപുഷ്ടപ്രഭം മാതൃമുഖംചതദ്വൽ— . . . ൯൦

പിന്നെനൃപൻചെദിനൃപാജ്ഞയാലെ വന്നുള്ളവൎക്കൊക്കയുമാത്തമൊദം പൊന്നുംപണംപട്ടുകളെന്നിതെല്ലാം നന്നായ്ക്കൊടുത്താങ്ങുപറഞ്ഞയച്ചു . . ൯൧

പട്ടുംപണംസ്വൎണ്ണവുമെന്നിതെല്ലാംകെട്ടികെണിച്ചങ്ങു ചുമന്നുപിന്നെ പെട്ടന്നുപൊയവരുംമനസ്സിൽ ചട്ടത്തിലുണ്ടാകിയമൊദമൊട്ടും . . . ൯൨

വമ്പൻസുദെവാഭിധവിപ്രനുംവ ന്നന്നൊട്ടുതമ്മുന്നിലിരുന്നിതപ്പൊൾ മുമ്പിൽപറഞ്ഞുള്ളതിലൊററവിത്താം സമ്പന്നമൊദാലവനുംകൊടുത്തു . . ൯൩

ഇല്ലങ്ങളുംനല്ലപശുക്കളുംമെററില്ലങ്ങളിൽവെണ്ടപദാൎത്ഥവൃന്ദംഎല്ലാംഗ്രഹിച്ചാദരപൂൎവ്വമപ്പൊളില്ലത്തിലെക്കങ്ങു ഗമിച്ചുവിപ്രൻ . . . ൯൪

മണ്ടിക്കതിച്ചങ്ങുഗമിച്ചുതന്റെപിണ്ഡംകലങ്ങീടിനഖെദമെല്ലാം പിണ്ഡങ്ങളങ്ങൊട്ടുകിട്ടിയപ്പൊളുണ്ടായതില്ലാരണവീരനൊട്ടും . . . ൯൫

അക്കാലമസ്സുന്ദരിഭീമപുത്രി ദുഃഖെനതൽകാന്തവിയാധിയെ

ല്ലാം ഉൾക്കാമ്പഴിഞ്ഞംബയൊടാബഭാഷെ ധിക്കാരിയാം
മന്മഥപീഡയൊട്ടും . . . ൯൬
മാതാതദാഭീമനൊടാശുചൊന്നാൾ ഭീതാശയംതന്മകൾ
ചൊന്നതെല്ലാം പൂതാശയൻഭീമനുമാത്മജെടെ ജാതാധി
കൾകെട്ടടനൊന്നുവീൎത്താൻ . . ൯൭
ഭൂമീസുരന്മാരെവരുത്തിഭീമൻവൈദൎഭിമണാളന്റെ ഗവെ
ഷണാൎത്ഥംത്തുമൊദവാക്യങ്ങൾപറഞ്ഞയച്ചാനാമൊദദായീ
സകലപ്രജാനാം . . ൯൮
വൈദൎഭീസമീപത്തഥ യാത്രചൊൽവാൻ ഭൂമീസുരന്മാരുമ
ണഞ്ഞുനിന്നാർ ഭൂമീസുരന്മാരൊടുവൈദൎഭിയപ്പൊ ളാമൊദ
മാറെറവമുവാചമന്ദം . . . ൯൯
വാട്ടംകലൎന്നൊടുനാംസഖെദം കാട്ടിൽകിടന്നപ്പൊടു
റങ്ങുമപ്പൊൾ കൊട്ടംവിനാവസ്ത്രവുമാൎദ്ധഖണ്ഡി ച്ചൊട്ടംതുട
ൎന്നുള്ളതിനെന്തുബന്ധം . . ൧൦൦
എന്തിങ്ങിനെചെയ്യുതുകാന്തകഷ്ടം ചിന്തിക്കിലൊകാരണമി
ല്ലയല്ലൊ ബന്ധംവിനാകാടതിലെന്നെയുംവിട്ടന്ധതമ മാ
റെറന്നുഗമിച്ചുകാന്ത . . ൧൦൧
പാരംഗുണംപൂണ്ടഭവാനിദാനീം ദാരങ്ങളെവിട്ടതയൊ
ഗ്യമല്ലെ ചെരുന്നതൊഇത്തൊഴിലൊൎത്തുകണ്ടാൽ കാരുണ്യ
മെറന്നഭവാനുകാന്ത. ൧൦൨
ചെതശ്ചചാനിന്നെയുമൊൎത്തുഞാനിങ്ങതെങ്കിലും മൽഗൃ
ഹ മാപ ശ്രു രാജൻനീതങ്ങളാംമദ്വ്യസനങ്ങൾ ചൊൽവാൻ
ചാതുൎയ്യമില്ലൊക്കിലനന്തനുംകെൾ . ൧൦൩
നീയെന്നിയെമറെറാരുവൻനിനച്ചാലീയുള്ളെനിക്കിങ്ങൊ
രുരക്ഷയുണ്ടൊ കായത്തിനന്തമുദിക്കവൊളംന്യായംസതീ
നാംപതിരക്ഷയല്ലൊ . . ൧൦൪
എവംപറഞ്ഞന്നൊടുനാട്ടുതൊറും ഭാവക്ഷയംവിട്ടനടക്ക
നിങ്ങൾ എവൻവചിക്കുന്നിതിനുത്തരംതൽ ഭാവംഗ്രഹിച്ചി
ങ്ങുഗമിച്ചുകൊൾവിൻ . . ൧൦൫
പെരുംശരീരസ്യനിറംസ്വഭാവം നെരെതഥാഹ്വസ്വതമീ
ഷ്ഷ്വതാഖ്യപ്രാപ്തുടൻതസ്യനിവാസദെശംനെരായറിഞ്ഞീ

ഭണമദ്ധ്യനിങ്ങൾ . . . ൧൦൬

അദ്ദെഹമെന്നുത്തരമൊതിയെന്നാ ലുദ്യൊഗമൊടാശുഗ്ര
ഹിക്കവെണം സദ്യൊഗമിച്ചങ്ങുമദൈവനിങ്ങൾസദ്യൊപ
ഞ്ഞീടുവിനെന്നൊടെല്ലാം . ൧൦൭

എന്നാലിനിത്താമസിയാതെപൊവിൻനന്നായുടൻകണ്ടിഹ
പൊന്നുകൊൾവിൻ"എന്നാശുചൊന്നാങ്ങുപറഞ്ഞയച്ചാളന്നെ
രമെഭൈമജവിപ്രവൃന്ദം — . . ൧൦൮

ഭൂമീസുരന്മാരഥ ബഹുമൊദം ഭൂമീശനാംനൈഷധമാർഗ്ഗ
ണാൎത്ഥംഭൂമീതലെമണ്ടിനടന്നുവെഗാൽ ഭൈമീഗിരാനിർജ്ജി
തവാജിവെഗം . . . ൧൦൯

കാശീപുരംവംഗകലിംഗഗൌഡം ക്രൂരാദുടൻകുന്തളചൊ
ളലാടംദെശാനിമാൻകൊസലകെരളാന്ധ്രദെശാനഥാന്യാ
നഖിലാന്തിരഞ്ഞാർ . . ൧൧൦

മന്ദെതരംഭീമജയാനിയുക്തം സന്ദെശവുംസാദരമന്ത
ണൌഘംനന്നായുടൻ ചൊല്ലിനടന്നുകൊണ്ടാരന്നാട്ടുകാർമു
ന്വിലലജ്ജഭാവം . . . ൧൧൧

കെട്ടാലതിന്നുത്തരമെന്നശബ്ദം കാട്ടാതദാകെട്ടവരാശുമെ
താൻനാട്ടാരുടൻകെട്ടുചിരിച്ചുകൊള്ളുംമൊട്ടെറിയൊരാട്ടമുട
ൻതുടങ്ങും . . . ൧൧൨

ഇത്ഥംമഹീമണ്ഡലമൊക്കവെയപ്പൃത്ഥ്വീസുരശ്രെണിനട
ന്നുപിന്നെവ്യൎത്ഥംപ്രയാസൊയമിവണ്ണമൊൎത്തപ്പൃത്ഥ്വീസുര
ശ്രെണിയുമിങ്ങുപൊന്നു . . ൧൧൩

തന്വീമണെനിന്നുതിയെതിരഞ്ഞ നിന്നെവരക്കമ്പി
"നൊടാശുഞങ്ങൾങ്ങളൊനമ്മന്നവനെന്നറിഞ്ഞീലെന്നല്ല
ഹൊകണ്ടതുമില്ലപൊലെ" . . ൧൧൪

എന്നിങ്ങിനെവന്നുപറഞ്ഞുപൊയാ രന്നാരിയൊടന്തണ
വീരരെല്ലാം അന്നൊരമങ്ങാധിപതിന്മടങ്ങാശ്വന്നീടിനാൻഭീ
മസുതകച്ചിത്തെ . . - ൧൧൫

വിണ്ണാദനെന്നുള്ളൊരുവിപ്രവൎയ്യൻ പൃണ്ണാശയാല്ലാദമൊ
ടട്ടശായാം അണ്ണാജപത്രാക്ഷിയൊടാശുചൊന്നാൻകണ്ണാ
മൃതംവാക്യമിദംപ്രശാന്തൻ . . ൧൧൬

ശ്രീമാന്മഹാനിഷധനൃപതിയെതിരഞ്ഞ ങ്ങാമൊഘമൊടാശ്രുസ
യത്തമീഞാൻ ഭൈമീമാഃശയപ്രീതിനിനച്ചുപൊക്കെന്നാമൊദമൊട
നൊടയൊദ്ധ്യയിങ്കൽ . . ൧൧൭

അപ്പൊളയൊദ്ധ്യാനൃപസന്നിധൌ ഞാ നെപ്പെരുമെതി
വകമായവാക്യം തല്പാരുടൻസാദരമങ്ങുചൊന്നെനപ്പൊരം
നൃപൻകെട്ടുചിരിച്ചുപാരം . . ൧൧൮

ഒന്നുംപറഞ്ഞീലൃതുവണ്ണംഭൂപൻ നന്നായഹംപിന്നയുമാശു
ചൊന്നാൻഅന്നെരമങ്ങെകപുമാൻപറഞ്ഞാൻ നന്നായതി
ന്നുത്തരമൊത്തവണ്ണം . . ൧൧൯

അമ്മാനുഷൻഭൂപതിപാചകൻപൊൽചെമ്മെയവൻമെച
കവണ്ണനെററം സമ്മാനനീയൊക്തിസമൎത്ഥനെന്നല്ലമ്മാനു
ഷൻബാഹുകനാമവാൻപൊൽ . ൧൨൦

എല്ലാവരുംബാഹുകനെപ്രശംസി ച്ചുല്ലാസമൊടാശുപറ
ഞ്ഞുകെട്ടെൻഎല്ലാററിനുംനല്ലപടുത്വമെറും ചൊല്ലെറമബ്ബാ
ഹുകനെന്നുകെട്ടു . . . ൧൨൧

എന്നൊടവൻവെറെവിളിച്ചുചൊന്നാനെന്നൊമലെസാ
കുലമിപ്രകാരം എന്നാലതുംനിന്നൊടുഞാനുരക്കാമെന്നാണ
കെൾകൈതവമല്ലബാലെ . . ൧൨൨

ബാലെവനെനിദ്രയിലാശുനിന്നെ ചാലെവെടിഞ്ഞുള്ള
തുസത്യമത്രെകീലാലജത്താർമിഴികഷ്ടകാലം ചാലെവരുംകാ
ലമിവണ്ണമുണ്ടാം - . . ൧൨൩

വസ്ത്രംമുറിച്ചാശുഗ്രഹിച്ചതെന്റെ വസ്ത്രംശകുന്തങ്ങൾഹരി
ച്ചമൂലംഇത്രെയതിന്നുള്ളനിമിത്തമയ്യൊ പത്രിദ്ധ്വജൻകല്പന
വന്നതെല്ലാം . . . ൧൨൪

കാരുണ്യമെന്നുള്ളതുപൊയതെന്റെ പാരംപരാധീനത
കൊണ്ടുതന്നെചാരുപ്രഭെമാമകമായചിത്തം പാരംതദാസംഭ്ര
മയുക്തമായെൻ . . . ൧൨൫

നിന്നൊടെനിക്കിന്നുവരെരസക്കെടെന്നാണസുന്ദരി
വന്നതില്ലനിന്നാണഞാൻനിന്നെയുമൊൎത്തുതന്നെനന്നായ
ഖെദവാണരുളുന്നുബാലെ . . ൧൨൬

ബുദ്ധിഭ്രമംകൊണ്ടുത്യജിച്ചുനിന്നെ ബദ്ധത്രപംമാമകചി

ങ്ങൾമിപ്പോൾ സാദ്ധ്യന്നമുക്കീവക ദുഃഖമെല്ലാം സാദ്ധ്വീമണെ
വെണ്ട വെറുപ്പു ബാലെ . . ൧൨൭

കൊപം ഹൃദി പ്രെയസി ഭാവിയായ്ക താപം വെടിഞ്ഞങ്ങു വ
സിക്കെണ്ടൊന്നീ ആപത്തുകൾ വന്നുകത്തുക്കുമപ്പൊൾ താപം വെ
ടിഞ്ഞീടണമെന്നു ഞായം . . ൧൨൮

ഇവ്വണ്ണം മല്ലാഹകനാധിയൊടും ഭാവക്ഷയം പൂണ്ടു പറ
ഞ്ഞു പിന്നെ ഭാവം പകൎന്നാശ്രുകരണ്ടു നിന്നാ നാവിർഭവദ്ദീ
നവിഷാദിനൊടും . . . ൧൨൯

എന്തൊന്നു ഞാനൊന്നുമറിഞ്ഞതില്ല ചിന്തിക്കിലൊ ചെ
യ്യുമില്ലയല്ലൊ എന്തിങ്ങിനെ മോഹകനാധി പൂൎവ്വം ചെന്താമര
ക്കണ്ണു പറഞ്ഞതൊക്കെ . . ൧൩൦

വിണ്ണാദനാം ഭൂസുരനിപ്രകാരം വൎണ്ണിച്ചതൻ ചൊന്നതു കെട്ടു
വൈദൎഭി പൂൎണ്ണപ്രിയം ഭൂരിധനാനിദത്വാ വൎണ്ണാദനെ സാദരമാ
ശ്രുവിട്ടാൾ . . . ൧൩൧

മാതാവിനിക്കന്നു ഗൃഹെ ഗമിച്ചു ശ്ശാതൊദരീ സാദരമൂഢഖെ
ദം മാതാവിനൊടാശു പറഞ്ഞിതപ്പൊ ളെതാദൃശം വാക്യമുദാ
രശീലാ . . . ൧൩൨

അംബെ മുദാ കെൾക്ക മെ ഭീമകാന്തൻ സമ്മൊഹനീയാകൃ
തി ശക്രതുല്യൻ സമ്മൊഹമാൎന്നങ്ങു വൎണ്ണഗെഹെ ചെമ്മെ വ
സിക്കുന്നിതു ഗൂഢവെഷം . . ൧൩൩

വൎണ്ണാദനൊടെന്നുടെ വാക്കിനെല്ലാം വൎണ്ണിച്ചു നല്ലുത്തരമ
സ്സമൎത്ഥൻ കണ്ണെ പറഞ്ഞെന്നു പറഞ്ഞു ദാരൻ വൎണ്ണാദനെ
ന്നൊടു ഗുരുപ്രമൊദം . . ൧൩൪

വെഷത്തിനും പെരിനുമുണ്ടു ഭെദം ശെഷത്തിനില്ലൊക്കി
ലത്ര ഭെദം വെഷത്തിനും പെരിനുമുള്ള ഭെദം ശെഷം വിചാ
രിച്ചു ധരിച്ചുകൊള്ളാം . . ൧൩൫

എന്നാൽ സുദെവാഖ്യമഹീസുരെന്ദ്രൻ തന്നെ അയച്ചീടണ
മിന്നു തന്നെ എന്നാലവൻ ചെന്നു വരുത്തുമംബെ മമ ദെതരം മ
ൽപതിയെ സമൊദം . . ൧൩൬

ആരും ഗ്രഹിക്കാതെ അയക്കവെണം പാരം ഗുണം പൂണ്ട സുദെ
വനെ നാം ആരും സുദെവാന്തണനൊളമൊൎത്താൽ ചെരുന്ന

തല്ലീടശകമ്മസാക്ഷ്യേ · · · ൱൩൭

മാതാവിനൊടെവമുരച്ചു ഭൈമീ പൂതാശയംവിപ്രവരംസ്വ
ദെവം ജാതാകുലം തത്രവരുത്തിനൃത്തി ജാതാദരംവാചമിവ
ണ്ണമൂചെ · · · · ൱൩൮

വണ്ടെപദംഭൂസുരദീനബന്ധൊ ധന്യാകൃതെഭൂരിദയപ്ര
സീദഎന്നൊക്കുറിച്ചിന്നുഭവാനശങ്കം മണ്ടെതരംചെയ്യണമെ
കയത്നം · · · ൱൩൯

ഇപ്പൊൾഭവാൻചെന്നതുവണ്ണനെക്കണ്ടല്ലെതരാമൊലമെ
രെണ്ണസാകം തപ്പാതുടൻചൊല്ലണമഗ്രജന്മൻചൊല്ലൊങ്ങു
മക്കൊസലനാഥമെവം · · ൱൪൦

രണ്ടാമതുംഭീമനരെന്ദ്രപുത്രിക്കുണ്ടങ്ങഹൊ ഭൂമിപതെവിവാ
ഹംപണ്ടങ്ങഹൊനൈഷധനായിരുന്നം കൊണ്ടങ്ങുടൻപൊയ
തുഭൈമപുത്രീം · · ൱൪൧

അന്നൈഷധൻപുഷ്കരനൊടുചൂതിൽ ഖിന്നാശയംതൊററ
ഥഭൈമിയൊടുംമണ്ടെതരംപുക്കമഹാവനത്തിൽ പിന്നെയവ
ൻഭൈമിയെവിട്ടുപൊയാൻ · · ൱൪൨

ഇക്കാലമന്നൈഷധവാൎത്തപൊലുംകെൾപ്പാനുമില്ലവ്വിയി
ലെങ്ങുമെതാൻ ഉൾക്കാമ്പിലുള്ളാധിയൊടിന്നുഭൈമൻ തൽകാ
ലമൊന്നിങ്ങിനെനിശ്ചയിച്ചു · · ൱൪൩

മുന്നംമുദാവെളികഴിച്ചകാന്തൻ തന്നംഗിയെകെവലമാ
ശു വിട്ടാൽതന്നംഗിമാക്കന്യവരംഗ്രഹിക്കാമെന്നുണ്ടുപൊൾപ
ണ്ടുനടപ്പുരാജൻ · · ൱൪൪

എതെങ്കിലുംനാളവിവാഹമുണ്ട ശാതൊദരിക്കെന്നുധരിച്ചു
കൊൾകചെതൊമുദാഭൂപതിവൃന്ദമെല്ലാം ജാതാദരംവന്നുതുട
ങ്ങിരാജൻ · · · ൱൪൫

നിന്നൊടുവന്നിങ്ങുപറഞ്ഞുകൊൾവാനെന്നൊടുടൻചൊ
ന്നതുഭൈമഭൂപൻഎന്നാലിനിത്താമസിയാതെതന്നെ ചെന്നീ
ടുവാനിന്നതുനിഞ്ഞുകൊൾക · · ൱൪൬

എന്നിങ്ങിനെചെന്നുതുവണ്ണുഭൂപൻ തന്നൊടുതാൻചൊല്ല
ണമഗ്രജന്മൻ എന്നക്ഷതാനെത്തിയതന്നുനാളെത്തന്നെ വി
വാഹംപുനരെന്നുചൊൽക · · ൱൪൭

എന്നിങ്ങിനെ ഭൈമി പറഞ്ഞതെല്ലാം നന്നായുടൻ കെട്ടുസു ദെവവിപ്രൻ അന്നെരമങ്ങാശ്രുനന്നമൊദാലന്നാരിമാർ മൌലിമണിക്കവെണ്ടി . . ൧൪൮

ചിത്തപ്രമൊദെന നടന്നു വിപ്രൻ പത്താം ദിനം കൊണ്ടു ത്രു വൎണ്ണഗെഹെ എത്തീട്ടുടൻ ഭൈമി പറഞ്ഞപൊലെ വൃത്താന്തമഭ്രമിപതിം ബഭാഷെ . . ൧൪൯

അന്നെരമമ്മന്നവനന്തണെശൻ തന്നെ മുദാ സൽകൃതനാക്കിവിട്ടാൻ പിന്നെനൃപൻ ബാഹുകനൊടു ചൊന്നാൻ മന്ദെതരപ്രീതിരസെന സാകം . . . ൧൫൦

ഉണ്ടങ്ങു പൊൽ ബാഹുക നാള ഭൈമിക്കിണ്ടൽ വെടിഞ്ഞ നൊട്ടു വെളികമ്മം മണ്ടുന്നു പൊൽ ഭൂപതി വീരരെല്ലാം തണ്ടിൽ കരെറിത്തെളിവൊടിദാനിം. . ൧൫൧

ഞാനങ്ങുടൻ ചെൽവതിനെക വിപ്രൻ മാനിച്ചുടൻ വന്നു പറഞ്ഞു പൊയാൻ മാനിച്ചു ചെല്ലെണമതെന്ന മൊഹം നൂനം നമുക്കുണ്ടു മനസ്സിലിപ്പൊൾ . . ൧൫൨

ആകെന്നറിഞ്ഞീലിഹ ഭാഗ്യമെന്നാൽ പാൎക്കാതിനിപ്പൊകണമിന്നു തന്നെ ചീക്കുന്നു മെ ഭൈമിയിലിങ്ങു മൊഹം പാൎക്കെന്നതൊക്കെ വലമാക സാധൊ. . . ൧൫൩

പണ്ടങ്ങു ഞാൻ ഭീമസുതാവിവാഹെ മണ്ടി ഗ്ഗമിച്ചെന്നതിമൊഹമൊടെ കൊണ്ടങ്ങു പൊയാൻ നളഭൂപനന്നത്തൊണ്ടി ഭ്ലഴിനെരധരീം സമൊദം. . . ൧൫൪

ആനാളവൻ കൊണ്ടു ഗമിച്ചമൂലം വന്നീലെനിക്കിങ്ങുവെറു ഭ്ലശെഷം അന്നാരിമാർ മൌലിമണിക്കു ചെന്നൊന്നന്നാക നൊപമനാം നരെന്ദ്രൻ. . . ൧൫൫

ഇന്നാരുമില്ലുന്നളഭൂപനൊളം നന്നായവൻ ഭൂമിയിലെന്നു നൂനം വൃന്ദാരകെന്ദ്രാദികൾ പൊലുമൊൎത്താലൊന്നാദരിച്ചീടണമന്നരെന്ദ്രം. . . . ൧൫൬

ഇക്കാലമന്നൈഷധനെന്തു കൊണ്ടൊ മുഷ്കരമൊ പത്തുപിടിച്ചു പൊലും ദുഷ്കാലമുക്കൊടു വരുന്ന നെരത്തൊക്കെന ശിക്കും ഗുണമെന്നു ഞായം. . . . ൧൫൭

നീലാരവിന്ദാക്ഷിദമാനുജെടെ കൊലാഹലം പൂണ്ട വിവാ

ഹകമ്മംചാലെകഴിഞ്ഞിട്ടൊരുമൂന്നുമെട്ടം നാലുംകഴിഞ്ഞു ബ
തവഷമിപ്പൊൾ . . ൧൨൮

ഇപ്പൊളെനിക്കിങ്ങു ലഭിക്കുമെന്ന ങ്ങല്ലംസഖെചെതസിദ്ധ
വിചാരംഇപ്പൊളതിന്നാശ്രുഭവത്സഹായം കെല്പൊടുറവെണ്ട
ന്നതുസാരഥെകെൾ . . ൧൨൯

നൂറെറട്ടുകാതംവഴിദ്ദൂരമുണ്ട ഞ്ഞാറൻവിദർഭപുരഗൃഹത്തി
ലെത്താൻ എററംപണിപ്പെട്ടൊരുരാത്രികൊണ്ട സൂററത്തില
റെപാടുഗമിക്കവെണം . . ൧൩൦

സ്വാഭൃവെലക്കനിണക്കപാരം സാമത്ഥ്യമുണ്ടന്നുപറ
ഞ്ഞതെല്ലാംചാരുതമൊടിന്നറിയെണമെനാൽപാരിച്ചസ
ന്തൊഷമെനിക്കഭിക്കും . . ൧൩൧

ഇത്ഥംനൃപൻചൊന്നവചസ്സുകെട്ടു പ്ലുതഃപിപതെസ്സാരഥി
ബാഹുകാഖ്യൻചിത്തെവിചാരിച്ചിതുസന്നമൊദം ചിത്തെമ
ഹൽകൌതുകഭാരമൊടെ . . ൧൩൨

മൽപ്രാണനാഥക്കവിവാഹമുണ്ടെ ന്നിപ്പൊളിവൻചൊ
ൽവതിനെന്തുബന്ധം ചൊല്ലൊങ്ങുമെൻവല്ലഭയായഭൈമീഇ
പ്പൊഴുടൻമാംചതിചെയ്യുമൊതാൻ . ൧൩൩

പെണ്ണുങ്ങളെന്നുള്ളവർമിക്കവാറും ചണ്ഡപ്രസൂനെഷുവ
ശംഗമിച്ചൊർചഞ്ചലതാവുംകാമവു മൊക്കമൊത്താൽപൊ
ണ്ഡതാവുംസ്ത്രീകളിലെറുമല്ലൊ . ൧൩൪

മല്ലാക്ഷിമാർനല്ലവരില്ലഎന്നെ ചൊല്ലിട്ടുവാനുള്ളനിന
ച്ചുകണ്ടാൽചില്ലാനമാസ്സത്തിലൊരുത്തിയുണ്ടാ മെല്ലാഗുണം
കൊണ്ടുമതീവയൊഗ്യാ . . ൧൩൫

ഇക്കാലമുള്ളംഗനമാരിലെററം ചൊൽക്കൊണ്ടവൾഭീമജ
യായിരുന്നും ഉൾക്കാമ്പിലില്ലന്യപരിഗ്രഹെച്ഛാമൈക്കണ്ണി
യാംഭീമസുതക്കനൂനം . . ൧൩൬

സംസാരസൌഖ്യംക്ഷണലൊലമെന്നും ഹിംസാദികംപാ
തകമൂലമെന്നുംഹംസീഗതിയ്ക്കാമകഭാര്യഭൈമീ ശംസാംവിനാ
സാധുധരിച്ചിരിപ്പൊൾ . . ൧൩൭

ദന്തീന്ദ്രസഞ്ചാരിണിഭീമപുത്രിക്കെന്താകിലും മറെറാരുപൂ
രുഷങ്കൽസന്തൊഷമുണ്ടാകയുമില്ലനൂനം കിന്താദ്ദശീംശങ്കിതു

ഒരുഞ്ഞുബാന്ധവം . . . ൧൩൭

മൽഗൃഹവാസത്തെയറിഞ്ഞതുമൂലം മൽകാമഭാവിച്ചൊരു പായമെതത്ഭമൽകാൎയ്യമെല്ലാംവരുമെങ്കിലിപ്പൊൾ തത്കാല മിന്നങ്ങുഗമിക്കെന്നു . . ൧൩൮

എന്നാലിന്നിക്കൊസലനാഥനെ ഞാ നിന്നങ്ങുകൂട്ടിപ്പുരി ചൊട്ടുപൊവൻഅന്നെരമെല്ലാമറിയാംവിശെഷം സന്ദെഹ മില്ലെങ്കിലതൊട്ടുണ്ടാംമെ" . . ൧൩൯

എന്നിത്തരംബാഹുകനാശുമത്വാപിന്നെമൃദാമന്നവപാദ പത്മംനന്നായുടൻകൈതൊഴുതാശുചൊന്നാൻ സന്ദെഹമ റ്റെന്നിനൊടിപ്രകാരം . . ൧൪൦

"പുണ്യാംബുധെപാൎത്ഥിവവീരവെഗാൽ ദണ്ഡംവിനാകു ണ്ഡിനയാത്രചെയ്ക ചണ്ഡാംശുമാൻ നാളയുദിക്കുമപ്പൊൾ ദ ണ്ഡംവിനാകുണ്ഡിനപൂരിലെത്താം . ൧൪൧

തെരിൽഭവാൻകെറിയിരുന്നുകൊണ്ടാൽചാരുസ്യദം ഞാന ഥ കൊണ്ടുപൊവൻനെരത്തുടൻകുണ്ഡിനപൂരിലെത്താൻപാ രംനമുക്കിങ്ങുപ്രയാസമില്ല" . . ൧൪൨

എന്നങ്ങഘൊമന്നവനൊടുചൊല്ലിച്ചെന്നങ്ങുടൻബാഹുക നാത്തമൊദംഒന്നിച്ചുടൻനാലുതുരംഗരത്നം നന്നായുടൻകെ ട്ടിരഥത്തിനപ്പൊൾ . . ൧൪൩

വാഹങ്ങളെതെരിനുകെട്ടിനിൎത്തിട്ടെഹംകരത്താൽപിടിന ബാ ഹുകൻതാൻതെരിൽകരെറീട്ടുവസിച്ചുധീമാൻ ധീരൻതദാമാ തലിയെന്നപൊലെ . . ൧൪൪

വാൎഷ്ണെയനുംജീവലനുംതദാനീംകാണെ തരസാന്തമതീ വവെഗംതെരിൽകരെറീട്ടുവസിച്ചുകൊണ്ടാർ പാരംമുദാബാഹു കനൊടുകൂടെ . . . ൧൪൫

ഊണുംകഴിച്ചങ്ങൃതുപൎണ്ണഭൂപൻ വെണ്ണുന്നകൊപ്പൊക്കയെടു ത്തുവെഗാൽആനന്ദമൊടാശുരഥെ കരെറി താനങ്ങിരുന്നാന തുലപ്രഭാവൻ . . . ൧൪൬

ചമ്മട്ടികൊണ്ടന്നൊടുബാഹുകൻതാൻ ചെമ്മെയടിച്ചാൻ തുരഗംതദാനീംഅന്നെരമശ്വങ്ങളതീവവെഗം നന്നായുടൻ പാഞ്ഞുതുടങ്ങുംബരാന്തെ . . ൧൪൭

തൊട്ടംമഹാകാട്ടമതീവവെഗം ചാടിഗ്ഗമിക്കുന്ന തുരംഗങ്ങിലപ്പൊൾ വാട്ടംമുഖം ശ്രീഗരുഡന്നുചിത്തൊ ക്രുട്ടമ്മഹാലജ്ജയുമെന്നുചിത്രം . . ൧൬൯

ദൂരത്തുകാണുന്ന മരങ്ങളെല്ലാം ചാരത്തുകാണാസ്ഥരുമാശ്രുപിന്നെപാരിച്ചഘൊഷാരവമെത്രചിത്രം പൂരിച്ചചക്രദ്ധ്വനിയും വിചിത്രം . . . ൧൭൦

വൃക്ഷങ്ങളിൽമെവിനപക്ഷിജാലം രുക്ഷസ്വനംകെട്ടടന്തുർക്ഷെത്രുക്ഷസ്വനംപൂണ്ടുപറന്നുഭീത്യാസാക്ഷാൽഗമിക്കുന്നതുമെത്രഘൊഷം . . . ൧൭൧

വാട്ടംവെടിഞ്ഞുള്ളരഥസ്വനംകെട്ടറംകലന്നുള്ളൊരുസാദ്ധ്വസത്താൽകാട്ടിൽകിടക്കുന്നമൃഗങ്ങളെല്ലാ മൊട്ടംതുടങ്ങാരഥനാലുപാട്ടം . . ൧൭൨

പൃത്ഥ്വീരുഹശ്രെണിവിറച്ചപാരം പൃത്ഥ്വീനരശ്രെണികലങ്ങിയപ്പൊൾ പൃത്ഥ്വീധരാരാതിനടുങ്ങിവീത്താൻപൃത്ഥ്വീതലംകമ്പമിയന്നുപാരം . . ൧൭൩

തെരങ്ങിനെഘൊരജവെനപൊകുന്നെരത്തുവാഷ്ണെയനുമൊത്തുചിത്തെ ആരിങ്ങിനെതെരുതെളിപ്പതിപ്പൊൾവീരൻമഹാവിക്രമിയാരിവൻപൊൽ . ൧൭൪

ഓൎത്താലിവൻമാരുതദെവനൊതാൻ ചീത്താരുനൽകൌശലമെന്നുചിത്രം മാൎത്താണ്ഡനാംദെവനതെർതെളിക്കുംചീത്തൊരുപായിഗരുഡാഗ്രജൊവാ . ൧൭൫

ഗംഭീരമാംകൌശലമുള്ളവീരൻ ജംഭാരിതൻസാരഥിയൊനിനച്ചാൽഗംഭീരമാംപൌരുഷമുണ്ടുകാണ്മാൻ ശംഭൊമഹാവിസ്മയമെവപാൎത്താൽ . . ൧൭൬

വീരൻമമസ്വാമിനളക്ഷിതീശൻ നെരെശരീരാകൃതിമാററിയിപ്പൊൾപാരാതുടൻവന്നുവസിക്കയൊതാനാരിങ്ങിനെമററജഗത്തിലൊൎത്താൽ . . ൧൭൭

എന്നിങ്ങിനെ വാഷ്ണെയനൊത്തുപിന്നെ ചൊന്നാനുടൻജീവലനൊടുമെല്ലെകണ്ടീടെടൊജീവലബാഹുകന്റെകുണ്ഠെതരംകൌശലമിന്നുസാധൊ . ൧൭൮

വ്യക്തംനിനച്ചാലിഹമൎത്ത്യനല്ലിശ്ശക്തൻമഹാമിവ്യന

തെന്നൂനം ശക്രൻസമസ്തത്തിനുമിസ്സമൎത്ഥൻ നക്തഞ്ചരാരാതിസമപ്രതാപൻ . . . ൧൱൯

മുന്നെയെനിക്കുണ്ടിവനാരുവാനെ ന്നന്നൊടഹൊസംശയമുള്ളിലെററം വന്നൊടിവൻകൈതവവെഷമൊട്ടും കന്നെതരംവന്നുവസിപ്പൊരുത്തൻ" . . . ൧൱൰

എന്നിങ്ങിനെതങ്ങളിലാശ്രുശ്രദ്ധം ചൊന്നാങ്ങുടൻ ജീവലവാർഷ്ണെയന്മാർ സന്ദെഹമാൎന്നാശ്രുവസിച്ചുകൊണ്ടാ രുന്നിദ്രാവെനരഘൊദരാത്തെ . . ൧൱൧

ഭാഗ്യസ്വാമിമന്നവനദ്ദശായാം മാൎഗ്ഗംവിലംഘിച്ചു ഗമിക്കുമെപ്പൊൾ മാൎഗ്ഗെതദീയാംശുകമൊന്നുഭ്രമെണ സ്വൎഗ്ഗെപ്യലഭ്യംബതവീണുപൊയാൻ . . . ൧൱൨

ആപ്പൊഴൃതുപൎണ്ണൻബാഹുകനൊടുചൊന്നാ നിപ്പൊൾമദീയംവസനംപതിച്ചുഇപ്പൊൾഭവാൻതെരുതെളിച്ചിടൊല്ലാസ്വല്പംക്ഷമിച്ചീടുകസാരഥെനീ" . . . ൧൱൩

അന്നെരമബ്ബാഹുകനുംപറഞ്ഞാ നെന്നെവിചിത്രം നൃപതെമഹാത്മൻ ഇന്നില്ലിനിക്കാലമഹൊമടങ്ങാ നൊന്നിനുഞാൻചൊൽവതുകെൾക്കവെണം . . ൧൱൪

വസ്ത്രംപതിച്ചൊരുസ്ഥലത്തുനിന്നി ങ്ങുരുപ്രദെശത്തൊരുരണ്ടുകാതംഅത്രാന്തരെപൊന്നുരഥംമഹാത്മൻവസ്ത്രത്തിലുള്ളാശവിടെണമിപ്പൊൾ" ൧൱൫

ശ്രുത്വാതദാസൂതവചസ്സമൊദം ചിത്തെനൃപൻസാദരമെവമൊൎത്താൻ ചിത്രംരഥംപൊന്നതുമിത്രവെഗം വൃത്രാരിസൂതൊപമനെന്റെസൂതൻ . . ൧൱൬

സാരഥ്യവെലക്കിവനൊളമാൎക്കുംസാമൎത്ഥ്യമില്ലെന്നതുനിൎണ്ണയിച്ചെൻ സാമൎത്ഥ്യമാശ്ചൎയ്യമിദംനിനച്ചാൽ ധീമത്സുമന്ത്രുണ്ടിവനെന്നുവന്നു" ൧൱൭

എന്നിങ്ങിനെയൊൎത്തുനൃപൻവസിച്ചാ നന്നെരമത്തെരിലുദാരഭാവം വൃന്ദാരകെന്ദ്രൊപമനാമവന്നു വന്നൊരുകൌതൂഹലമെന്തുചൊൽവാൻ . . . ൧൱൮

ഓടിക്കയ്യുന്നങ്ങളപിന്നയുംതെരൊടൽവെടിഞ്ഞാശു ഗമിക്കുമപ്പൊൾ പാടെനൃപൻനല്ലൊരുതാന്നിവൃക്ഷം വാടാത്ത

കൌതൂഹലമാൎന്നുകണ്ടാൻ . . . ൧൯൯

അക്ഷദ്രുമംകണ്ടതുന്നേരമെററം ദക്ഷൻനൃപൻ ബാഹുക
നോടുചൊന്നാൻ അക്ഷദ്രുമംകൊണ്ടുമഹാത്മമെത്രം ദക്ഷതാ
മാൎന്നീടിനബാഹുകാനീ . . . ൨൦൦

ഇക്കണ്ടതാന്നിദ്രുമപത്രമിപ്പോളൊക്കക്ഷണംകൊണ്ടുടനിത്ര
യെന്നും ചിക്കന്നുടൻകായികളിത്രയെന്നുമൊക്കംവിധംചൊ
ല്ലുവനിന്നുടൊഞ്ഞാൻ . . . ൨൦൧

ഇത്ഥംപറഞ്ഞന്നൃപനപ്പോഴെയുപ്പത്തീരുഹംനോക്കി വ
ചിച്ചുവെഗാൽഒക്കുന്നതൊയെന്നുപരീക്ഷചെയ്യാൻതക്കത്തി
ലബ്ബാഹുകനന്തുനിന്നു . . . ൨൦൨

താന്നിദ്രുമത്തിന്റെഫലംസമസ്തം താനങ്ങുമുന്നിൎത്തരസാ
ഗണിച്ചാൻ ഉരനംവരാതാശുഗണിച്ചപിന്നെ താന്നിദ്രുമത്തി
ന്നിലയുംസമസ്തം ൨൦൩

ഒക്കെഗ്ഗണിച്ചവെപാടുനൊക്കിയപ്പൊ ഉക്കണ്ടിനാധീശസ്വ
താമണാളൻചിക്കന്നുടൻവിസ്മയമാണ്ടുചിത്തെ വെക്കംപുനഃ
കൊസലനാഥമൂചെ: ൨൦൪

ചിത്രംഭവദീയവിദ്യയുടെമഹത്വം ശത്രുപ്രകാരണ്യകൃപീട
യൊന്നെ ഒത്തുഭവല്ലക്ഷണമിന്നുരാജൻ ചിത്തെമഹാവിസ്മ
യമിങ്ങുദിച്ചു. . . . ൨൦൫

ഇമ്മന്ത്രമമൊട്ടുഭവാൻവിശങ്കം തന്നീടണംമെഹ്യമിനിസ്സ
ബുദ്ധെ ചെമ്മെതരുന്നുണ്ടിനിഞൊനുമിപ്പൊ ളുന്മെഷമൊട
ശാഹൃദാഖ്യമന്ത്രം. . . ൨൦൬

ഏവംതദാബാഹുകഭാഷിതംകെട്ടാവിദ്രുമൊദമൊടന്നാ
രെന്ദ്രൻ ഭാവംതെളിഞ്ഞാശുകൊടുത്തുമന്ത്രം ദെവപ്രതാപീ
സകലാഗമജ്ഞൻ. . . ൨൦൭

അന്നെരമബ്ബാഹുകനന്തെളിഞ്ഞു പിന്നെമുദാതാനുമതീ
വവെഗം വിശ്വാസപൂൎവ്വം ദിശതിസ്മവെഗാലശ്വോപശബ്ദം
ഹൃദയംമഹാത്മാ ൨൦൮

ആനാക്ഷപൂൎവ്വംഹൃദയംഗ്രഹിച്ച ങ്ങന്നൈഷധൻനിന്നൊ
രുനെരമപ്പൊൾ വെറിട്ടുനിന്നാൻകലിനൈഷധാംഗാദെ
ക്കൂഴഞ്ഞീടിനഭാവമൊടെ. . . ൨൦൯

കാൎക്കോടകന്തന്റെവിഷാഗ്നിയപ്പോൾ പാൎക്കാതെചമട്ടി
ച്ചുകലിജ്ജ്വാലാത്മാ വീൎത്താശ്രുനിന്നാൻ നളസന്നിധൌതാൻ
നെൎത്താരുടെദൈന്യമഹോകുശീലൻ . . ൨൭൦
മറ്റുള്ളവൎമൂവരുമങ്ങുകാണാതുറ്റംവെടിഞ്ഞക്കലിനിന്നി
തപ്പോൾ എറ്റംക്രുദ്ധാനൈഷധനുംശപിപ്പാനെറ്റംമുതി
ൎന്നാനഥവീരവീരൻ ൨൭൧
വന്ദിച്ചുനിന്നക്കലിജാതഖേദം മന്ദേതരംനൈഷധനൊ
ടുചൊന്നാൻ വന്ദേപദംതാവകമിന്നുവേഗാലെന്നെഭവാൻ
രക്ഷതുകോപഹീനം . . . ൨൭൨
നിന്നെച്ചതിച്ചിങ്ങിനെയാക്കിനാൻഞാനെന്നെമഹാ കഷ്ട
മതൊൎത്തുക്രുദ്ധാ എന്നാലതിന്നുള്ളൊരുശിക്ഷയെല്ലാ മിന്നൊ
വരക്കിങ്ങനുഭൂതമായാൻ . . ൨൭൩
ഭീമാത്മജാശാപഗിരാമഹാത്മൻ ഭീമാൎത്തിഞാനിങ്ങുഭുജി
ച്ചുപോയെൻ ധീമാൻഭവാനെന്നതുകൊണ്ടുസൎവ്വം സാമോദ
മിന്നാശുക്ഷമിക്കവേണം. ൨൭൪
കാൎക്കോടമാംവഹ്നിപിടിച്ചഹോഞാൻ ചാകാതെചത്ത
നവനീശമൌലെ ആകാതകൎത്തിന്നുതക്കദുഃഖം പാകാരി
തുല്യാശുഭുജിച്ചതിഞാൻ . . ൨൭൫
പൊകുന്നുഞാ നിന്നുനിവൈരസേനെ ശോകംവെടി
ഞ്ഞാശുഗമിക്കനീയും ശോകംകലൎന്നീടിനഭൈമപുത്ര്യാ സാകം
രമിച്ചങ്ങുവസിച്ചുകൊൾനീ. . . . ൨൭൬
ത്വൽഭൂമിഗേഹാദിധനങ്ങളെല്ലാം ത്വൽകൈവശത്തിങ്ക
ലുടൻലഭിക്കും ത്വൽഭൂമിചക്രത്തെയൊരിക്കലുംഞാൻ സൽ
ഭാഗധേയാക്രമിയാമഹാത്മൻ . . . ൨൭൭
എന്നല്ലഹൊനിന്നെയുമെന്നെയുംനിൻ തന്വീമണീംപന്നഗ
വീരനെയും ഭാഗ്യസ്മരിഞ്ഞാശുനിനപ്പവൎക്ക ഞാൎഗ്ഗല്യമില്ലാ
ത്തസൗഖ്യംഭവിക്കും ൨൭൮
എന്നാലിനിപൊകസഖേമഹാത്മൻ ചെന്നാശുനീലാളയ
ഭൈമപുത്രീംഎന്നിങ്ങിനെചൊല്ലിമറഞ്ഞുവേഗാ ലന്നേരമങ്ങ
ന്ന്യയുഗംസമോദം ൨൭൯
താന്നിദ്രുമെചെന്നുകരേറിനിന്നാൻ മാനീകലിൎമ്മാനുഷ

താപകാരികളിന്നെതരംനഷ്ടസമസ്തദൊഷന്‍ മാനിനകന്‍പ്രീ
തികലന്നപാരം ൨൨൦

തെററന്നവൈരൂപ്യമവന്തദാനിംമററുള്ളവൎക്കുവരുമുള്ള
മൂലംഉററൊരുമൊദെനകളഞ്ഞതില്ലാപററായിതെന്നൊൎത്തു
മനസ്സിലപ്പൊൾ ൨൨൧

പിന്നെമുദാമന്നവവാക്കിനാലെ ചെന്നങ്ങുടന്‍തെര തി
ലെറിവെഗാല്‍ മുന്നെതിലുംവെഗമുടന്‍തെളിച്ചാന നന്നായ
വന്‍തെരതിപൂൎണ്ണഘൊഷം . . ൨൨൨

ഓടിഗ്ഗമിച്ചങ്ങൊരുജാതിവെഗാ ലാടല്‍വെടിഞ്ഞവൊട്ട
ഭീമഗെഹംനീട്ടററമൊദെനചകണ്ടുഭൂപന്‍ കെടററഭാഗ്യസ്വാ
രിപുണ്യശീലന്‍ . . . ൨൨൩

ഭീമക്ഷിതീശന്റെഗൃഹത്തിലപ്പൊൾഭൈമീവിവാഹത്തി
ന്നതക്കഘൊഷം കാണാഞ്ഞുചൊന്നാനൃതുവൎണ്ണഭൂപന്‍ ക്ഷി
ണാത്മനാബാഹുകനൊടുമന്ദം . . ൨൨൪

എന്തിങ്ങിനെബാഹുക കുണ്ഡിനത്തില്‍ സന്തൊഷമാ ന്നു
ള്ളൊരുഘൊഷമില്ല പൂന്തെന്മൊഴിവെളികഴിഞ്ഞു പൊയൊ
ചിന്തിക്കനീയെന്തിതിനിന്നുബന്ധം . . ൨൨൫

പണ്ടിങ്ങഘൊഭീമസുതെടെവെളിക്കുണ്ടായഘൊഷം പറ
വാന്‍പ്രയാസം തണ്ടില്‍കരെറീട്ടിഹരാജവൃന്ദം തെണ്ടിച്ചുവ
ന്നുള്ളതിനില്ലൊട്ടുക്കം . . ൨൨൬

ഇന്നെന്നെടൊബാഹുകരാജവൃന്ദംവന്നീലയൊസാദരമി
ങ്ങുസാധൊ എന്നാകിലുംവെളിവിധിക്കുവെണ്ടും വൃന്ദങ്ങളൊ
വെണ്ടതുകാൎയ്യമല്ലൊ ൨൨൭

എന്നിത്തരംബാഹുകനൊടുഭൂപന്‍ മന്ദംപറഞ്ഞീടിനവാ
ക്യമെല്ലാം നന്ദിച്ചുടന്‍കെട്ടവനാശുചൊന്നാ നന്നെരമല്ലാ
ത്തിവനൊടുമെല്ലെ ൨൨൮

മല്ലാക്ഷിതന്‍വെളികഴിഞ്ഞുതില്ലി ങ്ങെല്ലാവരുംവന്നതുമി
ല്ലരാജന്‍ എല്ലാമിനിതാമസിയാതെകാണാ മുല്ലാസമാന്നു
ള്ളൊരുവെളിഘൊഷം . . . ൨൨൯

മെല്ലെഭവാന്‍ഭീമനരെന്ദ്രനെചെ ന്നുല്ലാസമൊടമ്പൊടു
കണ്ടുകൊൾക മല്ലാക്ഷിതന്‍വെളികഥാദിവാൎത്താ മെല്ലാംത

ഭാസാധുധരിച്ചുകൊള്ളാം.” . . . ൨൩൦
എന്നിങ്ങിനെ ബാഹുകനാശുചൊന്നാൻ ധന്യൻനൃപൻത
ന്നൊടുമൊദപൂർവ്വം ആന്നെരമസ്യന്ദനഘൊഷമെററം നന്ദി
ച്ചുടൻകെട്ടിതുഭീമപുത്രീ . . . ൨൩൧
ചിന്തിച്ചുടൻഭീമജയുംതദാനീ മെന്തിങ്ങിനെകെട്ടതുതെർ
നിനാദം ചെന്താർശരൻതന്നൊടുതുല്യനാമെൻകാന്തന്റെ
സാരഥ്യവിലാസമത്രെ . . . ൨൩൨
മററിങ്ങിനെതെരുതെളിപ്പതെവൻ തെററില്ലഹൊ നൈ
ഷധനെവനൂനം തെറെറുമൽകാമുകനെത്തുമിപ്പൊൾ മ
റൊന്നുമെയൊപ്പ്തിനില്ലബന്ധം.” . . ൨൩൩
എവംനിനച്ചാത്മസ്വാസ്വസ്ഥഭാവെനസൌധൊപരി
ചെന്നുവെഗാൽ ദൈവംതുണച്ചീടണമെന്നുഭാവിച്ചാവിട്ടു
വൽകൌതുകമൊടെനിന്നാൾ . . ൨൩൪
ആന്നെരമമ്പൊടഥവീരസെനൻതന്നാത്മജൻതൻതുരഗ
ങ്ങളെററം കണ്ണുങ്ങൾക്കുഷ്ടിച്ചുകരഞ്ഞുപാരംകണ്ണാമൃതസ്യന്ദന
ധീരനാദാൽ . . . ൨൩൫
വീരൻനളൻതൻവരവെന്നതപ്പൊൾ ചാരുപ്രഭാഭീമജ
നിശ്ചയിച്ചു ദ്വാരസ്ഥനാംവന്നഥഭീമഭൂപം പാരിച്ചമൊദെ
നപറഞ്ഞിതപ്പൊൾ . . . ൨൩൬
ആരാനുമുണ്ടിങ്ങുവരുന്നരാജൻ പാരാതുടൻനിൻതിരുമെ
നികാണ്മാൻ ദ്വാരാന്തികെവന്നിതുനിന്നുകൊള്ളുന്നാരെന്നറി
ഞ്ഞീലിഹഞങ്ങളാരും” . . . ൨൩൭
ദ്വാരസ്ഥവാചംബതകെട്ടഭീമൻദ്വാരസ്ഥനൊടെവമുര
ച്ചിതപ്പൊൾനെരത്തുനീചെന്നുവരുത്തിയാലുംദ്വാരംപ്രവെ
ശിച്ചവനെസമൊദം” ൨൩൮
എന്നിങ്ങിനെചൊന്നതുകെട്ടവൻതാൻചെന്നാനയിച്ചാൻഋ
തുപർണ്ണഭൂപം വന്നൊരുകൌതുഹലമൊടുഭീമൻ നന്ദിച്ചുസിം
ഹാസനവുംകൊടുത്തു . - . ൨൩൯
ചൊദിച്ചിതപ്പൊളൃതുപർണ്ണനൊടമ്മൊദിച്ചചിത്തൊനദമ
ന്റെതാതൻ ഖെദംവഴിക്കെതുമകപ്പെടാതെമൊദിച്ചുതന്നെ
ബതവന്നിതൊതാൻ.” ൨൪൦

ഏതൊന്നു ചിന്തിച്ചിവിടെ വന്നു സന്തോഷമിങ്ങാരുവ
രുത്തുവാനൊ എന്നെങ്കിലും മെത്ര കൃതാധികതാം ചിന്തിക്കിലെ
ന്നു പറയണ്ടതുള്ളു.* ൨൪൯

സാകെതരാജന്തവ ദൎശനത്താൽ പൊകാത സന്തൊഷമു
ദിച്ചിതിപ്പൊൾ ലൊകൈകമഹാഭാഗ്യമിയന്നവൻ ഞാൻ നാകെ
ശനൊടൊത്ത ഭവദ്ദീപിലൊകാൽ." . . . ൨൫൦

ഏവം നൃപൻ ഭീമനരച്ചനെരം ഭാവക്കു സംപൂൎണ്ണതുവണ്ണ ഭൂപ
ന്തൃവിട്ടു വല്ലജ്ജമുടൻ നിനച്ചാൻ വണ്ണമങ്ങെ ന്മൊട്ടുമാനസ
ത്തിൽ. ൨൫൧

"ഏതൊന്നു ചൊല്ലെണ്ടതു ഞാനിദാനീം മാന്തരൻ താതം
ശിവകഷ്ടമത്രെ ഭ്രാന്തൻ മഹാകള്ളനൊരന്തണൻ മെ ഭ്രാന്തിത
മുണ്ടാക്കി മഹാകുശീലൻ." ൨൫൨

ഇത്യെവമൊരൊന്നു നിനച്ചു പിന്നെ അത്യാദരം പൂണ്ടു തുവ
ണ്ണ ഭൂപൻ സത്യം മറച്ചാശു പറഞ്ഞു ദാരം ചപലൈ ദൃഢ ശ്രീ ളഭ
രെണ ഭീമം. ൨൫൩

"പണ്ടുള്ള വാത്സല്യവശാൽ ഭവാനെ കണ്ടിട്ടു പൊവാനിഹ വ
ന്നതീ ഞാൻ കണ്ടിട്ടു പൊകെന്നൊരു മിത്രചിഹ്നം പണ്ടുള്ളതല്ലൊ
നൃപതെ മഹാത്മൻ." ൨൫൪

ഭീമൻ പറഞ്ഞാനതു കെട്ടു പാരം പ്രെമം കലൎന്നൊരു തുവണ്ണ ഭൂ
പം "ഞാമൊദമെന്നാലിവിടെക്കുറെനാൾ സാമൊദമൊട്ടു വ
സിക്കവെണം." . . . ൨൫൫

ഏതൊന്നു വെണ്ടുന്നു വിനൊദമെന്നാൽ ചിന്തിച്ച വണ്ണം ക്ര
മമൊടെ ചെയ്യാം സന്തൊഷമാൎന്നു ഭവാൻ വസിക്കിൽ സന്തുഷ്ടി
യുണ്ടാകുന്നമുക്കപാരം.. . . . ൨൫൬

വീണാപ്രയൊഗെ രസമെന്നിരിക്കിൽ ക്ഷീണെതരന്മാരി
ഹ വൈണികന്മാർ വെണ്ടുന്നതുണ്ടിങ്ങു നരെന്ദ്രമൌലെ ക്ഷീ
ണം നമുക്കില്ലതിനൊന്നുമിപ്പൊൾ. . . ൨൫൭

പാട്ടിങ്കലുണ്ടിച്ഛ മനസ്സിലെങ്കിൽ പാട്ടും വെടിഞ്ഞീടിന പാ
ട്ടുകാരും കൊട്ടും വിനാ പാടിരസം വരുത്തും പാട്ടും വെടിഞ്ഞൊരു
ഭവാനരാജൻ. ൨൫൮

നൃത്തങ്ങളിൽ കൌതുകമെന്നിരിക്കിൽ നൃത്തത്തിനുള്ളാളുക

ളുണ്ടസംഖ്യംകെൾക്കവ്യമെന്തെന്നുരചെയ്കിലെല്ലാം കൎത്തൃപ്രയാസംലവമാത്രമില്ല . . . ൨൭൧

കാവ്യങ്ങളുംനല്ലപുരാണജാലം ശ്രാവ്യങ്ങളാംനല്ലപദങ്ങളെവംവായിച്ചുകെൾപ്പിപ്പതിനാളനെകംമായംവെടിഞ്ഞുള്ളവരുണ്ടുരാജൻ . . . ൨൭൨

ഈവണ്ണമുള്ളൊരുവിനൊദമൊടും ഭാവംതെളിഞ്ഞാങ്ങുവസിച്ചുകൊൾക" എവംനൃപൻഭീമനുരച്ചുപിന്നെദെവസ്യതസ്യാന്തികമെവപൊണാൻ . . . ൨൭൩

നാനാവിശെഷങ്ങളുമാശുചൊല്ലിട്ടീനെതരംകൊസലനാഥനൊടുംമാനീനൃപൻഭീമനിരിക്കുമപ്പൊൾ ദീനാശയാഭീമസുതാനിനച്ചാൾ . . . ൨൭൪

"തെരിൻനിനാദംബതകെട്ടുമൂലം വീരൻനളന്താൻവരവെന്നുചിന്തിച്ചെറ്റംപൂരിച്ചമൊദെനനിനച്ചുഞാനിന്നാരാലഘൊകാഞ്ഞതിനില്ലകാന്തം" . . . ൨൭൫

എന്നിത്തരംചെതസിചിന്തചെയ്തു തന്വീമണീനിന്നിതുസ്വല്പനെരംവന്നൊരുസാകെതനൃപാനുഗാൻ സാനന്ദമായുടൻപിന്നയുമാശുനൊക്കി . . . ൨൭൬

കണ്ടിതാശ്ചൎയ്യമയന്തിതദാനീം വണ്ടിതന്മുകളിലെകമാം സംമുണ്ടനെററമവനത്രയുമല്ല വണ്ടിനൊടുസമമാന്നിറമുള്ളൊൻ . . . ൨൭൭

"ആരിവൻബതകരുത്തശരീരൻ തെർമുകൾതലമവാപ്യവസിപ്പൊൻ ഭൂരിവിക്രമതയുണ്ടിഹകാണ്മാൻ വീരനെററമിവനാകൃതികണ്ടാൽ . . . ൨൭൮

പൎണ്ണാദനൊടെന്നുടെ വാക്കിനെല്ലാം വൎണ്ണിച്ചുപണ്ടുത്തരമെകമൎത്ത്യൻകൎണ്ണപരമ്പരെന്നുപറഞ്ഞുധന്യൻപൎണ്ണാദനാംഭൂസുരനാത്തമൊദം . . . ൨൮൯

പൎണ്ണാദനാലുക്തനിവൻനിനച്ചാൽ വൎണ്ണാദികൾകൊണ്ടൊരുഭെദമില്ല കൎണ്ണാമൃതംവാക്യമുരച്ചതെല്ലാം മൎണ്ണാദവൎണ്ണായമപൊനിനച്ചാൽ" . . . ൨൮൦

എന്നിത്തരംഭീമജയൊത്തുപിന്നെമന്ദെതരംകെശിനിയെന്നതൊഴീംസന്ദെഹഹീനംനിയൊജവെഗാൽചൊന്നാള്ളമാ

ന്തൻചരിതംഗ്രഹിപ്പാൻ . . ൨൩൧

ഭൈമീഗിരംകെട്ടഥ കെശിനീസാ സാമൊദമപ്പാൎത്ഥിവസൂ
തപാൎശ്വെചെന്നുമന്ദഭാവെന ചചൊന്നനിന്ന ഞാമന്ദമെവംപ
രിചിൽബഹുഭാഷ . . ൨൩൨

„വീരഭവാൻപാൎത്ഥിവസൂതനൊചൊല്ലാരെന്നു ഞാൻനി
ന്നെയറിഞ്ഞതില്ല പെരെന്തെടൊതാവകമെന്തിനിപ്പൊൾ
ധീരൻനൃപൻവന്നതുംപുണ്യരാശെ . ൨൩൩

ഭൈമീഗിരാനിൻചരിതംഗ്രഹിപ്പാൻ സാമൊദമിങ്ങനെവി
ട്ടുവന്നതീഞാൻനാമാദികംതാവകവൎത്തമാനം വാമെതരം
ചൊല്ലുകനീസുബുദ്ധെ" . . ൨൩൪

കെശിനീവചനമിങ്ങിനെകെട്ടു കൊശലജ്ഞനഥ ബാഹുക
നപ്പൊൾപെശലംവചനമെവമുരച്ചു കെശിനീംമധുരഭാഷ
ണശീലാം . . . ൨൩൫

„മാനിനീജനമണെമൃദുശീലെ ഞാനെടൊനളപതിതന്നുടെ
സൂതൻപെരെനിക്കറിക ബാഹുകനെന്നി സ്സൂൎയ്യവംശജനൃപന്നു
പ്രിയൻഞാൻ . . . ൨൩൬

രണ്ടാമതുംഭീമസുതാവിവാഹ മുണ്ടെന്നുടൻകെട്ടതുകൊണ്ടു
വന്നുതണ്ടാർശരന്തന്നൊടുതുല്യനാമിക്കൊണ്ടാടുവാൻയൊഗ്യ
തയുള്ളഭൂപൻ" . . . ൨൩൭

അന്നൊരമക്കെശിനിയുംപറഞ്ഞാൾ മന്ദെതരംപുഞ്ചിരി
പൂണ്ടുമൊദാൽ"തന്വീമണിക്കില്ലിഹവെളിയിപ്പൊളെന്നാകി
ലുംവന്നതുനന്നുഭൂപൻ . . ൨൩൮

വീരസെനസുതനായനളന്റെ ചാരുവാൎത്തകളറിഞ്ഞെവ
രുണ്ടൊസൂൎയ്യവംശജനൃപൻകൂടികൊള്ളും ചാരുമന്ദിരതലങ്ങളി
ലാരാൻ . . . ൨൩൯

വീരനായനളഭൂപനുദാരൻ നീരജാക്ഷിമണിയാംദമയ
ന്തീംദൂരവെബതവെടിഞ്ഞുടനെങ്ങൊ മാരസുന്ദരനഹൊന
ടകൊണ്ടാൻ . . . ൨൪൦

എത്രകഷ്ടമമലാദമയന്തീ ചിന്തകൊണ്ടിഹമരിപ്പതിനാ
യാൾസന്തതംനളനളെതിജപിച്ചു ദന്തിഗാമിനിവസിച്ചരു
ളുന്നു" . . . ൨൪൧

ഇത്തരംചിലതുകെശിനിയാമ ത്തകാശിനിപറഞ്ഞതു നെരംഉത്തരംതങ്ങളബാഹുകനപ്പൊൾസത്വരംപരിചൊടി ത്തരുചെ . . . ൨൰൨

കെട്ടതില്ലിഹനളന്റെചരിത്രം വാട്ടമറ്റടനഹംശ്രുതശി ലെകാട്ടിലായിനളനെന്നതുമാത്രംകെട്ടതാനൊരുവിശെഷ ചരിത്രം . . . ൨൰൩

അന്നെരമകെശിനിപിന്നയുംതം നന്ദിച്ചുടനസാദരമാ ശുചൊന്നാൾഎന്നൊമഹാസങ്കടമെന്തുചെയ്യ തന്വീമണിക്ക ളൊരുകഷ്ടകാലം . . . ൨൰൪

വല്ലാതനാംഭുസുരനൊടുമന്നം വല്ലിച്ചനീപൊശചിലവാ ക്യങ്ങാലംകെല്ലുമുദാചൊല്ലിയതൊന്നുകെട്ടെ നല്ലാതവല്ലാമ ഖണ്ഡ്യപിശാലിൻ . . . ൨൰൫

എന്നാലതൊന്നിനുപറഞ്ഞുകെൾപ്പാൻ വന്നെനഹംഭീമ ജതന്നിയൊഗാൽഎന്നാശ്രുസാകെശിനിചൊന്നനെരംചൊ ന്നാനവൻപണ്ടുപറഞ്ഞപൊലെ . ൨൰൬

കെശിനീതദനുചെന്നുപറഞ്ഞാളാശു ബാഹുകഗിരംദമയ ന്തീംആശയെപുനരവന്നളനെന്ന പ്പെശലാക്ഷിദമയന്തി നിനച്ചാൾ . . . ൨൰൭

മഞ്ഞാടി നെരധരിയാം ദമയന്തിചൊന്നാ ളഞ്ഞാതെ പിന്നയുമുടൻ ബതകെശിനീതാം തഞ്ഞാതെനീ പറകന മ്മുടെപാചകാൻ ചെന്നൊന്നുചൊല്ലിവല്ലമമലെ സഖിസാത മൊദം. . . . ൨൰൮

സാകെതഭൂവരനനൈശകഷീദിവിക്കി നാകുന്നവല്ലമുട നുള്ളപദാൎത്ഥജാലം വൈകാതൊരുക്കിബതവെക്കുകനിങ്ങളെ ല്ലാംപാകാത്മിന്നതുനിയൊഗിഹനിങ്ങളാരും . ൨൰൯

അങ്ങുണ്ടുപാചകനവന്തരസാപചിക്കും ഭംഗ്യാനുവിന്നഹി തമാംപടിസാതമൊദം എന്നാലതിന്നരിയുമന്നൊടുപാത്രവും താനിന്നങ്ങുനൽകുവിനനന്ദിതലെശനെഹം . ൨൱

അപ്പാചകന്തദനു ചെയ്യൊരുവെലയെല്ലാം തപ്പാതെകണ്ടു ബതവന്നുടനെന്നൊടെല്ലാം കെല്പുള്ളനിങ്ങൾപറയെണമിതി ങ്ങിനെചെന്നിട്ടൊഴെനീപറകപാചകരൊടുമന്ദം . ൨൱൧

ഇങ്ങിനെദമനജാമിഗിരംകെ ട്ടങ്ങുകെശിനിനടന്നുട ന
പ്പൊൾ മംഗലാംഗിയുടെകല്പനയെല്ലാ മങ്ങുപാചകരൊടാ
ശു പറഞ്ഞാൾ . . . ൱൯൨

നാലഞ്ചുനാഴികകഴിഞ്ഞൊരുനെരമപ്പൊൾ നാലഞ്ചുപാ
ചകരുടൻബത മണ്ടിവന്നാർ നീലാരവിന്ദമിഴിയാം ദമയ
ന്തിതന്നൊ ടാലൊലചിത്താമവരിത്ഥമുരച്ചമന്ദം ൱൯൩

ചിത്രംവിചിത്രമമലെ ബത രാജ്ഞി ഞങ്ങൾ കണ്ടാന്തരെക
തുകമൊന്നുളവായതൊൎത്താൽ മിത്രാന്വയൊത്ഭവനൃപ പ്രവ
രസ്യസൂതൻവൃത്താരിജാലി ബത ബാഹുകനെന്നു നൂനം ൱൯൪

പാത്രംതുടച്ചരിയുമിട്ടു മഹാസമൎത്ഥൻ നെത്രംമുദാപുന ര
ടച്ചടനന്തികാഗ്രെ ധാത്രീന്ദ്രപാചകനെടുത്തഥ വെച്ചു പിന്നെ
പാത്രത്തിലാശു ബത വന്നു നിറഞ്ഞു വെള്ളം . ൱൯൫

കഷ്ടിന്തൃണസ്യ ശകലം പുനരൊന്നെടുത്തിട്ടുഷ്ണാംശുനഃ പുന
രവൻ ബത വീശി മെല്ലെ പൊയുല്ലഹൊ സപദി തീയു മുടൻ
പിടിച്ചാനയ്യൊ പചിച്ചുടനെടുത്തിതു ഭൊജനംസഃ . ൱൯൬

എന്തൊന്നുപൊലിയമഹൊ ബഹുസാരവിദ്യാ ചിന്തിക്കി
ലിങ്ങിനെ വരാൻപണിയുണ്ടു പാരം ചെന്താമരാക്ഷി ബത ബാ
ഹുകനല്ലനല്ല ചെന്താർശരാരിസമവിക്രമമുള്ളവീരൻ. ൱൯൭

എന്നിങ്ങിനെസപദി പാചകഭാഷിതംകെ ട്ടന്നെരമാശു ദ
മയന്തി പറഞ്ഞു മെല്ലെ ചെന്നങ്ങു നിങ്ങളിനി ബാഹുക നിൎമ്മി
താന്നംമന്ദെതരംകിമപി കിഞ്ചന കൊണ്ടരെണം . ൱൯൮

അന്നെരമെ പാചകരങ്ങു ചെന്ന ധന്യാംഗനാഭീമജ ചൊ
ന്നപൊലെ കൊണ്ടന്നു നൽകി കറിയാലൊരല്പം വാണ്ടാർമണി
പ്പൂങ്കുഴലാൾ ക്രമൊദാൽ ൱൯൯

ഭക്ഷിച്ചിതപ്പൊളതു ഭീമപുത്രീ പക്ഷിധ്വജപ്രെയസിയൊ
ടുതുല്യാ ഭക്ഷിച്ചനെരം ബത സംശയം വിട്ടക്ഷൊണിനാഥാ
ത്മജയും തെളിഞ്ഞാൾ ൨൱

ചെടീജനത്തൊടു പറഞ്ഞിതപ്പൊൾ പാടീരപങ്കസ്തനി ജാ
തമൊദം ഇതൊടൊൎന്നപുണ്യത്തിനുതൊഴിമാരെ കൂടായിവന്നൊ
നഘമിന്നു നൂനം ൨൱൧

സന്ദെഹമില്ലെൻപതി നൈഷധൻ താൻ തന്നെ ദൃഢം ബാ

ഷകനായതിപ്പോൾ എന്നാലവൻ ബാഹുകകൈതവം പൂണ്ടി
ന്നീവിധം വൃത്തികളാചരിപ്പൂ . . . ൨൱൮
മററില്ലൊരുത്തനധുനാ ഭുവി പാൎത്തുകണ്ടാൽ കുററംവെടി
ഞ്ഞമൃതതുല്യമിവണ്ണമന്നം തെററന്നു നിൎമ്മിതുമഹോ ബത
തോഴിമാരെ മററും വിചാരയത മൽകണവസ്യചിഹ്നം ൨൱൯
വിശ്വത്തിലശ്വഹൃദയത്തെയറിഞ്ഞ മൎത്ത്യൻ നിശ്ശേഷ
മൊക്കിലപരൻ നഹി നിൎണ്ണയം കേൾ വിശ്വാസമുണ്ടിഹ നമുക്കി
വയൊക്കമൂലം ശശ്വദ്വിചാരയത പിന്നെയുമെകചിഹ്നം ൨൱൰
വൎണ്ണാദനൊടു മഹ കെശിനിയൊടുമെററം കൎണ്ണാമൃതം വച
നമാളു പറഞ്ഞതൊൎത്താൽ വൎണ്ണാദികൊണ്ടൊരണുമാത്രവി
തൎക്കമില്ലി ഹ ബൎണ്ണാക നെൻമിഴികളാകിയതോഴിമാരെ ൨൱൰൧
എന്നാലുമുണ്ടിനിയുമൊന്നു പരീക്ഷചെയ്വാ നെന്നാലതിങ്ക
ലുമറപ്പുവരും മനസ്സിൽ ഇന്നാളുമെത്തുതയുഗത്തെയുമൊന്നുകാ
ട്ടി വന്നീടണം സുമുഖി കെശിനി നീ സുശീലെ . ൨൱൰൨
അന്നെരമാശു ബത കെശിനി പുത്രയുഗ്മം നന്നായെടുത്തവ
നു കാട്ടിവിതക്കവെ നിൻ ചെന്നങ്ങെടുത്തു നിജപുത്രയുഗത്തെ വെ
ഗാൽ നന്ദിച്ചുകൊണ്ടു നളബാഹുകനൊന്നു വീൎത്താൻ ൨൱൰൩
വിങ്ങിക്കരഞ്ഞു നയനാംബു നദീപ്രവാഹെ മുങ്ങിപ്പുണൎന്നി
തുതനൂജയുഗം സഖെദം മങ്ങിത്തദാ മുഖവുമശ്രുമല്ല പിന്നെതും
ഗല്പതാപനവനൊന്നു വിയൎത്തുപാരം . . ൨൱൰൪
എവം പരീക്ഷ പലതും ബത ചെയ്തു പിന്നെ വൈവസ്യ കണ്ടപി
നപുരാധിപതെസ്സുതാ ജാ ഭാവം തെളിഞ്ഞുടൻ പറഞ്ഞിതു കെ
ശിനീം താമെവം സ്വരാതുരധിയാ മധുരസ്വഭാവം ൨൱൰൫
മാതാവുതന്നൊടിനിയിക്കഥയൊക്കവെ നീ ജാതാദരം പറ
കവെണമെടൊ സഖീലെ ഭ്രാതാവിനൊടു പറയെണമിതച്ഛ
നൊടും ജാതാശ്വപ്രമദമാശു ധരിച്ചുകൊൾവാൻ . ൨൱൰൬
നാലഞ്ചു വാക്കവനൊടിന്ന ഹമാശു ചൊന്നാൽ ചാലെ സ
മസ്തമറിയാമതിനില്ല വാദം കാലം വൃഥാ കളകവെണ്ട ഗമിക്കെ
ടൊ നീ ലൊലായതാക്ഷി ജനനീനികടെ വിശങ്കം . ൨൱൰൭
എതാകിലും മമ ഗൃഹത്തിലമും വരുത്തി ജ്ഞാതാകുലം ചിലവ
ചസ്സുരചെയ്തുകൊൾവാൻ മാതാപിതാക്കളുടെ സമ്മതവും വ

രുത്തി ശ്രൊതൊദരീവരികകെശിനിനീമദത്തെ. ൱൦൧
ഭൈമീഗിരംപുനരിവണ്ണമുടൻഗ്രഹിച്ചു ഞാമൊദമാൎന്ന
ടകൊണ്ടിതുകെശിനീസാവാമെതരം സപദിചെന്നഥഭീമജാ
യാംവാമൊക്തിജാലമുരചെയ്തിതുഭീമജായാഃ. ൱൦൨
മാതാവുമാശുജനകഭീമനൊടിച്ചരിത്രം വിതാധിശങ്ക മുര
ചെയ്യുനവാദമാക്കി എതാകിലുംസപദിമാതുരനുജ്ഞ വാങ്ങി
ച്ചെതൊമുദാസുമുഖികെശിനിയിങ്ങുപൊന്നാൾ. ൱൦൩
അംബാനുവാദമഖിലം മമസൊദരീതാം ചെമ്മെപറ
ഞ്ഞിതുടനെസഖികെശിനീസാ സമ്മൊദമൊന്നഥമാനുജ
ചൊല്ലിനാളിന്നിമ്ഹായമാനസമിയന്നസഖീം വിശങ്കം ൱൦൪
എന്നാലിനിസ്സപദിബാഹുകനാമവാനെ ചെന്നിങ്ങുകൊ
ണ്ടരികകെശിനിനീസുശീലെ വന്നാശുരമ്യവചനം പറയു
ന്നനെരംനന്നായ്സമസ്തകഥയുംപരിചിൽഗ്രഹിക്കാം. ൱൦൫
സന്ധ്യയുംസഖികഴിഞ്ഞുടനിപ്പൊളന്ധകാരമിതാവന്നുനി
റഞ്ഞു വന്ധകീജനമഹൊമദനാൎത്ത്യാസന്ധ്യനൊന്നുനടകൊ
ണ്ടുതുടങ്ങി ൱൦൬
പങ്കജാശുഗനഘൊരശരജാലംശകവിട്ടഥ പൊഴിച്ചുതുടങ്ങി
പങ്കജാക്ഷികളുടെ മനതാരിൽ പങ്കജാസ്ത്രഭവനൊവു തുട
ങ്ങി ൱൦൭
ശങ്കവിട്ടൊരുപതിവ്രതമാരാം മങ്കമാരുദിതമന്മഥതാപം
പൊങ്കചെരുമമലാത്മവരാണാം തങ്കനെർവരവുനൊക്കിവ
സിച്ചു ൱൦൮
മണ്ടിമണ്ടിനടകൊണ്ടുതുടങ്ങി വണ്ടുകൾസകലവുംസഖിധ
ന്യൈജണ്ടജൎപ്പൂണ്ടിതുരഥാംഗസമൂഹം പണ്ടുചെയ്തൊരപരാധ
നിമിത്തം ൱൧൦
നല്ലനെരമിതുതൊഴിനിനച്ചാൽവല്ലഭൻെറതരു കാണതി
നിപ്പൊൾ ഇല്ലസംശയമിനിസ്സഖിവെഗാൽ ചെല്ലചെല്ല
മടിവെണ്ടമനസ്സിൽ" ൱൧൧
ഇതിഭീമജചൊന്നവാക്കുകെട്ടതിമൊദെനച കെശിനീ
തദാനീം അതിനീലരുചിംവരുത്തിനാള് ദ്യുതിമത്തംബത
ബാഹുകന്റെപുമാംസം ൱൧൧

ഭീമനന്ദിനി തദാ പരിചൊടെ ഹെമപീഠവുമെടുത്തു കൊട്ട
ത്തു ഹെമപീഠമവലം ബ്യവസിച്ചു ധീമതാം വരനുടൻ നൃപസൂ
തൻ . . . . [illegible]

അന്നെരമാശു ദമയന്തി പറഞ്ഞിതെല്ലൊം വന്നൊരു മൊ
ദമൊടു ബാഹുകനൊടു മന്ദം ഇന്നു പമാസ്യനമലൻ നളനെന്ന
ണാളനെന്നെ വെടിഞ്ഞു നടകൊണ്ടിതു ധന്യശീലൻ [illegible]

ഇന്നൊ വരക്കവനെയൊൎത്തു വസാമൃഷൊണാ നെന്നാണ
സത്യമിതു ബാഹുകപുണ്യരാശെ എന്നൊടവനു രസഹാനി ഭ
വിച്ചതൊൎത്താലെന്നൊമ ഹാത്ഭുതമതെ പറയെണ്ടതുള്ളു [illegible]

ഞാനെതുമൊന്നവനൊടാശു പിഴച്ചതില്ല മാനിച്ചമാമവ
നെടൊ വെറുതെ ത്യജിച്ചു ഊനം ശനാദിഭിരഹം പുനരിങ്ങു വാ
ഴുന്നെനൊമ ഭീയമപരം നഹി കാരണം കെൾ . [illegible]

എന്നിങ്ങിനെ ദമനസൊദരി ചൊന്ന നെരം മന്ദെതരം നളനുര
ച്ചിതു തത്ത്വവൃത്തം എന്നൊമലെ മധുരഭാഷിണി ഖെദിയായ്
യവനൊരു ദുഃഖസമയം മുഴുവൻ കഴിഞ്ഞു . [illegible]

കഷ്ടം കലൻ കലി ചതിച്ചതു കൊണ്ടു നാമിപ്പെട്ടുള്ള പാടുകളെ
ടൊ ദമയന്തിഭദ്രെ ദുഷ്ടൻ മമാംഗമവലംബ്യവസിച്ചതെറെ ക
ഷ്ടങ്ങളിന്നെ ഭവിച്ചതു മല്ലനെതെ . [illegible]

കാർക്കൊടകൻ ബത കടിച്ചിതു മാംവനാദക്കാർക്കൊടകന്റെ
വിഷവഹ്നിയിലജ്ജളാത്മാ പാക്കാരെവെന്തു കലി സന്തതമം
ബുജാക്ഷി കാർക്കൊടകന്റെ വിഷമിങ്ങു ഫലിച്ചതില്ല . [illegible]

എതെങ്കിലും കമലനെത്രഖി നിന്റെ ശാപാദാതങ്കമക്കലി ഭ
ജിച്ചിതു വെന്തുവൊളം നീതം സമസ്തകലുഷം മമ വല്ലഭെ നീ
ചെതസ്സിലുള്ളഴലിനിത്യജ സാധുശീലെ . [illegible]

ഇന്നാലക്കലി ഖലൻ നടകൊണ്ടു നെനനുടെ തന്നു വെടിഞ്ഞു
കറൊരൻ ഇന്നു നെമുഖി മനൊഹരശീലെ വന്ന സങ്കടമഹൊ
പറയാമൊ . . . [illegible]

ദക്ഷനായൊരു തുവൎണ്ണനരെന്ദ്രാ ദക്ഷപൂൎവ്വഹൃദയം വശമാ
യെന്റെ അക്ഷപൂൎവ്വഹൃദയഗ്രഹണാന്തെ തൽക്ഷണം കലിയുമങ്ങു
ഗമിച്ചാൻ . . . [illegible]

അലൊലപത്മമിഴി സുന്ദരി ഭൈമിമെത്ത മാലിംഗനം സ

പദിശങ്കനിനക്കവെണ്ട നീലാംഗനായിതഥമെന്നതുകൊണ്ടി
ദാനിംബാലെ നിണക്കഹൃദിസംശയമില്ലയല്ലീ· ൩൨൩

ഇങ്ങിനെപലതുമാശ്രുപറഞ്ഞിട്ടുങ്ങുമെവുമൊരുകാന്തനൊട
പ്പൊൾമംഗലാംഗിദമയന്തിപറഞ്ഞാൾ തിങ്ങിവന്നപരിതാ
പമൊടെവം· ൩൨൪

പ്രാണനാഥമഹതാംവരധീമൻക്ഷൊണിനായകമദീയമ
നസ്സിൽകാണിപൊലുമൊരുസംശയമില്ലാ ക്ഷീണമാൎന്നതവ
മെനിവിവൎണ്ണാൽ· ൩൨൫

നിമ്പദാംബുരുഹസെവയതൊന്നെ സമ്പ്രതീ ഥമമവാഞ്ഛം
യ്യുമുള്ള കിംപുരന്ദരസമാമലമൂൎത്തെകമ്പമിങ്ങുവരുവാൻമനതാ
രിൽ· ൩൨൬

ഇപ്രകാരമധികംപലവാക്യംക്ഷിപ്ര മംബുരുഹലൊചന
ഭൈമീസപ്രമൊദമരുൾചെയ്തതുകെട്ടിട്ട പ്രമെയഗുണനാമ
വനൊൎത്താൻ· ൩൨൭

ഇന്നുമൽക്കപടവെഷമൊഴിപ്പാൻവന്നനല്ലസമയംനഹി
ശങ്കാ എന്നുനണ്ണിനളനംശുകയുഗ്മം പന്നഗാൎപ്പിതമെടുത്തുപ
തച്ചു· ൩൨൮

വീരസെനതനയന്റെശരീരം ചാരുവൎണ്ണമഭവൽപുനര
പ്പൊൾക്രൂരരാഹുവദനൊദരമുക്തഗ്ലൌരിവാത്രശുശുഭെനള
ഭൂപൻ· ൩൨൯

മുന്നമുള്ളതിലുമെറ്റമവന്റെ വന്ദനീയതനുചാരുതപൂണ്ടു
ഉന്നതംനിജവപുസ്സതിശൊഭം മിന്നലെന്നതു കണക്കെവി
ളങ്ങി. ൩൩൦

കാർകൊണ്ടെഴുംമെഘനിറത്തെവെല്ലുംവാർകുന്തളം ഭൂരിത
രപ്രകാശംനെവന്നിട്ടുംശത്രുജനത്തെവെല്ലുംചാവായതംബാ
ഹുയുഗപ്രകാണ്ഡം. ൩൩൧

ഇങ്ങിനെനളനൃപന്റെശരീരം ഭംഗിപൂണ്ടുബതകണ്ടതുനെ
രംമംഗലാംഗിദമയന്തിതദാനീം തുംഗകൌതുകമൊടൊന്നുപു
ണൎന്നാൾ. ൩൩൨

ആലിംഗനംകൊണ്ടഥരണ്ടുപെരും കാലംകഴിച്ചന്നുരസിച്ചു
പാരംമാലൊക്കവെതീൎന്നിതുരണ്ടുപെൎക്കും ചാലത്തെളിഞ്ഞാ
നരവിന്ദബാണൻ. ൩൩൩

അന്നത്തെരാത്രിയിലവൎക്കുളവായമൊദം ചൊന്നാലൊ

രിക്കലുമൊട്ടങ്ങുകയില്ലന്നൂനം എന്നാലതെന്തിനധികംപറയു
ന്നിദാനീംനന്നായ്സുഖിച്ചവരതെപറയെണ്ടതുള്ളു. ൩൩൪

തമ്മിൽപിരിഞ്ഞവരിരുന്നദിനംതുടങ്ങിച്ചെമ്മെഭവിച്ചക
ഥയൊക്കയുമന്നുചൊല്ലി സമ്മോദമാൎന്നവരുദാരരസംവസി
ച്ചാർചെമ്മെപുലൎന്നിതുനിശാസുഖദായിനീസാ. ൩൩൫

അക്കൊദയെ നളനരെശനുദാരഭാവൻ തൽകാലകൃത്യ
മഴകൊട്ടകഴിച്ചുപിന്നെഉൾക്കാമ്പിലുന്നതമുദാകടകം കിരീടം
ചൊൽക്കൊണ്ടഹാരവലയാദികളുംധരിച്ചു. . ൩൩൬

സൎവ്വഭൂഷണവുമാശുധരിച്ചു ദുൎവ്വിനീതയമനാന്നളഭൂപൻ
സൎവ്വവന്ദ്യനഥരാജസഭായാം ദുൎവ്വഹാശയമുദാനടകൊണ്ടാ
ൻ. ൩൩൭

അന്നെരമാസ്ഥാനനിവാസിവൃന്ദം മന്ദെതരാമൊദമിയ
ന്നുസൎവ്വംവന്നൊരുകൌതൂഹലമൊട്ടുകൂടനിന്നാശുവന്ദിച്ചുന
ളക്ഷിതിശം. ൩൩൮

സാമന്തരുംമന്ത്രികൾപൌരവൃന്ദം ധീമന്തമെനംതൊഴുതാ
രശങ്കംസെനാപതിശ്രെണികളെന്നുവെണ്ട നാനാജനംവന്നു
വണങ്ങിനിന്നാർ. ൩൩൯

വാൎഷ്ണെയനുംജീവലനുംസമൊദം കാൎഷ്ണ്യെതരംഭീമസുതാ
മണാളം പാക്കാതെവന്ദിച്ചിതു വീതശങ്കം കാൎക്കാലമുക്താ
ബ്ജസമാനനന്ദം. ൩൪൦

ഘൊഷങ്ങളന്നെരമുദിച്ചതെല്ലാം ഘൊഷിച്ചുചൊൽവാ
നൊരുനാവുപൊരാഎന്തെങ്കിലുംഭീമനരെന്ദ്രപാൎശ്വെചെതൊ
ഹരൻനൈഷധനങ്ങുചെന്നാൻ. . . . ൩൪൧

വന്ദിച്ചുഭീമനരപാലകനെതദാനീംവന്ദ്യൻനളക്ഷിതിപ
നഞ്ചിതഭൂരിഭൂഷൻനന്ദിച്ചുഭീമനധികംകമനീയഭാവൻകന്ദ
ൎപ്പസുന്ദരതമെനനളെനതെന. . . . ൩൪൨

അന്നെരമമ്പൊടെഴുനീറ്റൃതുവൎണ്ണഭൂപൻ വന്ദിച്ചിതാശുന
ളഭൂപതിയെവിശങ്കംനിന്നൊരുസൎവ്വജനപ്രാണികളും തദാനീ
മിന്ദുദയെസരസിജാവലിവൽഭവിച്ചു . . . ൩൪൩

ഋതുവൎണ്ണനരെന്ദ്രനാശുചൊന്നാനതുനെരം നളനൊടുജാ
തമൊദംഅതിവീരഭവാന്റെവൎത്തമാനം മതിമൻഞാനുട
നിന്നലെധരിച്ചെൻ. ൩൪൪

കഷ്ടകാലമൊരുജാതികഴിഞ്ഞു ശിഷ്ടനാകിയഭവാനുമഹാ

ത്മൻദുഷ്ടനാംകലിചതിച്ചതുകൊണ്ടി ക്കഷ്ടമിങ്ങിനെഭവിച്ചതു ചിത്രം. ൧൪൩

സങ്കടത്തൊടുഭവാൻമമഗെഹെശങ്കയെന്നിയെവസിച്ചിരു ഗ്രധംസങ്കടംമമമനസ്സിലതില്ലൊ ളങ്കുരിച്ചുവളരുന്നിതുരാജൻ. ൧൪൪

കഷ്ടമെങ്കിലതുഞാനറിയാതെ വിഷ്ടപപ്രഥിതവന്നുചമഞ്ഞുഇഷ്ടനാകിയഭവൽകൃപമെലാൽ വിട്ടുപൊകരുതതെമമവെണ്ടു. ൧൪൫

ഭൂമിപാലനൃതുവർണ്ണനിവർണ്ണംപ്രെമവാക്കുകൾപറഞ്ഞൊരുനെരംഭീമജാവരനുമാശുപറഞ്ഞാൻപ്രെമമാറെറാരുതുവർണ്ണനൊടപ്പൊൾ. . . . ൧൪൬

ധീമതാംവരനരെന്ദ്രഭവാന്റെപ്രെമവുംകൃപയുമുള്ളതുമൂലംകാമലാഭമിഹവന്നതെനിക്കിപ്രെമമെപ്പൊഴു മിരിക്കണമെന്നിൽ. . . . ൧൪൭

ഇങ്ങിനെപലതുമന്നളഭൂപൻ ഭംഗിയൊടമലനാമൃതുവർണ്ണംതിങ്ങിവിങ്ങിനമുദംപുനരക്ഷാസംഗരപ്രമദമത്രവസിച്ചു൧൪൮ നാലഞ്ചുനാൾകുതുകമൊടഥകണ്ടിനത്തിൽഭൂലൊകനാഥനൃതുവർണ്ണനിരുന്നുപിന്നെ കൊലാഹലെനനിജവെശ്മനിചെന്നുചെരാൻചാലത്തുനിഞ്ഞുസഹസാമഹനീയശീലൻ൧൪൯

ഭീമഭൂമിപനൊടുംനളനൊടുംപ്രെമപൂർവ്വമഥകൊസലനാഥൻ ആജ്ഞവാങ്ങിരഥമെറിസുശീലൻ പ്രാജ്ഞനക്കുലജാതനുദാരൻ . . . ൧൫൦

വാർഷ്ണെയസൂതനൊടുജീവലനാശുചൊന്നാൻകാർഷ്ണ്യതരാശയസഖെമമജീവബന്ധൊപൊകുന്നുഞാനിനിഭവാൻസുഖമാർന്നിരിക്കചാകുംവരെമ്മമതപൊകരുതെമഹാത്മൻ.൧൫൧

ഏവംപറഞ്ഞവനെയൊന്നുപുണർന്നുമെല്ലെ ഭാവംതെളിഞ്ഞുബതജീവലനാശുതെരിൽആവിർമ്മുദാകയറിനിന്നഥതെർതെളിച്ചാൻദൈവസ്യതസ്യചഹിതംവരുമാറുവെഗാൽ൧൫൨

ഋതുവർണ്ണനഥാശുചെന്നുപുക്കാനതിമൊദത്തൊടുമാത്മമന്ദിരത്തിൽമതിമാൻനളനാത്മകാന്തയൊടുംപതിവിൽകുണ്ഡിനപൂരിലുംവസിച്ചു . . ൧൫൩

മാസമൊന്നഥകഴിഞ്ഞൊരുശെഷം വാസവൊപമനുടൻ നളഭൂപൻ ആത്മരാജ്യഗമനായതുനിഞ്ഞാ നാത്മകൈരതു

കമിയന്നുസമത്ഥൻ . . നൂഭ്ന്ന

വാഷ്ണ്ണേയനാശ്ശുരഥവാജികളെസമൊദം കാഷ്ണ്ണായസെരഥവരെബതകെട്ടിനിത്തൊ രാജാവിനെസ്സപദിവന്നുവണങ്ങിനിന്നാൻരാജാനുശാസനപരൻമഹിതസ്വഭാവൻ ·നൂഭ്ര

അപ്പൊഴുടൻസപദിഭീമനനന്തസൈന്യം കെല്പെറുമെന്നളുനനൾകിമഹൽപ്രമൊദം ഉല്ലന്നഘൊഷമുടനെന്നടകൊണ്ടുസൈന്യംതപ്പാതെഭൂരിരവമാശുപരന്നുലൊകെ . നൂഭ്വ

തെരിൽകരെറിനളനങ്ങുതിരിച്ചുവെഗാൽപാരിൽപ്രസിദ്ധനതിമാനുഷനുഗ്രഉല്യൻ ദാരങ്ങളെസതനയംബതകണ്ടുനന്നിൽപാരാതെനിത്തിനിജരാജ്യമവാപധീരൻ ·നൂഭൻ

ഗൊപുരാന്തികതലെബതസൈന്യംപ്രാപിതംകടുതരദ്ധ്വനിപൂണ്ണം ഭൂപനങ്ങഥകടന്നുടനപ്പൊൾ പ്രാപപുഷ്കരമുവാചസകൊപം . . ·നൂന്നാ

„പുഷ്കരവരികച്ചൂതിനിദാനീം പുഷ്കലംധനമിതിത്രലഭിച്ചനിഷ്കപം ബതപുരെവജയിപ്പു മുഷ്ക്കുകാട്ടുകഭവാനധുനാമാം" . . . . നൂന്നഫ

അന്നെരമാശുബതപുഷ്കരനുംപറഞ്ഞു „തന്നൊച്ചുപൊകനളകിട്ടിയതൊക്കയുംനീഎന്നല്പനീപണയമാക്കുകഭൈമിയെയുമെന്നാകിലെപുനരെനിക്കൊരുസൌഖ്യമുള്ളൂ" . നൂന്നവ

ഇത്തരംസപദിപുഷ്കരമൂഢൻ ചിത്തമൊദമൊടുചൊന്നതുനെരംഉത്തമൻനളനെടുത്തുഖഡ്ഗം സത്വരംപുനരിദംബതചൊന്നാൻ . . നൂന്നബ

„പൂളവൽബതവളൎന്നൊരുനിൻറമെളമാറ്റഗളകാണ്ഡമിദാനീംവാളകൊണ്ടുബതവെട്ടുവനിപ്പൊൾധൂളിയാക്കുവനെടൊതവദെഹം . . . നൂന്നര്

പൊരിനെങ്കിലുമതല്ലജളാത്മൻ പൊരുമെങ്കിലുടനെമടിയാതെചൂതിനെങ്കിലുമുടൻതരസാനീ നെരിടെണമിനിയെന്നൊടുവെഗം" . . . നൂന്നഭ

ഘൊരവാക്കുകൾനളക്ഷിതിപാലൻ പാരമിങ്ങിനെപറഞ്ഞതുനെരംഭൂരിഭീതിയൊടുപുഷ്കരനപ്പൊൾദാരുപത്രവദുടൻവിറകൊണ്ടാൻ . ·നൂന്നന്ന

„ചൂതുതന്നെസുഖമെന്നുരചെയ്തുഭീതനാകിയൊരുപുഷ്കരഭൂപൻ ചൂതിനായഥതുനിഞ്ഞവർരണ്ടും ഭീതിവിട്ടഥകളിച്ചുതുട

ങ്ങി ൩൬൧

തോറ്റിതാശു ബത പുഷ്കരനപ്പോൾ ഊറ്റനായ നളഭൂപനൊ
ടെല്ലാം കാറ്റടങ്ങിയൊരു പത്തികണക്കിന്നേറ്റ മുള്ളഗതി
യെങ്ങിനെ പിന്നെ . . ൩൬൨

സർവ്വം ബത ജയിച്ച നളൻ താൻ ഗർവ്വം ബത ശമിച്ചിതു പി
ന്നെ ദുർവ്വിനീതനഥ പുഷ്കരനേറ്റം ദുഃഖം വ്യസനമാണ്ടു വ
സിച്ചു . . . ൩൬൩

പെടിപൂണ്ടഥ വിറച്ചു വിറച്ചു കൂടി നിൽക്കുമവനൊടു ടന
പ്പോൾ പെടിവിട്ടു നളനാശു പറഞ്ഞാൻ മൊടിപൂണ്ട വച
നങ്ങളിവണ്ണം. . . . ൩൬൪

"ഭീതി വെണ്ട തവ പുഷ്കര സാധോ വീതസംശയമിനി സ്സുഖമൊ
ടെ നീതിപൂണ്ടഥ പുരെ വസിക്ക പൂതമാനസ സഖെ തവ ഗെ
ഹെ ൩൬൫

നിന്നിലില്ലൊരു ബരം തരഭാവം ധന്യശീലമമ പുഷ്കര രാ
ജൻ ഉന്നതൻ കലി വരുത്തിയതത്രെ വന്ന സങ്കടമെനിക്കു മ
ഹാത്മൻ" ൩൬൬

ഇത്ഥം പറഞ്ഞു ബത പുഷ്കരനെയയച്ചു പൃത്ഥ്വീതലം നളന
ടക്കി വസിച്ചു ധീരൻ പൃത്ഥ്വീതലത്തിലതുകാലമതീവ സൌ
ഖ്യം പൃത്ഥ്വീനിവാസജനതാ സ്വനുഭവിച്ചു പാരം. . ൩൬൭

പണ്ടത്തതിൽ പരമസൌഖ്യമഹൊ ജനാനാ മുണ്ടായി വ
ന്നു നളഭൂമിവരെണ ഭൂമൌ തണ്ടാരിൽ മാതു നളഭൂമിപരാജധാ
ന്യാം പണ്ടത്തതിൽ പ്രകടിത പ്രമദൈന വാണാൾ . ൩൬൮

ഭൂമീനിവാസി ജനമൊട്ടൊഴിയാതെ വന്നു ഭൂമീപതീന്ദ്രനെ
വണങ്ങി ഗുരു പ്രമൊദം ഭീമാത്മജാവരനവക്രഥ ദാനമാനൈ
രാമൊദവും ബത വരുത്തി വസിച്ചു ഗെഹെ . . ൩൬൯

അത്രാന്തരെ തനയ കുട്ടികളൊടു കൂടത്തത്രാശു വന്നു ദമയന്തി
യുമൂഢമൊദം വൃത്രാരി തുല്യനഥ ഭീമനുമാശു വന്നാൻ പത്രി
ദ്രുവാഹന സമൻ നളനും തെളിഞ്ഞാൻ. . ൩൭൦

ഭീമാദി ബന്ധുജനസാകമുദാരമൊദം ധീമാൻ നളൻ നി
ജപുരത്തിലുടൻ വസിച്ചു ഭീമാവനീശനവിടെ ചിലനാളിരു
ന്നങ്ങാമൊദമൊടു നിജഗെഹമവാപ്യ വാണാൻ ൩൭൧

പിന്നെ നളൻ ദമനസൊദരിയൊടു കൂടി കന്ദർപ്പകെളിനി
രതാശയമാത്മഗെഹെ നന്നായ് വസിച്ചിതു പുളച്ചഥ പുഷ്പ ബാ

ണൻമന്ദെതരംമലർശരങ്ങളെട്ടുതൂള്ളുകി . . നവ്വെ

കാമബാണഗണമെറ്റതദാനീം ഭീമജാനളമഹീതലപ്പ
ന്മാർ സൊമരശ്മിപരിശൊഭിതസൌധെ ധീമയങ്ങിനിതരാം
ശ്രുശ്രുഭാതെ . . . . നവെൻ

മെത്തമെൽബാതശയിച്ചവർപിന്നെ ചിത്താജക്കളിതുടങ്ങി
പതുക്കെ മത്തകാശിനിദമാനുജതന്റെ ചിത്തവുംബതതണ
ത്തിതുപാരം . . . നവ്യ൦

അണഞ്ചുംകാന്തായാഃ കുചയുഗമവൻവക്ഷസിവഹൻ മണ
ത്തുംസൌരഭ്യപ്രകടിതമുഖാംഭൊജമമലം പിന്നച്ചും സാന
ന്ദംതുടയിണസമാലിംഗ്യജഘനം കണക്കിൽക്രീഡിച്ചു നള
നൃപതിതാരനംസദൃശൻ . . . നവ്യഫ

ഏവംഭൂപതിവീരസെനതനയൻജാതശ്രിയാസന്തതംദെവ
സ്ത്രീസമയായഭീമസുതയാസാകംരമിച്ചനാഥം ആവിമൊദ
ഭരെണ സാധുധരണീപാലിച്ചുവാണീടിനാൻ ദെവശ്രെ
ഷ്ഠസമാനപൌരുഷനുദാരാനന്ദഭൃത്യാചിരം. . നവ്യവ

തണ്ടാർബാണാരിപാദംകരുതി പരിചൊടിന്നൈഷധീ
യംചരിത്രം കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടുചൊന്നെൻ കലിമലകലുഷ
ധ്വംസിഞ്ഞാനിപ്രകാരം രണ്ടാംസർഗ്ഗത്തിലാദ്യംമുതലഥ മു
ഷ്ഠദ്വാദശശ്ലൊകമാരാൻ രണ്ടാമത്താക്ഷരംകണ്ടറികി ലി
തുചമച്ചൊരുമത്സപെർഗ്രഹിക്കാം* . . നവ്യബ

ഉദ്ധക്കാനിൽകവിതാക്രമങ്ങളറിയപ്പൊകാത്തഞാൻചൊ
ല്ലിയൊരിക്കാവ്യംനളഭൂമിപാലചരിതം ചൊൽക്കൊണ്ടെഴും
സജ്ജനം വക്കാണംപറയാതകണ്ടുസതതംപാരിൽ നടത്തി
ത്തരാ നുദ്ധക്കാമ്പിൽഭ്രദ്ധഭക്തിപൂണ്ടിതസതാം പാദാരവി
ന്ദംഭജെ . . . . നവ്യര

ഇതിനളചരിതമണിപ്രവാളെ.
ദ്വാദശസ്സർഗ്ഗ സ്സമാപ്തഃ.

*മാടായിമന്നനാലൂരു കാനെപ്പെട്ടതു

ഭാഗം	വരി	അശുദ്ധം	ശുദ്ധം
൪	൩൧	വജങ്ങാം	വ്രജങ്ങാം
൫	൧	കാളമുണ്ടതിങ്കൽ	കാളണ്ടതിങ്കൽ
൫	൯	തിരഞ്ഞി	തിരിഞ്ഞി
൬	൨൦	പിടച്ചാൻ	പിടിച്ചാൻ
൭	൩൧	ഹിസിക്ക	ഹിംസിക്ക
൯	൨൪	ശിലീ	ശീലാ
൧൨	൬	യില്ലാത്ത:തലിശ്ശ	യില്ലാത്താതിലിശ്ശ
൧൨	൭	കളി	കളി
൧൩	൧	നെന്നൈത്തെ	നൈത്തെ
൧൩	൯	നിനിമിത്തം	നീനിമിത്തം
൧൩	൧൨	പുകഠ	പുകഴ
൧൩	൧൫	കണ്ടാൽലതുലം	കണ്ടാലതുലം
൧൪	൫	കമലാക്ഷി	കമലാക്ഷീ
൧൪	൧൫	മുള്ളപ്പെ	മുള്ളപ്പൊ
൧൯	൧൯	കല്യ്യണ	കല്യാണ
൨൧	൩൦	ഹമന്നെ	ഹമൈന്നു
൨൪	൫	ണ്ടിമാധീം	ണ്ടിമാനീം
൨൮	൧൬	ചൊല്ലേറ	ചൊല്ലേറം
൩൨	൩	വീരൊധം	വിരൊധം
൩൨	൧൮	സൂനൊ	സൂനൊ
൩൮	൧൩	ളെല്ലാം	ളെല്ലാം
൩൯	൫	മല്ല	മല്ല
൪൭	൧൮	ചെല്ലേറം	ചൊല്ലേറം
൪൯	൪	മത്തെഭം	മത്തെഭ
ടി	ടി	സഘം	സംഘം
൬൦	൧൫	നടന്നാം	നടന്നാം
൬൩	൧൧	ക്ല്ലാസ	ക്ല്ലാസ
൬൫	൩൧	മനൈഷ	മനൈെഷ
൬൮	൬	ലങ്കൂതംഗം	ലങ്കൂതാംഗം
൭൧	൨൦	പഞ്ചാരപാണി	പഞ്ചാരവാണി
൮൨	൧൬	മൂൻക്കാ	മൂക്കാൻ

ഭാഗം	വരി	അശുദ്ധം	ശുദ്ധം
൭൩	൧൨	മരുവനപ്പന	മരുവിപ്പന
൭൬	൨൮	ഇദാനീംമന്നതൻ	ഇദാനിമന്നതൻ
൭൭	൧൦	സവെന്നീ	സംവെന്നീ
൭൯	൧൦	പൂവ്വം	പൂർവ്വം
൭൯	൧൫	വിട്ടാൻ	വിട്ടാർ
൮൧	൧൮	ദിവവശൻ	ദിവശൻ
൮൮	൩൧	പ്രയാള	പ്രവാളം
൯൦	൫	വിട്ടങ്ങണ്ടർ	വിട്ടണ്ടർ
൯൧	൨൦	യെന്തിനിക്കു	യെന്നിനിക്കു
൯൩	൪	ചെയ്യിതു	ചെയ്യുതു
൧൦൦	൨൭	മഹീവ	മഹീപ
൧൧൪	൨	കൊള്ളുന്നതുമിന്നു	കൊള്ളുന്നതുമെന്നു
൧൧൭	൬	പ്രതി	പ്രീതി
൧൧൮	൧൧	യയച്ചെനിഹ	യയച്ചാനിഹ
൧൨൪	൧൨	ദെശാനഥന്യാ	ദെശാനഥാന്യാ
൧൨൪	൧൮	കൊള്ളുംമൊട്ടെറി	കൊള്ളമൊട്ടെറി
൧൨൫	൮	ചൊന്നാൻ	ചൊന്നെൻ
൧൨൬	൯	എന്തൊന്നു	എന്തെന്നു
൧൨൬	൧൦	എന്തിങ്ങിനെ	എന്നിങ്ങിനെ
൧൨൮	൧൭	ചീക്കുന്നു	ചീക്കുന്നു
൧൩൧	൭	കെട്ടടന്തരീക്ഷെ	കെട്ടടനന്തരീക്ഷെ
൧൩൧	൨൫	സ്വാമി	സ്വാമി
൧൩൩	൨൦	സുബ്രുഭെ	സ്സുബ്രുഭെ
൧൩൪	൧൦	യാക്കിനാൻ	യാക്കിനെൻ
൧൩൫	൧൩	ക്ഷിണാത്മനാ	ക്ഷീണാത്മനാ
൧൪൩	൩൦	ളാദ്ധൃതിമന്തം	ഉദ്ധൃതിമന്തം
൧൪൭	൧	ദൃഷ്യനാം	ദൃഷ്ടനാം
൧൪൮	൧൫	പുരെവ	പുരൈവ
൧൪൯	൧൨	പുരെവ	പുരൈവ
൧൫൦	൨	മഹീതലവന്മാർ	മഹീതലപന്മാർ
൧൫൦	൧൩	സ്ത്രീ	സ്ത്രീ

1922 G9992

3.70

...arita

...മണിപ്രവാളം

. MANNAN

...ഥിസന്താനം

...തിൽ അച്ചടിച്ചത.

...ellicherry

...തലശ്ശെരി

...നവെമ്പ്രമാസം

...ടർ- യശായ.

...പ്പിക ഒന്നെകാൽ.